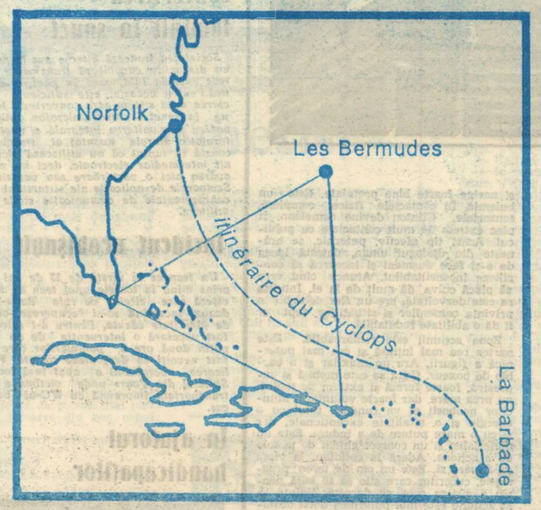

TRIUNGHIUL BERMUDELOR, MIT ŞI ADEVĂR (VI)

După atît de stranie sa dispariţie despre care relatam în episodul trecut, era normal ca misterul navei CYCLOPS să stîrnească discuţii şi ipoteze interminabile.

■ S-a considerat că vasul a fost scufundat de submarine germane ;

■ ...sau că agenţi ai spionajului german au plasat o încărcătură explozivă la bord.

■ ...sau chiar că George Worley, căpitanul vasului, care era de origine germană, ar fi predat şi vasul şi echipajul forţelor germane din Atlantic ;

■ Cei care nu erau adepţii „soluţiei" germane, au emis ipoteza că Cyclops a pornit în drum cu rezervoarele de acoperire deschise şi că în urma unei furtuni vasul s-ar fi scufundat din această cauză în cîteva minute ;

■ O altă posibilitate ar fi fost o explozie a cazanelor de presiune,

■ ...sau o revoltă a echipajului împotriva căpitanului, nava fiind scufundată şi membrii echipajului răspîndindu-se în întreaga lume, şi

■ ...evident, s-a spus şi că ar fi fost de fapt vorba de o „răpire "a vasului de forţe necunoscute, din alte lumi...

Oricum, ceea ce este sigur — nava a dispărut fără să fi lăsat vreun mesaj şi chiar fără să se fi înregistrat obişnuitul S.O.S....

Ceea ce pare însă a fi şi mai interesant este că în septembrie 1920 un alt vas dispare pe aceeaşi rută ! Este vorba de CAROLL A. DEERING, un vas de 3 500 de tone, plecat de la Norfolk spre Rio de Janeiro şi care se întoarce pe aceeaşi rută ca şi Cyclops. Dispare şi el subit. La 31 ianuarie anul următor, este observat de către marinarii echipajelor de salvare de la Bancurile de Diamant, recifuri uriaşe de corali, unde multe vase şi-au găsit sfîrşitul tragic. El urcă pe vas şi îl găsesc într-o stare jalnică. Nici un supravieţuitor. Doar două pisici care încă mai bîntuiau pe nava pustie. Totul arăta ca şi cum echipajul ar fi părăsit vasul în mare grabă. Şi totuşi nimic nu indică panică !

Bărcile de salvare erau pregătite pentru lansare la apă, doar că încremenise-ră în această poziţie.

Instrumentele de navigaţie existau, dar erau masiv deteriorate. Sertarele şi dulapurile erau deschise. Domnea o dezordine cumplită.

Îmbrăcămintea, alimentele, dispăruseră de la bord. Asemenea şi tunul de salvare.

Să fi fost vasul Caroll A. Deering atacat de piraţii care frecventau celebrul „Bulevard al romului" ? Să fi ucis aceştia toţi membrii echipajului şi să le fi aruncat cadavrele în apă, cimitirul tăcut al atîtor tragedii marine ?

Ca şi în cazul lui Cyclops, s-au elaborat multe ipoteze, care de care mai spectaculoasă şi mai fantezistă. Nimeni nu a reuşit însă pînă astăzi să afle ce s-a întîmplat de fapt cu marinarii de pe Caroll A. Deering, şi el, ca şi vasul lor, încă una din victimele care au adus o aură de tristă celebritate Triunghiului Morţii din Insulele Bermude..

MIHAELA DOROBANŢU

■ 28x24x5 cm, acestea sînt dimensiunile unei cărămizi electrice realizate de specialiştii japonezi în scopul încălzirii picioarelor oamenilor, a celor în vîrstă. În greutate de 1,2 kg, această cărămidă este fabricată din ceramică şi conţine o rezistenţă electrică. Branşată timp de cinci minute la priză (puterea este de 400 W), ea acumulează suficientă căldură pe care o restituie timp de trei ore (la temperatura de 40—50° C) într-un pat sau un sac de dormit. Spre deosebire de pernele electrice, „cărămida minune" nu prezintă pericol de producere a unor scurt-circuite care pot declanşa aprinderea aşternuturilor.

■ Predecesorul omului actual — „Homo erectus" s-a stabilit în teritoriul Chinei cu peste 1,7 milioane de ani în urmă, sînt de părere oamenii de ştiinţă autohtoni. Specialiştii chinezi în antropologie şi arheologie contestă teoria unanim acceptată privind originea omului, conform căreia strămoşii lui „Homo sapiens" au apărut mai întîi pe continentul african. Pe baza unui material faptic acumulat, extrem de bogat, se apreciază că Adam şi Eva au apărut în diferite regiuni ale planetei noastre aproape în acelaşi timp datorită migrării şi amestecării diverselor grupuri de primate.

TELEX • TELEX

■ În voevodatul polonez Leszno s-a trecut la recuperarea proteinelor din apele reziduale, care se formează în timpul procesului de prelucrare a cartofilor pentru obţinerea scrobelii. Dispozitive similare vor fi instalate şi în cadrul altor întreprinderi de prelucrare a cartofilor, putîndu-se reduce importurile costisitoare de concentrate de nutreţuri cu coeficient ridicat de proteine. Industria poloneză prelucrează anual circa 13 milioane tone de cartofi pentru fabricarea scrobelii, iar echiparea fabricilor de profil existente cu tehnologia adecvată ar permite producerea a 12—14 000 tone de concentrat proteic.

■ Calculele specialiştilor evidenţiază că resturile menajere (banalul gunoi) conţin 40 la sută substanţe organice, 18 la sută hîrtie, 4 la sută mase plastice, 4 la sută sticlă, precum şi metale în diverse procente. Stadiul actual al dezvoltării ştiinţei şi tehnicii permite ca peste 90 la sută din produsele decantate din ansamblul resturilor menajere să fie recuperabile. Este vorba de metale feroase şi neferoase, aliaje ale acestor metale, sticlă, zgură (din care se fabrică ţigle, cărămizi, etc.).

COMOREMILE AMERICII ANTICE

ENIGMELE TERREI

Recentele descoperiri ale arheologilor peruani făcute la Sipan, în nordul ţării, se situează la acelaşi nivel cu cele mai ilustre culturi scoase la lumină în Egipt sau Mesopotamia, în stepele Ucrainei, Rusia sau Asia Centrală. Cinci morminte au fost descoperite în acelaşi monument funerar şi se presupune existenţa unui al şaselea mormînt. Aurul, argintul şi arama sînt prezente din abundenţă, cîteva dintre aceste morminte fiind cele mai bogate descoperite vreodată pe continentul american. Marea majoritate a obiectelor antice a fost expusă la muzeul din localitatea peruană Lambayeque.

Vechimea ansamblului a fost fixată la începuturile erei noastre, în epoca în care coastele septentrionale ale Perului, care se întindeau pe o distanţă de peste 500 de kilometri în lungime, aparţineau civilizaţiei mohicane. Este o civilizaţie cunoscută mai ales prin remarcabila ei producţie de obiecte ceramice. Ansamblul din Huaca Rajada conţine resturi extrem de degradate ale unei mari platforme ceremoniale şi două piramide. În această platformă au fost descoperite cele şase morminte. Cercetătoarea Susana Menes, care a studiat stratigrafia monumentului, unde se găsesc şase nivele succesive de construcţii, le-a datat într-o perioadă de timp cuprinsă între secolele I şi IV ale erei noastre.

În nivelul cel mai recent se află primul mormînt descoperit, cel al unui mare stăpîn, poate chiar al regelui din Sipan, care a fost deja reconstituit pe baza unor fotocopii, pentru publicul vizitator. Este vorba de scheletul unui om de 35—40 de ani, cu o diademă din aur pe piept şi un sceptru din aur. În mîna sa stîngă au fost găsite obiecte din argint, care coroborate cu cele din aur din mîna sa dreaptă, ne fac să ne gîndim la ansamblul Luna-Soare. Au mai fost descoperite o mască din aur cu ochi din lapislazuri, cu cuţit de ceremonie de aramă, ornamente din aur şi turcoaze, pentru urechi, brăţări din perle şi aur, un colier fin, şi 1 150 de obiecte de ceramică, precum şi trei schelete aparţinînd gărzilor, ale unui copil şi două femei — concubinele conducătorului. Toate aceste persoane au fost, după cum se presupune sacrificate în timpul funeraliilor, după o tradiţie larg răspîndită în lumea antică.

Conducătorul suferea de artrită şi a fost înfrodus într-un sarcofag din lemn în jurul anului 400 e.n. La acelaşi nivel se află un mormînt al unui preot, identificat după coafura sa specifică, iar la nivelul imediat inferior, mormîntul a trei persoane — doi bărbaţi şi o femeie — decedaţi la 16 sau 18 ani.

Anterior acestei descoperiri nu se bănuia că mohicii îi ajunseseră la o ierarhizare atît de complicată a onorurilor funerare acordate şefilor lor, sau preoţilor. Ei sînt autorii multora dintre cele mai mari monumente ale vechii Americi, în special ale piramidelor Soarelui şi Lunii din apropiere de Trujillo. Descoperirile făcute la Sipan, cu preţioasele lor comori, vin în completarea acestei panoplii de remarcabile realizări. Cercetările încă nu s-au încheiat şi nu sînt excluse noi surprize de proporţii.

ŞERBAN FILIP

Fotografia înfăţişează fostul punct de control „Charlie" şi pavilionul în care americanii, francezii şi englezii controlau cetăţenii ce treceau din estul în vestul Berlinului. „Checkpoint Charlie" a fost dărîmat în toamna anului 1990, iar pavilionul a fost dus într-un muzeu.

O bombă ecologică cu explozie întîrziată

Generalii şi factorii responsabili din fosta R.D. Germană au decis rapid ca, în ziua de 3 mai 1974, să înceapă amenajarea, la Strausberg (în apropiere de Berlin) a unei zone de tir, pe linia de demarcaţie dintre cele două state germane. Armata de frontieră a executat acest ordin fără întîrziere. După ce zona de frontieră fusese transformată în anii precedenţi în veritabilă fortăreaţă, cu bandele sale de securitate, minele, dispozitivele de tir automate s-a făcut apel la produsele erbicide pentru a împiedica dezvoltarea oricărei forme de vegetaţie pe o bandă de teren cu o lăţime de la 10 la 30 metri, şi o lungime de peste 1 100 kilometri. Produsele folosite la distrugerea naturii proveneau de la combinatul chimic SYS, din localitatea Schwarzheide, situată la nord-est de Dresda.

Au fost utilizate 10 erbicide diferite, mergîndu-se pînă la triazine. Această masivă acţiune distructivă a eliminat orice urmă de vegetaţie pe banda de frontieră, pe o lungime de peste 1 100 kilometri. Primele analize ale solului efectuate de specialiştii de la Ministerul German al Mediului după reunificarea ţării, a relevat folosirea excesivă a unor produse foarte toxice. Calculele şi expertizele au demonstrat faptul că au fost împrăştiate circa 10—50 kilograme de produse chimice foarte toxice pe fiecare hectar al zonei de demarcaţie. Cu titlu de comparaţie în mod obişnuit se utiliza un kilogram de erbicide la fiecare hectar de suprafaţă agricolă în fosta R.D. Germană, fără recunoscută prin utilizarea excesivă a produselor fitosanitare.

Majoritatea plantelor şi animalelor din zonă nu aveau nici o şansă de supravieţuire în aceste condiţii. Solul a fost foarte grav poluat la adîncimi de cîţiva metri. Nu au putut fi stabilite pînă în prezent amplasarea, cantitatea sau tipul de erbicide folosite. Un lucru este sigur: documentele păstrate relevă faptul că în regiunea Berlinului au fost răspîndite în sol peste 30 de tone de produse chimice foarte toxice, fapt care a lăsat urme profunde. În unele locuri, au putut fi identificate urme de erbicide sau ale produselor lor de descompunere şi la adîncimi de doi metri. Din fericire, sănătatea populaţiei nu este pusă în pericol.

În apele subterane, însă, au fost identificate concentraţii de triazină care depăşesc cu mult nivelul maxim admisibil. Nu poate fi exclusă chiar eventualitatea contaminării pînzelor freatice situate de-a lungul fostei zone de frontieră. Or, triazinele şi produsele lor de descompunere sînt susceptibile de producerea cancerului. Un alt erbicid deosebit de periculos — „Selest" — care a fost utilizat ca defoliant de armata Statelor Unite în războiul din Vietnam pentru distrugerea vegetaţiei pe mari suprafeţe, conţine dioxină. „Selest" a fost utilizat şi în zona fostei linii de frontieră intra-germană pînă în anul 1990. Din fericire, concentraţiile înregistrate în zona Berlinului sînt scăzute.

Rămîne, însă, de văzut, dacă această concluzie optimistă poate fi extinsă pentru întreaga linie de demarcaţie. Experţii au mari îndoieli în această privinţă... Şi aceasta întrucît se pare că au fost răspîndite cantităţi mult mai mari de erbicide în zona rurală şi în suburbiile Berlinului decît în fosta zonă de demarcaţie din interiorul oraşului. Aceasta este încă una din periculoasele consecinţe ale războiului rece şi împărţirii nefireşti a Europei în două tăbere adverse: Estul şi Vestul. Unele dintre ele nu pot fi „dezamorsate" decît după mulţi ani de la înlăturarea „cortinei de fier". Acesta este şi cazul „bombei cu explozie întîrziată" de pe linia de demarcaţie dintre cele două foste state germane.

ŞERBAN FILIP

Un adevărat spectacol astral

— Domnule Valentin Grigore ca astronom amator şi membru al Organizaţiei Internaţionale de Meteori (IMO), ce observaţii deosebite aţi mai efectuat în ultima vreme?

— Cea mai spectaculoasă observaţie pare a fi cometa P/Swift-Tutle (descoperită în 1960, cînd a revenit în apropierea Soarelui după 132 de ani, practic, cînd nimeni nu se mai aştepta), vizibilă pe cer în lunile noiembrie — decembrie şi care acum se îndepărtează de Pămînt. Datorită activării ei, cu ocazia trecerii prin preajma Soarelui, a avut loc o injecţie de materie. Acest fenomen va da naştere unui eveniment foarte rar şi spectaculos, observabil în luna august a.c.: intensificarea neobişnuită a activităţii curentului meteoric Perseide. Practic, Pămîntul va fi invadat de materia provenind din această cometă care va produce o adevărată ploaie de stele. De-a lungul a cîtorva nopţi se vor putea observa mii de stele căzătoare, printre care şi bolizi veritabili.

— Prin ce se remarcă ei?

— Un bolid este un meteor foarte strălucitor şi spectaculos, viu colorat, care uneori nu arde în întregime în atmosferă şi atinge suprafaţa Pămîntului.

— Un adevărat spectacol astral!

— Da, şi el este marcat în întreaga lume, deoarece există un circuit mondial de observare a acestui fenomen, în care România se află inclusă.

— Mai concret?

— În perioada 5 — 15 august se va organiza la Tîrgovişte prima Tabără Internaţională de Meteori din România şi Colocviul naţional de astronomie, cu participarea unor astronomi şi reprezentanţi de instituţii şi observatoare din ţară şi probabil şi din străinătate. Rezultatele acestor manifestări vor fi expuse apoi la Conferinţa Internaţională de Meteori din Franţa în perioada 23-26 septembrie, unde sînt invitat să particip. În sprijinul acestor acţiuni s-au implicat deja Primăria municipiului Tîrgovişte şi Ministerul Tineretului şi Sportului prin susţinere materială. Aşteptăm în continuare şi alte eventuale sponsorizări pentru a duce la bun sfîrşit acţiunile noastre.

— Au devenit deja o tradiţie în activitatea dv. expediţiile cu scopul studierii meteorilor.

— Bineînţeles. Acestea constituie un element de bază a activităţii vizînd imprimarea unui caracter naţional care să fie o invitaţie deschisă şi pentru alţi amatori. În acest sens intenionez să organizez noua expediţii în diferite perioade ale anului, cu două obiective majore: culegerea de date observaţionale şi trimiterea acestora la baza de date a Organizaţiei Internaţionale de Meteori (IMO) şi-n alte 12 ţări cu care colaborăm (inclusiv Japonia şi Australia). Al doilea obiectiv constă în pregătirea celor ce urmează să fie iniţiaţi în activitatea expeditională şi cu care am stabilit deja legătura. Expediţiile se vor organiza la Tîrgovişte, Piatra Arsă, Odorheiul Secuiesc, dar şi în Bulgaria şi Ungaria. Sperăm ca acţiunile noastre să găsească sprijinul necesar pentru a menţine astfel România în circuitul mondial de observare a curenţilor meteorici.

— Iar noi vă urăm din toată inima mult succes!

MIHAELA DOROBANŢU

Ultima ţigară a unui cow-boy de legendă

Cu faţa arsă de aerul din cîmpiile vestice şi cu privire de visător, scrutind zările, cow-boy-ul pentru reclama Marlboro a devenit aproape un mit. Un mit care astăzi însă are răsuflarea tăiată...

Wayne Mac Laren, de 51 de ani, eroul filmului publicitar Marlboro, cunoscut în lumea întreagă, are cancer la plămîni. Teribila veste i-a fost anunţată anul trecut şi nu-i mai rămîn de trăit decît circa cinci ani...

„Trăiesc o dramă atroce şi îndur suferinţe inimaginabile" mărturiseşte Wayne, care a tras primul fum de ţigară cînd avea 15 ani, ajungînd apoi să fumeze două pachete de ţigări pe zi.

Ultimii ani, Wayne vrea să îi consacre pentru a compania antitabac, mai precis pentru a împiedica puştii să aprindă prima ţigară. Dacă va reuşi să determine măcar un singur adolescent de adevărul spuselor sale, înseamnă că „nu a pierdut tot timpul" a apreciat Wayne cu amărăciune.

O reclamă neobişnuită

Ceea ce vedeţi în fotografia alăturată nu este rezultatul unui accident de circulaţie. Automobilul a fost în mod special pus într-o poziţie urîtă. Această ciudată „sculptură" avant-gardistă a fost montată pentru a servi drept reclamă în oraşul australian Queensland în faţa unui magazin în care sînt comercializate piese de schimb pentru automobile.

Care este de fapt sensul acestei compoziţii originale? După părerea proprietarului magazinului, sculptura trebuie să le sugereze clienţilor că este necesar să-şi întreţină automobilul în stare bună şi să nu-l arunce la lada de gunoi !

Mari investiţii în ştiinţă

Universitatea din Leipzig va investi în următorii cîţiva ani circa 2,5 miliarde de mărci pentru construirea de noi clădiri şi institute de cercetare. Rectorul Universităţii, dl. Peter Gutjahr-Löser, estimează o creştere a numărului de studenţi de peste trei ori, respectiv de la 13 000 de studenţi la 40 000, pînă în anul 1996. Este prevăzută reconstruirea Facultăţii de drept, deschiderea unui mare amfiteatru în centrul oraşului şi renovarea sectorului clinic al Universităţii. Problemele legate de proprietate şi de finanţare au fost reglate recent, ştiut fiind că lucrările propriu-zise sînt pe cale de a fi începute. Statul susţine jumătate din costuri, iar cealaltă jumătate este furnizată de landul Saxa.

Your Partner for Networking and Digital Comunications

Blue Ridge International

FAX MODEM COMPUTERS MONITORS SVGA TRACK-BALL MOUSE HANDY SCANNER LASER PRINTERS MOUSE 3-BUTTON

AT SVGA 14", 15" PHOTOMAN COLOR SCANNER COLOR PRINTER AT386SX-33Mhz HP VECTRA PALMTOP NOVELL HP95 V

CALCULATOARE
SUBANSAMBLE PC-AT
COMUNICAŢII DIGITALE DATE
REŢELE NOVELL
SOFTWARE
DIN STOC

JET PRINT SVGA 17" DIAGNOZĂ BIOANALIZĂ LABORATOR CURS CNE LASER 386 F

NETWARE 3.x 5, 10, 50, 100 SVGA FULL SCREEN PROIECTARE REŢELE 486DX G

A-Tronic Computer
HEWLETT PACKARD
LOGITECH
GVC
CTX
NOVELL
BECKMAN
GENICOM

Pentru informaţii contactaţi-ne la sediul nostru din Bucureşti:
tel: 610 61 96 / 312 42 43
fax: 312 42 43 / 312 08 64

CLEPSIDRĂ

MAI SÎNT ŞI ASTFEL DE PĂRINŢI... Stupefiaţi, carabinierii dintr-o localitate piemonteză au descoperit într-o pivniţă pe Bruno Cagliero, în vîrstă de 40 de ani, sechestrat aici de către... proprii săi părinţi timp de 25 de ani. Sărmanul Bruno era în zdrenţe şi cu părul la briu. Silit să trăiască peste jumătate din viaţă în asemenea condiţii şi în exclusiva companie a unui televizor, nici nu este de mirare că în persoana lui Bruno, carabinierii aveau să descopere un bolnav psihic...

UN BUDHA GIGANT. Vizitatorii Expoziţiei Universale de la Sevilla se îngrămădeau să se fotografieze în faţa unei imense statui a lui Budha, care măsura aproximativ 10 m. Iată însă că d-na Shih Chia-Chich, directoarea asociaţiei taivaneze Sheng Kuang Sculpture Company a anunţat că societatea sa va construi cea mai înaltă statuie a lui Budha – 120 m ! La construcţia ei se vor folosi o mie de tone de bronz şi cam tot atîtea de oţel...

● **COSMOSUL** oferă condiţii surprinzător de bune pentru utilizarea reţelelor optice. Între Pămînt şi Lună există zone foarte liniştite, numite puncte Lagrange, unde gravitaţia este mică şi uniformă. Această situaţie ar permite amplasarea unor ansambluri de oglinzi „plutitoare", fără legătură mecanică între elemente şi cu dimensiuni ajustabile în limite foarte largi ! pe Pămînt cu greu se găsesc, în zone montane înalte, locuri plate pentru instalarea telescoapelor. „Oglinzile plutitoare" în Cosmos nu sînt supuse microseismelor scoartei terestre, permiţînd obţinerea de imagini cu o rezoluţie care ar atinge o zecime de milisecundă de arc.

Biblioteca magazin de proză scurtă

Luna de ametist

— În seara asta nu se poate să treceți, clătină din cap Levi Mur, arătîndu-le apa învolburată și sloiurile mari de gheață ce se izbeau de maluri.

— Plătesc bine, stărui Silvester Zun Altin ridicîndu-se pe jumătate din sanie și scoțînd de sub blănuri două bucățele de aur.

Podarul clătină iar din cap și legă podul plutitor de un țăruș înfipt în mal.

— Apa e umflată ca la orice sfîrșit de sezon, și apoi mai e și întuneric... Sloiurile te pot tîri în larg.

Străinul coborî din sanie.

— Trebuie să ajung neapărat pe malul celălalt înainte de miezul nopții! Spune și tu ceva, nătîngule! se răsti la surugiu. Frederic însă tăcea, potolindu-și cîinii cu lovituri ușoare de palmă. Mai pun una, spuse și-și întoarse din nou capul către podar.

Levi ridică din umeri. Privi cu înțeles către cer.

— Și noi... eu ce fac?

— Așteptați. Faceți foc și dormiți. Noaptea trece repede.

Puse ghionderul pe umăr, salută nehotărît fluturînd o mînă și se îndepărtă cu pași rari în întuneric. Negustorul privi lung în urma-i, scuipă cu dispreț și se întoarse în loc.

— Ce ne facem, surugiule?

— Ascultăm sfatul podarului, stăpîne: dezlegăm cîinii, facem focul, mîncăm și închidem ochii pînă mîine în zori.

— Vreau să ajung înainte de răsăritul lunii dincolo! stărui Silvester. Altfel, ajung prea tîrziu... prea tîrziu.

— Levi Mur știe ce spune, stăpîne. Cunoaște riul și locurile astea de-o viață de om.

Începu să desfacă hamurile de la gîturile cîinilor. Aceștia se gudurau și-i lingeau mîinile, scheunînd de foame. În stînga, riul șuiera prăvălatic, mușcînd cu apele-i întunecate din zăpada murdară a malului.

— Îl cunoști bine pe podar?

— Îl cunosc, răspunse Frederic. Aruncă două bucăți de carne decongelată cîinilor. Îl cunosc, repetă. De multe sezoane mă trece dincolo cu cîte un client.

Tăcură. Focul se aprindea anevoie; lemnele ude trosneau și făceau un fum albicios, gros. Frederic scoase conservele de carne și le așeză în apropierea flăcărilor. Desprinse pușca din agățătoarea saniei și o puse alături de blana întinsă pe zăpadă, cu țeava rezemată de o tălpică.

— Am sosit prea tîrziu, stăpîne. Dezghețul nu mai ține mult. Sezonul s-a apropiat de sfîrșit; iar la întoarcere nu te mai trece nimeni.

Undeva, spre nord, gheața trosni prelung, scoțînd sunete ascuțite. Cîinii se strînseră unii în alții mîrîind. Focul aruncă lucîri stinse pe trupul burduhănos al saniei.

— Se rupe gheața, spuse Frederic. Își dădu căciula într-o parte. Sezonul s-a apropiat de sfîrșit, repetă. Vine înghețul.

— Se spune că e înfricoșător!

POVESTIRE

— Este înfricoșător. Un ger de crapă pietrele, pleznește pielea pe obraz și îți îngheață răsuflarea în piept. Cîinii mor printre primii. Nu mai poți face focul. Te cuprinde un fel de moleșeală, în timp ce bîjbîi cu picioarele ca doi buturi nesimțitori pîrtia de gheață.

— Ești curierul Comunității?

— Da.

— De cît timp?

— De cinci sezoane. Vru să mai adauge ceva, însă dădu a lehamite din mînă și își continuă lucrul.

— De ce nu întrebi nimic? reluă negustorul.

Frederic împărți carnea în bucăți.

— Ce?

— Indiferent ce... De ce vreau să ajung dincolo, de exemplu... Ce caut aici...

Frederic mișcă nepăsător din cap.

— Uneori e bine să știi cît mai puțin; atîta vreme cît plătești bine, nu am nici o întrebuințare; nici o nedumerire.

Aruncă la cîini fîșiile de carne. Silvester nu vedea, pentru că era cu spatele, dar auzea îngrămădeala cîinilor, schelălăielile și cioceneala colților sub mîncarea atîrnată în aer la capătul brațului.

— Ce faci cu pușca?

— În noapte se ascund puteri necunoscute. Ființe ostile, amenințătoare, ieș de pretutindeni din aceste locuri blestemate. În curînd va răsări luna și duhurile neștiutului vor începe să hoinărească.

Negustorul simți în vocea celuilalt o spaimă vîscoasă, nedeslușită.

— Crezi în duhuri?

— Nu cred. Există. Se ascund în bezne și lovesc pe neașteptate.

Împinse pe foc o creangă groasă, care iscă scîntei în jur.

— Oamenii cu un ochi trăiesc zece sezoane. Cei cu tine, cu trei ochi, douăsprezece. Cine a apucat perioada dintre sfîrșitul unui sezon și începutul altuia în Țara Ghețurilor, și a scăpat cu față curată, își va aminti pînă la moarte de răsăritul lunii deasupra cîmpurilor de zăpadă.

— Nu înțeleg, mormăi negustorul, trăgîndu-se instinctiv mai aproape de pușcă.

— Asta nu se înțelege, se simte.

Frederic puse o mînă de ceai în ibricul cu fund gros și aruncă deasupra doi bulgări de zăpadă.

— Cîți ochi are podarul? Levi...

— E un om ciudat. Nu aparține lumii noastre.

În noapte se auzi un urlet îndepărtat. Cîinii ciuliră urechile; rotașul mîrîi înspăimîntat și se apropie gudurîndu-se de cei doi. Un vînt încreți unda liniștită a flăcărilor...

— Sînt curier de cinci sezoane, continuă Frederic o idee întreruptă parcă mai înainte, dar pe sanie umblu de cînd eram de-o șchioapă. Îl ajutam pe tata în meserie și colindam depărtările. Citeodată, în timpul mort dintre sezoane, tata repezea cu atelajul încoace cîte un străin dornic să colinde. Îmi arăta pe furiș spatele aplecat peste podul plutitor al lui Levi: de cînd era el surugiu, la vadul de trecere îl întîlnea numai pe Levi Mur.

— Și tatăl dumitale? deveni curios Silvester Zun Altin, coborîndu-și căciula peste ochiul din mijlocul frunții.

Surugiul întoarse capul într-o parte, ascultînd atent vijîitul vîntului. Întinse brusc mîna, apucă pușca și o aduse pe genunchi; trase, cu un gest mecanic, cocoșul și o strijini iar de tălpică.

AUREL CARASEL

(Va urma)

Atenție, om periculos! (III)

De îndată ce David a fost ridicat, Elaine luă legătura cu George Newell singurul avocat pe care-l cunoșteau și le era prieten. Acesta acceptă să preia cazul. O sună mai tîrziu ca să-i spună că vorbise cu David. Era prea devreme pentru ca David să fie eliberat pe cauțiune, însă lucrurile nu păreau prea grave. Mai erau destule detalii de verificat.

Elaine nu se putea stăpîni să nu se agite, deși Newell o sfătuise să stea liniștită. Îi fu foarte greu să doarmă în casa ce părea goală. A doua zi dimineața, avea cearcăne în jurul ochilor.

Oamenii de la laborator sosiseră dimineața devreme.

Îi privi muncind, dîndu-le cît mai multe informații. Cînd au plecat nu i-au spus ce au găsit sau dacă au găsit ceva.

George Newell veni înaintea prînzului. La fel ca David, era un tînăr care-și făcea primii pași în carieră. Era energic, plin de încredere și Elaine nu se îndoia de profesionalismul lui.

— Cînd va reveni David acasă? îl întrebă ea.

— După încă puțin timp, îi spuse George a cărui figură uscățivă era gravă. Sînt destui de severi cu șoferii ce fug de la locul accidentului.

— Dar a călcat un cîine!

— Asta vrem să dovedim, dar încă nu am reușit.

— Ce au dat testele de laborator pe mașină?

— Nimic. Soțul dv. a curățat-o într-adevăr perfect. Mai tîrziu, vom încerca să-i convingem să ridice mașina ca să o cerceteze complet. Dar nu cred că vom obține mare lucru.

Ea încercă să nu se impacienteze. Oricum nu-și pusese mari speranțe în mașină.

— Ați vorbit cu domnul Vandrak?

— L-am întîlnit și i-am ascultat versiunea. Newell îi oferi o țigară, pe care ea o refuză, și își aprinse și el una.

— Ciudat tip, nu? Cred că nu prea vă simpatizează.

— David și cu mine nu ne-am înțeles niciodată cu el. Din acest motiv a fugit David. Nu dorea necazuri cu Vandrak.

— Da, înțeleg.

— M-am tot gîndit, George; n-am putut dormi noaptea trecută. Pot să-ți spun la ce m-am gîndit?

— Bineînțeles, Elaine.

— M-am gîndit mai ales la Vandrak. Presupunînd că David spune adevărul, și sînt convinsă, asta înseamnă că Vandrak minte cu bună știință.

Newell ridică din umeri și-și stinse țigara.

— Așa pare, spuse el. Doar dacă nu cumva, printr-o coincidență stranie, într-adevăr au fost implicate două mașini. Putem presupune, totodată, că dacă versiunea lui David este adevărată, Vandrak minte. Dar, de ce? Puteți să-mi spuneți?

— M-am gîndit la un motiv, spuse ea încruntîndu-și sprîncenele și mușcîndu-și buzele așa cum avea obiceiul cînd nu înțelegea prea bine ceva.

— Care?

— În primul rînd, se întîmplă să știu că soției Vandrak nu se înțelegeau prea bine. Nu cunosc toate motivele neînțelegerilor, dar cîinele era unul. Paula îl detestă pe Faraon; mi-a spus-o de mai multe ori. Soțul adora cîinele. Încerca să-l țină în casă sau în lesă cît mai mult, de teamă să nu-i scape și să i se întîmple ceva...

POLIȚIER

de C. B. GILFORD

— Așteaptă un minut! Nu este convingător că dacă Vandrak, iubindu-și atît cîinele, l-a văzut pe David lovindu-l, ca să se răzbune i-a pus în circă o crimă mult mai gravă, o omucidere.

Elaine spuse:

— Ar fi în genul lui Vandrak să facă ceva așa de înfricoșător!

— Dar credeți că ar merge pînă la a-și sacrifica soția pentru a...?

— De ce nu, dacă o detestă? Să presupunem, de pildă, că Faraon scăpase din vina el, și că este răspunzătoare de moartea lui. Furia lui Vandrak s-a îndreptat atît asupra ei cît și a lui David.

— Elaine, toate astea ar putea fi, vag, posibile.., surise Newell.

— Vag posibile? Aș aprecia că ar fi, chiar mai rău dacă l-ați cunoaște pe Vandrak.

Brusc, se simți sigură pe ea, și sub nici un pretext, nici o incredulitate masculină nu ar putea să o facă să-și schimbe părerea. Probabil că lucrurile așa se și întîmplaseră.

— Mi-ați spus că sînt două lucruri ce vă fac să vă gîndiți la o crimă, spuse Newell. Care este celălalt?

— Arnold Vandrak nu era foarte atașat soției pentru că de mai multe ori a încercat să-mi facă curte.

— Ce?

— O! nu vreau să spun că dorea să-și omoare soția pentru că... Din cauza mea.

Jenată, fără să vrea, Elaine se îndepărtă de avocat.

— Asta nu dovedea decît că nu era chiar atît de îndrăgostit de soția sa.

— David era la curent cu... avansurile lui?

— Nu, nu i-am spus niciodată. David este genul de om care ia lucrurile în serios. Întotdeauna am fost sigură că știu să-i tai elanul lui Vandrak, dar nu tot așa de sigură că voi ști cum să-l iau pe David, dacă ar fi auzit.

— Înțeleg... făcu Newell, dar figura și vocea lui arătau că are oarecare îndoieli.

— A fost atît de banal! Totul a început atunci cînd Faraon scăpa și Vandrak venea să-l caute. Citeodată, găsea cîinele în curtea noastră. Știind că-mi era frică, venea să sune la ușă pentru a se scuza. Ieșeam pe terasă pentru a nu-l invita în casă și atunci îmi făcea avansuri, dar fără să insiste. Cu timpul am preferat să-i ascult scuzele prin grilajul dublu al ușii.

Newell aprinsese gînditor o nouă țigară:

— Bine. Să presupunem că versiunea lui David este cea corectă și că Vandrak și-a ucis soția. Îmi faceți impresia unui detectiv. Cum credeți că a procedat?

— Am găsit răspuns și la întrebarea asta.

— Aveți imaginație bogată.

— George, încerc să-l ajut pe David...

— Bineînțeles.

Elaine începu să vorbească cu o voce calmă. În mintea ei totul era foarte clar.

Traducere și adaptare de VASILE OROIAN

(Va urma)

SPORT UNIVERS

■ **CM de hockey pe gheață se apropie de sfîrșit.** Am urmărit partidele din sferturile de finală ale actualei ediții a CM de hockey pe gheață care se desfășoară în Germania, la München. În prima partidă **SUA — Suedia** lucrurile au mers bine și frumos pînă în repriza a treia cînd echilibrul din primele două reprize, 2—2, a fost rupt de **Ulf Dahlen** în minutul 2. Mă așteptam la o replică a americanilor și la un gol egalizator, dar spre surprinderea spectatorilor, suedezii sînt cei care mai marchează încă de două ori, prin **Roger Akerstroem** în minutul 4.50 și iarăși **Dahlen**, cu 7 minute înainte de final. Scorul general, 5—2 pentru jucătorii cu trei coroane albastre pe tricouri.

11.000 de spectatori au fost în tribune pentru a urmări o partidă în care echipa Germaniei se întîlnea cu puternica echipă a Rusiei, a doua întîlnire din sferturile de finală. Trebuie spus că din cauza vremii foarte călduroase de la München, 25 grade Celsius, starea gheții a fost foarte proastă, suprafața de joc fiind plină de apă și plină de tăieturi adînci. Rușii au înscris primul gol în repriza întîi, iar nemții au înscris ultimul gol al partidei în ultima repriză, minutul 8, prin **Dieter Hegen**. De fapt, a fost și singurul gol înscris de reprezentativa germană, într-o partidă care a fost la discreția rușilor. Ei au înscris cîte un gol în primele două reprize și alte trei în repriza a treia, dovedind că sînt într-o formă foarte bună.

Al treilea meci din sferturi a fost cel dintre **Canada** și **Finlanda**. Canadienii au învins fără probleme, 5—1, fiind singura echipă neînvinsă la acest CM, șase victorii din tot atîtea meciuri. Ei au înscris pînă acum 36 de goluri și nu au primit decît 5! În ultima partidă din „sferturi", **Cehia** a jucat contra **Italiei** în fața a 10.000 spectatori. A fost un galop de sănătate pentru cehi care au înscris de 8 ori, primind doar un singur gol. Sigur, diferența de valoare și-a spus cuvîntul, dar trebuie remarcat faptul că italienii sînt pentru prima oară în istoria hockey-ului lor într-un sfert de finală la un campionat mondial de hockey. Deci, semifinalele se vor juca la 30 aprilie: **Suedia — Cehia** și **Rusia — Canada**.

Vom asista oare la o finală Canada — Suedia pe 2 mai?

■ **Tenis de cîmp.** Se apropie partidele de Cupă Davis în care **România** va întîlni **Nigeria** (30 aprilie — 2 mai) și care vor însemna pentru noi trei premiere: **Răzvan Sabău** și **Ciprian Porumb**, componenți ai echipei țării noastre și... **Ilie Năstase**, pe care de curînd l-am văzut într-o partidă demonstrativă jucînd contra lui Gerulaitis, partidă pe care a pierdut-o cu 2—0, dar spectacolul a fost frumos, deci **Ilie Năstase**, căpitan nejucător. Vor mai evolua contra Nigeriei, tenismenii **Dinu Pescariu** și **George Cosac**. Vestea că Ilie Năstase este căpitanul nejucător al echipei României de Cupa Davis a făcut înconjurul lumii, așa cum era și firesc, avînd în vedere că el este printre primii în lume ca prezențe în jocurile de Cupa Davis. Să însemne această nouă provocare pentru Ilie Năstase, relansarea tenisului de cîmp românesc? Ne-am dori acest lucru. În Europa se joacă tenis de cîmp nu numai pentru Cupa Davis, ci și în cadrul turneelor internaționale. La **Hamburg** se desfășoară Cupa Citizen care va dura pînă pe 2 mai. În primele meciuri **Anke Huber** a învins-o pe Fulco în trei seturi, 6—4, 6—7, 6—2. **Magdalena Maleeva** pe Singer 6—4, 7—5, iar **Seles** pe suedeza Strandlund 6—2, 6—2.

La München, începînd de pe 26 aprilie a început un turneu ATP foarte puternic. **Michael Stich** l-a învins pe colegul său de Cupă Davis, Karbacher în 69 de minute cu 6—3, 6—1, în schimb, un alt jucător german, **Karl-Uwe Steeb** a fost învins, tot în două seturi, de Muster cu 6—4, 6—2. Într-o altă partidă, **Korda** a cîștigat în fața lui **Larson** cu 7—5, 6—4.

■ **Formula I la automobilism.** Duminica trecută s-a desfășurat al 4-lea Mare Premiu, cel al statului San Marino, de la Imola. Din cele 25 de mașini care au luat startul nu au terminat cursa decît 9. Damon Hill, Senna, Mark Blundell și alții au fost nevoiți să abandoneze. Senna declara ziariștilor că a avut probleme cu sistemul hidraulic, a pierdut lichid și nu a mai putut controla viteza, cutia de viteze și restul. Iată-i pe cei nouă piloți care au trecut linia de sosire: **Alain Prost**, urmat la 32 secunde de **Schumacher**, apoi **Martin Blundle, J.J. Lehto, Phillippe Alliot, Fabrizio Barbazza, Luca Badoer, Johnny Herbert** și **Aguri Suzuki**. În clasamentul piloților conduce însă **Ayrton Senna** (26), urmat de **Prost** (24), Damon Hill (12), Schumacher (10).

■ **CM de fotbal USA '94.** Țara Galilor a terminat la egalitate partida cu Ceho-Slovacia, 1—1, meciul decisiv se va juca, așa cum declara Ian Rush, la Cardiff între ei și noi. Pe stadionul Parc de Prince de la Paris, suedezii au deschis scorul în partida cu Franța, dar Cantona a egalat cu un penalty și a preluat conducerea cu un șut impecabil.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

03.05 – 09.05

BERBEC (21.03 — 20.04) : Nimic nu vă împiedică să vă realizați toate opțiunile plauzibile în această perioadă. Un ritm astral-biologic vă favorizează din plin. Luni-miercuri veți avea parte de două bucurii venite din anturaj, iar la finele săptămînii vă așteaptă o veste foarte bună. Singura curbă mai „anemică" este cea a sănătății, care vă va da de furcă joi și vineri. Afectivitate oscilantă duminică.

TAUR (21.04 — 21.05) : O alură buclucașă are curba financiară, care tinde să urce (luni, marți), dar apoi coboară vertiginos pînă-n week-end. Evitați atitudinile tranșante în afaceri, hazardul nu e de partea dv. și veți risca prea mult. Dragostea și sexul vă vor da satisfacții mari, mai ales că refaceți o punte amoroasă pe care o credeați dispărută. Stagnare profesională, inspirația vine greu și pleacă repede. Vineri vă așteaptă un ghinion.

GEMENI (22.05 — 21.06) : În această perioadă vă numărați printre favorizații soartei, totul vă merge din plin. Primiți bani, iar deznodămîntul unei afaceri mai vechi este foarte profitabil. E timpul să aveți cît mai multe inițiative — sociale și financiare — Mercur v-a bătătorit un drum destul de neted spre cîștig imediat. La finele săptămînii nu evitați loteria. Atenție la un Taur sau o Balanță, care tind să vă umbrească succesul.

RAC (22.06 — 22.07) : Succes profesional deosebit, pregătit temeinic de mult timp (marți sau miercuri). Mijlocul săptămînii vă găsește într-o stare euforică, determinată și de o boare financiară proaspătă și consistentă. Cineva din anturaj sau familie vă îngrijorează, dar dispoziția dv. sufletească optimă devine molipsitoare. Odrasla vă dă de furcă, sau partenerul vă aduce o veste nu prea bună (sîmbătă).

LEU (23.07. — 22.08) : Lucliditate, ambiție, tenacitate. Iată etichetele pentru această săptămînă. Vă realizați un proiect deosebit, iar pe plan social vă afirmați din plin. Un eveniment contradictoriu vă pune pe gînduri (vineri) și vă obligă să reevaluați o legătură mai veche. Dragostea și amorul schioapătă, ambiția și orgoliul vă încorsetează prea mult. Ușoară indispoziție și insomnie în week-end, cînd primiți o veste proastă.

FECIOARĂ (23.08 — 21.09) : Vi se clarifică o obsesie mai veche (luni) și sînteți puțin dezamăgiți de mersul relațiilor sociale. Nu sînteți deloc în cea mai bună dispoziție și aveți o pronunțată tendință de a gafa. S-ar impune mai multe clipe de meditație solitară și reținere. Pe de altă parte, hazardul vă luminează cerul (joi, vineri), deci exploatați toate ocaziile ivite. Criza sentimentală se acutizează sîmbătă.

BALANȚA (22.09 — 22.10) : Cu Jupiter — profitabil și justițiar — în constelație, puteți fi sigur că toate deciziile și inițiativele dv. își vor lovi ținta. Marți sau miercuri va fi o zi de glorie financiară. Pe plan social totul decurge precum mecanismul unui ceas elvețian. Pe plan afectiv pot apare unele probleme delicate (joi, vineri), pe care nu le puteți rezolva imediat. Răbdarea și echilibrul dv. vor atenua disensiunile.

SCORPION (23.10 — 21.11) : Nu vă vedeți capul de treburi, și totuși Pluto e lîngă dv. în toate circumstanțele. Tactul și bunul dv. simț vor fi greu puse la încercare miercuri și joi, cînd polemici ascuțite vă vor abate atenția de la planurile dv. Pe plan amoros lucrurile decurg în toată splendoarea lor. Starea psihică excelentă vine să compenseze un desert financiar, trecător (vineri, sîmbătă). Migrene sau crize reumatice la începutul săptămînii.

SĂGETĂTOR (22.11 — 20.12) : Luni sau marți se produce acel eveniment mult așteptat, și care vă dă satisfacții deosebite. Curbele socialului și profesionalului sînt pe maximum și vă îndreptățesc la mari speranțe. Temperamental, sînteți într-o agitație neobișnuită (luni-miercuri), cînd Luna vă răscolește instinctele și vă induce o energie multidirecțională. O Fecioară sau un Capricorn vă vor fi de mare folos într-o situație dificilă (vineri, sîmbătă).

CAPRICORN (21.12 — 19.01) : Siguranță de sine, lucliditate, creativitate, iată etichetele săptămînii. Și totuși, datorită lui Uranus, parcă mergeți pe două șine bine conturate : una pesimistă, alta optimistă. Așteptați o revelație sau un eveniment care să vă scape dintr-o capcană psihologică. Pe plan financiar, curba este peste medie, dar nu aveți prea mari prilejuri de satisfacție. Intimitatea căminului este cel mai sigur refugiu.

VĂRSĂTOR (20.01 — 18.02) : Două vești foarte bune la începutul intervalului, care vă recompensează material și moral. Venus și Saturn nu vă dau pace deloc și sînt posibile mari oscilații sentimentale sau probleme amoroase. Sînteți dinamic și o bună reușită profesională (vineri) confirmă o excelentă decizie luată anterior. Vă impuneți și vă bucurați de admirația anturajului. Stagnarea financiară nu vă poate umbri zîmbetul.

PEȘTI (19.02 — 20.03) : Detașare, intimitate, multe planuri de viitor. Neptun vă prinde în conul său de influență și vă face să vă gîndiți mai mult la problemele teoretice decît la cele practice. Luni sau marți vă așteaptă o excelentă surpriză financiară, nesperată. Disensiuni sentimentale vor umbri ziua de vineri, dar știți să cedați pentru a cîștiga. Se impune o reconsiderare mai pragmatică a activității dv. Fantezia nu vă lipsește.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Cartea Recordurilor Naționale vă așteaptă!

În actualele condiții economice, editarea Cărții Recordurilor Românești este posibilă cu sprijinul unor sponsori de suflet, care să-și lege numele de această premieră națională de prestigiu, unicat în Europa (Guinness se ocupă de întreg mapamondul). O analiză a condiției umane, a personalităților românești intrate în panteonul științific și cultural mondial, o radiografie a premierelor tehnice și științifice, o reconsiderare a priorităților României este un act de cultură și informație la modul superlativ, străbătut de un autentic sentiment patriotic. De aceea rugăm toți sponsorii potențiali să se adreseze conducerii C.E. „Magazin" s.r.l., care prin revista sa de mare tiraj și audiență publică a promovat cu consecvență acest deziderat.

Pe de altă parte, reamintim cititorilor noștri că așteptăm în continuare bizarerii ale condiției umane, întîmplări deosebite, fapte ieșite din comun, recorduri de toate felurile, colecționari și pasionați cu realizări concrete în diferite domenii. Toți „contribuabilii" vor fi nominalizați în Cartea Recordurilor Românești, în funcție de gradul de spectaculozitate a celor

Curiozități morfologice

D-na prof. Daniela Popescu din Ploiești deschide — prin epistola dumneaei — un capitol nou al recordurilor românești (prezent și-n Guinness), și anume acela al celor mai bizare anomalii morfologice, (pentru care așteptăm vești și de la alți cititori). Astfel, mama sa (născută în 1911) avea pe mîna stîngă, mai jos de cot, un „surplus" morfologic de mărimea unei nuci. Dar nu aceasta este bizareria, ci faptul că sora ei, născută doi ani mai tîrziu, avea la mîna stîngă, în același loc, un „plus" morfologic de aceeași mărime și de aceeași formă. Cele două anomalii morfologice erau, cît se poate de evident, complementare. Și asta fără ca persoanele respective să fie gemene! (o rog pe dna Popescu să ne prezinte concret datele drept-inimosilor cunoscuți, fără prejudecăți de nici un fel. Numai astfel Fun-Clubul drept-inimosilor poate deveni o realitate. Mulțumim !).

GUINNESS BOOK

UN OBIECT NUMIT INIMĂ

Calculatorul, ca o prelungire a inteligenței umane, funcționează în exteriorul corpului. Dar o inimă artificială, care să redea pacientului libertatea de mișcare, viața normală, trebuie implantată în locul celei naturale. Acest lucru a fost reușit pentru prima oară în lume de către chirurgul William C. de Vries, de la spitalul de profil din cadrul Utah Medical Center, din Salt Lake City, capitala statului american Utah.

Proiectantul primei inimi artificiale utilizate la o operație reușită este dr. Robert K. Jarvik. Senzaționalul obiect implantat pentru prima oară s-a numit „Jarvik Mark 7". Beneficiarul primei inimi artificiale a fost tot un doctor, Barney B. Clark, din Des Moines, statul Iowa. Operația de pionierat s-a desfășurat între 1 și 2 decembrie 1982, cînd pacientul avea 61 de ani. Viața acestuia a fost prelungită cu aproape patru luni. La 23 martie 1983, Barney Clark a murit, după ce trăise 112 zile cu o inimă artificială.

Cu o inimă realizată după același patent, pacientul William J. Schroeder, din Louisville, statul Kentucky, a supraviețuit 620 de zile. El a fost operat la 25 noiembrie 1984 și a decedat la 7 august 1986. Pînă în prezent, Schroeder deține recordul supraviețuirii cu o inimă artificială.

Făcînd un minibilanț al reușitelor de pionierat în domeniul inimilor naturale și artificiale care au prelungit viețile pacienților, Guinness pune la loc de frunte pe Christiaan Barnard (născut în Africa de Sud în anul 1922) și, respectiv, pe cuplul De Vries-Jarvik din SUA. Pe plan mondial, concurența profitabilă dintre cele două concepții continuă.

10. **Degetul artelor frumoase.** Degetul căruia noi îi spunem „inelar" este înconjurat de numeroase interpretări și denumiri, de povești și exemple pline de pilde. Una din cele mai frumoase și mai ispititoare este aceea lansată de maestrul Desbarolles : inelarul are o legătură directă cu inima ! Și în morfopsihologie palpită multă poezie, dar vom vedea că o ipoteză, fie ea și umbrită de prejudecățile Evului Mediu, se poate transforma într-o axiomă. Atît chiromanții Romei antice, cît și cei ai Evului Mediu susțineau că inelarul are temperatura cea mai mare, că este cel mai CALD deget, deoarece inima îi transmite direct căldura sa. Este degetul care nu se îmbolnăvește niciodată. Unii maeștri susțineau că nici la bolnavii de gută nu se observă decît foarte greu o modificare a inelarului. Căldura și zvelțețea inelarului l-au impus ca pe degetul Soarelui — consecință directă a căldurii, simpatiei și frumuseții lui. Dar cum de Soare este legat destinul uman, inelarul a fost consacrat și ca deget al destinului, al viselor, al idealurilor.

HARTA MÎINII

Ipoteza neștiințifică a lui Desbarolles a prins, după cum se vede. O altă consecință a idealei legături directe cu inima se observă și astăzi : pe care deget să-și pună mirii inelele decît pe cel care le unește inimile ? De aici și etimologia acestui deget — inelar sau anular (în franceză anneau = inel). Însă ipotetica legătură cu inima l-a transformat și în „medicus". Se spune că vracii preparau prafuri amestecîndu-le cu inelarul, transmițîndu-le astfel puterile vindecătoare dorite de inimile lor. De aici și ideea că inelarul trebuie să fie în permanență cel mai CURAT deget : 1) pentru că găzduiește inelul care consfințește legămîntul căsătoriei ; 2) pentru că fiind o antenă a Soarelui, trebuie să strălucească cît mai nobil pentru a „aspira" toate binefacerile astrului zilei.

În epoca modernă, cînd experiența morfopsihologilor s-a acumulat în mii de cazuri, poate sute de mii, inelarul a căpătat și o altă aură providențială : aceea a artelor frumoase. Cu cît acest deget este mai lung și este mai ascuțit la contactul cu eterul, cu atît subiectul respectiv are apetență mai pronunțată către frumos : atît ca admirator, cît și ca demiurg. Un pictor, sculptor sau arhitect „trebuie" să aibă un inelar plin de distincție.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

PREDICȚII, AVERTISMENTE

ZODIACUL CHINEZESC

În spațiul european predomină revistele (publicate de competente asociații astrologice) în care zodiacul astral este preponderent. Există însă o ușă deschisă Orientului îndepărtat prin programele pentru calculator (ASTROSOFT) produse de firme reputate din S.U.A. și Anglia. Vă prezint în continuare o mostră de acest tip, pentru zodia în curs adică Șarpele (21.04—21.05), raportată la zodiile fiecăruia dintre dv. (semnul lunii nașterii, nu al anului). Iată previziunile zodiei în curs :

Șobolan (Săgetător) — Șarpe (Taur) : Zile senine ! Intrați mereu în centrul atenției, relații excelente cu partenerul, reușite profesionale.

Bou — (Capricorn) — Șarpe : Atenție la stres ! Vă implicați prea mult și-n prea multe. Vă pîndesc unele deziluzii intelectuale.

Tigru (Vărsător) — Șarpe : Ocazii fericite de afirmare ! Vă rezolvați cu lucliditate multe din problemele restante, mai ales financiare. Amor frenetic.

Iepure (Pești) — Șarpe : Vînt bun la pupa ! Totul vă reușește așa cum doriți un zid puternic vă apără de decepții. Nu cheltuiți prea mult.

Dragon (Berbec) — Șarpe : O lună hiperdinamică ! Sînteți debordant în profesie și în dragoste, multe reușite și începuturi de afaceri bune.

Șarpe (Taur) — Șarpe : Fruntea sus, nu stingeți flacăra speranței ! Perioadă de întrebări dificile cu răspunsuri și mai dificile. Calm și optimism.

Cal (Gemeni) — Șarpe : Nu stați izolat ! În această perioadă veți avea probleme în relațiile sociale. Revitalizați-vă sentimentele.

Oaie (Rac) — Șarpe : Aveți încredere în dv. ! Ați cam lăsat voința să zburde în voie. Treceți urgent la timona propriului destin, nectarul lui vă așteaptă.

Maimuță (Leu) — Șarpe : Evitați aventurile de orice fel ! Veți avea o lună liniștită dacă vă veți îndrepta energiile spre orizontul psiho-mental.

Cocoș (Fecioara) — Șarpe : Temperamentul vă joacă feste ! Mai multă modestie, lucliditate și onestitate. Înfruntați cu brio un obstacol greu.

Cîine (Balanță) — Șarpe : Plutiți în brațele gloriei ! Vor fi zile de descurajare dar un luptător ca dv. va urca cu inteligență pe podium.

Mistreț (Scorpion) — Șarpe : Faceți „ravagii" ! Sînteți mai activ, mai implicat ca oricînd în iubire și profesiune. Trăiți la cote înalte.

DIALOGURILE LAUREI

■ «...Sînt foarte dezamăgit de „sinceritatea" tinerilor de pe la noi. Cei puțin cei din revista (...) folosesc anunțurile pentru corespondență ca anunțuri matrimoniale gratuite. Și-apoi nici nu primești răspuns dacă n-arăți „bine, înalt, blond sau brunet, cu ochi albaștri sau negri, moaca fotogenică și dacă se poate să nu fii băiat cuminte..." Și dacă totuși e greu de-nțeles, eu nu vreau decît să am cît mai mulți prieteni și prietene și nimic mai mult. Cînd ai 19 ani, ca mine, să am cît mai mulți prieteni e tot ce-mi pot dori mai frumos pe lume. Poate mă puteți ajuta...» Sigur, dragul meu **MARIUS FLORICI (str. Luceafărului bl. A 16, sc. D, ap. 29, Rîmnicu Vîlcea, cod 1000)**, nimic mai minunat în viață decît să știi că există în lumea asta largă oameni cărora le pasă că ești și tu, pentru care **una din valorile esențiale ale existenței este prietenia !** Oameni care și-o doresc, știind s-o prețuiască așa cum se cuvine. Într-un plan al discuției ceva mai înalt, prietenia e un semn al trecerii noastre prin viață. Ca și iubirea, de altfel. Ca și creația. Dar să nu fii supărat prea tare pe „tinerii de pe la noi" ! Nu sînt nici mai buni dar nici mai răi decît au fost întotdeauna sau decît sînt oriunde în lume. Atîta doar că sînt mult mai frămîntați și apăsați de grijile vieții, ca de altfel toate vîrstele... Cît despre „sinceritate", cred că e în lume fix tot atîta cîtă a fost mereu. Numai că omenirea se tot înmulțește, se tot înmulțește !... Dar, dragul meu, hai să nu ne pierdem speranța și încrederea și să mai încercăm încă o dată, apelînd la prietenii și prietenele acestei rubrici pentru a-ți scrie, asigurîndu-i că pot afla în tine un bun prieten. Succes !

■ Iubirea nu-t nici chimie, nici matematică sau fizică, pentru a avea nevoie de „formule de calcul" pentru „aplicații", dragul meu **GEORGE C. (Mangalia)**, astfel încît rețete infailibile pentru a cuceri o fată (sau mai multe) nu există... Am mai spus lucrul ăsta. Așa încît nu-i de-ajuns doar să te comporți și să vorbești „frumos, civilizat" cu o fată (sau mai multe) pentru ca ea să te iubească. Astea-s, ca să zic așa, doar **premisele !** Fiindcă (bine-ar fi să) ne purtăm cum se cade **tot timpul** și nu doar cînd facem curte. Dar pe lîngă premise, ar mai fi nevoie și de un mic... amănunt : fata să te și iubească. Altfel, dacă fata zice „nu", apăi **nu** rămîne în cazul în care, pur și simplu, ea nu agreează un băiat, orice ar face el. Însă un refuz nu înseamnă sfîrșitul lumii. Trebuie să ne obișnuim cu ideea că în viață nu toate ni se împlinesc după pofta inimii și mai avem parte adesea și de refuzuri. Important e să avem puterea de a merge mai departe și să nu credem, prăpăstiosi, că o înfrîngere înseamnă că mușai mereu vom fi „fără noroc". La vîrsta ta, dacă părinții îți „zic numai de viitor", să știi că ei știu prea bine ce știu... Cît despre ideea ta „genială" ca eu s-o „conving" pe aleasa inimii tale să te iubească și ea, păi, frate dragă, dacă de pe acum ai nevoie de „avocatul apărării", teamă mi-e că vei avea mereu nevoie de „avocat" ca să te „exprimi". Mai ales la divorț. Doamne, ferește...

■ „El e cel mai minunat băiat pe care l-am cunoscut", îmi scrii, draga mea **TONY (Miercurea Ciuc)** ! Sînt sigură că așa e, draga mea, fiindcă și eu, pe cînd aveam 16—17 ani, am spus la fel. Și, vai, de cîteva ori pînă l-am aflat pe cel care într-adevăr este cel mai minunat om pe care l-am cunoscut, îl cunosc sau îl voi cunoaște vreodată ! În ce te privește, atunci cînd v-ați cunoscut, el fiind „mai mare" decît tine, știa ceva mai multe despre viață, pe cînd tu erai mai aproape de copilărie... De aici și aparenta răceală și nepăsare cu care l-ai privit. Acum, cînd tu îl vezi „cu alți ochi", el e departe... Știu și eu cum va fi cînd vă veți reîntîlni (dacă vă veți reîntîlni) ? ! Poate va fi minunat sau poate nu va fi nimica. Orice e posibil. Fiindcă nici el nu va fi „același", așa cum nici tu nu mai ești „aceeași". În orice caz, nu ai nimic de pierdut dacă-i vei scrie. Și oricum va fi, pentru tine va rămîne mereu „cel mai minunat băiat" pe care l-ai cunoscut pe cînd aveai 16 ani !... Ceea ce nu-i puțin deloc. Ba, dimpotrivă, te rog să mă crezi !...

LAURA

Sub reflector

SIDA

TRATAMENTE PROFILACTICE

Pe lîngă tratamentele de fond, cu rol în blocarea mecanismului de multiplicare a virusului HIV din organism, un alt obiectiv terapeutic constă în prevenirea apariției infecțiilor oportuniste. Acest tratament se face deci tot profilactic și vizează numeroși agenți infecțioși : diverși paraziți (responsabili, de exemplu, de declanșarea toxoplasmozei sau pneumocistozei), micoze (candidozele), bacterii etc. Acești agenți sînt prezenți în orice organism sănătos, dar ei pot rămîne în stare latentă, fără a antrena vreo tulburare a sănătății. În cazul deficitului imunitar provocat de virusul HIV, aceste microorganisme au ocazia să se multiplice, conducînd la infecții grave. Toxoplasma, de exemplu, poate provoca abcese cerebrale, iar citomegalovirusul poate conduce la retinite.

Fără îndoială, marea diversitate a agenților infecțioși impune găsirea unei largi palete terapeutice. Dar din nefericire, la ora actuală, paleta terapeutică nu este completă. Se ajunge în majoritatea cazurilor să se vindece episodul infecțios (cum ar fi candidoza digestivă, pneumocistoza, toxoplasmoza sau retinita cu citomegalovirus) dar nu se poate suprima agentul infecțios. Avîndu-se în vedere deficitul imunitar al pacientului, riscul recidivei rămîne permanent. De aceea, tratamentul nu poate fi întrerupt nici după așa-zisa vindecare, el trebuie menținut în doze mici cît mai mult posibil, în funcție de capacitatea de suportabilitate a pacientului. Acest gen de tratament a fost denumit profilaxie „secundară" (previne apariția recidivelor infecțioase). Dar terapeuții au căutat să pună la punct și o profilaxie „primară" (care să evite apariția primului episod infecțios). Această strategie are în vedere mai ales prevenirea pneumocistozei și toxoplasmozei cerebrale. De ce s-au oprit medicii la aceste două maladii ? Pentru că statisticile au arătat că în 1989 pneumocistoza s-a instalat

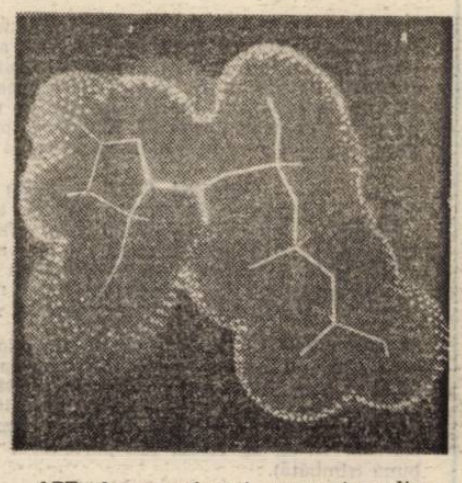

AZT-ul este cel mai cunoscut medicament anti-infecție cu HIV. În imagine i structura moleculară a acestuia.

la 35% din cazurile infectate cu virusul HIV, aflate în stadii incipiente ale infecției, și în procent de 60% la pacienți aflați în stadiul IV al infecției cu virusul HIV. Toxoplasmoza cunoaște valori și mai mari.

AURORA POPESCU

POSTA by Air Mail

Vasile Rusu din Sibiu: Eseurile dv. (nu lipsite de unele observații psihologice pertinente) au în genere un caracter didactic și moralizator. Uneori însă aprecierile umorale sînt atît de stridente încît compromit întregul text: Ex: „Închisoarea ar fi benefică și altora care abia scăpați de ceaușism, dau fuga după țuțism." Petre Țuțea nu este doar un mare filozof al religiei ci și o extraordinară conștiință românească.

Agapie Elena din Iași: Examenul pe care vreți să-l susțineți include două limbi străine de circulație și geografia. Trebuie să aveți însă o sănătate de fier, și un fizic agreabil.

Laura Guraliuc din Buzău: Trimiteți texte dactilografiate.

Bilaniuc Ioan, str. Bradului nr. 13, Sighet, jud. Maramureș, cod 4925: Nu deținem adresa firmei Schaffhausen. Poate vă ajută un cititor informat.

Mariana Marcea din Brăila: Încercați remediile clasice: decoct din frunze de castan, urzici, nuc...

Rîndașu Aurel din Iași: se adresează celor afectați de calvîție oferindu-le o soluție (pentru care nu băgăm mîna în foc) „infailibilă": injectarea subcutanat cu o seringă cu ace multiple a testosteronului. Relații suplimentare la domiciliu: str. Dreptății nr. 20, Bl 11 ap. 4 Iași, cod 6600.

Vieru Laura str. Sucedava, bl 30, sc. A, et. 4, ap. 10, Roman, cod 5550 este interesată de cultura indiană și de corespondență pe această temă.

Ileana Cazacu, bd. Metalurgiei nr. 37, bl 01, sc 4, ap. 146 sect. 4 București dorește să corespondeze cu persoane în vîrstă din țări europene.

Cornel (sau Cozmei) Gheorghe din Zlatna, jud. Alba: Veți intra cu siguranță în Cartea Recordurilor Naționale. Sînteți unicul cititor fidel al revistei care ne amenință cu retragerea abonamentului. Dar din păcate, nu cunoaștem adresele unor ciupercării din Canada. Ne pare rău și ne cerem scuze.

DORIN MĂRAN

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

03.05 – 09.05

LUNI

Programul 1 : 14.00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica 15.45 O sumă de cuvinte 16,00 Oameni de lîngă noi 16.25 Drumuri în memorie 16,55 Actualități 17,00 Magazin în limba maghiară 18.30 Studioul economic 19.30 Desene animate 20,00 Actualități 20.35 Sport 20,40 Tezaur folcloric 21.10 Reporter '93 21,40 Teatru liric 0.30 Actualități 0.45 Repriza a treia.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 16.55 Actualități 17,00 Veniți cu noi pe programul doi ! „Și ei sînt ai noștri !" 20,00 Actualități 20.35 Tradiții 21.00 TVM 21.30 Lumea sportului 22,00 TV5 Europe 22,35 Magazin auto-moto.

MARȚI

Programul 1 : 7.00 TVM 10,00 TVR-Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 Teatru TV. Filumena Marturano de Eduardo de Filippo 13,35 Desene animate 14,00 Actualități 14.15 Armonii corale 14,30 Cultura în lume 15.00 Didactică 15.45 Panoramic muzical 16.00 S.O.S. Natura ! 16,25 Arte vizuale 16,55 Actualități 17,00 Medicina pentru toți 17.30 Salut, prieteni ! (I) 18.30 Starea națiunii 19,30 Desene animate 20.00 Actualități 20,35 Rostiri, rosturi 20.40 Sport 20.45 Film serial. Midnight Caller (SUA, 1989) 21,45 Universul cunoașterii 22.30 Muzica la castel 23.00 Salut, prieteni ! (II) 23.45 Actualități.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 16.55 Actualități 17,00 Studioul de literatură 18,05 Film serial. Hotomanii (SUA, 1964) 19,05 Sport-Studio 20,00 Actualități 20,35 Tribuna non-conformiștilor 21.00 TVM 21.30 Diamond Awards Festival 1990 (IV) 22.00 TV5 Europe 22.35 Divertisment internațional.

MIERCURI

Programul 1 : 7.00 TVM 10.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 Video-satelit 13.30 Desene animate 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15,45 O sumă de cuvinte 16.00 Clasa a X-a TV. 16.55 Actualități 17.00 Convietuiri 18,00 Documentar artistic 18.30 Studioul economic 19,30 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Telediscul muzicii populare 21,10 Fotbal : Borussia — Juventus Torino 23,05 Actualități 23.20 Film serial. Midnight Caller (SUA, 1989).

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 16.50 Teatru TV. Mașina de scris de Jean Cocteau 18,30 Emisiunea în limba maghiară 20,00 Actualități 20.35 Studioul muzicii de cameră 21.00 TVM 21.30 Edilii în dialog cu dv. 22.00 TV5 Europe 22.35 Învățați engleza americană.

JOI

Programul 1 : 7,00 TVM Telematinal 10.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Film serial. Maguy (Franța, 1990) 12.55 Super Channel 13.30 Desene animate 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactica 15.45 Cronica jazz-ului 16.00 Repere moldave 16.30 Repere transilvane 16,55 Actualități 17.00 Magazin în limba germană 18,00 De la lume adunate... 18.20 O viață dăruită artei 18.50 Anchetă TV 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Rostiri, rosturi 20.40 Sport 20.45 Film serial. Dallas 21.45 Memorialul durerii 23.15 Simpozion 24,00 Actualități.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 16.55 Actualități 17.00 Ecranul 17.35 Studioul muzicii contemporane 18.05 Convietuiri-magazin 19,05 Refrene fără vîrstă 19,30 Lumea ideilor 20.00 Actualități 20.35 Tradiții 21.00 TVM 21.30 O viață pentru o idee 22,00 TV5 Europe 22,35 Stadion.

VINERI

Programul 1 : 7.00 TVM 10.00 RTV Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 Film serial. Noii ași ai cerului albastru (Franța, 1990) 13.00 Descoperirea Planetei 13,30 Desene animate. 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactica 15,45 O sumă de cuvinte 16.05 Arhive folclorice 16,35 Lumea de mîine 17.30 Pro Patria 18.30 Spectacolul lumii 19.00 Convorbiri 19,30 Desene animate 20.00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Destinul familiei Howard 21.45 Viața parlamentară 22.15 Reflecții rutiere 22,35 Gong ! 23,00 Studioul șlagărelor 23.30 Actualități 23.45 Refrenele amintirilor 24,00 Magazin cinematografic.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 16.55 Actualități 17,00 Sport-Magazin 18.00 Emisiune în limba germană 19,00 Concertul Orchestrei Naționale și a Corului Radio 21,00 TVM 21.30 Viața spirituală 22.00 TV5 Europe 22.35 Mondo-Muzica.

SIMBĂTA

Programul 1 : 8,00 Bună dimineața de la Tîrgu-Mureș ! 9,00 Ala-bala-portocala 9,55 Șahul de la A la Z 10,50 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty (Anglia, 1972) 10.30 Actualități 10.40 Tradiții 11.00 Handbal : Rapid — CSL Dijon 12.25 Alfa și Omega 13.00 Ora de muzică 14.00 Duplex București — Chișinău. 19.00 Desene animate 19.15 Teleenciclopedia 20.00 Actualități 20,35 Editorialul săptămînii de Paul Everac 20.40 Film artistic. Julia și Julia (Anglia-Italia, 1987) 22.25 Festivalul internațional „București" '93. 23,25 Actualități 23.40 Film serial. Midnight Caller (SUA, 1989).

Programul 2 : 14.55 Rugby : România — Tunisia 16,30 Desene animate 16.55 Actualități 17.00 Film artistic. Sărutări... și pe luni ! (Franța) 18.35 Seară lirică. 20,00 Actualități 20.35 Jazz-Magazin 21.00 TVM 21.30 Bijuterii muzicale 22,00 TV5 Europe 22,35 Spectacol de balet în serial.

DUMINICĂ

Programul 1 : 8.00 Bună dimineața ! 9,00 Ping-Pong 9,55 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty 10,20 Pompierii vă informează ! 10.30 Actualități 10.40 Lumină din lumină 11,40 Viața satului 13.10 Prețul succesului 13.45 Poșta TV 14.00 Actualități 14.10 Video Paris magazin... 18.00 Festivalul internațional „București '93" (II) 19.00 Film serial. Dallas 20.00 Actualități 20.35 Film artistic. Crimă cu oglinzi (SUA, 1985) 22.15 Invitație la... varietăți. Umor și muzică. Actualități 23,25 Duminică sportivă 0,15 Rock panorama.

Programul 2 : 14,50 Automobilism 16,55 Actualități 17.00 Serata muzicală TV 19.30 Orașe și civilizații 20.00 Actualități 20,35 Pop-club 21.00 TVM 21.30 Varietăți internaționale 22,00 TV5 Europe 22.35 Melodii de neuitat.

(După „PANORAMIC TV")

medicina azi

Va fi învins CANCERUL?

Şansă, perseverenţă, pricepere — punerea la punct a unui nou medicament, anticanceros trebuie să conţină toate aceste trei elemente. Este o probă de lungă durată : între descoperirea unei molecule şi lansarea sa pe piaţă sub formă de medicament trebuind să se mobilizeze sute de specialişti vreme de un deceniu. Aşa s-a întîmplat şi cu substanţa Navelbine, descoperită şi comercializată de marele concern francez Rhône-Poulenc.

Arsenalul chimioterapeutic de care dispune medicina contemporană contra cancerului este încă redus : circa 50 de medicamente dintre care numai 12 dau întotdeauna rezultate. Primele descoperiri în acest domeniu datează din primul război mondial, cînd medicii au putut constata efectul anticanceros al anumitor compuşi ai gazelor de luptă, în special al yperitei, din care s-a produs cariolysina, ce este utilizată în cancerul la ganglioni. De atunci, au fost produse mai multe „familii" de substanţe anticanceroase : anthraciclinele, derivate ale platinei şi antibioticelor, vinca-alcaloidele. Scopul urmărit de specialişti prin lansarea de noi medicamente pe piaţă constă în distrugerea celulelor maligne şi protejarea la maximum a ţesuturilor sănătoase.

Oncologii urmăresc în special utilizarea optimă a medicamentelor, coroborată cu noile descoperiri ştiinţifice. Cercetarea îşi îndreaptă atenţia tot mai mult spre substanţele naturale, circa 95 la sută din medicamente (şi din cele anticancerigase) provin din natură.

Unul din marii specialişti pe plan mondial în oncologie este şi dl. Pierre Potier, conducătorul celor 160 de cercetători din cadrul Institutului de chimie a substanţelor naturale din cadrul prestigiosului CNRS (Centre National de la Recherche Scientifique). Din 1978 pînă în 1984, Pierre Potier a colaborat strîns cu Derek Walton, laureat al Premiului Nobel pentru chimie.

Decesul soţiei sale, ca urmare a unui cancer, l-a determinat pe dl. Pierre Potier să se consacre cu toată energia acestui important sector al cercetării medicale. Profesorul Potier şi echipa sa au descoperit deja două molecule antitumorale. Ultima dintre acestea — Taxoter — a fost dezvoltată în cadrul marelui concern francez Rhône-Poulenc şi va ameliora, începînd din anul 1994, tratamentul cancerului ovarian. Primele experienţe ale grupului condus de prof. Potier au debutat prin studiul plantelor din parcul Institutului din Gif-sur-Yvette.

Prima moleculă anticanceroasă descoperită de acest grup a fost Navelbina, derivată dintr-o floare adusă din Madagascar, spre deosebire de Taxotere, derivat dintr-un arbore. Navelbina a fost primul medicament antitumoral pe care şi l-a înscris în catalogul său laboratorul independent din oraşul francez Castres, condus de Pierre Fabre. Din 1982 pînă în 1985, cercetările întreprinse de Pierre Fabre au constat în numeroase teste de eficacitate pentru determinarea dozajului cel mai potrivit. Conservarea medicamentului este o altă etapă importantă : acesta nu trebuie să se degradeze, mai ales sub acţiunea luminii. Din 1985 a început pregătirea dosarului administrativ al lansării noului produs pe piaţă, precum şi programul final de experimentare pe subiecţi umani. Protocolul este extrem de riguros, de vreme ce este vorba de experimente pe subiecţi umani. Pe bolnavi ce s-au oferit voluntari au fost măsurate toxicitatea şi eficacitatea noului medicament pe grupe omogene. După mai multe mii de teste, laboratorul a trecut la încercări comparative şi studii interdisciplinare (faza a treia), căci trebuia susţinut caracterul novator al produsului înainte de lansarea sa pe piaţă.

Proiectul putea fi stopat în orice moment. Molecule excelente nu au fost niciodată transformate în medicamente pentru că nu au putut fi solubilizate. Altele, după un debut extrem de promiţător, s-au dovedit a fi prea toxice. Primul judecător este mediul medical : un medicament anticanceros merge sau nu merge — nu există cale de mijloc. Prima reacţie a oncologilor în legătură cu noul medicament este întotdeauna de neîncredere.

Navelbina a evoluat, însă, „cu toate pînzele sus". Autorizaţia de lansare pe piaţă a fost acordată în 1989 pentru tumorile bronşice şi în 1991 pentru tumorile de sîn. Acţiunea şi toleranţa Novelbinei sînt superioare faţă de cele ale concurentelor sale. Ea nu are efecte secundare asupra sistemului nervos, nu produce vomă sau greaţă şi nici accentuarea calviţiei.

Navelbina a decolat rapid în străinătate — licenţele se succed vertiginos. Marile firme care produc în prezent noul medicament sînt Rhône-Poulenc Rorer în America de Sud, Wellcome în Statele Unite, Kyowa-Hakko în Japonia şi Farmitalia în Italia.

Cercetătorii sînt preocupaţi de adaptarea Navelbinei la alte tipuri de cancer : al ovarului, al esofagului, melanoamelor sau lymphomelor. În Franţa, Statele Unite, Italia şi Spania medicii consideră utilizarea Navelbinei drept un tratament major şi o utilizează ca un complement în chirurgie. Navelbina este un pas înainte spre o chimioterapie mai eficace şi mai bine tolerată de bolnav. Pe măsură ce imunologia şi genetica deschid noi căi în lupta contra cancerului, cercetătorii au toate motivele să-şi continue activitatea în direcţia adaptării Navelbinei la alte tipuri de cancer.

Cu prilejul celui de-al patrulea Congres Internaţional al chimioterapiei cancerigase, desfăşurat recent în Franţa, s-a anunţat punerea la punct a unei noi substanţe polivalente în lupta împotriva cancerului. Este vorba despre S 97-88 care tocmai a depăşit prima fază a cercetărilor, cea a studiului dozajului şi efectelor secundare. Situat între o substanţă chimică de tipul Navelbinei şi o alta, realizată prin biotehnologii, cum este Interleukin 2, S 97-88 se dovedeşte a fi foarte promiţător. Costul unui tratament cu noua substanţă în comparaţie cu celebrul Interleukine 2 este de 10 la 1, respectiv de 1 000 franci faţă de 10 000 de franci.

Specialiştii concernului Rhône-Poulenc îşi continuă activitatea de descoperire de noi medicamente anticanceroase, beneficiind de importante bugete anuale destinate cercetării în acest domeniu, de peste 10 milioane de dolari anual.

ŞERBAN FILIP

Virtuţile vîscului alb

Viscul alb face parte din familia Loranthaceae D. Don, care cuprinde circa 1400 de specii. Toate sînt lemnoase, în formă de tufă globuloasă şi trăiesc semiparazite pe ramurile copacilor. Florile viscului sînt mici, hermafrodite sau unisexuate grupate în dichazii. Fructul este o bacă falsă de culoare albă, învelit în cupa axei florale, conţinînd o substanţă cleioasă numită viscina. Embrionul poate avea 2 sau mai multe cotiledoane. Pe teritoriul ţării noastre se întîlneşte viscul de stejar, care parazitează diferite specii de stejar. Fructele acestui visc, de culoare galbenă, au proprietăţi vermifuge, iar frunzele sînt caduce (cad toamna).

La celţi, viscul alb era considerat o plantă sfîntă.

Preoţii lor — druizii, îl desprindeau iarna, cu un cosor de aur în cadrul unor ceremonii religioase şi-l împărţeau celţilor să-l adăpostească în casele lor, spre a le aduce bucurie şi fericire. Acest obicei se mai păstrează şi la poporul nostru, care de Sfintele Sărbători de iarnă (Crăciunul, Anul Nou şi Boboteaza), îl desprinde de pe arbori sau îl cumpără din piaţă şi-l pune în casă, în calitate de emblemă a vieţii, ca să le aducă noroc şi fericire.

Datorită substanţelor conţinute viscul are următoarele proprietăţi : hipotensive, diuretice, purgative, cicatrizante, hemostatice, citostatice, antiepileptice, antispasmodice (diminuează durerile). Se folosesc ramuri tinere cu frunze sub formă de macerat, preparat la rece (8—12 ore de macerare din 2 g. frunze şi tulpini fragmentate la 100 g. apă). Se administrează zilnic 2—3 cesti. În unele regiuni ale ţării, fructele viscului se folosesc pentru a colora tuica în galben

Prof. IOAN MINTEANSCHI

Ambalaje biodegradabile

În multe ţări industrializate gunoiul este strîns şi colectat în saci din polietilenă. Cu timpul, aceşti saci se descompun datorită unui component al materialului din care ei sînt confecţionaţi. Este vorba de amidonul obţinut din porumb. Firma belgiană „Amilum", unul din cei mai mari producători de amidon din lume, a început să obţină acest component necesar din grîu, care măreşte rezistenţa sacilor din polietilenă. Sacii care conţin amidonul extras din grîu se dizolvă în apă sau sub pămînt după o perioadă de o jumătate de an pînă la doi ani, în funcţie de conţinutul de amidon. Firma belgiană produce saci pentru strîngerea gunoaielor menajere, folie pentru ambalarea produselor alimentare şi pentru paharele care se utilizează o singură dată.

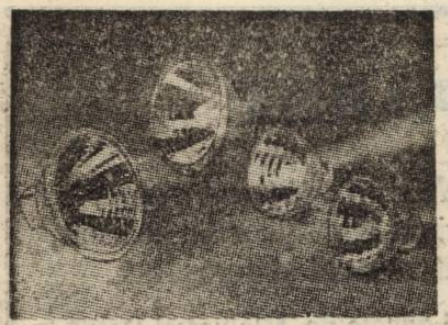

În fotografie se află cîteva dintre cele mai obişnuite tipuri de lămpi halogene, care, ne avertizează specialiştii, nu trebuie utilizate fără o acoperitoare de protecţie.

Pericolul expunerii la radiaţii

Specialiştii au constatat în ultimii ani că unele tipuri de lămpi halogene pot fi periculoase pentru sănătatea oamenilor şi au recomandat, de la caz la caz, în funcţie de fiecare situaţie în parte, retragerea unor astfel de lămpi de pe piaţă. Cel mai grav efect posibil, pe termen lung, al utilizării lămpilor halogene, ar fi apariţia cancerului la piele. După cum a explicat presei recent profesorul Erwin Schöpf, de la clinica dermatologică a Universităţii din Frieburg, aceste efecte se datorează faptului că lămpile halogene emit nu numai lumină vizibilă, ci şi raze ultraviolete, radiaţiile suportate pe termen lung provocînd apariţia cancerului. Chiar dacă expunerea se face în limite acceptabile, din momentul în care devine constantă, efectele pe termen lung sînt la fel de periculoase.

Vînzarea lămpilor cu halogeni a sporit în ţările membre ale CEE cu circa 500 la sută în ultimii ani. Inconvenientul lor major (în afara radiaţiilor) constă în faptul că încălzesc peste măsură camera în care funcţionează. Pentru a le permite să reziste la temperaturi de circa 250° C, a trebuit să fie utilizată sticla de cuarţ care lasă să treacă razele ultraviolete.

Prof. Schöpf ne pune în gardă şi faţă de exagerările care urmează, inerent, dezvăluirii unor potenţiale pericole. Astfel, el a declarat că dozele de radiaţii emise sînt în general relativ slabe şi fabricanţii ar trebui să fie convinşi să producă filtre care să împiedice difuzarea luminii ultraviolete. Institutul de cercetare a radiaţiilor din Stockholm a studiat recent 23 de tipuri de lămpi halogene pentru a evidenţia doza de lumină ultravioletă ce scapă de la caz la caz. Astfel de studii se întreprind actualmente şi în Germania. În principiu, experţii germani au constatat că o lampă obişnuită de birou, a cărei intensitate variază între 20 şi 50 de waţi, şi care nu conţine o acoperitoare de protecţie, poate ridica anumite probleme posesorului său doza de radiaţii emisă de aceasta depăşind normele recomandate de Organizaţia Mondială a Sănătăţii. Aceste norme vizează expunerea ochilor şi pielii la radiaţii, elemente anatomice deosebit de sensibile la acţiunea luminii ultraviolete.

Radiaţiile pot fi periculoase pentru persoanele care sînt sensibile la lumină. Acestora nu li se recomandă utilizarea lămpilor halogene pentru efectuarea unor lucrări îndelungate. Şi lămpile de birou trebuie avute în vedere. Distanţa de securitate minimă a acestora recomandată de Oficiul german al protecţiei contra radiaţiilor este de un metru.

Experţii subliniază faptul că nu există nici un motiv pentru utilizatorii de lămpi halogene să intre în panică. Folosirea lor la semafoare sau pe post de lămpi decorative în vitrine, spre exemplu, nu reprezintă nici un pericol pentru om.

ŞERBAN FILIP

În fotografie se află principalii vinovaţi de transmiterea virusului rabic — vulpile roşii.

Ştiinţa contra turbării

Turbarea este şi în prezent una dintre cele mai grave boli la animale. Ea este fatală pentru om dacă a fost luată de la animale. La începutul secolului XX, cîinii erau principalii transmiţători ai bolii la oameni. În zilele noastre, acest tip de transmitere a turbării a dispărut în ţările industrializate. Cu toate acestea, la un picnic, sau la o plimbare prin pădure, turbarea poate fi transmisă omului în special de vulpile roşii. Vulpile transmit şi indirect această cumplită maladie subiecţilor umani prin infectarea în prealabil a animalelor domestice.

Odată cu punerea la punct a primului vaccin bazat pe recombinarea genetică, se pare că eradicarea turbării nu este prea departe. În 1990, la 105 ani de la epocala descoperire a lui Louis Pasteur, un grup de cercetători de la firma Rhone Merieux, una din numeroasele unităţi productive ale marelui concern Rhône Poulenc, a pus la punct produsul Raboral. Despre ce este vorba ? De un vaccin care se administrează pe cale orală şi asigură protecţie completă animalelor contra agresiunii virusului rabic.

Pentru a distribui vaccinul în cantităţi mari, a fost elaborată o metodă destul de simplă ; vaccinul este plasat sub formă de suspensie într-un mic pliculeţ sub aspect plăcut. Pliculeţul este astfel realizat încît să reziste la apă, căldură şi şocuri. Pliculeţele sînt dispersate prin elicopter, la o densitate de 15 unităţi pe kilometru pătrat. Atunci cînd un animal înghite pliculeţul, vaccinul este eliberat din ambalaj şi, în cele mai multe cazuri, reuşeşte să penetreze celulele sistemului imunitar al animalului.

Peste trei milioane de doze au fost deja distribuite în Franţa, Germania şi Belgia, în regiuni în care predomină vulpile roşii. În estul Statelor Unite, vaccinul este folosit şi pentru raţoni şi castori, ambii purtători de turbare. Vaccinul a fost experimentat şi pe cîinii sălbatici din Africa şi America Latină, iar în Mexic pe lilieci, folosindu-se o altă metodă de administrare. Vaccinul este transmis de la un liliac la altul pe măsură ce aceştia îşi ling blana în momentul reîntoarcerii la culcuri. Testele clinice cu produsul Raboral pe subiecţi umani au debutat în 1992.

Antigenii necesari pentru eliberarea procesului de vaccinare sînt produşi în cantităţi limitate de bacterii, viruşi, în timpul recombinării genetice tehnice. În consecinţă, în faţa aplicării vaccinului se deschid o mulţime de posibilităţi. El va putea fi folosit şi în combinaţie cu alte vaccinuri, cum ar fi cel pentru malarie sau pojar. O altă aplicare de viitor ar putea fi imunoterapia cancerului, prin dezvoltarea unui răspuns imunologic împotriva celulelor canceroase. Raboral este rezultatul a opt ani de cercetări laborioase şi colaborare între diverse unităţi ale grupului industrial Rhône — Poulenc — Pasteur Merieux, Rhone Merieux, Transgene et Virogenetics, Institutul Wistar şi cîteva echipe de cercetare universitare.

ŞERBAN FILIP

întîmplări adevărate

Ce mai fac membrii familiei Ewing?

După încheierea celui mai lung serial de film, desigur că cei mai mulți dintre sutele de milioane de telespectatori care au urmărit cu fidelitate aventurile familiei Ewing sînt în mod firesc amatori de a afla ce mai fac în prezent

eroii lor (mai mult sau mai puțin preferați). După informațiile culese din presa de specialitate (și nu numai din această categorie), sîntem în măsură să vă oferim unele date privitoare la componenții faimoasei familii texane.

Linda Grey sau Sue Ellen, mult încercata soție a lui J.R., retrăiește în viața de toate zilele avatarurile personajului din „Dallas". După ce a divorțat de Ed.

Trascher (căruia i-a dăruit doi fii), s-a implicat într-o poveste de amor cu un producător mult mai tînăr decît ea, dar fericirea nu a durat prea mult și s-au despărțit. Drept urmare, a urmat o perioadă asemănătoare celei din film: Linda Grey a început să consume în mod exagerat alcool și a fost silită să se internezeze într-o clinică de specialitate pentru dezintoxicare. Odată terminată cura, ea s-a retras într-o vilă unde locuiește împreună cu cei doi fii, dintre care unul este căsătorit și are un copil. Poate noua calitate de... bunică să-i aducă lui Sue Ellen liniștea necesară unei existente lipsită de necazuri.

Larry Hagman, „odiosul" J.R., se remarcă printr-o comportare departe de rolul pe care îl avea în film. Căsnicia lui

cu Maj este considerată drept exemplară și cu toată vîrsta înaintată, sentimentele de dragoste dintre cei doi soți au rămas intacte. Pe plan profesional, Larry apare în unele reclame publicitare la T.V. și în mod special la un produs faimos de... lapte.

Barbara Bel Geddes (Miss Ellie), după o foarte delicată intervenție chirurgicală

la inimă, s-a retras complet și trăiește într-o mică localitate, într-o zonă cu multă verdeață și, mai ales liniște. Victoria Principal (dulcea Pamela) este în

viața privată soția unui doctor specializat în chirurgie plastică — se dau asigurări că n-a făcut apel la serviciile sale (!?) — pe nume Harry Glasman și că în prezent încearcă să se afirme în activitatea de producătoare de filme, dedicîndu-se în paralel și unor acțiuni de binefacere.

Bunul Bobby (Patrick Duffy) este în continuare foarte îndrăgostit de soția sa,

Carlyn, care este mai în vîrstă decît el cu zece ani. Marea lui dorință este să devină un adevărat regizor. Lucy (Charlene Tilton), despre care se afirmă că odată cu trecerea anilor a devenit și mai frumoasă, a divorțat de Johnny Lee și s-a căsătorit imediat cu un muzician

Dominic Allen. După cum se știe, „bossul" familiei Ewing, Jim Davis, a cărui prezență în prima serie a serialului a fost atît de substanțială a decedat în anul 1981 în urma unei boli incurabile,

Sfidarea destinului

Obținerea unui titlu universitar reprezintă pentru oricine un eveniment de excepție, dar pentru Fulvio Frisone din Catania, (un handicapat) un asemenea succes a echivalat cu o superbă victorie, o adevărată sfidare a destinului. Incapabil să miște picioarele și mîinile și să vorbească, dar dotat cu o inteligență fenomenală, Fulvio a reușit în asemenea condiții să obțină titlul de laureat în fizică nucleară cu 108 puncte din maximul de 110. În cadrul examenului, el a reușit cu o ușurință care a stupefiat comisia de examen să ducă la bun sfîrșit problemele foarte complexe care i-au fost indicate. Felicitat cu o deosebită căldură de toți cei prezenți la această uimitoare demonstrație, Fulvio a declarat că visul lui este să urmeze cariera de profesor universitar în domeniul cercetărilor privind fuziunea la „rece". Interesant de

semnalat și faptul că Fulvio posedă calități în domeniul picturii și al poeziei, folosindu-se în aceste scopuri de aparate sofisticate și în primul rînd de un computer de mare finețe.

O întîmplare halucinantă

O locuitoare din orașul american Seattle, Roberta Jones, în vîrstă de 68 de ani, a fost protagonista unei întîmplări halucinante. Pensionară, fostă profesoară a Universității din Seattle, s-a aflat în atenția a milioane de cetățeni din SUA în urma unei întîmplări cu epilog tragic care a produs prin desfășurarea ei emoție și senzație.

Roberta Jones a fost găsită fără cunoștință în sera de lîngă locuința sa. După cum s-a putut constata pe baza probelor, fosta profesoară s-a aflat în această seră timp de cîteva zile și nopți, unde făcea cercetări dificile și obositoare. Se ocupa de diferite încrucișări, încercînd să realizeze plante care să se poată dezvolta la temperaturi joase, mai precis la cîteva grade Celsius. Obosită, Roberta a adormit în seră, unde domnea un frig destul de pătrunzător. Traversînd zona unde se afla instalată sera și uitîndu-se înăuntru, vecinii și-au închipuit că Roberta a decedat și au dat alarmă, iar medicul sosit cu mașina salvării, procedînd destul de superficial, a confirmat decesul și a dispus transportarea ei la morgă. Din întîmplare, unul din angajații acestei unități a observat că Roberta Jones dădea semne de viață. Chemat urgent, medicul de serviciu a luat măsurile necesare în asemenea împrejurări, presupusa decedată revenind treptat la... viață. Vestea uluitoare a cazului ei deosebit s-a răspîndit cu iuțeala fulgerului în toate colțurile Americii, dînd naștere unor discuții foarte critice în legătură cu evoluția acestui caz. Întîmplarea nu s-a oprit aici. Internată în spital pentru a se afla sub observația și controlul medicilor, Roberta și-a revenit în totalitate, iar „convalescența" ei a decurs în cele mai bune condiții. Ea și-a reluat cercetările în timp ce se află spitalizată. A început să citească cărți de specialitate aflate în biblioteca spitalului. Într-o zi, folosindu-se de ascensor pentru a coborî la bibliotecă, acesta a rămas blocat între etaje. Au trecut cîteva minute pînă la repunerea ascensorului în funcțiune, dar cînd ușa a fost deschisă s-o constatat că Barbara Jones decedase în urma unui infarct...

A APĂRUT

revista rebus "ARIADNA", 32 pagini, color,
realizată în colaborare cu Asociația Rebusiștilor din România,
publicație de ținută, interesantă și acroșantă.
Vă oferim, de asemenea, cărți editate de „Universal Dalsi".
•*NERO* • *FRIDOLIN* • *PRINȚESA*
în condiții grafice deosebite. Comision avantajos.
Contactați-ne la tel.: 618.45.57, 618.24.27,
tel/fax: 311.08.66

Societatea comercială
FEPER S.A.
oferă
noi produse pentru gospodăriile agricole:
MINI-INCUBATOR. Capacitatea: 70 ouă
TOCĂTOR FURAJE. Capacitate: 120 Kg/oră
MOARĂ PENTRU UZ CASNIC.
Capacitate: 15-25 kg/oră
Informații la telefon: 637 67 14

verificati-vă cunoștințele

DE LA GUTENBERG CITIRE... (I)

1. Știm bine azi că atît tehnica tiparului cît și fabricarea hîrtiei sînt două din minunatele invenții ale geniului uman pe care le datorăm Chinei antice. „Reinventarea" tiparului — cu litere metalice mobile — de către Johann Gutenberg Gensfleisch (1400—1468) marchează unul din momentele cruciale ale nașterii civilizației actuale. Totuși, fabricarea hîrtiei din deșeuri textile începuse în Europa cu mult înaintea lui Gutenberg. Știți unde și cînd ?

2. În ce an este înființată prima „moară de hîrtie" de la Brașov ?

3. Creionul cu mină de grafit în ce an apare în Germania și Anglia ?

4. Dar peniță metalică de scris, realizată de J. Jansen din Aachen, în ce an apare ?

5. Prin procedeul elaborat de T. C. Schäffer se obține — mult mai ieftin și mai lesnicios — hîrtie din materii vegetale (celuloză). Începînd din ce an se impune acest procedeu ?

6. William Ged (1690—1749) brevetează în 1725 procedeul tehnic al stereotipiei. Din ce an este utilizat în tehnica tipografică clișeul de zinc pentru imprimare ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Metalurgie

1. În secolul IX.
2. În 1709, A. Darby, Fiul său, A. Darby jr., va construi în 1735 primul furnal în care cocsul înlocuie manganul.
4. În jurul anului 1690, sînt atestate primele cinci cuptoare.
4 Începînd din 1855
5. În 1722.
6. În 1935

DANIEL VERBINA

Test

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

NEGATIVUL

Desenul cu litera E

IN 60 DE SECUNDE

Vă invităm să aflați în 60 de secunde care din cele opt desene sînt identice.

(Soluția în numărul viitor)

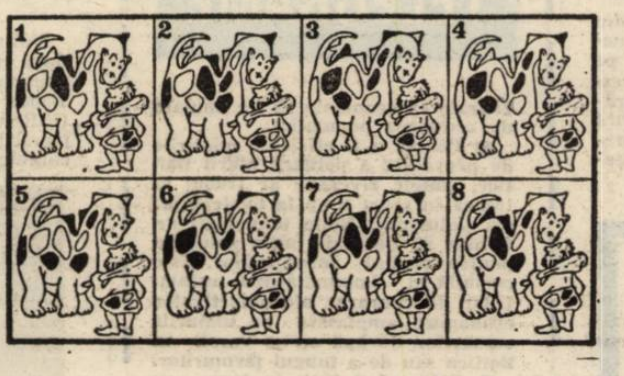

FEL DE FEL

■ **Ultimele** compoziții ale lui Verdi au fost : Ave Maria, Sabat Mater, Te Deum și Lauda alla Vergina, toate prezentate la Paris în anul 1898, cu trei ani înainte de a muri.

■ **O zi după ce** a cumpărat o casă și s-a mutat în ea (construită după ce a făcut economii timp de 22 de ani), cetățeanul grec Theodor Eumorfo, de profesie frizer, a cîștigat la loteria națională marele premiu care consta într-o... casă!.

■ **La 15 decembrie 1923,** un celebru criminal american, pe numele său Leonard Fristoe, a evadat din închisoarea din Nevada. El a fost prins datorită faptului că fiul său, tentat de marele premiu în bani care se oferea, l-a denunțat pe evadat. Odată prins și judecat, Fristoe a fost condamnat la închisoare pe viață, dar a fost eliberat după 46 de ani, prin aplicarea unei amnistii.

■ **În cadrul** concursurilor de rodeo din Australia, bărbații practică o întrecere tradițională foarte ciudată. Concursul constă în lansarea cît mai departe a unor discuri formate din... excremente de vacă uscată la soare.

■ **Cel mai înalt monument** existent în S.U.A. se află în localitatea Saint Louis și se numește Gateway Arch. Proiectat de arhitectul Fero Saarinen, monumentul a fost terminat în 1965 și prezintă un arc parabolic de oțel inoxidabil înalt de 192 metri. Costul construcției la vremea respectivă a fost de 29 milioane de dolari.

■ **Un original volum** a apărut în anul 1821 în Germania. Este vorba de lucrarea scriitorului Ludwig Börne, intitulată „Monografia încetinelii serviciului poștal german".

■ **Danezul Carl Danzen** a dovedit că nu este un om norocos din moment ce imediat după inaugurarea fabricii sale a avut de suportat cinci furturi din depozite și trei incendii dintre care ultimul, cel mai grav, l-a dus la faliment. La prima vedere nimic deosebit, dar dacă menționăm că fabrica lui se ocupa cu fabricarea amuletelor purtătoare de noroc și talismane, atunci problema se schimbă...

● **Tînăra** englezoaică Anne Askev (1521—1546) este considerată o martiră. Propagînd o doctrină care nu corespundea religiei anglicane, soțul ei, Thomas, a denunțat-o, ceea ce a atras condamnarea soției să fie arsă de vie.

● **Innoptînd** într-un hotel, celebrul scriitor George Bernard Shaw a fost nevoit să completeze registrul oaspeților. Observînd că cel dinaintea lui a notat : „Albert Smith și servitorul lui", Shaw a luat tocul și a scris : „Georges Bernard Shaw și valiza lui".

cînd ați fi pentru ultima oară

La ofițerul stării civile

Ofițerul stării civile :
— Cununia dumneavoastră, domnule, e fixată pentru mîine.
— Bine, dar mîine nu se poate. Vă rog...
— Ei atunci fac o excepție. Dar să știți că data viitoare trebuie să veniți în ziua fixată.

Ofițerul stării civile :
— Începînd din acest moment, orice veți spune poate constitui probă împotriva dumneavoastră.

Oficiind căsătoria unei tinere perechi, ofițerul stării civile rămase mut de uimire tocmai cînd trebuia să vorbească mirilor :
El și ea aveau părul lung, amîndoi purtau pantaloni.
În sfîrșit, revenindu-și el spune zîmbind :
— Iar acum, rog pe unul din voi să sărute mireasa.

În fața ofițerului stării civile :
— De bună voie o luați de soție, sau ați fost manipulat ?

După ce a fost ani de zile președinte de tribunal, Iovescu a devenit ofițer de stare civilă.
— Domnișoară, consimți să iei de bărbat pe Popescu ?
— Da !
Întorcîndu-se spre ginere, ofițerul stării civile, distrat îl întrebă :
— Acuzat, ce ai de spus în apărarea dumitale ?

DUMITRU VASI-ȘOIMOȘANU

— Am terminat cele două volume „Memoriile unui super-spion" și acum lucrez la „Ce e adevărat în memoriile unui super-spion"

cristale

■ Capul omului – un vîrf în care se poate ascunde o prăpastie.
■ Viața oferă fiecărui om o frînghie de alpinist. De ce să facem din ea leagăn, ori streang !
■ Cînd vor mai marii lumii, ecoul unei bombe atomice e mai mic decît al unui foc de pușcă.

N. PETRESCU-REDI

Drum bun !

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	C	Ă	L	A	T	O	R	■			A	
2	A	■				D				■	T	
3	R	G	■			■					■	
4	A	R	I					■				
5	V	A	S	■		■						■
6	A	B	A					■				
7	N	I	■		■		■			■		
8	A	■							■			
9	■						■					
10	R	I	C	S	A	■						
11	A				■							
12	P						■					

ORIZONTAL : 1) Îi stă bine cu drumul — Nu strică la drum mai lung 2) Drum pe apă — La stație ! 3) 1—3 rigole ! — Călătorul din urmă ! — Vagabond (N. Trans.) 4) Vietate cu bază de planare — Cu drumuri înflorite 5) Străbate drumurile albastre — Agent de circulație 6) E pe un drum greșit — Vrană (reg. pl.) 7) Merg cu sania ! — Stau în șosea ! — La vamă ! 8) Ne urmează (fem. sing.) — Stă locului 9) Ridicătură aluvionară — Drum șerpuit 10) Trăsurică orientală — Cale de transport pe șine 11) Înger, la musulmani — După trofee, pe cărări de munte și pădure 12) Bună parte sînt călătoare spre țările calde — Merg pe picioare.

VERTICAL : **1) Convoi la drum — Zgomot ritmic la trapul cailor pe caldarîm 2) A iuți pasul — A se roti (despre nave, vehicule etc.) 3) Indicator de drum — Munte în Australia — Drum în pantă 4) Uriaș șarpe al Infernului, ucis de zeul Ra (Mit.) — Se plimbă de colo-colo (fem. sing.) 5) Ridicături de teren — Mină, monedă de argint grecească 6) Oleg Drumaru — „Drum, cale ; șosea" în toponimia engleză — Primii vilegiaturiști ! 7) Circulația vehiculelor — A exista 8) Călătorie în deșert ! — Pe drumuri rurale (masc. pl.) 9) Oprirea circulației — Venit domnesc (înv.) 10) Prefix cu sensul „din adîncul mărilor" — A indica, fie și drumul 11) Te poartă pe drumuri dobrogene — Plecat la drum fără busolă 12) Transportor militar — Pus pe drumuri (pl.)**

DICȚIONAR : **LEOB, RITE, ARUT, RAP, ISA, APOP, MNA, ROAD, IRAT, BATI.**

STELIAN CEAMPURU
Alexandria

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

PALETĂ CROMATICĂ

ORINZOTAL : Dinicu — Strat — Oarda — Meraru — Nn — Aisor — Iad — Ics — Siraz — Go — Cucu — Ma — Omor — I — Ursu — Crin — Case — Preț — S — Jora — Al — Arme — Ar — Neris — UAP Loc — Vinea — Ia — Elegie — Lamel — Aerat — Petale.

POȘTA REBUS

Ilie Ionel — Rm. Vîlcea : „Civica" dvs. are prea multe „rare". Sorry...
Dumitru Andreadis — Constanța : undă verde pentru „Explorările" dv.
Petru Pardău — Botoșani : O.K. pentru „Vlăstare" !
„Empty Shell" — Craiova : am reținut careul dvs. Pînă cînd îl vom publica vă rog să-mi trimiteți numele dvs real și adresa exactă deoarece sub un pseudonim se poate ascunde și un plagiator...

MARIAN MINCULESCU

Nr. 17 (1853) din 1 mai 1993

Caleidoscop

magazin

O nouă specie de animale?

Ce vietate poate fi cea prezentată în imaginea alăturată? Dacă este un pui de elefant, unde i-au dispărut urechile şi de ce corpul îi este acoperit cu blană pufoasă? Nu cumva este vorba de descoperirea de către oamenii de ştiinţă a unei noi specii de animale?

Nu. Fotografia vă prezintă „umbriul", o fiinţă creată de cineaştii americani pentru a fi eroul unui film ştiinţifico-fantastic.

TELEFON PENTRU URIAŞI?

Straniul telefon automat prezentat în fotografie se află amplasat pe magistrala rutieră din statul american Massachusets. El nu este destinat unor oameni foarte înalţi cum s-ar putea crede, ci pur şi simplu şoferilor autocamioanelor care doresc să telefoneze fără să coboare din cabină.

Un fenomen unic în lume

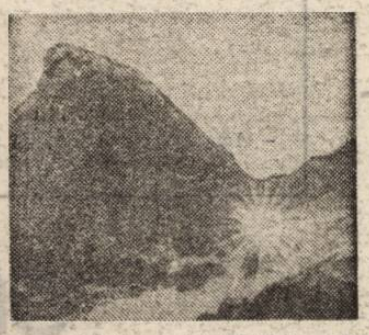

„Deschizătura lui Martin", din Munţii Tschingelhorn (Alpii elveţieni) oferă un spectacol solar pe cît de scurt, pe atît de... strălucitor. Soarele poate fi surprins strălucind prin această deschizătură doar de două ori pe an, la 11 martie şi 11 septembrie, timp de cîteva minute.

TELEGRAME

■ **Asia, continentul cel mai populat, cunoaşte o tranziţie demografică — speranţa de viaţă creşte, fecunditatea scade. Totul depinde de măsurile luate de guverne. China cunoaşte modificări demografice considerabile în timp ce în India, Bangladesh şi Pakistan fecunditatea rămîne ridicată, ceea ce face ca progresele înregistrate în economie să fie anulate de creşterea populaţiei.**

■ **Pentru a fi eficiente măsurile de prevenire a poluării Mării Baltice, statele riverane ar trebui să treacă în scurt timp la modernizarea industriei. Noile tehnologii ar fi bine să fie mai puţin poluante pentru mediul înconjurător. Este posibilă şi îmbunătăţirea instalaţiilor de epurare ale obiectivelor economice amplasate pe malurile cursurilor de apă ce se varsă în Baltica sau de-a lungul ţărmurilor.**

■ **Către anul 2011, în lume vor apărea noi aparate de zbor, la bordul cărora se va putea călători cu viteze superioare celor de azi. Distanţa Tokio şi Los Angeles va putea fi acoperită în circa două ore.**

■ **Ţările membre ale Pieţei Comune depind în proporţie de aproximativ 50 la sută de livrări de energie din străinătate (petrol — 65 la sută, gaze naturale şi cărbune — 35 la sută). Potrivit prognozelor, la sfîrşitul secolului nivelul de dependenţă faţă de petrol se va menţine, iar indicatorul pentru gaze naturale şi cărbune va creşte pînă la 40 la sută.**

■ **În fiecare an se înregistrează în Statele Unite 600 000 cazuri de cancer al pielii. Experţii sînt de părere că această cifră va creşte foarte mult, ajungînd la 3 sau chiar 15 milioane în anul 2025 dacă distrugerea stratului de ozon continuă în ritmul actual.**

Vulturul plesuv revine după 90 de ani

Vulturul plesuv a reapărut în Franţa, după o absenţă de 90 de ani. El a fost reimplantat în Hexagon de organizaţia Fonds d'Intervention pour les rapaces (FIR). Cinci tineri vulturi plesuvi au populat recent colonia de vulturi din localitatea Jonte, regiunea Cevennes. El se

hrănesc cu animale sălbatice mici, cum ar fi iepurii. Perioada lor de reproducere începe în decembrie, dar pentru cei cinci vulturi tineri, acest fenomen va avea loc abia după şase ani, cînd se vor maturiza complet.

O broască „olimpică"

O broască sud-americană, Dendrobates pumilio, posedă glande subcutanate capabile să descarce în sistemul său venos, ca urmare a unui stres, o substanţă care amplifică puterea sa musculară şi performanţele sale fizice. Această broască are lungimea de 2 cm şi face salturi de 20—30 cm în condiţii normale. Atunci cînd este atacată şi stresul declanşează mecanismul de înzecire a puterii, ea poate sări la 3 m de agresorul său.

Substanţa care face posibile aceste performanţe a fost denumită pumilitoxină, deşi ea nu este o toxină, căci nu omoară nici un animal, şi a fost descrisă de omul de ştiinţă E.X. de Albuquerque de la Şcoala de medicină a Universităţii statului Maryland din Baltimore. Substanţa acţionează amplificînd răspunsul bioelectric care precede contracţia muşchiului piciorului broaştei.

Întrucît pînă acum au fost folosite pentru doparea sportivilor toate substanţele capabile să amplifice forţa fizică a acestora, nu este exclus ca pumilitoxina să intre în arsenalul celor care, pentru a dobîndi un record, sînt dispuşi să-şi rişte cariera sau chiar viaţa.

Antrenaţi-vă în învăţarea limbii franceze cu ajutorul colecţiei *Français facile* !

Vă expediem **GRATUIT** primul volum spre consultare

358 lei pe volum

Nu este o metodă de învăţare, dar este un mijloc perfect de asimilare progresivă a cunoştinţelor de limba franceză.

Cuvintele folosite, fac parte din cele mai curente cuvinte din limba franceză.

Explicaţiile, tot în limba franceză, determină cititorul să gîndească în această limbă.

Textele interesante şi instructive cuprind legende, poveşti, mituri şi sînt bogat ilustrate.

Cele 15 volume ale colecţiei sînt îngrijit tipărite, cu coperţi atractive.

Bonjour Lecture!

Mythologie Grecque
Tristan et Iseult
Ulysse
La Petite Sirène
La Quête du Graal
Le Ramayana
Miorița
Le Mahabharata
La Naissance de Rome
La Guerre de Troie
Les Niebelungen
L'Égypte, don du Nil
Le Japon du Soleil Levant
La Chine Éternelle
Mille et Une Nuits

decupaţi aici

Nr. de cititor_____ dacă sînteţi deja client

Nume_____

Prenume_____

Strada_____ Nr_____

Bloc_____ Scara_____ Et_____ Apart_____

Sector_____ Judeţ_____ Cod_____

Localitatea_____

CUPON DE RĂSPUNS
de completat şi de trimis în plic timbrat la
PRIETENII CĂRŢII
CP 58-47
77314 - Bucureşti

FFC 1MAGA

Vă rog să-mi trimiteţi pentru examinare şi fără nici un angajament din partea mea, primul volum din colecţia FRANÇAIS FACILE, plus GRAMMAIRE MINIMALE la preţul de vînzare directă de 358 lei + 94 lei cheltuieli de expediere pe trimitere. Am la dispoziţie 8 zile pentru a-l examina. Dacă doresc să-mi procur colecţia voi păstra acest prim volum; volumele următoare îmi vor parveni în ritmul de un volum pe lună. Am dreptul să pun capăt expedierilor în orice moment.

Semnătura Data

ABAX Publicitate

Citiţi în numărul viitor:

VOM BENEFICIA DE FUZIUNEA TERMONUCLEARĂ!

TIRGU-MURES

magazin

SERIE NOUĂ – 104 ANUL XXXVI • Nr. 18 (1854) SÎMBĂTĂ 8 MAI 1993 16 PAGINI 40 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

POT FI DOBÎNDITE PUTERILE PARANORMALE ?

Starea de veghe

„NIMIC MAI FRUMOS DECÎT MISTERUL“

Program TV

NADIA COMĂNECI ESTE FERICITĂ...

VOM BENEFICIA DE FUZIUNEA TERMONUCLEARĂ !

- Întîmplări adevărate
- Horoscop
- Sport univers
- Guinness Book

Premieră în Cosmos

Membrii echipajului americano-german al navetei spațiale Discovery, aflată într-o nouă misiune au fost, luni 3 mai a.c., martorii unei experiențe în premieră mondială : un cub cu latura de doi centimetri a fost prins în interiorul navetei cu ajutorul unui robot sofisticat cu 6 articulații. Premiera constă în faptul că robotul aflat la bordul navetei a fost manevrat, pentru operațiunea de prindere, direct de pe Pămînt. Acest experiment are o valoare extraordinară deoarece procedeul va fi folosit, la altă scară, pentru construirea viitoarei stații spațiale americane Freedom.

– La prețurile astea, fetelor, mă tem că vă așteaptă o viață de ciine...

UN O.Z.N. PE CERUL BELGIEI

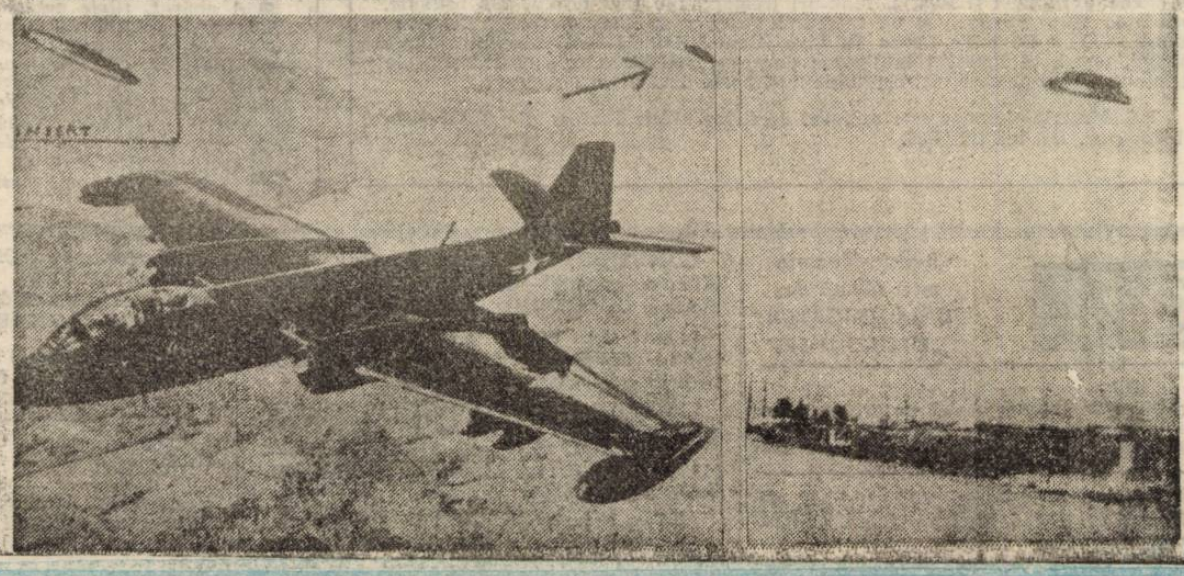

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

SOUL BROTHER NO. 1 — JAMES BROWN

Titlul de mai sus nu-mi aparţine, el a fost gîndit de însuşi James Brown, alias Mister Dynamite, Mister 100 000 volţi, omul care este considerat de toată lumea drept „Godfather Of Soul"! Părerea mea este că James Brown merită aceste calificative deoarece are în spate o carieră impresionantă, fiind cel mai popular interpret de culoare din anii '60 şi de la începutul deceniului opt! Funk-ul său poliritmic a prefaţat actuala muzică de dans, foarte mulţi muzicieni luînd cîte ceva din fantasticul stil Brown...

Născut în sărăcie, în 1928 (el afirmă că în '33!) în timpul crizei economice, micuţul James a cules bumbac pe cîmpurile din sudul Statelor Unite, a lustruit pantofi, a dansat pentru cîţiva cenţi pe străzile din Augusta şi, din cînd în cînd, a mai... furat! La 16 ani este condamnat pentru furt cu arma în mînă şi închis trei ani într-o închisoare pentru minori. Recluziunea l-a prilit şi la eliberare James Brown obţinuse un statut de sportiv semiprofesionist care i-a permis să intre într-o echipă de baseball, dar o fractură de picior l-a împiedicat să treacă la profesionism... Cum în copilărie James cîntase în mai multe coruri bisericeşti s-a gîndit, după convalescenţă, să se orienteze spre gospel şi a început să cînte în duet cu Bobby Bird pînă în momentul fondării grupei profesioniste de gospel intitulată Lebedele şi care va deveni celebră, mai tîrziu, sub numele de Famous Flames. Să nu anticipăm... „Flăcările" se fac cunoscute şi, după doi ani de activitate primesc o propunere de la firma Federal Records care le va edita în 1956, primul lor hit — Please, Please, Please. Sutele de mii de cópii vîndute îi fac vedete „locale" în statul Georgia, iar James Brown ajunge liderul incontestabil al grupei. Pînă în 1962, Famous Flames au dominat, autoritar, clasamentele rhythm & blues americane, dar ambiţiosului James îi trebuia altceva: cariera solistică! Live At The Apollo apărea în 1962 şi depăşea tirajul, incredibil pentru acele vremuri, de un milion de exemplare! Cu toate acestea nemulţumirea lui n-a dispărut deoarece încă nu reuşise să pătrundă şi pe piaţa albă... În 1964 fondează, cu acelaşi Bobby Bird, compania Fair Deal Production care îi va asigura controlul artistic absolut, noile condiţii de lucru reflectîndu-se în excelentul album Out Of Sight, dublat de marele succes avut cu single-ul Papa's Got A Brand New Bag! Devenise „erou cultural naţional"... Pe la mijlocul anilor '70 îl regăsim într-un declin artistic şi economic, James Brown fiind nevoit să-şi vîndă, pentru a-şi plăti datoriile de 4,5 milioane dolari, cele trei staţii de radio şi avionul său cu reacţie... Necazurile îl copleşesc: îi moare fiul într-un accident de maşină, a doua soţie îl părăseşte iar, culmea!, publicul îi preferă pe imitatorii săi... 1988 este anul în care James Brown reapare pe prima pagină a publicaţiilor din întreaga lume, nu din cauza vreunui disc, ci în urma unei serii de infracţiuni: deranjat de zgomotul făcut de vecinii săi, bătrînul James intră peste ei cu un pistol care, după cum va arăta şi analiza balistică, nu se afla în stare de funcţionare şi îi ameninţă. Vine poliţia, James n-are chef de discuţii şi se „aruncă" în decapotabila sa: începe o urmărire ca-n filme care se va încheia abia după ce poliţia îi va ciurui cauciucurile maşinii! S-a calculat că ultimii zece kilometri ai „cursei" au fost parcurşi de James Brown pe jantă... La secţia de poliţie i s-a propus un târg: îţi recunoşti vinovăţia şi scapi cu 90 de zile de închisoare pentru huliganism, dar el s-a simţit nevinovat, a cerut înfăţişare la tribunal şi a pierdut la puncte! Asprimea pedepsei a surprins pe toată lumea: şase ani pentru violenţă armată, refuz de a se supune poliţiei şi conducerea automobilului sub influenţa drogurilor!!! Apelurile avocaţilor şi prietenilor săi au rămas fără ecou şi iată-l pe omul care acum 15 ani avea un permis de intrare la Casa Albă, silit să măsoare lungimea celulei timp de doi ani şi jumătate pînă cînd o echipă de avocaţi de elită a reuşit să-i obţină, la începutul lui '91, eliberarea. Happy End! Critici, colegi şi ziarişti privesc cu scepticism revenirea lui întrebîndu-se dacă nu cumva este doar un foc de paie... Că nu este aşa stau mărturie recentele concerte susţinute de Soul Brother No. 1 pe care prestigioasa revistă Rolling Stone îl găseşte a fi „mai puternic, mai energic şi mai rapid ca oricînd"! De curînd i-a apărut albumul Universal James şi trebuie să recunoaştem că acest om este într-adevăr „universal", CD-ul de mai sus conţinînd soul, funk, balade, rap, toate de o calitate foarte bună. Vă recomand piesele Mine All Mine (soul-funk), Georgia-Lina (baladă), rap-ul Can't Get Away Any Harder şi „supărata pe viaţă" „Moments care închide albumul, produs de C & C Factory & Jazzie B. James Brown continuă să fie una din legendele vii ale muzicii pop americane, mesajul său către lume fiind: „Sînt negru şi sînt mîndru".

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

TYCOON - coloană sonoră

Dacă v-aţi săturat de soundtrack-ul The Bodyguard şi aţi devenit alergici la I Will Always Love You şi I'm Every Woman vă voi propune un antidot care, sigur, vă va readuce la linia de plutire... Este vorba de coloana sonoră a musical-ului de mare succes Tycoon care se joacă, cu casele închise, în America şi în Anglia. Dacă în The Bodyguard partea leului aparţine lui Whitney Houston, în Tycoon „sarcinile" au fost împărţite între Cyndi Lauper, gemenii Matt şi Luc Goss, Peter Kingsberry, Nina Hagen, Celine Dion, Willy De Ville, Kevin Robinson, Kim Carnes, Tom Jones şi Ronnie Specter. După cum, desigur, aţi observat avem în faţă o „distribuţie" de zile mari iar muzica prezentată este cel puţin la fel de bună ca cea din The Boomerang sau din The Bodyguard! Cele 13 compoziţii+uvertura acoperă un larg perimetru stilistic: slow-uri (şase la număr, dintre ele detaşându-se, net, The World Is Stone, Only The Very Best şi Ziggy), funk-uri (remarcabilă Ego Trip!), pop britanic, rock à la Dire Straits...) şi un incredibil rhythm & blues interpretat de Cyndi Lauper — You Have To Learn To Live Alone! Rămaşi fără subvenţii vă recomand, totuşi, să investiţi în Tycoon deoarece veţi plasa cele cîteva sute de lei într-un lucru pe care nici o inflaţie nu-l poate devaloriza...

P.S. Materialul sonor este asigurat de firma Music Factory din B-dul Ştirbei Vodă nr. 107, tel. 637 57 23.

Ora muzicii de dans

Sub acest titlu vă voi prezenta, începînd de azi, săptămînal, cîte un program de discotecă. „Cu narcişi, cu crini, cu lotuşi, timpul cald s-apropie", industria discografică lucrează din plin lansînd, parcă pe bandă rulantă, sute, mii, de piese de dans din care foarte multe rămîn necunoscute publicului larg... Programul propus azi are numărul de catalog 14 (voi da de fiecare dată numărul programului prezentat pentru a veni în întîmpinarea cîştigătorilor concursurilor noastre care vor dori înregistrarea unora dintre programele găzduite în Music Box-ul nostru). Deci, să-i dăm drumul!

1. Tubular Bells — En Trance
2. If You Leave Me Now-Chess
3. Funky Fresch — Brenda Hale
4. Someone To Hold — Trey Lorenz
5. Sleeping Satellite — Tasmin Archer
6. I'm Raving — But's
7. Sleeping Satellite — Limited Edition
8. Sprung On The Cat — Sir Mix-A-Lot
9. Only A Fool — Maggie Reilly
10. Fly Away — The Winners
11. Deep Inside Of Me-Maxim
12. If I Ever Fall In Love-Shai

Să facem bilanţul: avem două bune piese instrumentale (1 şi 11), un rap acceptabil (8), două slow-uri (4 şi 12), trei disco (2, 9, 10), restul de patru fiind un amestec de rave şi hip-hop care se detaşează, prin beat şi ritm, de celelalte piese, o menţiune specială impunîndu-se în cazul excelentului remake după Sleeping Satellite realizat de Limited Edition, variantă care se apropie incredibil de mult de stilul lui Seal. Ce ţi-e şi cu tehnice astea...

LA MULŢI ANI!, pentru: **Engelbert Humperdinck** (2.5.1936), **Lou Gramm** (2.5.1950), **Pete Seeger** (3.5.1919), **Pia Zadora** (4.5.1956), **Bob Sieger** (6.5.1945), **Larry Steinbacheck** (6.5.1950, Bronski Beat), **Phil Campbell** (7.5.1961, Motorhead), **Gary Glitter** (8.5.1944).

Concurs

Pentru luna mai alcătuiţi un top, de 15 locuri, al celor mai bune piese din universul rap-ului şi hip-hop-ului mondial. Pilcurile voastre vor fi trimise RECOMANDAT pe adresa redacţiei noastre doar pe data de 1 iunie (ştampila poştei) şi vor purta menţiunea „pentru concurs". Premiile vor fi zece casete înregistrate cu hituri de discotecă ale acestui an. Vă asigur că am efectuat o selecţie grozavă! Nu exagerez...

ŞTIRI

■ *La începutul lunii martie a apărut o compilaţie dedicată lui Freddie Mercury şi care conţine înregistrări acustice live cu Mr. Big, Nills Loffgren, Michael Schenker Group şi Queen. Fondurile rezultate vor fi donate fundaţiei Anti-SIDA din San Francisco...*

■ *Cele două doamne ale popularului duet britanic Shakespears Sisters au hotărît să facă o pauză de un an: Siobhan Fahey este acum în sudul Franţei, dedicîndu-se exclusiv familiei, iar Marcella Detroit se află într-un studiou lucrînd la un proiect solo...*

■ *Se pare că discurile, turneele, emisiunile TV şi design-ul nu sînt suficiente pentru a-l umple timpul lui Bono Vox, liderul grupului irlandez U2, el scrîind, la această oră, un ambiţios scenariu de film intitulat* Million Dollar Hotel. *Mel Gibson este cu ochii pe el...*

■ *Pe 15 martie a fost lansat albumul comun al celor doi maeştri ai hard-rock-ului mondial, Jimmy Page şi David Coverdale. Materialul înregistrat va sta la baza turneului pe care cei doi îl vor întreprinde în Europa şi America iar dintre cele 11 noi compoziţii se detaşează, net, „opus"-ul Dont't Leave Me This Way...*

■ *A apărut, zilele acestea, al treilea album solo al lui Eddy Murphy, intitulat* Love's Alright. *Categorisit ca „psihedelic soul" acest proiect extravagant îi are ca invitaţi pe Michael Jackson, Shabba Ranks şi B.B. King! Voi reveni, curînd, cu amănunte despre o altă iniţiativă a lui Eddy, ambiţiosul LP* The Yeah Song *la care participă Bon Jovi, En Vogue, Elton John şi multe alte nume mari...*

AUDIENŢE

Top 20 european

Trei noi intrări în această săptămînă în topul european prezentat de MTV. Pe locul 20, New Order cu Regret. 19(18) Usura-Open your mind. 18(15) Suede — Animal Nitrare. 17(14) Sting coboară cu I'll ever lose my faith in you. 16(12) Captain Hollywood Project — Only with you. 15(17) George Michael şi Queen — Somebody to love. Pe locul 14, nouă intrare pentru Jon Bon Jovi cu Bed of Roses 13(10) Michael Jakson — Give in to me. 12(13) Shinehead — Jamaican in New York. 11(8) Whitney Houston coboară cu I'm every women. 10. Ugly Kid Joe, nouă intrare, direct pe locul acesta cu Cats in the Cradle. 9(8) The Beloved — Sweet Harmony. 8(5) Lenny Kravitz — Are you gonna go my way. 7(11) David Bowie cu Jump they say. 6(1) După ce au stat două săptămîni pe locul întîi, Depeche Mode cad cu I feel you. 5(6) Haddaway — What is love. 4(3) Dr. Alban cu Sing Hallelujah. Pe podium situaţia se prezintă astfel:

Bronz: Ace of base a ajuns aici cu All that she wants.

Argint: Venind de pe locul 7, Shaggy cu Oh, Caroline!

Aur: Snow este noul nr. 1 cu hit-ul Informer.

Mick Ronson a murit

Chitaristul lui David Bowie de pe vremea cînd el cînta la Spiders from Mars (1970—1973), e vorba despre Mick Ronson, a murit săptămîna trecută de cancer, la vîrsta de 47 de ani. Solo-urile lui la chitară au apărut pe albume ca „Hunky Dory", „Aladdin Sane" şi „Ziggi Srardust". Ultima apariţie în concert a lui Mick Ronson a fost la concertul dat în memoria lui Freddie Mercury de anul trecut, iar ultima sa apariţie pe un album a fost pe LP lui Morrissey, intitulat Your Arsenal din 1992.

■ **THE BEATLES, 30 DE ANI.** În această săptămînă, cei trei ex-Beatles, celebrează a 30-a aniversare a primului lor single care a devenit number one, şi care a fost „From me to you".

■ **Bon Jovi, un nou video-clip.** Tot în această săptămînă, Bon Jovi lansează noul clip, „In these arms", de pe albumul „Keep the Faith". Iar din luna septembrie, formaţia va fi în turneu în Europa împreună cu Billy Idol. Şi Peter Gabriel va concerta în 32 de oraşe europene, timp de 49 de zile. Turneul va începe în oraşul Stockholm.

SCHWARZENEGGER COMMANDO

La Bucureşti, vineri, are loc lansarea filmului lui Joel Silver, „Commando", în regia lui Mark L. Lester. După succesul de public al filmului „Terminator", **Arnold Schwarzenegger** îl interpretează în noul film pe colonelul John Metrix. „La începutul acestui film, spune Schwarzenegger, sînt un tată iubitor, duios şi înţelegător faţă de fiica mea Jenny (în interpretarea Alyssei Milano)... Apoi ea e răpită, iar eu trebuie să redevin imediat personajul pe care mulţi îl asociază cu Terminatorul. Devin o maşină de luptă care nu se opreşte pînă nu-şi atinge ţinta." **Rae Dawn Chong** (stewardesa Cindy), partenera lui Arnold în acest film, are numai cuvinte de laudă: „Arnold este un om de aur. Deştept, încîntător la înfăţişare şi mai talentat decît îşi dă lumea seama". Regizorul **Mark L. Lester** n-a vrut să facă din „Commando" un film „de categorie grea". El a vrut să aducă şi puţină inteligenţă în film şi aici Schwarzenegger l-a surprins pentru prima dată. În timpul secvenţelor de „acţiune", realizatorii şi-au dat seama că e greu să-l dublezi pe Arnold, aşa că el a sfîrşit prin a-şi realiza singur numerele de cascadorie. El sare prin ferestre, stă atîrnat de trenul de aterizare al unui avion care rulează cu 100 km pe oră etc. A plătit aceste eforturi cu răniri uşoare şi cu un umăr dizlocat.

Cam atît deocamdată despre acest film, în premieră la Bucureşti, amănunte despre actori, săptămîna viitoare.

GEORGE CUŞNARENCU

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR: Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA: Piaţa Presei Libere nr. 1, telefon: 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL: Imprimeria „CORESI" — Bucureşti..

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO-BOX 33—57, Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piaţa Presei Libere nr. 1, Sector 1, Bucureşti, România

SERVICIUL PUBLICITATE: 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE: 618 45 57

Redactor şef: DUMITRU FILIP
Tel/Fax: 311.08.66
Secretar general de redacţie: GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA: Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Ecaterina Bătrîneanu Aurora Popescu, Paul Ioan (şef secţie) (1630); Mihaela Dorobanţu, Şerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612); Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633) SECRETARIAT DE REDACŢIE: Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659), Dorin Măran (2692).

ECHIPA DE SERVICIU

Responsabil de număr: Mihaela Dorobanţu, Dorel Dorian; Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru; Tehnoredactor: Costea Spiru; Corectori: Melania Constantiniu, Delia Costea, Irina Stoica.

TERRA OBSERVATĂ DIN COSMOS

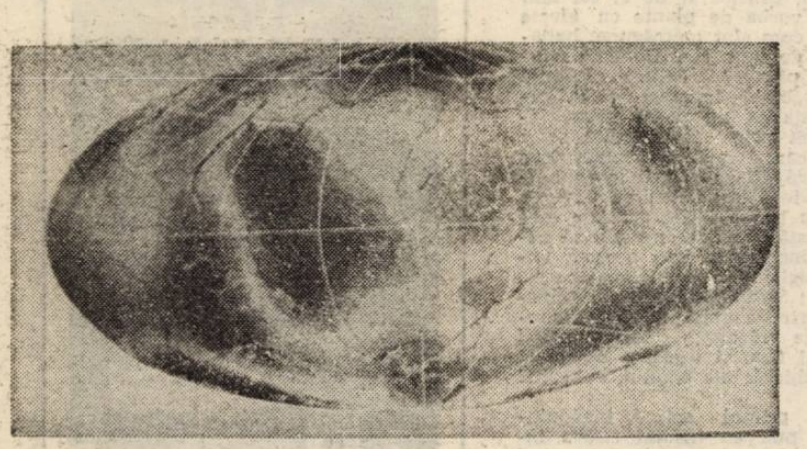

■ *Primul model de atenuare a undelor seismice în mantaua terestră (la o adîncime de 160 kilometri) realizat de Barbara Romanowicz.*

Rețeaua științifică franceză Geoscope, inaugurată cu 10 ani în urmă, a livrat recent primele imagini în trei dimensiuni ale scoarței terestre. Aceste holograme relevă felul în care se desfășoară lentele mișcări responsabile de deriva continentelor, originea vulcanilor și destinul plăcilor care plonjează în măruntaiele „planetei albastre".

Terra trăiește, căldura nucleului său îi alimentează „metabolismul", iar vulcanismul este o dovadă a mișcărilor ce se produc în interiorul său. Deriva continentelor este urmarea globală a acestor mișcări. Pentru a înțelege aceste mecanisme este necesară observarea modului în care căldura se transformă în lucru mecanic, în special în mantaua terestră – zona situată între 30 și 3 000 kilometri adîncime în interiorul Pămîntului. Cel mai adînc foraj științific întreprins pînă în prezent, în Peninsula Kola, s-a oprit la 12 kilometri adîncime. Trebuie, deci, ca Terra să fie observată prin scanner. „Crizele de inimă" ale Terrei – seismele – antrenează unde fidel înregistrate de seismografe. În ultimii ani s-a înregistrat o accelerare remarcabilă a cercetărilor în acest domeniu, realizîndu-se un fel de „tomografie" a mantalei terestre, ce permite obținerea unei viziuni globale, precise, în trei dimensiuni, a profunzimilor Terrei.

Pentru obținerea unei imagini tridimensionale a profunzimilor Terrei este necesară, mai întîi, înregistrarea vibrațiilor globului, în cît mai multe locuri posibile. Aceste date sînt interpretate pentru deducerea structurilor traversate. Se fabrică modele informatice ale Terrei, permanent îmbunătățite, pe măsura culegerii de noi informații. Acest vast program științific necesită stații seismografice, ordinatoare, matematică și... idei.

Primele modele tomografice ale mantalei terestre la scară globală au fost elaborate de cercetătorii americani Adam Dziewonski și John Woodhouse de la Harvard și de o echipă de cercetători de la Institutul Caltech din California în 1984 și 1985. Dar ele erau foarte aproximative, „detaliile" cele mai fine nedepășind 5 000 kilometri. Abia în 1990 s-a reușit observarea unor structuri de ordinul a 1 500 kilometri. Sistemul francez Geoscope a reușit să răspundă la unele întrebări majore ale geofizicii contemporane.

Pînă la ce adîncime există o corelație între mișcările plăcilor și cele ale mantalei terestre? Plăcile care pătrund în manta se opresc rapid sau pot fi urmărite pînă în nucleul Terrei? De unde provine așa-zisul vulcanism al „punctelor calde", la marginea frontierelor ce despart plăcile? Ce taine prezintă eterogenitățile mantalei? Cum este transferul de căldură — stabilă sau turbulentă? Una din marile descoperiri ale anilor '90 constă în acest paradox: la o adîncime de 400 kilometri poate fi mai frig sub o dorsală decît sub un continent! Este exact contrariul a ceea ce se poate constata la adîncimea de 100 kilometri și explică pe deplin deriva continentelor. Curenți calzi se află sub dorsale, acolo unde plăcile se depărtează, ca în mijlocul Oceanului Atlantic, zone mai reci sub plăcile continentale subțiri, cum ar fi zonele siberiene și canadiene. Acest aparent paradox a fost pe deplin elucidat în prezent: la o adîncime de peste 300 kilometri, amplitudinea anomaliilor de temperatură se reduce puternic, corelația între tectonica plăcilor și mișcările mantalei dispare.

La o adîncime cuprinsă între 700 și 3 000 kilometri, ansamblul mantalei inferioare se organizează într-un sistem convectiv foarte simplu, alcătuit din patru rulouri. Cei doi curenți reci sînt situați, în linii mari, sub dorsala Atlanticului și vestului Pacificului. Cei doi curenți ascendenți calzi sînt în estul Pacificului și estul Oceanului Indian. Această mare structură evoluează spre vest pe măsură ce coboară spre nucleul Pămîntului. Mantaua superioară este sprijinită de mici celule de convecție, superficiale, situate la adîncimi cuprinse între 30 și 400 kilometri, **responsabile de deriva** continentelor.

ȘERBAN FILIP

(Va urma)

Vom beneficia de fuziunea termonucleară!

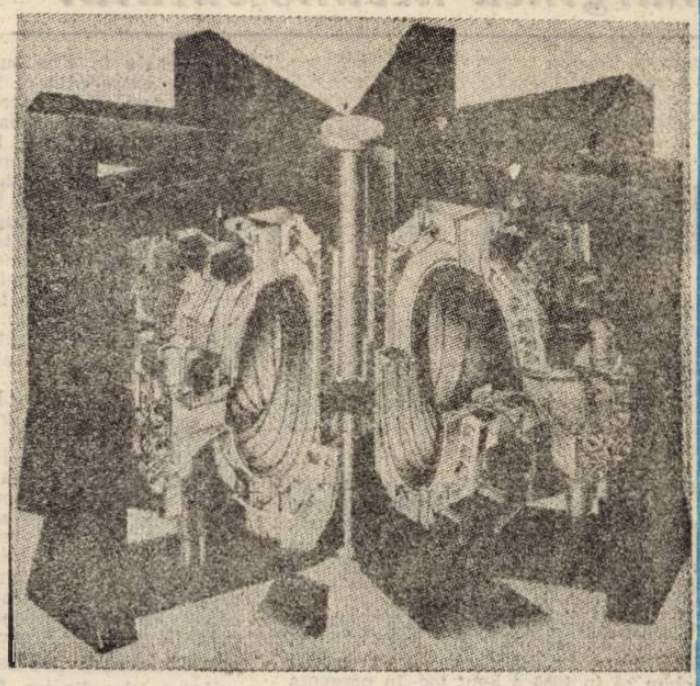

■ *În acest complex utilaj, cu o înălțime de 10 metri, s-a realizat prima fuziune termonucleară controlată. În inelul toroidal, din fotografia furnizată de DPA, avînd un diametru de 4,3 metri, se găsește plasma aflată la temperaturi de peste 100 milioane de grade Celsius.*

Specialiștii europeni au reușit în premieră să producă energie prin fuziune nucleară la Joint European Torus (JET) din localitatea engleză Culham. Timp de două secunde, ei au reușit să fuzioneze doi atomi de hidrogen (deuteriu și triiu) pentru a obține un megawat. Dar chiar dacă această experiență este decisivă, totuși veritabila „domesticire" a fuziunii termonucleare pentru obținerea de energie în cantități cvasi-nelimitate, se va produce abia la începutul mileniului al treilea. Acesta este marele vis modern al umanității – soluționarea, odată pentru totdeauna a problemelor energetice.

Specialiștii au calificat reușita de la Culham — prima fuziune nucleară controlată drept un „frumos succes" și „un mare pas înainte" spre realizarea visului modern al umanității: soluționarea problemelor energetice. Cu toate acestea, spre deosebire de progresele efectuate în domeniul fisiunii nucleare, cercetările legate de fuziunea nucleară nu se află decît în faza de pionierat. Prima fuziune termonucleară controlată, care s-a produs vreme de două secunde în cadrul lui Jet European Torus (JET) din Culham (Marea Britanie), nu se poate compara, totuși, din punct de vedere al condițiilor tehnice cu prima fisiune nucleară realizată de Otto Hahn și Fritz Strassmann, în modestul lor laborator din Berlin-Dahlem, în anul 1938. Pe de altă parte 480 de fizicieni participanți la complexul experimental de la Culham nu au obținut încă un rezultat care să marcheze o adevărată revoluție în știință.

Omul obișnuit nu-și poate imagina cantitatea de efort depusă vreme de opt ani la centrul de cercetări din Culham pentru a se obține o fuziune cu durată de numai două secunde. Miza era punerea la punct a unui reactor termonuclear comercial, care să producă mai multă energie decît consumă.

Succesul obținut la Culham în 1991 demonstrează faptul că cele circa 200 milioane de mărci alocate anual în acest scop nu au fost bani irosiți de pomană. Această realizare a fost și un argument serios în favoarea susținătorilor complexului proiect al Comunității Economice Europene (CEE) — International Thermonuclear Experimental Reactor (ITER), prevăzut a se derula pînă în anul 1998. Experiența reușită la Culham nu înseamnă, însă, că fuziunea nucleară reprezintă o sursă de energie absolut sigură. Este adevărat că riscurile sînt mult mai reduse decît în cazul fisiunii nucleare, dar asta nu înseamnă că nu se pun probleme în privința securității în exploatare.

Faptul că ne mai despart, probabil, încă 30 de ani de utilizarea comercială a energiei de fuziune ridică și o altă problemă, cea a reconsiderării importanței energiilor alternative. Reușita de la Culham nu trebuie să constituie decît începutul unor serioase experimente în domeniul energiei termonucleare. Ea a demonstrat că sînt posibile mari progrese în știință și tehnologie și că visul modern al omenirii este perfect realizabil.

ȘERBAN FILIP

O nouă realizare IBM

Cu prilejul unei întîlniri a marilor producători de informatică, ținută la Las Vegas, concernul IBM a lansat Workplace Operating System, un sistem capabil să primească și unele programe pînă atunci incompatibile cu ordinatoarele IBM cum ar fi Windows. Reprezentanți ai concernului IBM au anunțat că noul sistem este pus la dispoziția marilor utilizatori de computere, urmînd ca în viitorul apropiat, aria sa de aplicare să fie considerabil extinsă.

Record de miniaturizare

Corporația Sony a pus în vînzare la sfîrșitul anului trecut caseta digitală cu cel mai mic gabarit din lume, înregistrată și în Guinness Book of World Records. Măsurînd 21,5 X 30 X 5 mm, caseta NTC–

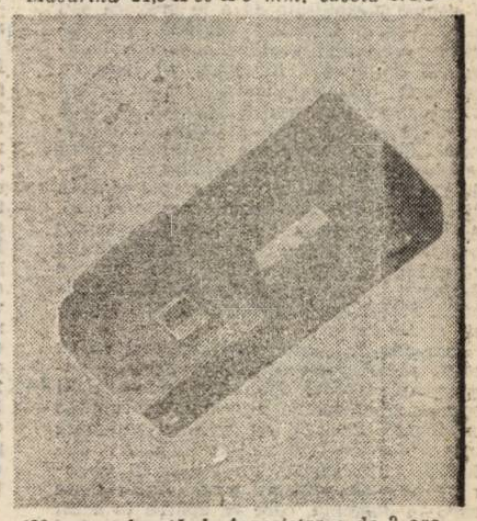

120 are o durată de înregistrare de 2 ore. În partea de sus se află microrecorderul digital SCOOPMAN/NT–1.

Senzor acustic pentru trenuri

„Să stai cu urechea la pămînt" — aceasta este soluția propusă de galezul Andrew Young, pentru a face traficul pe căile ferate mai sigur. Young a observat că, în momentul în care un tren se apropie de o stație zgomotul este auzit mai întîi prin șine. Ideea se constată în dotarea trenurilor cu un senzor acustic care să filtreze electronic semnalele culese de un roller. Un circuit monitorizat „ascultă" apoi apropierea trenurilor pe baza acestor urme.

Dacă acest lucru se întîmplă, monitorul sună alarma în cabina manipulantului. Trenurile ar putea să trimită semnale acustice în mod deliberat, pentru a fi mai ușor de identificat.

Regenerarea acidului sulfuric

Sectorul IOM (Intermediares Organiques et Mineraux) al marelui concern francez Rhône-Poulenc a inaugurat recent cea de-a doua sa uzină europeană de regenerare a acidului sulfuric, cu o capacitate zilnică de 150 tone, în orașul Lyon. Prima uzină de acest fel a trustului Rhône-Poulenc a fost inaugurată în Europa în 1991, în orașul belgian Rieme, în scopul dezvoltării pieței carburanților fără plumb. Această activitate notabilă cunoaște astăzi un nou avînt pe plan mondial datorită necesităților de reciclare ce se manifestă în industriile chimice ale statelor lumii.

Bazîndu-și activitatea pe tehnologie proprie, uzina din Roches oferă marilor producători chimici francezi soluții flabile, avansate, de protecție a mediului înconjurător, de regenerare a acizilor sulfurici uzați. Noua uzină a concernului Rhône-Poulenc asigură și necesarul de catalizator de alchilare pentru producția de supercarburant fără plumb.

Cu cele șase uzine din Statele Unite și cele două de pe „vechiul continent", sectorul IOM este liderul mondial pentru regenerarea acidului sulfuric.

Avatarurile restructurării...

Cifra de afaceri a celui mai mare grup francez specializat în comerț cu încălțăminte — trustul André — a crescut cu 7 la sută în primele patru luni ale acestui an, în comparație cu aceeași perioadă de referință a anului trecut. Acesta este primul semn pozitiv de după restructurarea sa. În 1991–1992 cifra de afaceri scăzuse de la 749 milioane franci (în anul fiscal precedent), la 673 milioane franci, datorită restructurării lanțului de magazine „La Halle à la Maison". În 1993, trustul André își relansează penetrația pe piața franceză a încălțămintei: în lunile martie și aprilie a deschis deja 83 de magazine noi.

Nr. 18 (1854) din 8 mai 1993

incursiune în paranormal

Pot fi dobîndite puterile paranormale?

Printre atîtea confuzii care stăruie în fenomenologia paranormală se numără şi aceea a identificării unor manifestări, cu o anume posibilitate de a le provoca sau stimula prin iniţiatica yoghină. Exclusivismul variantei yoghine a condus la aberaţii de genul investirii lui Iisus cu capacităţi iniţiate îndelung, pentru a veni ulterior printre oameni pregătit să facă minuni! În felul acesta figura Mîntuitorului este redusă la calitatea unui maestru iniţiat, foarte pămîntean, rupt de Divinitate. Mai e un pas apoi pînă la distrugerea fundamentului creştinismului. A fost oare Iisus un simplu „maestru" performant? Orice creştin va da singur răspunsul, intuind primejdiile care se desprind dintr-o concepţie iniţiatică atribuită Fiului lui Dumnezeu în mod exclusiv şi dominant...

Într-adevăr, numeroşi cititori ne-au cerut să le răspundem dacă puterile paranormale pot fi dobîndite, în ce fel şi cum anume trebuie procedat. În consens cu această dorinţă, reţin în serialul care urmează opinia domnului MIRCEA PERIANU, din Bîrlad, un iniţiat în ezoterism şi yoga, autorul unei interesante cărţi în domeniu, care va apărea în acest an la o editură bucureşteană. Pînă cînd mă voi detaşa de unele puncte de vedere, cu îngăduinţa domnului Perianu îi voi transcrie în cele ce urmează convingerile aşezate corect pe iniţiatica şi practica yoghină.

„În principiu, îmi scrie dumnealui, oricine poate dobîndi puteri paranormale, însă numai **în principiu.** Problema care se pune este următoarea: avem într-adevăr nevoie de aceste puteri?

Suntem dispuşi să plătim preţul cerut pentru a le obţine?"

Nefiind vorba de cheltuieli băneşti sau materiale, să vedem care este preţul...

„I se cere aspirantului să se rupă de familie şi societate, să se retragă în singurătate pentru o perioadă de 5—6 ani, să trăiască într-o izolare completă, într-o grotă sau într-o pădure, să se hrănească numai cu vegetale şi să mănînce doar atît cît să nu moară de foame... I se impun atîtea suferinţe fizice şi mentale încît comentatorii filozofiei Samkhya au denumit corpul fizic „locul durerii". În aceste condiţii, aspirantul trebuie să practice anumite exerciţii speciale, care sunt ţinute secrete şi care nu sunt divulgate decît unor persoane care îndeplinesc anumite norme stricte. Întrebat cîte ore pe zi trebuie să practice un novice aceste exerciţii, un maestru a răspuns că 24 de ore din 24 şi 365 de zile pe an. Evident, cei mai sîrguincioşi — plini de elan — vor învinge. Cel de al treilea capitol al Tratatului lui Patanjali este dedicat în întregime puterilor psihice obţinute ca urmare a unor practici yoga..."

Să vedem acum ce conţine un succint sumar care concură la obţinerea puterilor psihice, descris de Patanjali însuşi:

1. „Datorită existenţelor anterioare, puterile psihice speciale sunt numite Siddhis-uri, acest termen însemnînd în sanscrită **perfecţiuni.** Este vorba de progresul spiritual obţinut de unele persoane în existenţe anterioare, astfel ele posedînd puteri paranormale în mod nativ;

2. Prin folosirea unor plante (ierburi medicinale sau chiar droguri). Yoghinii indieni păstrează însă cu gelozie secretul asupra acestor plante şi atunci cînd călătoresc, le ţin ascunse sub haine. Ei nu divulgă secretul lor decît cu puţin timp înaintea morţii fizice şi numai unui singur discipol, considerat de ei cel mai vrednic. Este vorba de plante cu efecte halucinogene, cum sînt mătrăguna, belladona, frunze de laur etc. De ce se folosesc aceste plante? Pentru că omul obişnuit este „bine întrupat" şi în general conştiinţa sa nu poate primi informaţii decît prin intermediul celor cinci simţuri care îl pun în contact doar cu lumea fizică. El se află în corpul fizic ca într-o închisoare. Pentru a putea lua contact cu Universurile paralele care transced această lume, el trebuie să „evadeze" din închisoare, dar aceasta implică să distrugi într-o măsură oarecare... „închisoarea"! Swami Shivananda Sarasvati face referiri la unii yoghini care folosesc anumite substanţe toxice, astfel slăbind corpul fizic şi legătura dintre el şi celelalte vehicule ale omului, eliberînd Conştiinţa...".

Închei aici primul episod, îngăduindu-mi să-mi pun eu însumi cîteva întrebări ne-yoghine, ci europene. Cea mai importantă şi deopotrivă alarmantă se poate referi la faptul că fenomenologia paranormală văzută ca efect al unor droguri încetează să mai fie fenomenologie şi deloc paranormală. Nu mai poate fi vorba de „contacte cu Universurile paralele", ci de disfuncţii psihomotorii foarte grave, provocate de halucinogene şi alte artificii. Pentru a avea acces la fenomene paranormale inexplicabile, la universurile paralele, este oare nevoie de pervertirea serioasă a funcţiilor cerebrale şi a sistemului nervos? Dacă vreun drum spre evenimente paranormale trece prin halucinogene (plante sau pastile), atunci avem de-a face exclusiv cu clinicile de psihiatrie, ci nu cu paranormalul. De aceea am înţeles în cadrul acestei rubrici să reţin fenomene demne de atestat, recrutate de la oameni perfect sănătoşi mental, şi care nu recurg la nici un artificiu pentru a „pluti în alte lumi". Nu cred că este nevoie de un creier bolnav sau îmbolnăvit pentru a lua legătura cu planurile superioare ale altor dimensiuni ale Universului, în speţă cu Divinitatea.

În numărul următor voi continua transcrierea normelor iniţiatice yoghine comunicate de domnul Mircea Perianu din Bîrlad.

ION TUGUI

Zilele acestea va apărea în librării volumul „Contacte cu universul invizibil", partea a doua a cărţii deja apărute, „Vise, viziuni, profeţii, premoniţii". Acest al doilea volum înserează noi fenomene şi revelaţii foarte interesante din incursiunile în fenomenologia paranormală. Cititorii care se află în posesia primului volum, ca şi cei ce doresc să intre în posesia celui de-al doilea („Contacte cu universul invizibil") pot telefona la numărul 6 14 49 81.

Parapsihologia la marginea necunoscutului

FACTORUL PSI ŞI EXPERIENŢA RELIGIOASĂ (II)

Nu doar vindecările „miraculoase" despre care am relatat în episodul trecut se află la interferenţa între lumea PSI şi cea a experienţei mistice şi religioase. Mai mult, asemenea fenomene nu se manifestă într-o singură religie. Iată cîteva exemple care sînt amintite nu doar în cartea lui Hans Bender, ci şi în excelenta lucrare a lui Adrian Pătruţ „De la normal la paranormal".

■ Am mai scris în revista noastră despre combustia spontană — procese termice de mare intensitate în corpul unor oameni care se pot exterioriza, de cele mai multe ori cu consecinţe fatale. Asemenea fenomene sunt însă cunoscute şi în mistica creştină ca şi în cea tibetană, de exemplu. În primul caz se vorbeşte despre „incendium amoris", care face ca uneori temperatura corpului la călugări, de exemplu, să atingă valori mult superioare celor normale (45° pentru Padre Pio, despre care am vorbit şi noi), ceea ce ar explica un... curent cald despre care se spune că s-ar fi simţit în apropierea sfinţilor. În cazul tibetanilor, este bine cunoscut fenomenul denumit „tumo": absorbind din mediu **prana** şi transformînd-o în energie, sau activînd pe Kundalini, sau „focul şarpe", se ajunge la o puternică degajare de căldură care poate permite subiecţilor să înoate sub un strat de gheaţă sau să „usuce" pur şi simplu pînă la zece cearceafuri umede cu care se învelesc şi ies afară în plină noapte de iarnă.

■ Un alt fenomen „de mare spectacol", la fel de neînţeles, este **levitaţia.** Ea este menţionată din cele mai vechi timpuri, de la practicile magice ale şamanilor, la sfinţii catolici şi, din nou, în lumea orientală. Există mărturii în acest sens privind sfinţi ca Petru de Alcantara sau Ioan de Copertino (care o dată a rămas suspendat în aer pînă cînd Papa Urban VIII l-a „trezit" din extaz), ca să nu mai vorbim că în 1986 a avut loc, în prezenţa presei şi a oamenilor de ştiinţă un „Congres al yoghinilor zburători" la Washington.

Merită asemenea fenomene un studiu mai aprofundat? Cu siguranţă că da. Consecinţele ar fi pe cît de interesante, pe atît de spectaculoase.

Şi cum altfel ar putea fi rezultatele unor asemenea cercetări, de vreme ce fenomenele în sine sunt de multe ori atît de extraordinare încît acest lucru face şi mai dificilă acceptarea lor! Iată astfel, pentru a încheia episodul de faţă, un fenomen profund impresionant din zona în care miraculosul se întîlneşte cu practica mistică: stigmatizarea. Acest fenomen apare uneori în cazul celor care prin concentrare şi rugăciune conştientizează patimile Mîntuitorului. Pe corpul lor apar **stigmata,** urmele cuielor cu care el a fost ţintuit în mîini şi în picioare, sau a lăncii cu care a fost străpuns. Există aproximativ 500 de cazuri de stigmatizare menţionate. Dintre ele vom relata însă unul singur, cel al Sf. Francisc de Assisi.

A avut loc de ziua Înălţării Crucii, la 14 septembrie 1224, într-o grotă de pe muntele Alverno. Sf. Francisc se ruga, cerînd îngăduinţa să împărtăşească suferinţele Domnului Iisus. La un moment dat a avut viziunea unui serafim purtînd între cele şase aripi ale sale un bărbat crucificat. Cînd viziunea l-a părăsit, a constatat pe mîini şi picioare rănile făcute de cuie, chiar şi cuiele, pe care el le-a crezut din fier, dar erau doar umflăturile cărnii. Pe partea dreaptă o rană lată sîngera din plin. Sf. Francisc a mai trăit doi ani. Tot timpul şi-a ferit stigmatele de vederea celor din jur. Doar Papa Alexandru al VI-lea şi cîţiva din cardinalii săi le-au văzut. Dar cînd Sfîntul a murit, toţi cei care l-au condus pe ultimul drum au fost martorii acestei minuni pe care nici astăzi nu ştim să o explicăm...

MIHAELA DOROBANŢU

DREPTUL DE A MURI

Printre multe alte probleme ale activităţii Senatului italian figurează, de mai mult timp, şi cea a eutanasiei. Proiectul de lege a revenit din nou în actualitate după decizia Curţii Supreme din SUA care s-a pronunţat în favoarea „Testamentului vieţii". Cu acest document, valabil din punct de vedere juridic şi legal, orice cetăţean american poate lăsa scris dorinţa sa voluntară de a nu fi ajutat în nici un fel dacă se află într-o stare de comă vegetativă, ireversibilă. În general, acest document a fost văzut de o mare majoritate drept un act normal, care pune capăt vieţii în condiţii în care persoana respectivă nu are practic nici o şansă să revină la o viaţă cît de cît normală. Deocamdată, proiectul de lege depus la Senatul italian întîrzie să fie propus spre discuţie şi votare întrucît se manifestă foarte multe rezerve în privinţa adoptării sale, mai ales că din partea Vaticanului s-au exprimat păreri adverse.

O interesantă sinteză a cunoaşterii umane din evul mediu (II)

Vizionarea prin mijloace tehnice moderne de detalii ale globului terestru (Martin Behaim — 1492) constituie o atracţie binevenită pentru publicul vizitator, examinarea îndeaproape a vechiului glob nefiind permisă din motive de securitate. Printre globurile terestre de o vîrstă respectabilă care pot fi admirate la Nüremberg se numără şi cele realizate de: Martin Waldsemüller (1507), Johannes Schöner de Bamberg (1520) şi Gerhard Mercator (1541).

În vreme ce materialul documentar ştiinţific şi cultural găzduit de expoziţie este foarte abundent, mărturiile ce au putut fi culese în legătură cu persoana şi viaţa lui Martin Behaim sînt puţine la număr. Despre Behaim se ştie cu certitudine că s-a născut la Nüremberg la 6 octombrie 1459 şi, după un sejur în Ţările de Jos, s-a stabilit la Lisabona, unde a intrat în contact cu navigatorii portughezi. S-a căsătorit cu o femeie aparţinînd nobilimii portugheze, a participat în anii 1485 şi 1486 la expediţia africană întreprinsă de Diego Came, fiind făcut cavaler de regele Portugaliei. În 1490 s-a reîntors pentru scurt timp în oraşul său natal pentru a regla o afacere legată de o moştenire. În 1492 a construit faimosul său glob, dar nu se cunoaşte data la care a revenit la Lisabona, unde a murit la 29 iulie (1506 sau 1507). Puţine detalii se cunosc în legătură cu viaţa sa din această perioadă.

O altă secţiune interesantă a expoziţiei de la Nüremberg este rezervată diferitelor tipuri de nave care s-au succedat din vremea vikingilor pînă în secolul al XIX-lea. O sală de mari dimensiuni a fost rezervată curiozităţilor din lumea întreagă, colecţionate vreme de secole de prinţi şi alte persoane cu dare de mînă în „cabinetele lor de obiecte de artă şi minunăţii". Acestea merg de la vacile cu două capete şi alte reprezentări de diformităţi la micul idol mexican din aur „Vitzliputzli", păstrat în prezent la biblioteca municipală din Nüremberg. Mai pot fi admirate şi reprezentări ale templelor mexicane şi o mască compusă dintr-un mozaic deosebit, care aparţinea familiei de Medicis şi este conservată în prezent la Muzeul preistoric din Roma. Ultima sală adăposteşte diverse figuri sculptate în Asia şi Africa ce reprezintă tipuri de europeni. Aceştia li se păreau asiaticilor şi africanilor un fel de „curiozitate" a rasei umane aşa cum şi aceştia apăreau în ochii europenilor.

Această expoziţie rezervă vizitatorilor săi multe surprize interesante şi aduce în prezent un univers conceput în evul mediu, care a făcut risipă de energie şi imaginaţie pentru a pune la punct o imagine asupra universului în care trăim şi care a prefigurat marile descoperiri de mai tîrziu. Globul realizat de Martin Behaim este într-un fel punctul cristalizator al cunoştinţelor oamenilor din acea vreme asupra Universului pornind de la o lungă evoluţie istorică.

ŞERBAN FILIP

starea de veghe

„NIMIC MAI FRUMOS DECÎT MISTERUL"

Fusese în intenţia noastră să întrerupem prezentarea «cazului Edgar Cayce». Lucrările cercetate de noi, chiar şi cartea lui Evans Cayce din 1968, ne creaseră falsa impresie că un văl de uitare tinde să se aşeze peste această uimitoare experienţă parapsihică de **intercomunicare mediată** prezent-trecut-viitor şi de **inter-relaţionare,** la nivelul subconştientului, între cele mai neaşteptate individualităţi umane. Refuzul acestei nedrepte uitări — mobilul dintîi al prezentării «cazului Cayce» — ni se păruse atins. Cayce fusese întrucîtva rememorat, reintrase într-un «circuit» de revenire la viaţă... Iluzionîndu-ne, însă, desigur : **senzaţionalul captează, dar nu se instituie neapărat, persistent, în conştiinţă.** Un caz oarecum similar, cel al lui Andrew Jackson Davis, născut în 1826 — un om care avusese acces, ca şi Cayce, în stare de transă, la orice tip de informaţie, deţinută de indiferent ce persoană — fusese dat uitării. O certă celebritate în epocă, apţă, ipotetic, să dăinuie prin cele cîteva cărţi publicate de Davis spre sfîrşitul sec. trecut (niciînd reeditate), nu l-a abstras linţoliului uitării. Nu există oare şi riscul ca publicul cititor să se mai întrebe, poate, un timp, «a existat real acest Cayce ?», «ce-o fi adevărat din cîte ni se spun despre el ?»..., ca, final, totul să se transforme într-o dubioasă legendă ?

Două mesaje — unul prin fax, al doilea telefonic — ne îngăduie să sperăm că Edgar Cayce, «cazul Cayce» abia acum, dimpotrivă, ar avea şansa unei alte notorietăţi. Să ne explicăm, însă...

Distinsa profesoară **Alexandra Dogaru** ne informează prin fax, la 26.04.1993, că încă **în luna mai a acestui** an urmează să apară la Editura ieşeană „Sagittarius" traducerea lucrării L'UNIVERS D'EDGAR CAYCE — „UNIVERSUL LUI EDGAR CAYCE" — de Dorthée Koechlin de Bisemont (o carte publicată de Casa Editorială Laffont, în 1985). Numele autoarei — ca şi cel al traducătoarei, mai ales pentru cei care au citit (şi conspectat) **„Cristalul, această fiinţă vie"** — ne îndeamnă să aşteptăm cu încredere oferta Sagittarius-ului. Vom reveni la apariţia cărţii.

Cel de-al doilea mesaj, o confirmare tot atît de semnificativă a interesului absolut manifest pentru parapsihologie, ne-a îndemnat să regretăm că „Starea de veghe", şi autorul ei, nu posedă disponibilitatea lui Cayce, de acces, fie şi selectiv, la ceea ce se întîmplă — am spune fericit — în lumea caselor editoriale. Am fi aflat astfel că încă în luna ianuarie a acestui an Editura Rotary a publicat cartea lui **Joseph Millard,** „OMUL MISTERULUI, EDGAR CAYCE", în traducerea febrilă, **sub semnul unei nedisimulate participări spirituale,** a doamnei **Elena Rotaru.**

Auzisem de Millard, iar acum — citind cartea — îi sîntem îndatoraţi cu această revenire şi cu preluarea inspiratului motto al lucrării (din **„Teosofia"** lui **Rudolf Steiner) : „...Prin CORPUL său, (omul) aparţine lumii pe care o percepe cu acest corp ; prin SUFLETUL său (omul) îşi clădeşte propria lume ; prin SPIRITUL său ajunge la revelaţia unei alte lumi, superioară celorlaltor două..."**

Aserţiunea, desigur, circumscrie un mister. Un motiv suficient pentru Elena Rotaru de a înscrie pe contracopertă cuvintele lui Einstein : **„NIMIC NU ESTE MAI FRUMOS ÎN VIAŢA NOASTRĂ DECÎT MISTERUL"...** Misterul lui Cayce — «un telefon fixat pe un suport cosmic», prin care însuşi Cayce ar fi putut întreba «care-i rostul său pe Pămînt»... Şi într-adevăr : **care ar fi putut fi rostul lui Cayce ?**

Asociaţia de cunoaştere şi informare parapsihologică, creată încă în timpul vieţii lui Cayce (în 1927) — menită să faciliteze **„cercetări psihice generale şi aplicarea practică a oricăror noi cunoştinţe obţinute prin mijlocirea factorului psihic"** — a fost reactivată curînd după moartea lui Cayce. Reactivată, printr-o fericită întîmplare... Luptînd pe frontul european de vest, fiul lui Cayce, Hugh Linn — după cum aflăm din „Omul enigmatic" — are prilejul unei nesperate întîlniri **(aceste întîlniri, peste timp, sînt absolut uimitoare !)** cu Vaughan Shelton, cel care, atras de misterul Cayce, avea să-şi consacre ulterior întreaga sa viaţă descifrării (sau, cel puţin cercetării) acestui mister. El este cel care se ocupă direct atît de arhivele, cît şi de publicaţiile Asociaţiei, care răscumpără şi relansează aşezămîntul-spital creat de Morton Blumenthal, o neîntreruptă activitate, începînd cu anul 1956. Şi care continuă..

Cayce e mai viu, mai fascinant — sau interesul pentru Cayce e mai viu, mai motivat — decît fusese în timpul vieţii sale. Explicaţia ? Asemănătoare cu a fetiţei care, îmbrăţişîndu-l pe Cayce, fără să-l fi cunoscut şi întîlnit niciodată pînă atunci, şi **fără să ştie că mama ei fusese salvată de Cayce,** solicitată fiind să-şi explice efuziunea spontană, avea să răspundă, absolut stupefiant : **«Oh ! Dar îl cunosc, a fost cu mine pe mal...»**

Pe malul cărui riu ? Pe ţărmul cărei mări ? La graniţa cărei lumi ?

Cuvintele fetiţei l-au urmărit pe Cayce pînă la capătul vieţii.

„Omul misterului, Edgar Cayce", cartea lui Millard — şi încă o dată vom mulţumi Elenei Rotaru — ne-a oferit informaţii noi, esenţiale despre viaţa lui Cayce. Înzestrările sale paranormale, dincolo de orice literaturizare inerentă «post-factum», s-au făcut simţite încă din anii primei copilării. Se întîmpla, deseori, să povestească unor prieteni, cam de aceeaşi vîrstă cu el, tot felul de istorii despre întîmplări şi eroi, din alte vremi, din ţări îndepărtate (din Egipt, bunăoară) de parcă într-o altă existenţă, cu secole şi milenii în urmă, ar fi trăit **acolo şi atunci** şi ar fi fost implicat nemijlocit în toate acele istorii. Verificate, relatările sale se dovedeau, fără excepţie conforme cu atestările istorice cele mai severe. I se mai întîmpla să vorbească, să «dialogheze», cu persoane care i-au fost cîndva apropiate, care muriseră între timp (cum fusese bunicul său) şi să i se ofere răspunsuri — **dezvăluiri** — la care n-ar fi putut avea alt mod de acces, îndirect. Bunicul la care ne referim, după Millard, avusese şi el înzestrări paranormale. Sînt menţionate unele disponibilităţi de teleportanţă, de telechinezie, fiind considerat în timpul vieţii sale, un fel de vrăjitor. Edgar Cayce, elev relativ mediocru, demonstrase posibilitatea ciudată — confirmată din foarte multe surse — **de a învăţa în somn** (ceva în genul însuşirii limbilor străine în somn). Putea să-şi însuşească ideile, conţinutul unei cărţi, s-o memoreze integral, fără o parcurgere lucidă, conştientă. Şi-o «însuşea» în **somn...** Chiar şi bunica lui, puţin înainte de a fi murit, avea să-i prevină : **„Tu eşti diferit de ceilalţi, Edgar, într-un fel pe care eu însă îl bănui ca fiind rău. Tu posezi daruri care nu sînt date oricui. Tu ai mai întîi DARUL CELEI DE-A II-A VEDERI..."** Dar despre acest har — al celei de-a doua vederi (cum îl transcrie Elena Rotaru, încercînd să preia cît mai fidel sensul acestei înzestrări, — vom reveni, desigur...

DOREL DORIAN

„JUDECĂTORUL ŞI CĂLĂUL"

V-aţi întrebat de ce un deţinut (în sensul tradiţional al cuvîntului) nu are **dreptul** la centură (curea) şi şireturi la pantofi ? Ce a gîndit cel care a stabilit această cutumă cvasi-universală ? Evident, simbolurile acestei interdicţii nu ne duc cu gîndul neapărat la umilinţă — deşi există şi o astfel de conotaţie — ci la privarea de mijloace sinucigaşe, care ar întrerupe penitenţa. Este încă un detaliu care se adaugă pierderii liberului arbitru de către cel care a păcătuit.

Desprindem de aici şi nuanţa gîlcevii noastre : este privarea de libertatea socială şi de mijloacele de sinucidere o pierdere a liberului arbitru ?

Sfîntul Toma D'Aquino, unul din uriaşii scolasticii culminante (a fost canonizat în 1323 de papa Ioan XXII, la 49 de ani de la moarte, pentru ziua de 7 martie), susţine că liberul arbitru este o putere, căci esteprincipiul actului prin care omul judecă liber. Deci a avea liber arbitru înseamnă a fi liber să alegi binele sau răul. Urmînd această idee, deţinutul care vrea să se sinucidă mai posedă una din capacităţile oferite de liberul arbitru. Chiar dacă el nu mai participă la viaţa socială normală, în închisoare devine membrul unei alte societăţi, restrînse numeric şi mult mai coercitivă. Aceşti mod tragic de exercitare a liberului arbitru îl are şi omul aparţinător de societatea normală, în care sabia lui Damocles (legea) încă nu l-a atins.

Un alt mare corifeu al filosofiei poate aristotelice, Sfîntul Augustin (354—430) consideră că „voinţa bună" — liberul arbitru — se pierde prin păcat, deci ea nu este o putere, ci o judecată. Urmînd această idee a augustinismului, deţinutul, fie el potenţial sinucigaş sau nu, nu mai are „la dispoziţie" vreun aspect al liberului arbitru. Omul care a încălcat legea (în sensul de drept) a păcătuit, şi-a

folosit rău libertatea de a judeca şi şi-a pierdut „voinţa bună". Chiar dacă el mai poate opta pentru suportarea penitenţei sau pentru sinucidere, această judecată se face în afara spaţiului unde se poate exercita liberul arbitru... Cine are dreptate ?

Un caz limită ne poate lămuri mai bine, sau dimpotrivă, ne poate accentua gîlceava. În zilele noastre, presa britanică a dezvăluit un caz de tentativă de sinucidere cu totul deosebit. W.R. Rose a vrut să se sinucidă (fiind anchetat în regim de detenţie) chiar în sala tribunalului (de la Exeter Crown Court) pentru că se considera nevinovat ! Pentru englezul Rose, sinuciderea în public şi în faţa completului de judecată ar fi însemnat dovada supremă a inocenţei sale. Dacă tentativa lui ar fi reuşit — din fericire a eşuat, fiind oprit la timp de oamenii de ordine să-şi taie venele, inclusiv jugulara, cu lame ascunse în pantofi — acuzatorii lui ar fi primit o cumplită lovitură morală, dar din punct de vedere de drept nevinovăţia nu ar fi fost probată.

Accentul în cazul W. R. Rose a fost deplasat către inculparea celor care i-au înlesnit procurarea respectivelor lame. Din punctul nostru de vedere, accentul cade pe disperarea provocată de injustiţie, fie ea şi neintenţionată. Simbolul dramei lui Rose este limpede : nimic nu este mai greu de suportat decît nedreptatea ! Chiar şi dragostea alterată din varii motive este o injustiţie faţă de sensul firesc al vieţii. Şi tomismul şi augustinismul se înţeleg în acest caz, se completează. W.R. Rose nu şi-a pierdut în nici un fel liberul arbitru, căci el nu păcătuise faţă de nimeni, dar lipseau probele. Însă curmarea propriei vieţi este tot o crimă, poate chiar a II-a poruncă a Decalogului. Deci sinuciderea este un păcat, deasupra oricărei speculaţii filozofice.

PAUL IOAN

● **PORTRETUL GALAXIEI NOASTRE.** El a fost completat cu ajutorul oamenilor de ştiinţă de la Institutul radioastronomic al Academiei ucrainiene de Ştiinţe. Noile informaţii despre structura cîmpului magnetic al galaxiei şi direcţiile liniilor cîmpului au o valoare deosebită, radioastronomia îmbogăţindu-se cu noi date experimentale. Cel mai mare radiotelescop cu unde lungi din lume, aflat la Harkov, a permis confirmarea faptului că „punctul de sprijin" al galaxiei noastre, care numără circa 200 miliarde de stele, are forma unei spirale. Ea este răsucită în cinci spire gigantice. Pămîntul şi întregul sistem solar se află la capătul celei de-a treia spire. Totuşi există unele zone misterioase ale galaxiei noastre care rămîn inaccesibile observatorilor, oamenilor de ştiinţă.

● **ENDEAVOUR – „BIJUTERIE A FLOTILEI" NASA.** Lansată în spaţiu pentru prima dată cu un an în urmă, această navetă a fost construită pentru a fi utilizată pînă la sfîrşitul secolului. Ea are o greutate de 100 tone, (ca şi celelalte navete aflate în serviciul NASA Columbia, Discovery şi Atlantis), dar beneficiază de numeroase îmbunătăţiri tehnice. Au fost modernizate 16 sisteme majore ale „cargoului spaţial", atît la nivelul aparaturii electronice, cît şi la nivel mecanic. Endeavour dispune de un sistem computerizat perfecţionat şi mai puţin greoi. Este prima navetă dotată cu o paraşută, destinată să ajute la aterizare. Şi autonomia sa de zbor este superioară – 28 de zile, faţă de 10 zile pentru celelalte navete.

● **„PRIVATIZARE" A FONDULUI GENETIC ?** Krelg Wenter, reputat om de ştiinţă american, care lucrează în domeniul maladiilor neu-

rologice şi al infarctului a solicitat în două rînduri obţinerea de brevete menite să-i atribuie dreptul de autor pentru 2700 gene ale creierului uman descoperite şi descrise de grupul lui de cercetători. Dacă se permite această „privatizare", ar fi vorba de circa 5 la sută din întreg fondul genetic al speciei homo sapiens, care conţine, conform specialiştilor, pînă la 100.000 de gene. Demersul acesta a atras critici în întreaga lume, dar Wenter este hotărît să facă noi cereri de brevetare. Oameni de ştiinţă din Ţara Soarelui Răsare se opun tentativei colegului lor din SUA, argumentînd că încercarea de convertire în proprietatea celui mai bogat şi puternic stat al lumii a bunului cel mai sacru al oricărui individ – funcţia creierului său – constituie un pericol foarte mare, nemaiîntîlnit, în istoria civilizaţiei terestre, cu urmări economice şi morale imprevizibile.

● **O NOUĂ PERIOADĂ GLACIARĂ.** Pămîntenii vor fi confruntaţi cu o nouă eră glaciară, dar după multe mii de ani. Geologul finlandez Heikki Hirvas este de părere că o nouă eră glaciară se poate instala în regiunile de nord ale ţării sale peste 23 000 de ani sau cel mai tîrziu peste 60 000 de ani. Concluziile sale se bazează pe datele obţinute în urma cercetărilor minuţioase efectuate timp de şase ani de Centrul de cercetări geologice al Finlandei. Cercetările s-au efectuat în întreaga Laponie, studiindu-se structura solului, dispunerea şi conţinutul straturilor de morene formate cu mii de ani în urmă ca rezultat al mişcării gheţarilor.

PENTRU PĂRINȚI

Practicarea unui sport este benefică dar și... nocivă. Dar, care este vîrsta ideală pentru a începe? Activitatea sportivă atinge vîrful maxim între 6 și 16 ani. Pentru copil este o perioadă de transformări de ordin fizic. De asemenea riscul accidentărilor este foarte mare. Potrivit unui studiu recent, efectuat în Franța, accidentul cel mai frecvent, cu care se confruntă toate sporturile este accidentul cranian, un accident din două fiind de acest tip. Sporturile cu cele mai mari riscuri sînt, în ordine descrescătoare, ciclismul, echitația, judo și patinajul. Fotbalul și skiul sînt situate după acestea. Înotul și tenisul sînt cu cele mai puține surprize neplăcute. „Totuși, spunea la o reuniune științifică profesorul Villaumei, reumatolog, nu am văzut niciodată ca acum atîția umeri, picioare, glezne fragilizate la tineri".

Riscurile în sport sînt direct proporționale cu excesele. „Sportul, chiar dacă ameliorează posibilitățile cardiace și pulmonare, chiar dacă formează caracterul copilului, trebuie practicat în condiții raționale. Dacă se uită acest lucru, se pot declanșa adevărate dezastre în capitalul de sănătate al copilului", spune prof. Villaumei. La rîndul său, dr. Prevot susține că forțarea performanței sportive poate provoca o dezvoltare musculară prea puternică, supunînd scheletul, în plină creștere, la probe grele. Jacques Personne consideră că „pînă la opt ani sportul trebuie privit ca un joc, fără noțiunea de performanță. De la 9 la 12 ani ar fi ideală o inițiere sportivă diversificată. De la 12 ani ar putea începe participarea la competiții, dar simultan la mai multe discipline. Specializarea nu ar trebui să se facă decît spre 18 ani, vîrstă la care corpul tînărului este format".

INDISCREȚII

MĂRTURISIRILE UNUI CUPLU FERICIT

„În treizeci de ani de existență am cunoscut mai multe șocuri decît alți oameni în întreaga lor viață. Toate aceste încercări mi-au dat o poftă de a trăi teribilă și o tărie de caracter deosebită". Mărturisirea aparține... Nadiei Comăneci, cea despre care americanii nu credeau că-și va recăpăta prea curînd tonusul psihic. Acum însă este mai radioasă și mai întreprinzătoare ca niciodată. La originea acestei metamorfoze spectaculoase este un om: Bart Conner. Nadia a făcut o mare pasiune pentru atletul american, campion olimpic la paralele la Jocurile Olimpice de vară de la Los Angeles din 1984. „Este omul cel mai minunat pe care l-am cunoscut. Sper ca relația noastră să nu se rupă niciodată, spune Nadia".

La rîndul său Bart mărturisește: „Cînd a venit în Statele Unite, Nadia m-a fascinat. Cînd am aflat că va fi invitată la o emisiune de televiziune al cărui producător era un prieten al meu, m-am dat peste cap pentru a fi pe platou. Acolo i-am oferit 12 trandafiri. Apoi am sperat din toată inima să o revăd. I-am lăsat un milion de mesaje prin robotul său telefonic. Dar, de fiecare dată oribilul Constantin Panait bara totul. În momentul în care Nadia a putut scăpa de sub influența sa, ne-am revăzut în sfîrșit".

Nadia era complet debusolată, căzuse pradă unei teribile crize de bulemie și suferea de o depresie deosebită. Bart i-a redat încrederea și a făcut-o să uite încercările teribile pe care i le-au rezervat ultimii ani.

magazin Femina Club

reţeta săptămînii

Prăjitură de albuș

Ingrediente: 100 g făină, 150 g unt, 70 g zahăr, 2 gălbenușuri, 6 albușuri, 6 linguri zahăr pudră, o lingură rom, cîteva linguri gem, coajă de lămîie.

Se freacă untul spumă, se adaugă gălbenușurile frecate cu zahărul, făina în ploaie și coaja de lămîie. Aluatul obținut se ține cel puțin o oră la rece.

Se coace în tava unsă și tapetată cu făină și cînd s-a întărit se unge cu un strat subțire de gem amestecat cu rom.

Se mai lasă cîteva minute la cuptor și apoi se toarnă deasupra albușurile bătute spumă cu zahăr pudră. Dacă avem, putem presăra deasupra nuci sau alune tăiate sau date prin mașină.

Se dă la cuptor pînă este gata și se taie cînd se răcește. (I.S.)

ÎNTÎLNIRE LA... MIAMI

La fiecare început de an, la Miami, în Florida, pe coasta Atlanticului se întîlnesc fotografi și manechine într-un veritabil paradis al modei. Pentru elita mondială sau pentru cei ce tind să pătrundă în elită, escala la Miami este aproape o obligație profesională. Atracția luminii și temperatura ideală din acest loc mirific devin, pentru profesioniștii domeniului irezistibile.

Aici, în zgomotul specific aparatelor foto, se lucrează, se fac parade ale modei, lumea se amuză sau... visleşte pentru a admira Luna. Din octombrie pînă în aprilie. Miami devine un platou uriaș unde toți fotografii de modă din lume se întîlnesc pentru a „sorta" modelele. Perioada este ideală: temperatura oscilează între 20 și 25°C, iar lumina este magnifică. Platourile de luat vederi se găsesc la toate răscrucile, fotografii utilizînd lumina naturală la maximum. Pe coasta Oceanului Atlantic 15 agenții internaționale de manechine își revendică frumoasele lumii. Alături de fotografi, în jurul modelelor, roiesc machiori, coafeze și chiar specialiști în chirurgie estetică. Dar pentru a vă... familiariza cu atmosfera de la Miami, vă oferim și cîteva imagini...

CRONICA modei

VIS MARIN

Vă invităm să vă imaginați acest costum între-o combinație de roșu cu alb. Așadar, un blaser în dungi, care rimează cu pantofii confecționați parcă din același material. Pantalonii, uni, sînt de un roșu intens. Cerceii și broderia de pe bluză amintesc de călătoriile pe mare. (A.P.).

DOSARELE FRUMUSEȚII

Din secretele machiajului

Cînd zilele însorite ne însoțesc existența, un plus de atenție acordat machiajului se impune. Nu de altceva, dar lumina puternică accentuează și cea mai mică imperfecțiune. Deci, pentru a avea un machiaj perfect și o mină strălucitoare, vă dezvăluim cîteva secrete:

■ Lumina naturală, vă arată nuanțele adevărate ale machiajului. Cea artificială atenuează culorile, facilitînd stridențe nedorite.

■ Evitați fondul de ten în culori stridente. Culoarea ideală este cea apropiată de culoarea tenului dv. Optați pentru fondul de ten fluid, mai ușor de aplicat pe obraz. Nu uitați gîtul!

■ Pentru a epata și prin mina dv. deosebită, folosiți un fard de obraz aplicat pe pomeți.

■ Pudrați fin tot obrazul.

■ Vă dezvăluim încă un secret: puneți în valoare frumusețea ochilor aplicînd „o umbră", în nuanțele moderne în acest anotimp, gri, ivoar, bej sau roz, pe toată pleoapa. Apoi, conturați desenul ochiului cu o linie de fard puțin mai închisă. Urmăriți linia genelor și întindeți fardul perfect spre unghiul exterior al ochiului. Aplicați un rimel negru sau maron. Periați cu atenție sprîncenele.

■ Buzele trebuie să se bucure de aceeași atenție. Folosiți un ruj armonizat cu culorile machiajului.

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

globMAGAZIN

În direct de la Hollywood

OSCAR, eterna poveste...

Privind înapoi (cu nostalgie) spre cea de a 65-a ceremonie de decernare a Premiilor Oscar, presa internațională rămîne în continuare gazdă a ecourilor acestui eveniment. Și, pentru că de data aceasta multe din filmele premiate pot fi văzute și pe ecranele noastre, ne-am gîndit să vă oferim o surpriză : amănunte de la fața locului primite de la un martor ocular, corespondentul nostru Ray Arco !

■ EMMA THOMPSON, Premiul pentru cea mai bună actriță : **„Îți mănînă nervii... Am luat o mulțime de trachilizante și pe mama mea pe post de antidot"**

■ MARISA TOMEI, Premiul pentru cel mai bun rol secundar feminin : **„A fost absolut ireal. Cred că cel mai bine este să încerc să mă conving că de fapt nici nu s-a întîmplat..."**

■ FEDERICO FELLINI, cărula i s-a acordat un Oscar pentru întreaga sa creație: **„Așezați-vă, vă rog simțiți-vă comod".** Sophia Loren care, alături de Marcello Mastroiani, i-au înmînat premiul : **„Pot să te sărut ?" „Da, mi-ar face plăcere** — îi răspunde Fellini cu un suspin. **Cred că nu m-am așteptat la așa ceva, sau poate că da, dar oricum nu înainte de următorii 25 de ani"** Pentru ca să încheie spunînd : **„In asemenea împrejurări este ușor să fii generos... Aș vrea să mulțumesc tuturor celor care au lucrat cu mine. Nu-i pot numi pe fiecare. Dați-mi deci voie să numesc o singură actriță, care este și soția mea : mulțumesc Giulietta Massina și te rog încetează cu plînsul".**

Să ne întoarcem însă la cei doi incontestabili eroi ai Oscarului '93, Clint Eastwood și Al Pacino.

„Iertați-mă dacă mă bîlbîi puțin, dar nu sînt obișnuit... e pentru prima oară" a mărturisit cu modestie AL PACINO care așteaptă acest premiu încă din 1972, cînd a filmat Godfather și care, probabil, l-ar fi meritat pentru oricare din filmele sale. Era extraordinar de emoționat în fața unei săli care îl ovaționa în picioare, mai ales că, așa cum mărturisea lui Ray Arco în culise, **„Știi, ești nominalizat de opt ori și a noua oară nu mai crezi, dar așa este..."**

■ CLINT EASTWOOD a primit premiul cu un zîmbet puțin amar, spune Ray. Dar s-a bucurat din plin atît pentru premiile sale cît și pentru cele primite în același film de Gene Hackman și Joel Cox.

La sfîrșit, sărbătoriții au fost... sărbătoriți în patru restaurante, între care se stabilise un „trafic" permanent care îi transporta pe principalii oaspeți de la un party la altul. O armată de valeți în tunici roșii parcau automobilele luxoase într-o ordine perfectă. Petrecerea a durat toată noaptea...

„Nu, n-am zăbovit la nici una din ele. Doar atît cît să schimb o vorbă cu vedetele cu care nu mă mai văzusem de mult, ne spune Ray Arco, adăugînd că ceea ce a rămas după această noapte a nopților este „o nostalgie de care n-am putut să scap nici măcar cînd scriu aceste rînduri..."

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

Emma Thompson în „Howards End"

Al Pacino și Gabrielle Anwar în „Scent of a woman"

O istorie originală

„SERVICII SECRETE"

Printre nenumăratele cărți de „senzație" apărute în acești ultimi ani, toate care de care mai teribile în „dezvăluirile" asupra serviciilor secrete românești de dinainte și după 1989 sau de pe alte meridiane, o lucrare științifică de maximă rigoare și seriozitate, riscă să treacă neobservată. Și ar fi păcat, întrucît lucrarea „Servicii secrete" (vol. 1, ed. Paco, 1993), elaborată de Marian Ureche, este prima istorie a serviciilor de pază și ordine de spionaj și contraspionaj românești, începînd din cele mai vechi timpuri — mai exact, din antichitatea dacogeților — și ambiționînd să poarte firul cronicii pînă în zilele noastre (sau pe cît posibil mai aproape de noi). Încercarea cercetătorului istoriei acestor servicii informative, vital necesare existenței oricărui stat în toate timpurile, după cum lucrarea o dovedește, este cu atît mai meritorie cu cît, se știe, sursele și izvoarele de documentare istorică

n-au fost niciodată și nicăieri prea generoase în a consemna mărturii despre o activitate aflată prin definiție „sub pecetea tainei". Însă în pofida acestor obstacole obiective, autorul a reușit, printr-o lectură atentă, originală, și o analiză absolut remarcabilă a surselor istorice cunoscute, să proiecteze într-o lumină incitantă, surprinzătoare, nenumărate secvențe memorabile ale zbuciumatei istorii a poporului nostru, demonstrînd că succesele politice și militare ale țărilor române feudale, care le-au asigurat un statut deosebit în această parte a Europei în vremea lui Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Ion Vodă cel Cumplit n-ar fi fost cu putință dacă n-ar fi existat și o temeinic organizată luptă din umbră a iscoadelor care acționau în chiar inima dușmanilor străini în folosul cancelariilor domnești ale Moldovei și Țării Românești. Cartea atestă, deopotrivă, că vremurile de scădere, vrajbă și paragină au avut la cîrmă domnitori slabi, nevolnici să conducă lupta politică și militară a românilor potrivit intereselor țării.

SUSAN STRASBERG, ÎN UMBRA LUI MARILYN MONROE

Susan Strasberg este un nume care n-a strălucit în lumea cinematografiei. Interesant este însă faptul că existența sa a fost profund marcată de prietenia pe care Susan i-a purtat-o celebrei actrițe Marilyn Monroe. Cînd aceasta din urmă a părăsit această lume, pentru Susan viața s-a prăbușit.

În zorii adolescenței sale părea că o să strălucească veșnic. În anii '50 avea 15 ani. Era fiica lui Lee Strasberg, monstrul sacru al teatrului american, fondatorul faimosului „Actor's Studio", o veritabilă școală teatrală care-i avea ca elevi pe James Dean, Marlon Brando, Jane Fonda și, la un moment dat, pe Marilyn Monroe. Pe vremea aceea, aflată într-un impas al vieții sale, Marilyn Monroe simțea nevoia integrării într-o familie. I-a întîlnit pe Lee Strasberg și pe fiica acestuia, Susan. Pe Lee Strasberg l-a privit mai mult decît pe un profesor, iar pe Susan și-a făcut-o prietenă, confidentă apropiată, rămînînd pînă la sfîrșit nedespărțite. Dormeau în aceeași cameră și-și povesteau totul. Marilyn i-a povestit lui Susan despre ceea ce a învățat ea din Kama Sutra, respectiv arta plăcerilor sexuale. Susan o asculta ca o elevă. Prietenia dintre ele era totuși umbrită de rolul ambiguu pe care Lee Strasberg îl avea în viața lui Marilyn. Bărbatul atrăgător o privea totuși cu sentimentul unui tată grijuliu și protector, plin de afecțiune. Ambiguitatea aceasta o deruta pe Marilyn, care atunci cînd credea că e bine să se confeseze lui ca unui tată era ușor repezită, de parcă bărbatul din el era jignit.

Susan era și ea încurcată în fața acestei atitudini, însă simțea că își pierde tatăl. Pentru a-l recuceri, și pentru a-și impresiona prietena care reprezenta pentru ea un model, Susan s-a hotărît să devină și ea actriță. Ajutată doar de forța pasiunii sale, a debutat în teatru ,în „Jurnalul Annei Frank". Seara premierei a fost un triumf. Marilyn radia pentru succesul prietenei sale, dar Susan are neșansa de a-și auzi tatăl rostind : „acest lucru nu va dura".

Pentru a se consola în fața acestei neîncrederi venită din partea tatălui său și a atinge măcar cota de succes amoros cu care Marilyn se lăuda, a hotărît să-și umple viața cu aventuri erotice. S-a îndrăgostit nebunește de Richard Burton. Căsătorit deja, alcoolic, el o tratează însă cu indiferență. Într-o dimineață îi oferă o brățară cu inscripția : „Pentru acum și pentru totdeauna". Și fără să-i spună un cuvînt în plus, dispare. Susan cade în ghearele disperării gîndindu-se acut la sinucidere. Crede că se poate salva prin iubiri pasagere, eventual de-o noapte. Prin viața sa trec Warren Beatty, Cary Grant... I se pare că se simte reconfortată. Dar intervine moartea lui Marilyn și cea a tatălui său. Se afundă într-o viață din ce în ce mai mediocră, mai fără sens. O rază firavă de lumină îi aduce nașterea fetiței sale. Dar trecătoare. Debusolată, Susan se trezește fredonînd din cînd în cînd : „Unde este paradisul pierdut?"...

AURORA POPESCU

Nr. 18 (1854) din 8 mai 1993

MODERNIZAREA PROTECȚIEI PĂDURILOR

Civilizația industrială actuală este principalul responsabil de evoluția stării ecologice a Terrei : diminuerea stratului de ozon din atmosferă, emisiile toxice, ploile acide și multe altele. Și arborii au fost supuși în ultimele cîteva decenii unor încercări de o duritate nemaiîntîlnită pînă atunci ; uscăciune, ger, ploi acide, gaze de esapament și bacterii. Ei au tot mai multă nevoie de îngrijire și protecție specializată. Doleanțele ecologiștilor sînt binecunoscute ; stejarii, bradii, fagii și mulți alți arbori sînt amenințați cu distrugerea dacă nu se iau de urgență măsuri hotărîte în scopul reducerii nivelului general al poluării. În țările industrializate sînt tot mai frecvent întîlnite intervențiile evasi-chirurgicale asupra arborilor ce au căzut victime poluării ; propriele de sprijin, corsete metalice, manșete din plastic, curățiri, obturații ale frunzelor din cărămidă și beton și altele. Arborele milenar din localitatea germană Effeltrich, spre exemplu, a fost susținut de un eșafodaj format din 24 de stîlpi din stejar.

Pentru furnizarea unui ajutor eficace arborilor aflați în pericol trebuie stabilit mai întîi un diagnostic corect asupra stării acestora. Majoritatea oamenilor nu cunoaște modul de examinare și de ascultare a arborilor. Institutul de biologie a lemnului al Universității din Hamburg s-a specializat în „carotarea" arborilor, în vederea efectuării unui examen medical complet. La rîndul său, Institutul de cercetări nucleare din Karlsruhe folosește analize asistate pe calculator pentru studierea structurii de creștere a arborilor și a determina modificările ce apar din cauza vîntului, greutății coroanei și a trunchiului însuși.

Profesorul Adolf Habermahl, de la centrul de radiologie al Universității din Marburg folosește o metodă total diferită. El detectează bolile cu ajutorul unui scanner sau tomograf. Imaginile obținute prin intermediul scanner-ului permit recunoașterea tuturor proceselor biologice care conduc la modificarea densității lemnului și conținutului de apă al acestuia. Se pot determina amplasamentul și amploarea micozelor sau diverselor afecțiuni ale arborilor fără efectuarea unor intervenții chirurgicale. Și terapia s-a modificat sensibil în ultimii ani. Chirurgia modernă a depășit nivelul chiuretajelor sau obturațiilor din beton, deoarece, între lemn și obturație se instalează deseori bacterii. Aceste intervenții ar trebui reduse la strictul necesar, întrucît natura este cel mai bun remediu.

În interiorul cavităților trebuie efectuate o irigare și o aerisire suficientă. Marile găuri existente în unii arbori trebuie astupate înainte ca oamenii să arunce acolo resturi și să facă focul. Un esafodaj din aluminiu a menținut multă vreme în viață un arbore, cu o coroană impresionantă (vechi de 700 de ani), care se află în orașul Frankfurt. În cooperare cu institutul hamburghez de biologie a lemnului, experții din Hanovra au îngrijit și „vindecat" mulți arbori ce sufereau de diverse afecțiuni. Substanța de aderență specială folosită, cu întărire rapidă, formată din polyol și disocyanate, aderă la o temperatură de minimum 15° Celsius, nu are gust, nu degajă căldură decît lent, etanșează perfect, iar lemnul este rareori atacat de microorganisme.

În prezent, specialiștii germani încearcă să salveze circa 70 000 de arbori bătrîni din regiunea Reinhardswald (landul Hessa).

Unul dintre cele mai eficiente procedee de protecție a arborilor îl constituie aparatele de tipul Terrafilt, care insuflă o viață nouă în sol. Acesta presupune crearea unor rețele de artere și cavități cu ajutorul ciocanelor pneumatice și al sondelor, amestecîndu-se astfel în sol grăsimile vegetale, bacteriile și micile bule de clorură de polivinil, pentru a asigura o bună aerare a solului, la rădăcinile arborilor. Și exemplele ar putea continua, inventivitatea specialiștilor necunoscînd practic limite...

ȘERBAN FILIP

■ **Metanul, numit altădată „gazul mlaștinilor", este obținut din zăcăminte dar și prin procese bacteriene în solurile saturate de apă. Topirea sau retragerea ghețarilor lasă descoperite mari suprafețe de pămînt (cum ar fi în Canada și nordul Siberiei) care rămîn pe timp îndelungat mlăștinoase, constituind noi surse de metan. Productivitatea bacteriană sporește odată cu creșterea temperaturii.**

■ **Prin studierea eșantioanelor de gheață extrasă din calotele polare, cercetătorii obțin date referitoare la structura atmosferei terestre din trecut. Acumularea ghețurilor polare conservă condițiile atmosferice, și timp de sute de mii de ani le bincheză în calotele polare, cele mai importante dintre aceste impurități fiind bulele de aer — adevărate „fosile ale atmosferei" — care ocupă circa 10 la sută din volumul gheții.**

TELEX ● TELEX

■ **În Kenya și în alte țări din Africa, babuinii nu sînt considerați ani male de valoare care trebuie protejate, ei nu fac parte din fauna așa-numitei nobile. Acest punct de vedere este dăunător, deoarece babuinii sînt de o importanță capitală pentru toți cei care încearcă să explice evoluția omului. Contrar cimpanzeilor, gorilelor, sau urangutanilor, aceste animale mari figurează printre puținele specii de primate care au ales cu succes, ca și primii oameni, migrarea din pădure spre savană. Ele sînt una dintre puținele specii care își caută hrana în echipă, așa cum o făceau probabil strămoșii noștri.**

■ **Pentru cinci pînă la șapte dolari pe hectar, agricultorii americani pot obține în orice moment informații precise în legătură cu starea culturilor lor. Cei care asigură aceste informații prețioase este un sistem scanner specializat. Folosit pentru luarea fotografiilor aeriene, el indică așa-numitele locuri sensibile — existența buruienilor, necesități de apă — cu cîteva zile și chiar săptămîni înainte ca aceste carențe să poată fi observate cu ochiul. Poate fi detectată prezența buruienilor pe suprafețe având lățuri de numai doi metri. Sînt sesizate diferențe de populare mai mici de 2500 plante/ha. Informația înregistrată de scanner este transmisă la un calculator care „livrează", în numai 72 de ore, hărți diferite colorate, care permit localizarea exactă a anomaliilor descoperite.**

MAGAZIN ILUSTRAT

Adaptarea la... circulație în Roma

La Roma există în prezent cîte un automobil la fiecare 1,7 locuitori, ceea ce înseamnă că, în „Cetatea eternă" circulă peste două milioane de automobile. Dacă în marile metropole europene viteza medie atinsă de automobile este de 25 km/oră, la Roma ea a scăzut la 15 km/oră, iar mijloacele de transport în comun concurează cu broaștele țestoase, ele deplasîndu-se cu o viteză medie de 7 km/oră.

La Neapole se poate parcurge cu mașina, într-o oră, o distanță de numai trei kilometri, această „performanță" fiind demnă de „Cartea Recordurilor", nici un alt oraș neputînd concura Neapolul din acest punct de vedere. Perioada de vîrf a circulației se întinde pe o durată de opt ore la Roma și de 10 ore la Milano. Deși italienii achiziționează tot mai multe automobile în fiecare an, acestea sînt din ce în ce mai puțin folosite în aglomerațiile urbane.

Deși distanța parcursă anual de un automobil la Roma era în 1975 de circa 15 000 kilometri, ea scăzînd în prezent la numai 6 500 kilometri, totuși, deosebita abilitate de care dau dovadă conducătorii auto, la volanul automobilelor lor nu poate fi trecută cu vederea. Ei s-au adaptat perfect ritmului sufocant al circulației rutiere, fiind în „stare de atac" încă din clipa cînd semaforul a trecut pe culoarea galbenă. Măsurătorile făcute cu cronometrul la Roma au arătat că, din momentul în care se aprinde lumina verde a semaforului și pînă cînd primele automobile ajung în intersecție trec doar 1,5 secunde. În nici un alt oraș al Europei occidentale acest interval de timp nu coboară sub 2,3 secunde. Acest demaraj în trombă permite automobilelor să treacă prin intersecțiile din Roma într-un număr cu 30 la sută mai mare decît cele care trec prin intersecțiile celorlalte orașe europene.

Sfinxul în pericol

Specialiștii Direcției de control a monumentelor antice din Egipt au hotărît ca în viitorii doi ani să efectueze o serie de cercetări speciale, al căror scop îl constituie determinarea celor mai bune metode de restaurare a Sfinxului care a suferit degradări importante datorită eroziunii. În primăvara anului trecut pe acest monument celebru al antichității a fost montată o stație meteorologică care funcționează cu ajutorul energiei solare. Ea furnizează date privind mediul înconjurător, viteza și direcția vîntului, intensitatea luminii solare, temperatura și umiditatea aerului, etc.

După părerea specialiștilor egipteni Sfinxul suferă o degradare de 30 centimetri într-o perioadă de un secol. Există și un proiect original de restaurare potrivit căruia monumentul va putea fi salvat de la distrugere, presărîndu-l din nou cu nisip.

Baterii alcaline fără mercur

Mai puțin de 0,025% mercur în 1990, 0% în 1993 : Bateriile alcaline nu mai conțin mercur. Mercurul a fost înlocuit cu două metale rare, cu performanțe deosebite. Ca urmare, bateriile alcaline Duracell – căci despre ele este vorba – au fost comercializate cu prețuri variind între 20 și 25 franci francezi bucata, în funcție de formatul lor.

Mini-pompă de dozaj

Experții firmei franceze Novespace au pus la punct o mini-pompă acționată printr-un motor electric, cu o lungime de 5 centimetri, pentru distilarea unei substanțe, într-o proporție de ciliva militlitri la un litru de lichid, într-un reactor sau organism. Mini-pompei de dozaj i se poate incorpora o baterie pentru asigurarea unei autonomii complete. Proiectată în special pentru experiențele de microgravitație efectuate în laboratoarele orbitale, mini-pompa s-a dovedit extrem de utilă și la dozarea lichidelor (medicamente, produse chimice etc.).

UN O.Z.N. PE CERUL BELGIEI

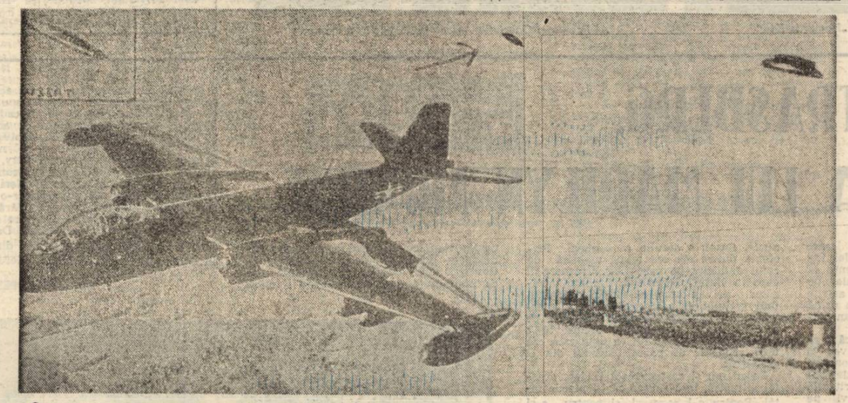

O să treacă desigur încă foarte mulți ani pînă cînd se va putea afirma că OZN-urile există în realitate sau sînt pur și simplu fructul imaginației umane (în ciuda unor fapte și documente care înclină serios pentru prima variantă). Disputa se desfășoară de zeci de ani și nimeni nu a reușit să impună decisiv punctul său de vedere.

Pentru cei care cred în existența OZN-urilor și chiar a vizitelor unor extraterestri cu ani în urmă, un fapt petrecut în Belgia aduce în lumea științifică noi date de mare senzație. Astfel, un radar instalat pe bordul unui avion belgian a reușit pentru prima oară să înregistreze nu numai viteza de deplasare, dar și traseul unui OZN ! În privința aceasta, aprecierile colonelului Wilfried De Brouwer, din aviația militară belgiană, sînt fără echivoc : „Un aviator aflat la bordul unui avion F-16, unul dintre avioanele cele mai rapide din lume, a putut să urmărească cîteva minute bune un obiect zburător neidentificat și a putut înregistra viteza sa de deplasare. După ce am examinat și reexaminat înregistrarea radarului, sîntem convinși că obiectul văzut de pilot și viteza sa senzațională nu pot fi fantezii. În asemenea condiții, pot să afirm în deplină cunoștință că am putut constata un fenomen excepțional. Și după informațiile pe care le posedăm asemenea cazuri au mai fost semnalate și în alte regiuni ale lumii".

Tot atît de adevărat este faptul că nici un om de știință nu poate demonstra practic existența OZN-urilor. Dar fenomenele pe care le-am prezentat mai sus, nu sînt, totuși, niște închipuiri sau fantezii.

TRIUNGHIUL BERMUDELOR, mit și adevăr

(VII)

Vorbeam în episodul trecut despre așa numitele BANCURI DE DIAMANT, zonă cunoscută și drept „Cimitirul Navelor" sau „Cimitirul Marinarilor", nume care de altfel se aplică foarte bine întregii zone, numită astăzi Triunghiul Bermudelor.

■ Aproape că nu au fost anii de „pauză", dar unul dintre cei mai negri poate fi considerat fără îndoială anul 1921, marcat de un număr extrem de mare de dispariții și naufragii.

Iată doar cîteva dintre ele, care se adaugă dispariției navei Carrol A. Deering, despre care am relatat în episodul trecut : un steamer italian — „Monte San Michele" și unul spaniol, „Esperanza de Larrinaga" ; vasul brazilian „Cabedello", vasul-cisternă „Ottawa", chiar și un vas sovietic, „Albian", precum și cîteva veliere importante.

■ Lucrurile nu s-au liniștit nici după 1921. La 18 aprilie 1925, vasul japonez „RAIFUKU MARU", părăsește Boston-ul cu destinația Hamburg. În dimineața următoare lansează un S.O.S. disperat, captat de pachebotul HOMERIC, aflat la o distanță de numai 70 de mile marine : „Suntem în mare primejdie ! VENIȚI REPEDE !". Homeric a sosit cît se putea de repede. Poziția exactă a navei japoneze era 41°43' latitudine nordică și 61°39' longitudine estică, exact la 700 mile Nord de Insulele Bermude și la 400 mile distanță de Boston.

Cînd au ajuns lîngă cargoul japonez, l-au găsit înclinat la 30°, în curs de scufundare. Nu exista nici un supraviețuitor !

Tragedia s-a întîmplat în afara Triunghiului, dar apropierea acestuia nu s-a dezmințit. Pentru toată lumea care a efectuat cercetări asupra sinistrului era evident că nu putea fi vorba de cauze naturale !

■ În același an, dispare fără urmă cargoul COTOPAXI aflat în cursă între Charleston (Carolina de Sud) și Havana ;

■ În 1931 este rîndul unui vas norvegian, STAVANGER, să dispară lîngă Insula Pisicii din același Arhipelag al Bermudelor.

■ La 16 aprilie 1932, vasul WEST QUECHEE semnalează prin radio că a găsit goeleta JOHN AND MARY la o sută de mile Sud-Est de Insulele Bermude, mai precis la 31°29' latitudine nordică și la 63°29' longitudine estică.

Motorul vasului explodase, dar coca acestuia era în stare bună. La bord nu se afla nimeni. De data aceasta însă, este drept că echipajul a fost identificat și recuperat de o vedetă. Se afla la 38°58' latitudine nordică și 65°50' longitudine estică.

Adică, dacă vasul naufragiase la 100 de mile Sud-Est de Bermude, echipajul este găsit după o lună și jumătate la 600 de mile Nord-Est !

Goeleta JOHN AND MARY fusese abandonată după explozia motorului.

Întrebarea care se pune este : oare și acest accident are legătură cu fenomenele din Triunghiul Bermudelor ?

Încă o întrebare la care nu s-a răspuns însă. Și, după cum vom vedea în episodul următor, lista unor asemenea enigme este departe de a fi încheiată...

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

CLEPSIDRĂ

CEL MAI SCUMP VIN. Contra uriașei sume de 105.000 de lire sterline, milionarul american Forbes a achiziționat, în 1985, o sticlă de vin roșu – recolta anului 1787. Sticla, care poartă semnătura președintelui S.U.A., Thomas Jefferson (1743–1826), a fost vîndută la o licitație organizată de firma Christie. După un an de la achiziționare s-a observat că dopul sticlei care rezistase cu strășnicie 199 de ani se deteriorase și cel mai scump vin din toate timpurile și-a pierdut orice buchet.

FEMEI LONGEVIVE. În lumina statisticilor, o femeie ce locuiește în Europa trăiește 77,5 ani, cu 3,1 ani mai mult decît în urmă cu 10 ani. Și cu 6,5 ani mai mult decît un bărbat. Cele mai longevive din Europa sînt olandezele, care trăiesc în medie 79,5 ani, la limita inferioară a duratei de viață situîndu-se portughezele, cu numai 75 de ani.

Your Partner for Networking and Digital Comunications

Blue Ridge International

FAX MODEM COMPUTERS MONITORS SVGA TRACK-BALL MOUSE HANDY SCANNER LASER PRINTERS MOUSE 3-BUTTON

AT SVGA 14", 15" PHOTOMAN COLOR SCANNER COLOR PRINTER AT386SX-33Mhz HP VECTRA PALMTOP NOVELL HP95 V

CALCULATOARE
SUBANSAMBLE PC-AT
COMUNICAȚII DIGITALE DATE
REȚELE NOVELL
SOFTWARE
DIN STOC

JET PRINT SVGA 17" DIAGNOZA BIOANALIZA LABORATOR CURS CNE LASER 386 F

NETWARE 3.X 5, 10, 50, 100 SVGA FULL SCREEN PROIECTARE REȚELE 486DX G

A-Tronic Computer · HEWLETT PACKARD · LOGITECH · GVC · CTX · NOVELL · BECKMAN · GENICOM

Pentru informații contactați-ne la sediul nostru din București:
tel: 610 61 96 / 312 42 43
fax: 312 42 43 / 312 08 64

Evacuare forțată

Criza de locuințe este extinsă și în natură și cele mai afectate specii sînt păsările ce cuibăresc în scorbură. La această situație o contribuție reprobabilă o au silvicultorii care scot din evidență pădurii arborii cu scorbură distrugînd astfel locuința păsărilor, în care ar putea supraviețui noile generații de înlocuire.

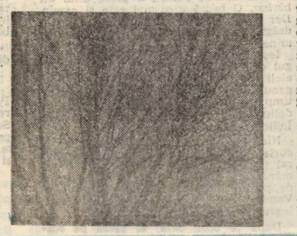

În lipsa locurilor pentru cuibărit, păsările recurg la improvizații ca în pădurea Ceauașelu (jud. Călărași), unde titularul cantonului, pădurarul Ion Drăgol, a asistat la un conflict dur dintre o bufniță pitică ce evacuase forțat din cuib un cuplu de cotofene. Evenearea a început din zorii zilei, cînd sub insistențele violente ale bufniței, păsările părăsesc cuibul și încearcă la lumina zilei să-și recapete locuința. Bufnița instalată în cuib cu o construcție asemănătoare condițiilor din scorbură, riposteză. Cotofenele au superioritate, deoarece lumina zilei defavorizează vizibilitatea bufniței, care nu părăsește cuibul, ripostînd numai din interior atacurilor succesive ale proprietarilor. După circa două ore de luptă, cotofenele se recunosc învinse și se retrag pentru a-și amenaja în alt loc o nouă locuință, hotărîre forțată și de perioada depunerii ouălelor.

Conflictul dintre bufniță și cotofene constituie numai un aspect surprins de om, dar multe alte neînțelegeri rămîn necunoscute, deoarece specia umană nu se gîndește, în acțiunile pe care le întreprinde, și la existența altor viețuitoare.

Dr. VADIM NESTEROV

Biblioteca magazin de proză scurtă

Luna de ametist (II)

— Am auzit un zgomot. Mi s-a părut. Apoi :

— Tata ?... Citeodată, se întorcea singur ; amatorul de excursii pierea înghițit de necunoscut. Duhurile nopții cu luna plină, spunea bătrînul. Cu luna de ametist. Oftă. Într-o zi, a rămas acolo definitiv.

Frederic înălță din umeri ; turnă ceaiul în două căni mari de tablă și suflă îndelung într-a lui înainte de a sorbi. Cîinii se strînseseră toți la un loc, își plecaseră boturile pe labe și somnolau. Frigul cobora pe nesimțite din înalturi făcînd să li se zbîrlească blana.

Cu un gest neașteptat, surugiul înhață pușca și trase un foc în aer. Apoi altul. Un trup greu bufni cu zgomot de sol. Cîinii se împrăștiară urlînd.

— Duhul, zise Frederic, îndreptîndu-se către locul unde căzuse corpul. După cîteva clipe apăru tîrînd ceva după el.

Două aripi mari, întunecate, din piele, ascuțite în formă de triunghi. Trei picioare scurte, terminate la capete cu gheare. Un cioc-trompă, lung și subțire ca un ac. Sute de ochi, mici, galbeni, plutind morți în apa încremenită a gîvanelor înșirate de-a lungul bazei mari a aripilor în nemișcare.

— Ce-i hidoșenia asta ? se cutremură negustorul. Se ridică de pe blană și trecu în partea opusă a vetrei, la adăpostul flăcărilor.

Frederic aruncă pușca în dreptul saniei. Cîinii nu se vedeau.

— Un duh.

— Ce fel de duh ? ! întrebă cu scîrbă Silvester examinîndu-l de la distanță.

— Un spirit al nopții. Al răului. Dincolo de rîu pîndesc sute, mii, în perioada dintre sezoane. Le întărîtă mirosul de om ; și luna.

— Luna ?

— Luna. Dincolo de rîu... Hmm ! Dincolo de rîu, după miezul nopții, va răsări luna. Luna de ametist.

Levi Mur se apropia cu pași mari de foc. Într-o mînă ținea ghionderul, iar în cealaltă un corn mare de animal, ferecat în argint.

— ...luna de ametist... Cine se află pe celălalt mal, dincolo de zidul înalt al canionului, are unica, uluitoarea șansă de a vedea luminile care fug pe pămînt ; luminile care se ridică și coboară din cer...

Podarul se opri lîngă corpul ucis al vietății nocturne. Îi aruncă o privire disprețuitoare și îl împinse cu piciorul în apă. Rîul își închise cu furie undele deasupra prăzii.

— Duhuri ! rînji el. Duhuri...

Duse cornul la buze și apucă mușchiucul între dinți. Un sunet aspru, ascuțit, lipsit de modulații, sparse întunericul tăcut către înălțimi. Cînd ultima notă se stinse, o mare de vaiere izbucni în văzduh, încolăcindu-se, risipindu-se în toate direcțiile. Cînd și cînd, cîte un hohot gîlgîit rupea farmecul dizarmoniei nocturne, făcîndu-l pe negustor să-și închipuie că acolo sus plutesc într-un vîrtej fără sfîrșit oameni lipsiți de darul minunat al vorbirii.

— Corul duhurilor, zise podarul, legînîndu-și cornul la șold. Ființe aeriene, care se nasc, cresc și mor numai cînd luna plină, luna de ametist, se pregătește să-și ridice fruntea în Țara Ghețurilor. Ființe ce se hrănesc cu vise : își înfig trompa ascuțită în ceafa animalelor adormite și le sug de acolo puterea de a visa, lăsîndu-le pe veci adormite în zăpada singerie.

Tăcu. Silvester și Frederic se așezară, făcîndu-i loc într-o margine a blănii.

— Țara Ghețurilor, continuă podarul clătinînd din cap. Cu o mînă își scoase căciula mițoasă de pe cap, iar cu cealaltă, făcută greblă, își trecă fruntea acoperită cu păr.

— Ai doi ochi !... se miră negustorul.

— Doi, răspunse Levi Mur, așezîndu-se la rîndu-i. Nu beau, refuză cana de ceai oferită de surugiu. Se întoarse către negustor : De fapt, ce cauți dumneata dincolo de rîu ? Aur ?

— Și aur.

— Poate că nu există aur.

— Dar luminile ? În nopțile în care se ridică luna plină, aurul joacă flăcări în largul necuprins al cîmpiei. Unii s-au întors bogați de acolo.

Podarul rise, dar nu spuse nimic.

— Rîzi... poate că și rîsul dumitale ascunde o taină. Ori, poate, te întrebi cum de cred în prostiile astea. Vezi, tu, podarule, viața noastră e scurtă ; e mult prea scurtă : ninge de zece-douăsprezece ori deasupra capetelor noastre și gata, ne-am stins. Iar în acest timp, alergăm ca niște disperați să ne distrăm, să trăim bine, să... Oftă ; uneori m-a ispitit gîndul că un răspuns s-ar putea afla dincolo... dincolo.

— Un răspuns ?

Frederic clătină din cap cu tristețe, împinse un lemn pe foc și se ridică să-și caute cîinii.

— Un răspuns... zise încet Levi Mur. În fiecare noapte cu lună de ametist trec în Țara Ghețurilor ; singur.

Focul pîrîi și înghiți lemnul umed.

AUREL CĂRĂȘEL

(Va urma)

POVEȘTIRE

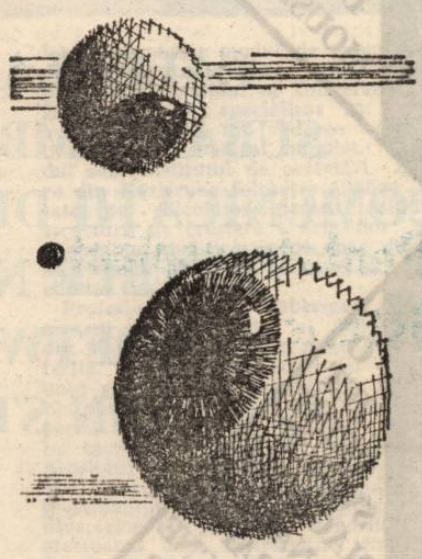

Atenție, om periculos! (IV)

— Să începem cu momentul cînd David a lovit cîinele. Sau Vandrak a văzut accidentul, sau era destul de aproape pentru a auzi scrîșnetul frînei. În orice caz, era pe aproape, l-a văzut pe David plecînd și i-a recunoscut mașina. Era furios pe David și, probabil, pe soția sa. Să admitem că ea era de vină că scăpase cîinele. Dar pe moment era mai furios pe David. A fugit pe șosea după mașină, pînă la casa noastră fiind circa 300 de m. Cînd a ajuns la noi, David era în garaj, cu lumina aprinsă și începuse să spele aripa mașinii de sînge. Asta i-a dat ideea lui Vandrak. David nu va putea dovedi că a lovit un cîine și nu o femeie. Vandrak s-a întors la locul accidentului. Cîinele mort era acolo și să presupunem că și Paula Vandrak era tot acolo. A omorît-o și...

— Dar cum, Elaine? I-a spus să-l aștepte pînă-și va aduce mașina să o calce?

— George, vă bateți joc de mine?

— Nu, Elaine. Dar toate aceste ipoteze trebuie să stea în picioare. Medicul poliției este sigur că rănile mortale ale doamnei Vandrak sînt cauzate de un accident de mașină.

— Poate chiar cu asta îl prindem pe Vandrak. Dar nu cred. Cred că a omorît-o acolo, pe drum, cu ceva mare... ceva care ar crea impresia că Paula a fost lovită de o mașină. Este un detaliu minor...

— Un detaliu minor? Ai nu, Elaine.

Elaine se ridică absolut sigură de ea de data asta.

— Dar este ridicol ! strigă ea pe un ton triumfător. Acest cîine era la fel de atașat de Vandrak ca și Vandrak de el. Niciodată nu ar fi fugit.

— Nu putem dovedi, Elaine.

— George, spuse ea încet. Dacă aș reuși să descopăr unde a îngropat Vandrak cîinele l-as salva pe David ?

Avocatul aprobă din cap.

— As sugera să convingem poliția să caute cîinele.

— Dragă George, aici, aproape peste tot, este pădure. Poliția n-o s-o răscolească, nu-i așa ? Nu, atunci voi face eu asta. Trebuie să-i conving pe mormîntul cîinelui.

Newell o prinse de umeri, îngrijorat.

— Elaine, dacă Vandrak este un asasin, ar putea fi periculos.

— Nu uita, replică ea, că-i plac mult domnului Vandrak.

Stînd în picioare, în fața oglinzii, Elaine se studia cu obiectivitate. Era mulțumită. Ochii albaștri și strălucitori nu aveau nici o urmă de lacrimi sau de tristețe. Părul negru era prins cu grijă cu o panglică albastră. Pielea avea culoarea sănătoasă a celui ce trăiește în aer liber. În plus chipul îi era frumos. Bănuia că impresia de om ce trăiește mult în aer liber era lucrul apreciat de Vandrak la ea. Pe cît se pare Paula era o „floare de seră" și nu genul de femeie care să iubească danezii.

Își încheie nasturii taiorului de velur. Silueta îi era frumoasă. Toate rotunjimile necesare, dar destul de atletice în același timp. Picioarele produceau un efect plăcut, cu ciorapii de lînă pînă la genunchi și chiar și ghetele de munte păreau feminine. „Iartă-mă, David, spuse ea. Mă îmbrac pentru a place unui alt bărbat. O brută care mai este și asasin. Dar îi plac și va fi foarte bine să se îndrăgostească mai mult sau mai puțin de mine."

Ieși din casă, încuie și coborî de-a lungul drumului. Cînd ajunse în dreptul aleii lui Vandrak, porni pe ea. Casa, în genul unei ferme mici, se ivi după un timp în spatele copacilor. O coroană de doliu era agățată de ușa de la intrare. Înaintă și sună.

Nici un răspuns. Ocoli casa pînă la curtea din spate, cu un aer cît mai natural pentru cazul în care Vandrak o urmărea din casă. Nu observă nici o urmă de pămînt proaspăt săpat. Dar știa că Vandrak nu era chiar atît de naiv să-și îngroape cîinele atît de aproape.

După ce ocoli casa, se așeză pe scările din față, așteptînd.

POLIȚIST

de C. B. GILFORD

Peste o jumătate de oră, mașina lui Vandrak urcă pe alee. Elaine se ridică, netezindu-și haina de velur. Îl privi coborînd din mașină și înaintînd spre ușă cu o pungă de la băcănie în brațe.

Se opri, văzînd-o.

— Ce doriți, doamnă Karnes ?

Era un bărbat viguros, dar subțire. Vigoarea era inspirată de înălțime, de lățimea umerilor, lungimea brațelor și dimensiunile mîinilor. Era destul de păros, de genul celor care chiar cu obrajii proaspăt bărbieriți au pielea întunecată. Sprîncenele erau foarte stufoase deasupra ochilor fără strălucire, înfundați în orbite în așa fel încît nu se zărea ce-i exprimau privirile. Nu-i fusese niciodată teamă de el înainte, dar acum cînd era sigură de vinovăția lui îi era cam frică. Prima grijă era, deci, să-și mascheze frica.

— Nu v-am văzut de la accident, spuse Elaine. Vroiam să vă vorbesc. Să vă spun... ce rău îmi pare...

Privirea lui Vandrak rămase de nepătruns :

— Foarte amabil, din partea dv.

Apoi, așteptă fixîndu-o pînă cînd Elaine întoarse privirea.

— Asta e tot, doamnă Karnes ?

— Este ceva... Ce ar fi... Ce aș putea face ?

— Știu să mă descurc singur, doamnă Karnes.

Ea insistă :

— Dar vreau să vă ajut... Mă simt atît de vinovată...

— Pentru ceea ce mi-a făcut sotul dv ? Paula este moartă și nimeni nu mai poate face nimic.

Figura și vocea lui exprimau durere, dar ea știa că este ipocrizie. Era un actor abil. Deci trebuia să joace teatru mai bine decît el. Și cînd este vorba de jucat teatru, femeile au un atu pe care bărbații nu-l au. Pot plînge.

— Oh ! domnule Vandrak, sînt atît de disperată, spuse ea începînd să plîngă.

— Vă rog, doamnă Karnes.

Simți deodată un fel de incertitudine. Poate era ceva din atracția către ea, care-l mai împinsese să-i facă avansuri. Sau, poate că era un ucigaș prea lucid pentru a se lăsa antrenat de o femeie ce se interesa de felul în care se descurcă și dorea să scape de ea.

Traducere și adaptare de
VASILE OROIAN

(Va urma)

SPORT UNIVERS

■ **Ciclism, Turul Spaniei.** Olandezul **Jean Paul van Poppel** a cîștigat a 8-a etapă a Turului Spaniei. Deși a fost o vreme cu ploi intermitente și vînt, el a sprintat puternic și a evadat din pluton cu puțin înainte de banda de finiș, cîștigînd etapa care a măsurat 225 km, cu timpul de 6 ore, 29 de minute, 20 secunde. Cu toate acestea, tricoul galben a rămas în posesia elvețianului **Alex Zulle.** Deocamdată.

■ **S-a dat startul și în Turul ciclist al Romandiei.** A 47-a ediție s-a declanșat marți și va dura pînă duminică, o dată cu sosirea la Geneva a celor 119 cicliști care au luat startul. Această cursă ciclistă elvețiană este considerată ca o „repetiție generală" pentru favoriții Turului ciclist al Italiei (Giro), acesta fiind motivul pentru care îi și menționez în aceste rînduri. Iar favoriții, marii favoriți la **Giro** sînt, fără îndoială, spaniolul **Miguel Indurain** și italianul **Claudio Chiappucci** și **Gianni Bugno.**

■ **Campioana fotbalului englez.** Deși campionatul englez nu s-a încheiat, celebra echipă **Manchester United** este deja campioană, acest lucru devenind posibil în urma înfrîngerii pe teren propriu a principalei contracandidate, care era echipa **Aston Villa.** Aston Villa a pierdut cu 0—1 partida cu Oldham. În schimb, deși nu mai era nevoie, Manchester United a repurtat o victorie de onoare asupra formației Blackburn Rovers, scor 3—1. Cele trei goluri au fost înscrise de galezul Ryan Giggs în prima repriză și de Paul Ince (dintr-o pasă a lui Eric Cantona) și Gary Pallister în cea de-a doua repriză. În urma acestor rezultate, MU a devenit campioană a Angliei pentru a doua oară după 26 de ani.

■ **Nigel Mansell, apt pentru curse.** Fostul pilot de Formula 1, care acum pilotează în cursele de Indy Car, a fost externat luni din clinica din Florida unde fusese adus cu elicopterul după accidentarea de luna trecută pe care a suferit-o în timpul antrenamentelor de la Pheonix, Arizona. Refăcut, Nigel Mansell va participa pe 30 mai la celebra cursă de la Indianapolis.

■ **Spedo British Grand Prix.** În orașul Cardiff a avut loc un turneu de natație la care vedeta incontestabilă a fost înotătorul german **Christian Keller.** Keller, originar din Essen, a reușit un număr de 7 victorii, în probele de 100 m liber, 200 m mixt, 200 m liber, 400 m mixt, 100 și 200 m fluture și 50 m liber. Două înotătoare britanice, Sarah Hardcastle și Kathy Osher au cîștigat fiecare cîte trei victorii la acest eveniment sportiv.

■ **Eddie Kidd sare peste Zid.** Cascadorul englez **Eddie Kidd,** în vîrstă de 33 de ani, va încerca pe 11 mai un inedit salt cu motocicleta : el va încerca să sară peste Marele Zid Chinezesc, la Simatai, într-o zonă în care Zidul este foarte înalt. „Va fi una din probele cele mai periculoase din viața mea" a declarat cascadorul. Dar înainte de asta, el se va „încălzi" încercînd să doboare recordul mondial de săritură cu motocicleta peste autobuze. La Pekin el va încerca să sară pentru 9 autobuze.

■ **Clasamentul ATP.** A început la Hamburg un puternic turneu de tenis de cîmp, unde, la ora cînd scriu aceste rînduri, s-au consemnat deja două surprize. Michael Chang a fost învins de germanul Goellner, cîștigătorul turneului de la Nisa (5—7, 6—3, 6—4), iar sud-africanul Ferreira a fost întrecut de suedezul Svensson (6—3, 6—4). A început și Turneul internațional al Italiei. Dar înainte ca aceste turnee să ia sfîrșit, iată care este situația în clasamentul ATP, primele 10 locuri :

1. Pete Sampras 3 826 p, 2. Jim Courier 3 517, 3. Stefan Edberg 3 259, 4. Boris Becker 2 675, 5. Korda (Cehia) 2 443, 6. G. Ivanisevici (Croația) 2 294, 7. Lendl 2 229, 8. Agassi 2 050, Chang 1 853, Bruguera (Spania) 1 837.

Dacă deocamdată primele 6 locuri sînt neschimbate, la următoarele patru locuri s-au produs mici rocade : Lendl l-a devansat pe Agassi, iar Chang pe Bruguera.

■ **Finala Cupei UEFA.** Miercuri la Dortmund a avut loc prima manșă a Finalei Cupei UEFA, între Borussia și Juventus, urmînd ca returul să aibe loc pe data de 19 mai. Înainte de disputarea acestei prime manșe, iată drumul către Finală al celor două echipe :

Borussia Dortmund — Floriana Malta 7—2, 1—0
Borussia — Celtic Glasgow 1—0 și 2—1
Borussia — Real Saragoza 3—1 și 1—2
Borussia — Roma 2—0 și 0—1
Borussia — Auxerre 2—0 și 0—2 (6—5 la penalty).

După cum se observă ultimele trei întîlniri au fost cîștigate de nemți la limită, ca să nu spunem la noroc.

Juventus — Anortosis 6—1, 4—0
Juventus — Panathinaikos 0—0 și 1—0
Juventus — Sigma Olomouc 5—0 și 2—1
Juventus —Benfica 3—0 și 1—2
Juventus — Paris SG 2—1 și 1—0.

Clubul italian era să se împiedice de buturuga mică, Panathinaikos, în rest, totul a mers strună.

Miercuri la Dortmund, cei doi Baggio, Dino și Roberto, au îngenunchiat formația germană (3—1), deși M. Rummenigge, a deschis scorul în min. 2. Juventus este cîștigătoarea Cupei, cu siguranță.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

10.05. – 16.05.

BERBEC (21.03—20.04) : O stagnare caracterizează primele zile ale săptămînii (luni-miercuri), cînd o ușoară înviorare se simte doar în zona afectivității — zile bune de revigorarea unor amiciții sau întemeierea altora noi. Curba financiară are o ascensiune bruscă spre finele perioadei, cînd s-ar impune dezvoltarea de noi afaceri, fără riscul de a vă împotmoli. Sănătatea tinde să vă îngrijoreze (joi, vineri). Probleme de surmenaj.

TAUR (21.04—21.05) : Marți sau miercuri vor fi zile astrale „festive", căci Soarele și Uranus poposesc în formație favorabilă în zodia dv. Nu ezitați să vă „bateți" pînă la ultimul efort posibil, pentru interesele dv., aveți mari șanse de reușită. Fiți mai rezervat în a doua jumătate a săptămînii, deoarece începînd de joi (vineri) pot apare oscilații financiare periculoase. Oricum, dispoziția sufletească este optimă în toată săptămîna.

GEMENI (22.05—21.06) : Urcați pe podiumul învingătorilor, încununat de succese financiare excelente — miercuri și vineri. Mercur și Venus sînt de partea dv., iar „farurile" lor vă îndrumă către țintă cu dezinvoltură. O întîlnire neașteptată, dar profitabilă vă poate aduce o cotitură importantă în afacere (profesiune). Atenție la calitatea sănătății, există unele riscuri (marți, miercuri) de indispoziție, de recidive. Fără excese.

RAC (22.06—22.07) : Sub umbrela constelației dv. nimic deosebit, nimic palpitant. Nu vă ninge, nu vă plouă nici cu bucurii, nici cu necazuri. Viața decurge normal, cu unele plusuri afective. Căminul sau iubita vă preocupă cel mai mult, lumea din afară nu vă mai interesează. Pregătiți proiecte de viitor sau așteptați deznodămîntul unei inițiative încă neconcretizate. O veste bună de departe vă redă optimismul (vineri).

LEU (23.07—22.08) : Sînteți mai activ și mai agresiv (în sensul nobil al cuvîntului) ca niciodată. Aveți motoarele amorsate la maximum (fizic și psihic) și vă implicați cu succes în multe activități. Reușita financiară vă așteaptă spre finele perioadei (vineri, sîmbătă), cînd primiți bani sau o veste relaxantă în acest domeniu. Avînd în vedere configurația săptămînii următoare, s-ar impune să nu cheltuiți prea mult. Posibile probleme sentimentale în familie, polemici, dezacorduri.

FECIOARA (23.08—21.09) : Două evenimente contradictorii vă animă din plin săptămîna. Cel favorabil este pe plan financiar (miercuri-joi), iar cel nefavorabil este de ordin psihic-sentimental (vineri, sîmbătă). Aveți nevoie de multă voință și tact pentru a întîmpina cele două „șocuri". O Balanță sau un Scorpion vă pot crea neajunsuri surprinzătoare. Un sprijin concret și consistent veți afla din partea unui Taur sau Berbec.

BALANȚA (22.09—22.10) : Nisipuri mișcătoare în zona financiarului, care vă fac vulnerabil și ezitant. Nu este o perioadă propice investițiilor și altor inițiative de anvergură. Sănătatea tinde și ea să vă dea de furcă (joi-sîmbătă), transformîndu-vă trecător într-un pesimist. Căldura familială este unicul refugiu, sînteți mai sentimental și mai sensibil ca niciodată. S-ar impune reconsiderarea unor planuri mai vechi.

SCORPION (23.10—21.11) : Chemarea alcovului este mai ademenitoare ca oricînd, dragostea și frenezia amoroasă pot fi etichetele săptămînii. Stagnare financiară, dar nu la nivele îngrijorătoare, și monotonie profesională sînt alte elemente care vă caracterizează acum. Vineri vi se îndeplinește o dorință mai veche, într-un mod surprinzător. Ușoare probleme cu sănătatea (miercuri-joi). Priviți lumea din jur cu prea mare indiferență.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12) : Iată un om cu zîmbetul permanent pe față ! S-ar spune că toate vă merg din plin, căci în toate zilele veți găsi o poartă larg deschisă fie spre bani, fie spre alintare sufletească. Pe plan profesional vă întîmpină cu o bucurie ziua de miercuri, iar financiar satisfacțiile cele mai mari vor sosi spre sfîrșitul săptămînii. Atenție la surmenajul intelectual, care poate fi un bumerang.

CAPRICORN (21.12—19.01) : Posibile tensiuni și insatisfacții la începutul perioadei (luni, marți), datorate unei Luni în poziție nu prea prielnică. Atenție mai mare la sensibilitatea celorlalți. Ușoare crize de orgoliu și chiar gelozie pot afecta și mai mult starea dv. psihică. Joi sau vineri se va simți o revigorare consistentă pe plan financiar, care determină și ieșirea din starea de iritare și nehotărîre. Acute disensiuni sentimentale joi sau vineri.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02) : Excese temperamentale, polemici și disensiuni dure (joi, vineri) vă scot din apatia instalată la începutul săptămînii. O reușită profesională deosebită vă însenînează cerul (miercuri) și vă redau optimismul realist care vă caracterizează. Oscilațiile sentimentale se rezolvă favorabil și aveți parte de două bucurii pe plan afectiv (marți, vineri). Nu umblați prea mult la pungă, hazardul nu e de partea dv., dimpotrivă.

PEȘTI (19.02—20.03) : Dacă ați putea trăi doar visînd, ați fi un om bogat. Nici un fosnet de bancnotă, numai zornăit nesemnificativ de fise modeste. Inspirația și creativitatea sînt de partea dv. în această perioadă, însă rezultatele întîrzie. Vineri primiți vizita Lunii, care vă induce acțiuni și gesturi ezitante, chiar decizii pripite. Fiți mai rezervat la finele săptămînii, așteptînd ca astrul instinctelor să treacă în altă constelație.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

11 operații

D-na Săvulescu Smaranda, născută în comuna Filipești-Tîrg, județul Prahova, la 20.07.1931, a suferit în perioada 1969—1981 nu mai puțin de unsprezece operații la rinichi ; era suferindă de litiază și toate aceste intervenții au fost impuse de formarea (recidivantă) a calculilor (pietrelor) renali. Zece din aceste operații au fost efectuate de echipe conduse de dr. Bocancea și una de dr. Proca, la Spitalul Fundeni. În anul 1981, Săvulescu Smaranda a mai suferit o intervenție de ordin endocrinologic. Suportînd destul de bine toată această cascadă de intervenții chirurgicale, pacienta a supraviețuit pînă la 19.03.1988 (informații primite prin amabilitatea fiicei, d-na Kakuya Cristina, Ploiești).

Mini tipărituri

O mare plăcere ne-a făcut vestea conform căreia cititoarea noastră Radu Magda este posesoarea unei cărți liliputane dedicată poetului nostru național, Mihai Eminescu. Este vorba de publicarea capodoperei „Luceafărul", la Editura H. Fischer din Galați, purtînd data de 20.05.1933. Dimensiunile acestei „comori" miniaturale sînt : 2,6 cm lățime 3,6 cm lungime, grosimea este de 0,4 cm și conține 62 de pagini (vă putem sprijini pentru fotografiere).

Cel mai frumos coif tezaurizat

În cadrul secției Tezaur istoric al Muzeului de Istorie a României, un loc aparte îl deține un coif în întregime din aur, care a aparținut unui rege get din Cîmpia Munteniei, trăitor în secolul III înainte de Christos. Foarte bine păstrat, acest coif de excepție a fost descoperit în anul 1927, în zona numită „Vîrful fundăturilor", în apropiere de satul Cotofenești, comuna Vărbilău, județul Prahova. Înălțimea acestui excepțional element de tezaur este de circa 25,5 centimetri, iar diametrul său maxim este de 19 cm. Executat cu deosebită măiestrie din folii de aur bătute cu ciocanul pe modelul de lemn respectiv, coiful (folosit probabil numai la parăzi) are interesante modele ornamentale — sub forma unor ochi stilizați, meniți să înlăture prin înspăimîntare inamicul (specialiștii îi numesc ochi apotropaici). Pe cele două brăzdare aferente se observă scena sacrificării unui berbec — ritual efectuat de un bărbat înzăuat și cu mantie pe umeri.

GUINNESS BOOK

Pentatransplant istoric

Sîntem cu toții martorii progreselor uluitoare făcute de medicina modernă, de practica chirurgicală. O întrebare — deloc retorică — este astăzi la modă ? Cît la sută din corpul uman este „înlocuibil" ? Tehnica transplanturilor face și ea obiectul Cărții Recordurilor Lumii, demonstrîndu-ne că imaginarul de ieri a devenit realul de azi.

Primul triplu transplant de organe a fost efectuat la memorabila dată de 17 decembrie 1986. Pacienta intrată astfel în istorie a fost d-na Davina Thompson, o englezoaică născută la 28 februarie 1951. Internată la Spitalul Papworth din Cambridge, Anglia, l s-a propus pentru supraviețuire înlocuirea inimii, plămînilor și ficatului ! După accept, o echipă de cincisprezece persoane, condusă de chirurgul John Walleork și profesorul Sir Roy Calne au lucrat timp de șapte ore. Această intervenție de pionierat a fost o reușită. Trei oameni au salvat viața unui singur om !

Una din cele mai fantastice intervenții chirurgicale de transplant multiplu a avut drept protagonistă pe micuța americancă de numai trei ani și 143 de zile, Tabatha Foster din Madisonville, statul Kentucky. La data de 31 octombrie 1987 a început un pentatransplant : ficat, pancreas, intestinul subțire, stomac și intestinul gros (la ultimele trei organe numai porțiuni de mărimi variabile). Micuța pacientă născută în Gemeni (10.06.1984) a suportat toată această „cotrobăială" prin corpul ei timp de peste cincisprezece ore ! Evenimentul s-a petrecut la Spitalul de Copii din Pittsburg, statul Pennsylvania. Pînă la acea dată, Tabatha nu mîncase nimic solid, datorită suferințelor și disfuncțiilor multiple... Oare cît la sută înseamnă cinci organe noi ? ! Ce mai urmează ?

PORTRETE PENTRU ȘARPE

Personalitatea copilului. Am putea spune că de la o vîrstă fragedă, Șarpele își etalează viitoarele calități, dar și defecte. Părinții vor constata, poate surprinși, că micuțul trădează prin comportamentul lui aptitudini și slăbiciuni care se vor menține și la maturitate : orgoliu exagerat, ambiție nefirească de a fi primul chiar și în cele mai neînsemnate situații, perseverența cu care se impune atenției celor din jur, o abilitate ieșită din comun de a-i face pe ceilalți să-i respecte dorințele... Vom deslușì cu greu dacă cele enumerate sînt calități sau defecte, și numai analizînd mijloacele prin care Șarpele tinde să se impună. În general, copilul este unul care creează greutăți părinților, dar care se dovedește suficient de inteligent pentru a primi o pedeapsă cît mai mică sau a căpăta chiar îndulgență maximă. Șiretenia și abilitatea domină comportamentul copilului — Șarpe.

Personalitatea maturului. Șarpele este un om de carieră, în majoritatea covîrșitoare a cazurilor. Nu este omul jumătăților de măsură (nici femeia, nici bărbatul) și nici al concesiilor (față de sine sau față de ceilalți). Are o intuiție — forma lui cognitivă preferată — formidabilă, copleșitoare aș spune. Simte cu promptitudine cînd un drum îi este nefavorabil și-l părăsește, fără să uite să exploateze la maximum tot ceea ce a construit pînă atunci. Șarpelui nu-i sînt caracteristice eșecurile minore, ci numai cele catastrofale, DEFINITIVE (am arătat anterior că este un semn karmic). Nici succesele lui nu sînt modeste, ci mai tot timpul sînt triumfale.

Excesele din destinul Șarpelui se regăsesc și-n starea sănătății lui. Sînt momente cînd tind să-i zdruncine profund anumite afecțiuni, mai ales psihice sau glandulare. În aceste situații limită intervine arma de temut a Șarpelui : tăria sufletească. Atunci cînd el are un scop bine conturat, suferințele nu-l pot abate din drum, cel mult pot întîrzia atingerea țintei.

Bărbatul-Șarpe este un soț capricios, dominator, posesiv și intransigent. Femeia-Șarpe este o mamă devotată, dar ea știe să fie o permanentă necunoscută pentru soț. Cele mai favorabile combinații ale Șarpelui (anuale) sînt cele cu Boul și Cocoșul (în. termeni europeni Taurul + Fecioara + Capricornul).

ZODIACUL CHINEZESC

11. AVARUL ȘI IDEALISTUL. Dacă, așa cum afirmam anterior, un inelar lung și suplu indică o bogăție spirituală deosebită și o sensibilitate artistică peste medie, dimensiunea acestui deget se compară adeseori cu cea a indexului. Un inelar egal sau chiar mai scurt decît indexul este tipic pentru avari, pe cînd un inelar mai lung

HARTA MÎINII

conferă un cîștig în sfera idealismului, a preocupărilor ce țin de suflet.

Dacă prima falangă (cu unghie) a inelarului este lungă (prin comparație cu celelalte două), atunci simțul estetic se concretizează mai lesne. Avem de-a face cu un visător care știe să-și transpună metafizica într-un limbaj artistic impresionant, transmițîndu-ne și nouă emoția sa demiurgică. Dacă prima falangă este scurtă, atunci avem de-a face mai degrabă cu un raționalist al artei, cu un cercetător

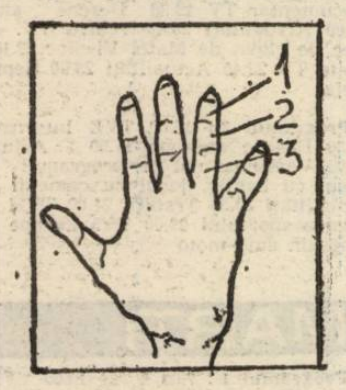

sau un critic al artelor frumoase. La acest subiect rațiunea este mai pregnantă decît emoția creației. Este un om echilibrat, mai ferit de excentricitățile artistului-demiurg. Dacă prima falangă are o ciudată curbură spre degetul mijlociu, ca și cum ar vrea să-i intersecteze drumul, atunci vocația artistică a subiectului este contradictorie și oscilantă, succesul este umbrit de eșec sau îndoială de sine.

Dacă prima falangă a inelarului are pe fața interioară o grilă de linii verticale și orizontale, atunci avem de-a face cu contorsionări ale spiritului, cu dezordine stilistică și conceptuală. Sînt de preferat numai linii verticale, neparazitate de alte linii în drumul lor către Soare (planeta inelarului). În desen semnificațiile sînt 1 — dominanta creației, 2 — dominanta obiectivității și 3 — dominanta intelectului.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

● Tocmai pentru că urmezi cursurile şcolii de care mi-ai vorbit, draga mea **IULIANA (Constanţa),** trebuie să înţelegi şi să ţii seama de faptul că procesul de maturizare psihică a băieţilor e relativ mai lent decît al nostru. Din pricina acestui decalaj de maturizare — sensibil în adolescenţă şi încă apoi nişte ani buni — se manifestă la vîrste egale sau apropiate acea instabilitate sentimentală, superficialitatea şi „neseriozitatea" (ca efecte ale labilităţii psihice, ale unui comportament încă necristalizat în coordonatele adultului) cu care băieţii ne „tratează" la vîrsta de care-mi vorbeşti. Astfel se explică şi interesul cu care ei abordează aspectele „fizice" ale iubirii, în detrimentul legăturilor sufleteşti... Însă la aceste cauze — să zicem... — obiective, se mai adaugă azi şi o gravă criză a valorilor morale şi sociale care îşi pune pecetea nefastă asupra individului, îndeosebi asupra tineretului, lipsa unor modele, criterii, norme, valori morale şi sociale funcţional recunoscute producînd o acută dezorientare comportamentală tradusă şi prin efemerul sentimentelor şi relaţiilor afective, şi prin căutarea febrilă, solitară, uneori disperată a propriei identităţi, a propriului drum în viaţă. Sinceră să fiu, cred că-i tare greu să fii tînăr în zilele noastre! Deşi, zău, spune-mi, care-i vîrsta căreia să nu-i fie azi tare greu?!... Nu ştiu dacă am răspuns pe de-a-ntregul întrebărilor tale dar dacă socoţi că n-am izbutit, draga mea, ce te împiedică să mi-o spui într-o nouă scrisoare?!...

● Mi-a plăcut mult scrisoarea ta, dragul meu **LIVIU C. (Bucureşti),** pentru sinceritatea şi prospeţimea gîndurilor tale, chiar dacă — asta e şi n-am ce face! — avem în unele privinţe opinii diferite. Dar tocmai asta, cred eu, dă farmec vieţii! Dacă totu-ar fi o apă şi-un pămînt, zău că ne-am lua lumea-n cap de atîta monotonie. În ce priveşte dorinţa ta, ea e, nu zic, interesantă însă nu mi-am propus să fac din această rubrică un loc al disertaţiilor docte, aride, plicticoase în care „pulsiunile", „vectorii", „complexele", „expansiunea egoului", „refulările" şi „defulările" „mothering"-ul şi toate celelalte ar bîntui în aceste rînduri pînă ne-am sătura... fără prea mult folos! Însă în limita posibilului, voi ţine seama, pe ici, pe colo, şi de propunerile tale. Mulţumit?...

● Vai, o groază de întrebări, draga mea **CRISTINA (Buzău),** toate într-o splendidă devălmăşie... Dacă ar fi să le punem într-o ordine cît de cît, în funcţie de problemele tale, învăţătura şi bacul cred că ar trebui să se afle în centrul preocupărilor tale **acum,** cînd în raport cu **ce şi cum** eşti pregătită pentru viaţă, îţi faci un rost pe lume. Cît priveşte „cum stai cu dragostea", cred c-ar fi bine să te gîndeşti că nu-i deloc o dovadă de seriozitate din partea prietenului tău să te „gelozească" vestindu-te (vezi, Doamne, să te „verifice"!) că „iubeşte pe alta". Dacă-i adevărat că e „alta" la mijloc, păi atunci n-are decît să se ducă la „ea" şi să te lase-n pace! Dacă-i numai „verificare", atunci ar trebui să ştie prietenul tău că „gelozirea", ca modalitate de a „proba" iubirea cuiva, e în general o armă cu două tăişuri, de o calitate cel puţin îndoielnică. Însă ca tu să-i plăteşti, cum spui, „cu aceeaşi poliţă" mi se pare a fi o răzbunare la fel de îndoielnică. Dacă în iubire ne călăuzim după ideea contabilă a „deconturilor", mai bine-ar fi să ne vedem de treabă şi să nu pierdem vremea cu „polite"... Referitor la cea de-a treia problemă, dacă să faci sau nu dragoste cu el, cred că ai perfectă dreptate în ezitările tale care înclină **deocamdată spre nu... Deocamdată,** fiindcă nu-i nici o grabă, pe cînd bacul acum bate la uşă! Şi, în plus, nu eşti nici prea sigură în legătură cu sentimentele adevărate ale prietenului tău... **Restul întrebărilor tale nu reprezintă** decît variaţiuni pe aceeaşi temă şi vei putea afla răspuns la ele doar pe măsură ce vei soluţiona mai întîi bacul, apoi (poate) admiterea la facultate (sau poate serviciul) şi dacă vei fi convinsă că el te iubeşte pe tine şi numai pe tine, fără încercări puerile de verificare prin „gelozire"... Mult succes la bac şi mai scrie-mi!

LAURA

Sub reflector SIDA

IMPLICAŢII PSIHOLOGICE

În faţa unui diagnostic de seropozitivitate, drama psihologică se declanşează cu un impact extraordinar asupra întregii existenţe a persoanei afectate: privaţiunile, suferinţele fizice sînt mult agravate de suferinţa psihică. Două pot fi situaţiile în care o persoană află că este seropozitivă: în mod cu totul neaşteptat, cînd starea sa de sănătate o obligă să facă examene medicale complexe, printre care şi testul de seropozitivitate, sau la cerere, deci din proprie iniţiativă.

Studiile psihologice efectuate în rîndul persoanelor infectate cu HIV şi diagnosticate ca seropozitive au evidenţiat că persoanele în cauză reacţionează aproape întotdeauna la fel, diferenţele fiind nesemnificative. Apar întotdeuna replici de genul: „Credeam că asta li se poate întîmpla doar altora, nu şi mie"; „Cu ce am greşit în viaţă ca să fiu pedepsit astfel"; De ce să mi se întîmple tocmai mie"; „Viaţa mea nu va mai fi niciodată ca înainte"; „Fericirea nu va mai încăpea niciodată în viaţa mea"; „Niciodată nu voi avea bucuria de a naşte copii"; „Ce se va întîmpla cu viaţa mea sexuală?"...

Toate aceste apeluri disperate nu aşteaptă neapărat un răspuns pentru că în cei zece ani de la înregistrarea primelor cazuri de infecţii cu virusul HIV, timp în care medicina nu a reuşit să deţină încă o cheie a opririi dezastrului, teama de finalul sumbru a sporit. Abia în momentul în care un individ află că **el** este seropozitiv realizează la o dimensiune mult mai apropiată de realitate pericolul în care se află.

Statisticile arată că majoritatea persoanelor infectate cu virusul HIV sînt tinere, deci în mod firesc aflate într-o perioadă de avînt social, din păcate modificată o dată cu dobîndirea infecţiei şi începerea unui tratament. Renunţările ating cel mai adesea şi domeniul sexual şi afectiv. În multe cazuri, pacientul este apăsat de o sumedenie de întrebări de tipul: cum s-a contaminat, cînd, cu cine... Drama şi mai mare intervine atunci cînd bolnavul se consideră o persoană bine informată, cunoscătoare a riscurilor, dar care a neglijat măsurile de precauţie, în dorinţa de a nu afecta relaţiile cu partenerul. Sub semnul afecţiunii, poate chiar al iubirii, riscul contaminării cu HIV părea mai îndepărtat. Şi totuşi...

AURORA POPESCU

POŞTA by Air Mail

CURIGAN COSTICA din Petrila. Perpetuum mobile este un ideal al oamenilor de ştiinţă transpus doar în tentative de principiu şi nu în realizări practice, al căror randament să fie supraunitar. Inginerul Karpen a realizat un „perpetuum mobile" de speţa a doua, la noi în ţară, constînd într-un microgenerator electric care furnizează energie electrică de mai bine de 60 de ani. Mai precis o pilă electrică, compusă dintr-un electrod de platină şi unul de aur, scufundaţi în acid sulfuric concentrat, care se află la Muzeul Tehnicii.

IONIŢĂ ŞERBAN: „Povestirea" dv. e un „SF", în linia clasică a motivului dedublării şi călătoriei în timp. Stilul de grefier, contra cronometru, absenţa mijloacelor artistice şi a ideilor proprii o fac, din păcate, nepublicabilă.

BOROSLACHE CIPRIAN din Bacău: Nu putem publica fotografiile colegilor de redacţie pentru a nu fi acuzaţi de... vedetism. Vă asigurăm că sîntem cu toţii tineri şi frumoşi.

ILIEŞ LILIANA din Bacău: Vă recomandăm trei Case de modă din Bucureşti: Picasso, Venus şi Europa.

MARGOŞ CONSTANTIN din Bacău: Vă mulţumim pentru felicitări.

ANASTASE MATEATOS din Bucureşti: Nu am primit scrisoarea dv. Studiile de lingvistică de care vorbiţi sînt oricum de resortul unor reviste literare.

ADIANA JIANU, str. Compozitorilor nr. 4, bl. F 17, sc 3, ap 43, sect. 6, Bucureşti: Singurătatea la 14 ani e o enigmă pentru mine. Şcoala, întîlnirile din faţa blocului, seratele de la sfîrşitul săptămînii cu Pepsi Cola şi muzică rock pe care nu le ratează nici un tînăr (tînără) de vîrsta dv. sînt suficiente prilejuri de a alunga singurătatea. Ca să nu mai vorbim de avalanşa de scrisori pe care le veţi primi.

DORIN MĂRAN

PROGRAM TV

SELECŢIUNI

10.05. – 16.05.

LUNI

Programul 1: 14.00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactica 15.45 O sumă de cuvinte 16.00 Civilizaţia montană 16.30 Portativul preferinţelor muzicale 17.00 Actualităţi 17.05 Magazin în limba maghiară 18.35 Tezaur folcloric 19.00 Documentar TV 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.40 Teatru TV. Angajare de clovn de Matei Vişniec 22.10 Ancheta TV 22.45 Actualităţi 23.00 Repriza a treia.

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17.05 Veniţi cu noi pe programul doi! Jocul cu banii, jocul cu oamenii 20.00 Actualităţi 20.35 Tradiţii 21.00 TVM 21.30 Lumea sportului 22.00 TV5 Europe 22.35 Magazin auto-moto

MARŢI

Programul 1: 7.00 TVM 10.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 Teatru TV Angajare de clovn de Matei Vişniec (Reluare) 13.20 Super Channel 13.35 Desene animate 14.00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactica 15.30 Teleşcoală 16.00 Convieţuiri-magazin 17.00 Actualităţi 17.05 Cabinet juridic 17.35 Salut, prieteni! (I) 18.33 Starea naţiunii 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.35 Rostiri, rosturi 20.40 Sport 20.45 Salut prieteni! (II) 21.30 Telecinemateca. Lili Marleen (RFG, 1980) 23.45 Actualităţi.

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17.05 Studioul de literatură 18.03 Film serial. Hoţomanii (SUA, 1964) 19.05 Sport-studio 20.00 Actualităţi 20.35 Tribuna nonconformiştilor 21.00 TVM 21.30 Studioul muzicii de cameră 22.00 TV5 Europe 22.35 Divertisment muzical internaţional

MIERCURI

Programul 1: 7.00 TVM 10.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 La sept 13.30 Desene animate 14.00 Actualităţi 14.15 Confluenţe. Ora de muzică 16.55 Fotbal: Universitatea — Gloria Bistriţa 18.50 Microrecital 19.00 Documentar artistic 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.35 Anchetă TV 21.05 Fotbal: finala Cupei Cupelor: Royal Anvers — AC Parma 23.05 Film serial. Midnight Caller (SUA, 1989).

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 16.50 Teatru TV. Femeia mării de Henrik Ibsen 18.30 Emisiune în limba maghiară 20.00 Actualităţi 20.35 Bate vînt de primăvară... 21.00 TVM 21.30 De-ale pieţei în economia Capitalei 22.00 TV5 Europe 22.35 Învăţaţi engleza americană. „Album de familie"

JOI

Programul 1: 7.00 TVM 10.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 Film artistic. Chestiune de două minute (Franţa) 13.35 Desene animate 14.00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactica 15.30 Teleşcoală 16.00 Repere moldave 16.30 Repere transilvane 17.00 Actualităţi 17.05 Magazin în limba germană 18.05 Povestea vorbei 18.35 Tele-discul muzicii populare 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.35 Rostiri, rosturi 20.40 Sport 20.45 Dallas 21.45 Reflecţii rutiere 22.00 Azi în prim plan 22.45 Actualităţi 22.55 Simpozion. Revistă de literatură şi artă 23.40

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17.05 Motor: 17.35 Bijuterii muzicale 17.55 Convieţuiri-magazin 18.35 Diamond Awards Festival (1990) (V) 19.30 Studioul incomod 20.00 Actualităţi 20.35 Tradiţii 21.00 TVM 21.30 Club S.F. 22.00 TV5 Europe 22.35 Stadion

VINERI

Programul 1: 7.00 TVM 10.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 Film serial. Noii aşi ai cerului albastru 13.00 Descoperirea Planetei 13.30 Desene animate 14.00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactica 15.30 Teleşcoală 16.00 S.O.S. Natura! 16.30 Arte vizuale 17.00 Actualităţi 17.05 Gong! 17.35 Pro Patria 18.35 De dragoste şi de dor... 19.00 Cultura în lume 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.35 Sport 20.40 Film serial. Destinul familiei Howard 21.45 Meridianele dansului 22.15 Azi în prim plan 22.45 Autograf muzical 23.00 Actualităţi 23.15 Magazin cinematografic 0.15 Jazz-Fan.

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17.05 Sport-Magazin 18.00 Emisiune în limba germană 19.00 Festivalul internaţional „Dinu Lipatti" 21.00 TVM 21.30 Viaţa spirituală 22.00 TV5 Europe 22.35 Refrene fără vîrstă

SIMBĂTA

Programul 1: 9.00 Bună dimineaţa... de la Iaşi! 10.00 Actualităţi 10.10 Şapte note fermecate 11.00 Film serial pentru copii 11.30 Tradiţii 12.00 Alfa şi Omega 13.00 Ora de muzică 14.00 Tranzit TV. Desene animate (ora 14.05); Don Coyote şi Sancho Panda. Ştiri (ora 14.30). Atlas (ora 14.35). Topul muzical european Film documentar. Fotbal (ora 16.45). Finala Cupei Angliei: Arsenal Londra — Sheffield Wednesday. Comedia Familia Simpson (ora 18.50) Teleenciclopedia (ora 19.15). Actualităţi (ora 20.00). Editorialul săptămînii. Film artistic (ora 20.40): Caracatiţa.

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 16.50 Film artistic. Vestul neîmblînzit (SUA, 1955) 18.35 Seară lirică 20.00 Actualităţi 20.35 Jazz-Magazin 21.00 TVM 21.25 Handbal feminin: C.S.L. Dijon — Rapid Bucureşti

DUMINICĂ

Programul 1: 9.00 Bună dimineaţa 10.00 Actualităţi 10.10 Arlechino 11.00 Film serial pentru copii 11.25 Avanpremiera TV 11.30 Lumină din lumină 12.30 Viaţa satului 14.00 Actualităţi 14.10 Poşta TV 14.25 Video-magazin 17.30 Învingătorul 18.00 La Bilaj, pe Cîmpia Libertăţii 19.00 Dallas 20.00 Actualităţi 20.35 Sport 20.45 Film artistic. Hazardul inimii (Anglia, 1987) 22.25 Convorbiri de duminică 22.55 Actualităţi 23.10 Maeştrii teatrului românesc 24.00 Nocturna de duminică.

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17.05 Serata muzicală TV 19.30 Oraşe şi civilizaţii 20.00 Actualităţi 20.35 Pop-Club 21.00 TVM 21.30 Concertino 22.00 TV5 Europe 22.35 Mondo-muzică

(După „PANORAMIC TV")

medicina LA ZI

CAFEAUA ŞI SĂNĂTATEA

Încă de la introducerea sa în Europa, cafeaua a fost un subiect mult controversat, existînd argumente pro şi contra folosirii sale. Cei ce o susţin îi etalează calităţile. În primul rînd este săracă în calorii (aproximativ două calorii la o ceaşcă neîndulcită), dar bogată în săruri minerale. Ea aduce organismului cantităţi apreciabile de potasiu şi magneziu. Efectele sale pot fi într-adevăr bune sau rele asupra organismului, în funcţie de metabolism, de capacitatea lui de a elimina cafeina, care este totuşi un stimulent al sistemului nervos. Proprietăţile psihostimulatoare pot înlătura starea de somnolenţă, crescînd vigilenţa şi capacitatea vizuală, atît de necesare în conducerea autovehiculului sau în activitatea sportivă de performanţă. 300 mg cafeină sînt capabile, de exemplu, să mărească viteza de reacţie a boxerilor, precum şi capacitatea de efort a cicliştilor. La unele persoane, cafeaua asigură o stare de bine, un tonus psihic crescut. Cafeaua are şi calitatea de a favoriza contracţia vezicii biliare şi a intestinelor, favorizînd digestia şi tractul intestinal. Acţiunea cafelei asupra presiunii arteriale variază şi ea în funcţie de subiect: la consumatorii obişnuiţi ai cafelei, aceasta nu creşte spre deosebire de băutorii ocazionali care pot înregistra modificări neplăcute în urma consumului de cafea.

În ciuda calităţilor enumerate ale cafelei, există şi avertismente legate de consumul excesiv care poate conduce la accelerarea ritmului cardiac, pierderea poftei de mîncare, dureri de stomac şi tulburări nervoase.

Radiologia şi arta diagnosticului

Radiologia şi în special radiodiagnosticul au reprezentat în domeniul ştiinţelor medicale o autentică revoluţie, identică din anumite puncte de vedere cu aceea pe care a produs-o apariţia tiparului. Radiodiagnosticul înseamnă aplicarea proprietăţilor radiaţiilor ionizante în scopul obţinerii diagnosticului. În zilele noastre este practic de neconceput în majoritatea specialităţilor medicale, stabilirea diagnosticului în afara argumentului radiologic. Sînt foarte puţine discipline clinice care nu recurg, într-o măsură sau alta, la informaţiile ce ţin de acest argument. Racordată organic la electronică, această specialitate a alimentat permanent exerciţiul medical cu elemente informaţionale şi inovaţionale de prim ordin, care au bulversat din temelii arta diagnosticului.

Ca beneficiară de prim rang a ştiinţei şi tehnicii în general, şi a electronicii în particular, radiologia şi în special radiodiagnosticul au meritul de a fi revoluţionat din temelii arta diagnosticului. Este suficient să ne gîndim, de exemplu, la progresele uimitoare înregistrate în domeniul chirurgiei inimii sau a neurochirurgiei, progrese care au fost posibile în primul rînd datorită datelor oferite de investigaţia radiologică. Laboratorul radiologic se află situat de multă vreme în chiar centrul gravitaţional al spitalului. Argumentul radiologic se îndentifică nu numai cu un valoros şi indispensabil element al gîndirii clinice, ci şi cu un veritabil catalizator al acesteia.

Graţie aparaturii ultraperfecţionate de care dispune radiologul modern — din nefericire nu şi acela de pe meleagurile noastre, rămas cu decenii în urmă din punctul de vedere al dotării — acesta a devenit un veritabil vivisector, respectiv un veritabil anatomist al organismului viu. Datorită radiologiei, medicul în general a putut să vadă structurile interne ale viscerelor, altfel decît pe calea actului operator sau a disecţiei. Acelaşi argument radiologic a permis, după cum foarte bine realizăm aceasta, transmutarea anatomiei din stadiul virtual în cel real.

ARCADIE PERCEK

Proprietăţile terapeutice ale... urzicii

Primăvara ne simţim obosiţi datorită faptului că organismul nostru este sărăcit în vitamine şi săruri minerale, ceea ce duce la instalarea unei stări specifice acestui anotimp — „astenia de primăvară". Pentru a înlătura această stare de lucruri şi a reveni cît mai repede la normal, trebuie să consumăm alimente bogate în vitamine şi săruri minerale. Acestea sînt: salata, ceapa verde, spanacul, dar mai ales tradiţionala urzică — Urtica dioica L.

Numai unele popoare — românii, gruzinii, azerbaidjenii — consumă urzica. Creşte pe tot teritoriul Europei cu clima temperată, o găsim la şes şi la munte, unde urcă pînă la altitudinea de 2400m. Se ţine scai de om, o găsim pe lîngă garduri, prin dărămături, grădini, şanţuri, dar o şi pe marginea şi în luminişul pădurilor. Îi plac terenurile bogate în substanţe nutritive. Analize chimice, arată că planta conţine următoarele substanţe chimice: vitamina A, B1, B2, C, K, taninuri, substanţe albuminerale, glucochinona, glicozidul urticin, histamina, acetilcolina, sitosterin, ceride, violacsantin.

Frunzele urzicii sînt bogate în pigmenţi clorofilieni (clorofila A, B, carotina xantofila) fermenţi, acidul pantotetic (în special acidul formic care produce usturimi). Frunzele mai conţin săruri minerale bogate în fier, calciu, magneziu.

De la urzică se recoltează frunze şi lăstari tineri — primăvara, rădăcina în timpul înfloririi, iar toamna — tulpinile, din care se obţin fibrele textile de bună calitate.

Se consumă lăstari şi frunze tinere primăvara. Datorită substanţelor amintite, urzica are o acţiune polivalentă. Combate anemia feriprivă (lipsa de fier). Datorită vitaminei K se opresc sîngerările nazale, vaginale, pulmonare.

Se recomandă în diaree, malarie, tuberculoză, diabet zaharat (acţiune hipoglicemiantă), femeilor ce alăptează (acţiune galactogogă). Datorită vitaminelor şi fermenţilor, urzica normalizează metabolismul lipidelor (grăsimilor) şi contribuie la scăderea colesterolului. După ultimele cercetări, pigmenţii clorofilieni, stimulează metabolismul bazal. Extraşi din frunze, pigmenţii se folosesc drept colorant în industria alimentară şi cosmetică (la colorarea în verde a săpunurilor şi a pastel de dinţi). Unde se găseşte din belşug, urzica poate fi folosită ca nutreţ pentru bovine, în special la vaci (măreşte cantitatea de lapte), în avicultură.

Stimulează creşterea şi buna dezvoltare a tot ce este tînăr. În toate cazurile, înainte de a fi consumată, va fi opărită. Urzica poate fi uscată şi pentru iarnă, Administrate iarna găinilor, frunzele uscate combat sterilitatea (se ouă mai bine), iar gălbenuşurile capătă o culoare galbenă roşcată. Se foloseşte fiertura de rădăcină de urzică la combaterea mătreţei şi întărirea rădăcinii părului. Recomandăm ca această fiertură să se facă dintr-un amestec de rădăcini de urzică, rădăcină de brusture şi iarbă (toată planta) de podbal sau podbial.

Să nu uităm să amintim borşul cu urzici, atît de gustos şi fortifiant pentru organismele slăbite şi subnutrite în anotimpul cînd rezervele de hrană sînt pe terminate şi atît de scumpe ca anul acesta!

Prof. I. MINTEANSCHI

● **TERAPIA CU ÎNTEPĂTURI DE ALBINE.** La Moscova, în unele cabinete medicale, pacienţii sînt supuşi înţepăturilor de albină. Bolnavul poate fi înţepat în acelaşi timp de pînă la 20 de albine, în funcţie de maladie. „Albinele-medici" înţeapă numai în anumite puncte de pe corp, biologic active, tratîndu-se radiculitele, osteocondroza, perturbarea tonusului vascular al membrelor, bronşitele cronice, precum şi diferite perturbări funcţionale. Terapia înţepăturilor de albine măreşte rezistenţa organismului la răceli, ameliorează văzul amplifică forţa musculară. Albinele, mai exact înţepăturile lor îi ajută pe cei în vîrstă să-şi prelungească viaţa activă, fizică şi intelectuală. Nu oricare pacient poate fi tratat de albine, ci numai acela care suportă veninul lor.

MEDICALĂ AGENDĂ

● **TRATAREA TRAUMATISMELOR SPINALE.** Un medicament antiinflamator, prescris în mod obişnuit pentru o serie de alergii şi artrită, poate reduce substanţial paralizia provocată de un traumatism spinal dacă este administrat în doze mari, la cîteva ore de la producerea leziunii. Este vorba de metilprednison, un medicament folosit cu succes în doze mari în zece centre medicale, din SUA. În urma experimentării sale, s-a obţinut dovada că pierderea posibilităţii de percepere a senzaţiilor şi a funcţiilor ce însoţeşte un traumatism spinal nu îşi are cauza în trauma iniţială, ci în avalanşa de evenimente biochimice ce survin în decurs de cîteva ore de la accident. În cele mai multe cazuri, convalescenţa celor trataţi cu metilprednison a durat şase luni.

Sfat adresat medicilor

El a fost verificat în practica medicală într-una din clinicile din Londra şi constă în următoarele recomandări: pentru a asigura o măsurare obiectivă a tensiunii arteriale a unui pacient, medicul trebuie să apară în salon nu în halat alb ci în costum obişnuit, dar bineînţeles steril. Înainte de a efectua măsurătoarea trebuie să discute cu bolnavul despre fleacuri, de exemplu despre starea vremii. Totodată se recomandă să facă 3—4 măsurători în decurs de 10 minute, luîndu-se în consideraţie valoarea medie a lor.

Cum s-ar spune, pe pacient trebuie mai întîi „să-l duci cu vorba" şi pe urmă să-i aplici tensiometrul.

O proteină de viitor

Marele concern german Hoechst şi cel francez Roussel Uclaf au semnat recent un acord asupra producerii hirudinei recombinante în oraşul francez Romainville unde trustul Roussel Uclaf dispune de infrastructura adecvată. Purificarea finală a acestei proteine de mare viitor, apreciată pe plan mondial datorită proprietăţilor sale anticoagulante, se va face la Marburg, unde este amplasată o uzină a concernului Hoechst.

Investiţiile se ridică la circa 10 milioane dolari, dintre care două treimi sînt destinate modernizării uzinei din Romainville la normele specifice fabricării de hirudină. Investiţiile vor permite crearea şi asigurarea a 100 noi locuri de muncă, dintre care 60 la Romainville şi 40 la Marburg. Producerea şi lansarea rapidă pe piaţă a hirudinei reprezintă un element esenţial în actuala strategie de penetrare a pieţelor internaţionale pentru Hoechst. Piaţa se anunţă a fi extrem de promiţătoare pentru acest medicament, aflat în ultima fază a testelor clinice. Hoechst încearcă să fie primul pe piaţă cu acest nou produs, devansînd puternicul concurent american Ciba-Geigy. Cunoscută pentru remarcabilele sale capacităţi anticoagulante, hirudina este prezentă în stare naturală în glandele salivare ale lipitorilor, dar nu poate fi utilizată pe scară largă în industria farmaceutică decît prin producţia de masă. (S.F.)

Proteze mamare din silicon

Germania, Italia şi Spania au autorizat recent folosirea unui nou tip de proteze mamare din silicon. În Anglia, Belgia sau Suedia, aceste proteze sînt utilizate fără nici-un fel de restricţii. Şi în Franţa şi Statele Unite, unde autorităţile sînt mai circumspecte în privinţa acestor proteze numeroşi chirurgi le utilizează cu succes. Riscul de contractare a cancerului la sîn în aceste cazuri este considerabil redus. Un recent studiu canadian, publicat în renumitul „New England Journal of Medicine", arată că incidenţa cancerelor la sîn este mult mai redusă în cazul unui lot de purtătoare a protezelor mamare decît media.

Un alt studiu, elaborat de specialişti francezi, care a apărut în aceeaşi publicaţie, în martie 1993, compară două loturi de femei operate de cancer la sîn. Cele care au purtat proteze mamare prezintă de două ori mai puţine recidive locale, metastaze şi decese decît cele care nu au beneficiat de proteze. (S.F.)

Lumina vindecă insomnia

Medicul australian Leon Lek a descoperit că cel mai răspîndit tip de insomnie care îl face pe om să se trezească cu noaptea-n cap şi să nu mai poată adormi se poate vindeca printr-o iluminare puternică.

Pacienţii doctorului Lek au fost supuşi următorului tratament: înainte de culcare vizionează televizorul timp de patru ore asupra lor fiind orientată o sursă de lumină. Deşi în concluzia cu privire la experimentările efectuate nu se arată în ce măsură această lumină ţinează vizionarea emisiunilor televizate, este de reţinut însă un fapt foarte important: toţi care au fost supuşi acestei iluminări două seri la rînd încep să se trezească cu aproximativ o jumătate de oră mai tîrziu. Efectul pozitiv are o durată de minimum o săptămînă sau chiar mai mult fără administrarea nici unui somnifer.

Se presupune că sedinţele de iluminare puternică normalizează „ceasul" biologic care se grăbeşte la acesti bolnavi de insomnie.

întîmplări adevărate

Voința învinge boala

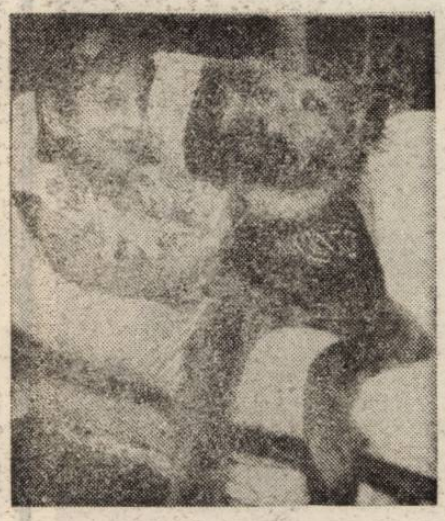

Michelle Pratt, are doar opt ani, o privire limpede, deschisă, liniștită, care emană o voință teribilă de a trăi. Istoria sa este foarte tristă, reprezentînd un larg calvar de suferințe fizice și psihice, datorită faptului că s-a născut cu malformații grave ale picioarelor (care o împiedică să se deplaseze, obligînd-o să recurgă la folosirea unui scaun cu rotile). În ciuda stării sale, Michelle s-a preocupat să învețe să scrie și să citească dovedind o voință ieșită din comun. Această îndîrjire și putere de a lupta cu un destin care părea tragic și ireversibil, au însoțit-o timp de patru ani în

perioada cînd a fost internată la „Alder Hey Hospital", unde a suportat o serie de chinuitoare terapii. Toate laolaltă au ajutat-o ca după patru ani să renunțe la cărut și să poată să se deplaseze cu ajutorul unor cîrje, la capătul a nu mai puțin de 15 operații complicate. Și înfățișarea sa fizică s-a schimbat reflectînd speranța de a putea duce într-un viitor cît mai apropiat o viață normală. Primele sale dorințe : să poată deveni elevă și foștii săi mușchi atrofiați să-i poată folosi pentru a face plimbări cu bicicleta.

Evident, tratamentul său nu s-a încheiat dar progresele înregistrate pînă în prezent, îi dau speranța atît lui Michelle cît și echipei de medici ai spitalului din Liverpool (care de cîțiva ani este a doua sa casă, școală, loc de joacă) că procesul de ameliorare se va accentua și îi va oferi mult așteptata libertate de acțiune.

Cîinele își scoate stăpînul din comă!

Întîmplarea s-a petrecut în orașul New Haven (S.U.A.). Donny Tomei (11 ani) a suferit un grav accident stradal. Un automobil l-a izbit în plin în timp de traversa strada. Ca urmare a teribilului impact, Donny, în stare de comă, a fost internat într-un spital al orașului. Diagnosticul medicilor a fost categoric : nu există speranțe de a-l face să-și revină la viață, previziunile fiind deosebit de pesimiste. Așa au trecut cîteva luni, fără să intervină nici o schimbare. Părinții lui Donny și sora sa, Angela, se împăcaseră cu ideea că-l vor pierde definitiv într-un viitor apropiat. Într-una din „ultimele" sale zile de supraviețuire, familia a sosit la spital însoțită de cîinele lor și preferatul lui Donny, Rusty. Patrupedul a pătruns în camera spitalului, s-a repezit la pat și a început să-și lingă prietenul și să schiaucească de bucurie. Ceea ce a urmat a fost desigur de domeniul miracolului. Cei prezenți în cameră de reanimare au putut să-l vadă pe Donny deschizînd ochii și îmbrățișîndu-și cîinele. Concret, Donny ieșise din starea sa de comă care părea ireversibilă. A cerut un pahar de apă, după care toți membrii familiei, plîngînd de bucurie, l-au putut îmbrățișa. Ceea ce a urmat este lesne de înțeles : medicii nu au putut da nici o explicație unui asemenea fenomen : a urmat o lungă convalescență și Donny a putut să revină la viața sa normală (de elev), iar Rusty a devenit celebru prin rezultatul intervenției sale binefăcătoare. (Un amănunt deosebit : în spital unde accesul cîinilor era complet interzis. Rusty a ajuns în camera prietenului său, ascuns într-o geantă de voiaj!).

S-a pus în vînzare

ALMANAHUL MAGAZIN 1993

primul almanah cu premii

Pentru a putea participa la tragerea la sorți a concursului nostru cu premii TREBUIE să :

- **Completați talonul din almanah cu numele și adresa dv.**
- **Decupați talonul și manșeta de pe copertă pe care este scris „Premiile almanahului Magazin 1993"**
- **Puneți totul într-un plic pe care menționați :** „Pentrtu concursul ALMANAH MAGAZIN 1993" **și trimiteți plicul pe adresa :** Casa Editorială Magazin, revista Magazin, Piața Presei Libere nr. 1, București **sau** MOLDINFORMBUSINESS, str. Enăchiță Văcărescu nr. 32, sector 4, București. **DATA DE PE ȘTAMPILA POȘTEI NU TREBUIE SĂ DEPĂȘEASCĂ**

30 MAI 1993

Anunț : **Cei care au trimis doar talonul, fără manșetă, înainte de publicarea acestui anunț, participă, fără îndoială, la tragerea la sorți.**

A APĂRUT

revista rebus "ARIADNA", 32 pagini, color,
realizată în colaborare cu Asociația Rebusiștilor din România,
publicație de ținută, interesantă și acroșantă.

Vă oferim, de asemenea, cărți editate de „Universal Dalsi"
• NERO • FRIDOLIN • PRINȚESA
în condiții grafice deosebite. Comision avantajos.
Contactați-ne la tel.: 618.45.57, 618.24.27,
tel/fax: 311.08.66

Van Gogh și preferințele sale cromatice

Fotografia reprodusă mai jos este realizată după un tablou al celebrului pictor olandez **Vincent van Gogh** (1853—1890) și îl reprezintă pe doctorul curant al artistului —

Doctorul Gachet, medicul curant al lui Van Gogh

Gachet. În total sînt două tablouri cu acest doctor Gachet. Unul la Paris și altul în Japonia, cumpărat pe incredibila sumă de 82,5 milioane de dolari, plătiți de un mare bogătaș din această țară.

Se pare că de aceste două tablouri se leagă explicarea unor taine. Profesorul **Kartnl Ll** de la Universitatea din **Georgetown** (Statele Unite) a observat prezența pe ambele lucrări ale lui Van Gogh, în partea stîngă jos, a unui buchețel din planta **„Degețelul purpurlu"** (Digitalia purpurea). Pe tabloul alăturat al doctorului Gachet se află pus pe o măsuță pe care se sprijină mîna dreaptă a lui Gachet. Pe celălalt tablou plantă se află într-un pahar cu apă. Profesorul de la Universitatea americană explică astfel ațîtunele stări acute prin care a trecut Van Gogh, cît și influența acestor stări asupra psihicului lui, stări care i-au influențat opera. Pentru tratarea crizelor de epilepsie — Van Gogh folosea ceaiuri de frunze de Digitalia. Se presupune că ar fi depășit dozajul ceiurilor dar și frecvența utilizării acestui „elixir" lichid. Dă aici tulburări nervoase (decoctul era contraindicat). Mai mult chiar, se putea ajunge la otrăviri și la efectul de xantopsie, adică la acele stări de a vedea cu pregnanță culoarea galbenă. Se știe că această culoare abundă în multe din operele sale plastice. Astfel o întîlnim în **„Cafeneaua din Arles"** (1888), **„Floarea Soarelui"** (1888), **„Camera pictorului Van Gogh la Arles** (1889), **„Lan de griu cu chiparoși"** (1889). O abundență de galben se poate observa și în cadrul paletei cromatice de pe tablourile ce-l înfățișează pe doctorul Gachet, (1890). Nu se poate concepe că doctorul Gachet, care era homeopat, să nu fi știut aceste lucruri.

(Ov.-Eug. Paneghiant)

„CUM STAȚI CU INFORMATICA ?"

Oricum, nu se poate răspunde ca în reclama de la TV, „dezastru" ! ! Ba chiar am putea spune că, în ceea ce privește „asaltul" calculatorului în toate păturile societății și în marea masă a activităților, începem încet, încet să ne apropiem de lumea bună.

Și, cum era de așteptat, această apropiere se arată și în importantul domeniu al publicațiilor de profil. Un nou „membru de familie" și-a făcut chiar de curînd apariția ! Se numește „PC WORLD ROMANIA", este o revistă editată de cunoscutul lider mondial în servicii și tehnologii informaționale, IDG — International Data Group, prin IDG Romania Publishing S.R.L. și avînd drept manager pe neobosita Mihaela Gorodcov.

Interesată, după cum ne spune în titlul editorialului său, „Cum stăm cu informatica", Dsa ne propune un mic regal în domeniu cu ocazia primului număr al revistei (apărută, în excelente condiții grafice), din care nu lipsesc rubrici ca Laborator PC și Spectrum, Flash — evident tot prin lumea informaticii —, Windows, Actualitatea PC, un Dosar în care citim despre editoarele de texte și despre Apple, un interesant articol despre compatibilitatea în rețele locale de calculatoare și un Breviar de comenzi. Sînt convinsă că cei interesați vor găsi multe lucruri interesante de citit în cele 40 de pagini ale revistei și că și prin PC WORLD ROMA-

NIA se vor simți acasă în această mare și fascinantă lume a calculatoarelor.

Managerul noii reviste ne promite că nu ne va dezamăgi. Primul număr este o bună promisiune. Și dacă vă interesează mai multe amănunte sau vreți să-i cunoașteți direct pe realizatori, îi puteți găsi la sediul lor din Calea Floreasca nr. 167, București, sau la tel. 679 71 40.

În ceea ce ne privește, vă dăm întîlnire la apariția numărului 2...

M.D.

verificati-vă cunostintele

DE LA GUTENBERG CITIRE (II)

1. De la „teascul" de tipar al lui Gutenberg, strămoşul maşinilor plane de imprimare, pînă la maşinile rotative offset din zilele noastre e un drum relativ lung, măsurat în cîteva... sute bune de ani! Prima rotativă apare în secolul trecut, în S.U.A. De către cine şi în ce an a fost ea realizată ?

2. În 1905 intră în practica tipografică noul procedeu de imprimare offset, cu o acurateţe calitativă deosebită. Însă cuplarea acestui procedeu cu tehnica de fotoculegere, care înlătură folosirea aliajelor tipografice pe bază de plumb, se va produce mult mai tîrziu. Prima maşină de fotoculegere intertype va apare abia în 1946, avînd o capacitate de 28 000 semne pe oră. Culegătorul monofoto, din 1957, va avea o reproductivitate de doar 10 000 semne pe oră, motiv pentru care a şi fost înlocuit, o dată cu intrarea în arenă a computerelor, cu fotoculegerea şi fotocompoziţia computerizată, tehnici care au condus la un spectaculos salt al productivităţii în imprimeriile moderne. Ştiţi cîte semne pe oră putea culege la începutul anilor '80 un sistem de fotoculegere computerizată ?

3. În ce an va apare în S.U.A. procedeul de reproducere pe baza fotoconductivităţii, cunoscut mai peste tot sub numele de „xerografie" sau „reprografie" ?

(Răspunsurile în număr il viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

De la Gutenberg citire

1. Fabricarea hîrtiei din resturi textile a început în Europa la Jativa, Spania, în anul 1150.
2. În anul 1546.
3. În anul 1564.
4. În anul 1748.
5. Din anul 1766.
6. Din anul 1789.

DANIEL VERBINA

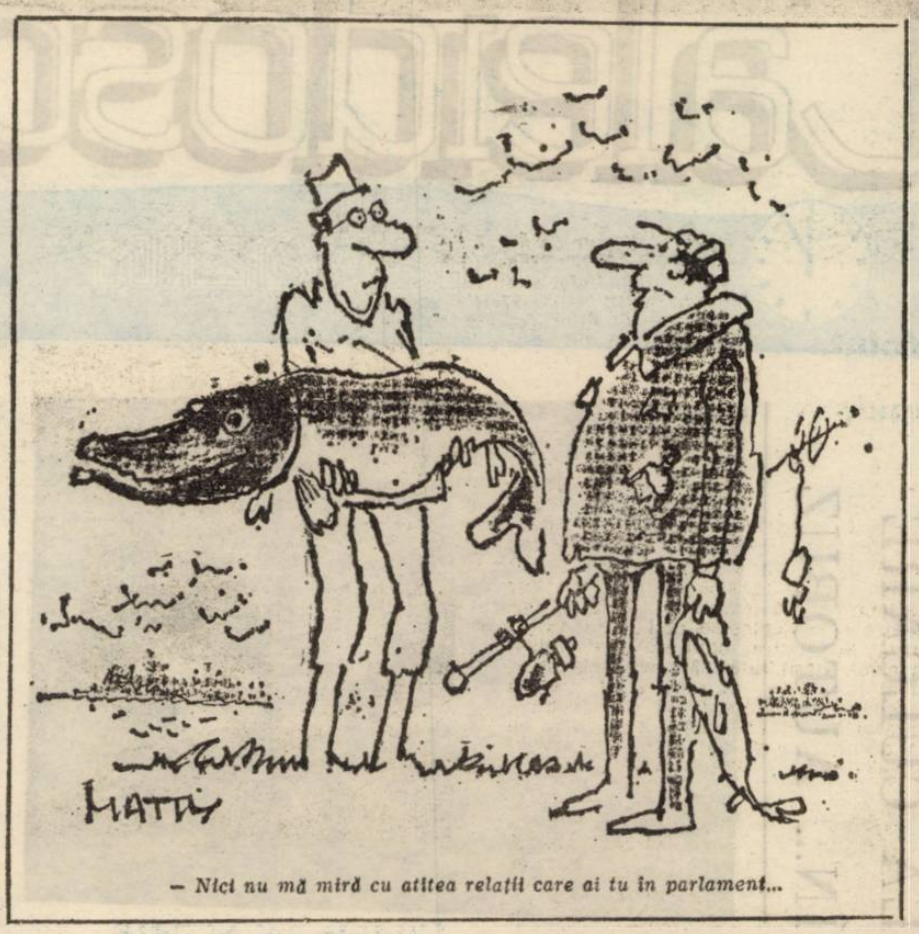

– Nici nu mă mir cu attea relaţii care ai tu în parlament...

Test

DOUĂ CASETE „STRĂINE"

Patru din cele şase casete (A, B, C, D, E, F) conţin cîte un detaliu grafic care se potriveşte exact desenului din partea de sus, iar două casete nu aparţin aceluiaşi desen. Trebuie să identificaţi care sînt cele două desene „străine".

(Soluţia în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ÎN 60 DE SECUNDE

Numerele 1 şi 7.

FEL DE FEL

● **După cum se ştie,** primul voiaj în jurul globului a fost realizat de portughezul Ferdinando Magellan. Plecînd din portul spaniol San Lucar la 20 septembrie 1519 cu cinci nave şi 265 de oameni care formau echipajul, călătoria s-a încheiat la 6 septembrie 1522, prin sosirea unei singure nave la bordul căreia se aflau doar 18 oameni. După cum se ştie, Magellan a fost ucis în timpul expediţiei în insula Filipine.

● **Dacă cumva** nu vă amintiţi cum se numea capitala anticului imperiu mongol, ne îngăduim să vă amintim : Karakorum.

● **După datele** comunicate de specialişti, sparanghelul a fost cultivat pentru prima oară în antichitate, în Mesopotamia, apoi în Grecia, iar de aici a ajuns în regiunile situate în zona Mării Negre şi apoi şi în celelalte ţări din Europa.

● **Cele mai mari** fluvii din Columbia sînt Magdalena şi Cauca (principalul său afluent) care au o lungime de 1550 şi respectiv 1015 kilometri. În afara lor, există un mare număr de alte fluvii care se varsă în Amazon şi Orinoco.

● **În anul 1963,** în U.S.A. a fost lansată o modă inedită. În magazinele de încălţăminte au fost puşi în vînzare pantofi de damă al căror tocuri puteau fi „înălţate" sau „coborîte" în funcţie de dorinţa clientelor.

● **La 7 noiembrie 1800,** autorităţile din Paris au stabilit printr-o hotărîre oficială că femeile care doresc să poarte îmbrăcăminte masculină erau obligate să prezinte organelor poliţiei un certificat medical din care să rezulte că se găsesc în deplinătatea facultăţilor mintale.

● **Pentru** producerea unei perechi normale de ciorapi-pantalon pentru femei sînt necesare circa trei minute, circa patru kilometri de fir şi două milioane de puncte. Dacă aceeaşi operaţie s-ar face manual, ar fi necesare circa trei luni, lucrîndu-se neîntrerupt cîte şase ore pe zi.

■ **Peştele-spadă** poate fi mai uşor capturat în perioada de primăvară şi în timpul verii cînd se apropie de mal pentru reproducere.

■ **La 25 aprilie 1968,** pe un cîmp de curse rezervat cîinilor (la Richmond), un ogar cu numele „The Shoe" (pantoful) a cîştigat o cursă în care a atins viteza-record de 73,2 kilometri pe oră.

■ **Eschimoşii** au maxilare, mandibule şi dinţi mult mai mari decît alte rase de oameni. Explicaţia constă în faptul că ei consumă peşte crud, ceea ce a permis această dezvoltare exagerată.

cînd ați ultima oară

● *Un poliţist italian se adresează preotului :*

– Părinte, soţia mea, rămîne nesatisfăcută, de la o vreme încoace. Ce mă sfătuiţi ?

Preotul, căruia îi plăceau experienţele şi era puţin psiholog, răspunde :

– Fiule, doar ai pistol ! În momentul culminant, trage un foc în cer. Să vedem ce efect va avea.

A doua zi, cei doi se întîlnesc din nou :

– Ei, ai încercat cu pistolul ? A avut efect ? s-a interesat preotul.

– Da, părinte, şi nu unul ci trei. Cînd am apăsat pe trăgaci, în primul rînd s-a spart becul din tavan; după aceea, de frică soţia mea s-a albit şi în al treilea rînd, din şifonier a ieşit cu mîinile ridicate un bărbat.

● *Soacra se adresează ginerului : – În fiecare seară îi povesteşti basme nepotului meu. Dar n-ai putea să-mi explici de ce fiecare poveste se termină cu fraza : „Ei s-au căsătorit şi au trăit mulţi ani fericiţi, căci mireasa era orfană" ?*

● *Ginerele i se adresează socrului : – E certăreaţă, cicălitoare, geloasă şi nici măcar nu-i gospodină. – Fii liniştit ! Dacă nu se schimbă, n-o să-i dau nimic din zestrea promisă !*

DUMITRU VASI-ŞOIMOŞANU

Cerîtale

- Revoluţia – un cutremur care încearcă să dărîme zidurile dintre oameni.
- Leneşul este criticat şi dacă stă la soare şi dacă stă la umbră.
- Ne coborîm drapelul ridicînd mîinile.
- Ţară liberă – ziarişti ocupaţi.
- Rufele murdare nu se limpezesc doar în familie.
- După ce încep să meargă pe propriile picioare, mulţi copii îşi calcă promisiunile.

N. PETRESCU-REDI

În familie

ORIZONTAL : **1) Un nume de familie... — şi unul de botez ! ; 2) Revista în care a apărut prima dată nuvela „Sărbătorile în familie" a Hortensei Papadat Bengescu (... Românească) — Tratat ca în familie ; 3) Heruvimi (dim.) — „Strada celor... familii", povestire a scriitorului chinez Quyang Shan (pop.) ; 4) Ascendenţă prin care „pater familias" îşi perpetuează neamul — Unu la table ; 5) Eu (înv.) — „Gemeni în..." este titlul unui volum de versuri semnat de celebrul Boris Pasternak (sing.) — Numele originar al Didonei, sora lui Pygmalion ; 6) Scriitor olandez, autorul romanelor „Fiica pastorului" şi „Soţia pastorului" (Juhani) — Părul bunicilor (fig.) — Case ! ; 7) Conducător la greci — („Cănuţă, om...", nefericitul personaj al lui Caragiale, rămas fără familie încă din copilărie ; 8) Dramaturg american din creaţia căruia am ales, pentru tema noastră, „Credinţa părinţilor noştri" (Paul Elliot) — „...bunului bătrîn şi a frumoasei copile şi alte scrieri", volum de povestiri italiene ; 9) Cură ! — Se spală în familie... — Familie de corali ; 10) „Chiriţa în... sau două fete şi-o nenacă", piesă de Vasile Alecsandri — Vlad Neagu — Tudor Vianu ; 11) Mioara în familie — L-a trădat pe Fiul lui Dumnezeu — La război ; 12) Are grijă, la domiciliu, de unele familii... — Romancier american, autorul volumului „Familia Mushkat" (John Bashevis...).**

VERTICAL : **1) Locul de origine al marelui mitropolit Antim (sec. XVII) care l-a dat acestuia numele de familie — Celebrii fraţi germani autorii unor „Basme pentru copii şi casă" ; 2) Un peşte „uşor" — Scriitor american, autorul povestirii „Fiul doctorului" (John Henry. Două cuv) — Cuie ! ; 3) A distrus familia lui Othello — Ceasuri — „Căsătoria cerului cu...", capodopera poetului englez William Blake (neart) ; 4) Veşnic — Soţia lui Zeus ; 5) Liric antic grec — Autorul comediei „Familia îndurerată" (Branislav) ; 6) Arbust — Băiatul tatei ; 7) A regizat filmul Trei fraţi (Francesco) — Naşe — Dan Suru ; 8) „Luceafărul" din constelaţia „Familia" — Depresiuni ; 9) Primii nepoţi ! — Cu ea — Prenume slav ; 10) Dat pe pîine — „Văduva...", comedie de Carlo Goldoni (masc) — Ion Ghica ; 11) „...vîndută", celebra operă de Smetana (pl) — Prenume feminin german ; 12) Legată de morală — Celebră trilogie a lui A.N. Tolstoi, a cărei primă parte este intitulată „Surorile".**

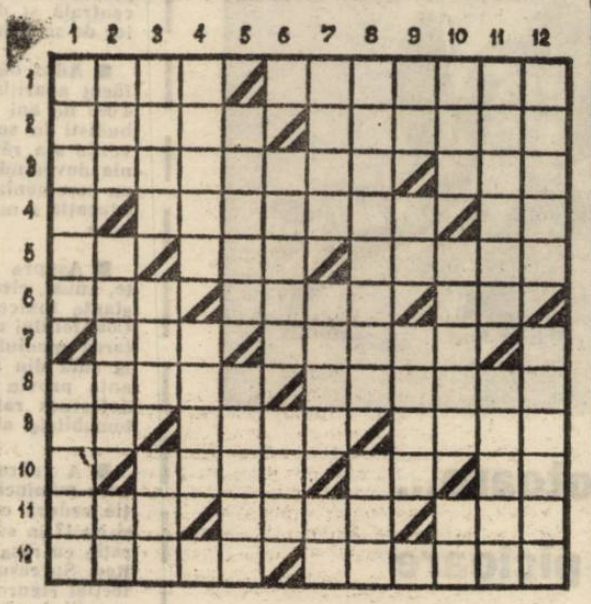

ILIE IONEL

Rm. Vîlcea

Dicţionar : AIIO, ARII, ARION, LOTTE

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

DRUM BUN !

ORIZONTAL : Călător — Sfat — A — Apeduct — TA — Rg — Or — Leob — N — Aripata — Parc — Vas — S — Roata — Abatere — Rite — Ni — U — O — Se — Am — A — Urmaşă — Aci — Grind — Tîrîs — Ricasa — Ferată — Arut — Vînător — Păsări — Iţari.

Caleidoscop

magazin

LA CULCARE ÎN... AUTOBUZ

Toți părinții și bunicile cunosc foarte bine tendința unor copii de a refuza să se ducă să se culce la orele potrivite unei vieți ordonate și de aici se nasc unele constrîngeri și probleme. O firmă engleză (probabil foarte atentă la aceste „conflicte" și împrejurări neplăcute) a lansat ideea unor paturi în formă de mini-autobuze, cu ferestre și uși, bine înțeles dotate cu strictul necesar, împlicit cu jucării. Creatorii acestui original dormitor nu s-au înșelat în așteptările lor. Modelul prezentat în magazinele de specialitate s-a bucurat de un mare succes, cei mai mulțumiți fiind părinții și bunicile. Dar și copiii au găsit în acest model un mijloc atrăgător și original de a-și petrece timpul înainte de a se culca.

Motoare... la picioare

Inginerul Jay Ohrberg este vestit în SUA pentru o serie deosebită de invenții. Ultima lui realizare este o pereche de patine cu rotile cu... motor (vezi fotografia). Egale în formă și în dimensiuni (inclusiv rotilele), patinele sînt dotate cu un mini-motoraș care permite celui care le folosește să ajungă la o viteză maximă de 30 de kilometri pe oră. Patinele sînt astfel construite, încît asigură un perfect echilibru care înlătură posibilitatea unei căzături (cu excepțiile de rigoare determinate de terenul respectiv).

Tradiție turistică

Cei mai mulți turiști străini care vizitează Roma știu că există o tradiție pentru cei care sosesc în capitala Italiei. Este vorba de o vizită la celebra Fontana di Trevi, unde turiștii veniți aici au posibilitatea de a vedea una din nenumăratele construcții de mare frumusețe și unde se practică un foarte vechi obicei. Cei care doresc să mai revină în Italia și la Roma, se întorc cu spatele spre binecunoscutul monument și aruncă o monedă peste cap în bazin. Datorită afluenței permanente de vizitatori, nu-i nici o mirare că la fiecare cîteva zile oamenii însărcinați cu strîngerea monedelor culeg de pe fundul bazinului o mică comoară. Acești bani (și nu puțini) sînt remiși Crucii Roșii a Italiei. În perioada de vîrf a sezonului estival se „recoltează" și cîte 20—25 de saci cu monede. Toți vizitatorii doresc să revadă Cetatea Eternă.

TELEGRAME

■ Pentru a-și procura hrana, lupii utilizează tactici asemănătoare celor ale grupurilor de vînători din paleolitic. Antropologii bănuiesc că lupii i-au învățat pe oameni să vîneze animale mari.

■ În mod paradoxal, energia nucleară este o energie „verde". Pericolul pe care îl reprezintă față de mediul înconjurător este legat de anumite caracteristici tehnice precise, de alegerea tipurilor de centrală și de respectarea normelor de securitate.

■ Adus din China — unde și-a făcut apariția în urmă cu peste 4 000 de ani — de către călugării budiști în sec. al VIII-lea, ceaiul verde s-a răspîndit rapid în Japonia devenind aproape o religie, cu un ceremonial care face parte din educația a milioane de tinere japoneze.

■ Asupra Letoniei sînt emanate, anual, circa 600.000 tone de substanțe toxice, releva un raport al Comitetului național pentru prezentarea mediului înconjurător. 73 la sută din aceste substanțe poluante provin din arderea benzinei defectuos rafinate, folosite de automobilele aflate în circulație.

■ A apărut o varietate de găini care mănîncă mai puțin (alimentație redusă cu 35 la sută la cocoși și cu 17 la sută la găini) în comparație cu rasa de bază Rhode Island Red. Succesul acesta este rodul selecției riguroase efectuate la 15 generații de găini.

■ „Super Puma" este noul tip de elicopter produs în Franța și destinat luptei împotriva incendiilor de pădure. Aparatul poate transporta 2 400 litri de apă, iar după consumul acestei încărcături se poate reface plinul în numai 60 de secunde, cu ajutorul unui tub introdus în orice sursă de apă — canal, piscină, rîu etc.

O gorilă albă, unică în lume!

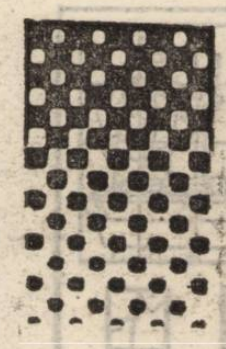

Fotografia vă prezintă singura gorilă din lume cu păr de culoare albă. Acest unic exemplar de pe Terra are 29 de ani și trăiește în parcul zoologic din Barcelona, constituind cel mai puternic punct de atracție pentru vizitatori.

Citiți în numărul viitor:

SCULPTURI STRANII PE... LUNĂ

O mutare în stil scoțian

Biblioteca din Selkirk-Shire, Scoția, trebuie să se mute într-un nou local care i-a fost atribuit de primărie. Întrucît fondurile alocate pentru operația mutării erau extrem de reduse, bibliotecarii au fost nevoiți să găsească „rezerve interne".

Cu puțin înainte de mutare, ei au propus fiecărui cititor să treacă pe la bibliotecă și să ia cu împrumut nu maximum două cărți, cum prevedea regulamentul, ci cel puțin cinci cărți. Ca urmare a acestei propuneri „generoase", dulapurile bibliotecii s-au golit iar după două-trei săptămîni cititorii au restituit cărțile la noua adresă contribuind, fără să bănuiască, la mutatul bibliotecii.

Cel mai eficient deșteptător

La imagine vă prezentăm un „deșteptător" care se află în curs de experimentare în Germania. Este vorba de un vibrator electromagnetic care se fixează în partea de jos a rămei patului sau divanului și se conectează la un releu electronic. La ora prestabilită patul începe să se cutremure într-un asemenea mod încît cel care doarme preferă să sară din el cît mai repede!

Insectele jenează... zborul avioanelor

Avioanele ar consuma mai puțin combustibil dacă n-ar exista... insectele. Cel puțin așa susțin unii specialiști de la NASA, care s-au angajat într-un program tehnologic destinat să reducă cu 50% consumul de combustibil al avioanelor. Una din posibilitățile de îmbunătățire a performanțelor aerodinamice ale avioanelor este scurgerea mai bună a aerului în jurul aripilor. Asigurîndu-se în permanență o scurgere regulată, denumită „flux laminar", se scade rezistența la înaintare, reducîndu-se implicit forța cerută motorului.

Din păcate, cadavrele de insecte se aglutinează pe bordul de atac al aripii avioanelor și perturbă acest „flux laminar", producînd o creștere a consumului de combustibil. Pentru a înlătura acest efect nedorit, inginerii americani testează în prezent diverse dispozitive de curățare și protejare a bordurilor de atac ale avioanelor.

Biblioteca județeană

magazin

SERIE NOUĂ – 105 ANUL XXXVI ● Nr. 19 (1855) SÎMBĂTĂ 15 MAI 1993 16 PAGINI 50 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Stimaţi cititori,

Purtaţi de valul scumpirilor generale de după 1 mai, al cheltuielilor tipografice şi ele majorate cu 50 la sută ne vedem obligaţi să mărim şi noi preţul unui exemplar al revistei „Magazin", revistă care nu este sponsorizată şi nu este susţinută de nici o firmă din ţară sau din străinătate. Singurii noştri susţinători sînteţi dumneavoastră, cititorii revistei „Magazin".

Pentru dumneavoastră încercăm să rămînem la cel mai scăzut preţ şi, pînă la o altă creştere a preţului hîrtiei, nu mărim preţul revistei decît la

50 lei/exemplar.

Nu urmărim cîştiguri mari, urmărim doar să ne păstrăm cititorii fideli. Vă mulţumim pentru înţelegere.

ROMMEDICA '93

Tehnică medicală de vîrf pentru ROMÂNIA!

Importanţa şi semnificaţia primelor amintiri

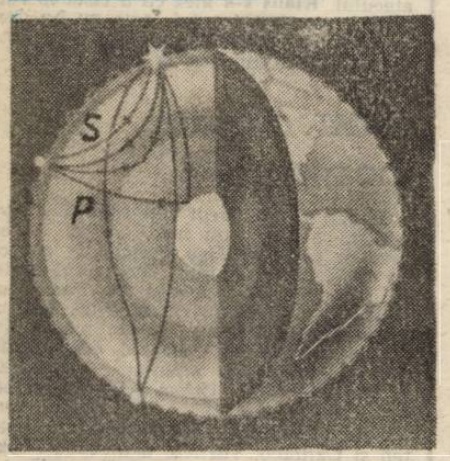

TERRA OBSERVATĂ DIN COSMOS

CÎND VA FI „CUCERITĂ" PLANETA MARTE?

O misiune spaţială care-şi propune să exploreze Marte – „planeta roşie" – va avea neapărată nevoie de un sistem de propulsie nucleară, susţine un grup de eminenţi oameni de ştiinţă şi industriaşi din SUA, în frunte cu Thomas Stafford, conducătorul grupului american participant la misiunea comună ruso-americană Apollo-Soyuz din 1975. Grupul de specialişti americani consideră că misiunile spaţiale către „planeta roşie" ar fi considerabil scurtate, ca timp, dacă va fi folosit un sistem de propulsie nucleară. Aceasta ar reduce şi gradul de expunere al astronauţilor la radiaţiile cosmice şi solare. Motoarele nucleare ar cîntări mai puţin şi ar reduce considerabil costurile operaţiunii.

Un lucru este sigur: costurile unei operaţiuni de amploare către planeta Marte sînt imense, de ordinul zecilor de miliarde de dolari, motiv pentru care perspectiva unei astfel de operaţiuni a fost amînată pentru anii 2020. Numai colaborarea tuturor marilor puteri spaţiale (Statele Unite, Agenţia Spaţială Europeană, Rusia) şi a altor state, cum ar fi Japonia sau Canada, reprezintă o soluţie realistă pentru această perspectivă îndrăzneaţă.

PROGRAM TV

■ Întîmplări adevărate

O „PENSIONARĂ" ÎNFRUNTĂ CONTINENTELE

Biblioteca MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

Un mare artist — Ray Charles

„Bunicul", de 62 de ani, a editat un nou album care, sînt sigur, va fi ascultat cu plăcere de orice amator de muzică bună... Este teribil de greu să scrii ceva nou despre un geniu, despre omul care a făcut să se epuizeze toate superlativele criticii și ale publicului meloman ! Vă voi spune, totuși, o mică poveste : a fost odată în America (Once Upon A Time...) un puști care se numea Ray Charles Robinson (23.9.1930, Albany/Georgia) și căruia îi plăcea foarte mult să cînte în corul bisericii. La vîrsta de șapte ani își pierde, vai !, vederea din cauza unui glaucom iar pînă la 17 ani va parcurge cea mai dificilă perioadă din viața sa... Nu împlinise 19 ani cînd melodia sa **Confession Blues** ajungea pe locul doi în topul american de rhythm&blues dar îi vor mai trebui șase ani pentru a deveni Number One cu **I've Got A Woman**... Legenda începuse : au urmat, firesc, **What'd I Say** ('59), **Georgia On My Mind** ('60), **Hit The Road Jack** ('61) **I Can't Stop Loving You** ('62) **Take These Chains From My Heart** ('63). A sosit momentul să ne ocupăm de recentul **My World**, noul album al acestui genial cantautor : invitați de 24 carate realizează, împreună cu Maestrul, momente memorabile, stilurile abordate fiind gospel-ul, blues-ul, rhythm &blues-ul, soul-ul, funk-ul. Din lipsă de spațiu voi aminti doar de **Eric Clapton** (remarcabilă **None Of Us Are Free** !), **Billy Preston** și **Jeff Porcaro.** Bătrînul ne oferă și două cover-versions — **A Song For You** (a legendarului chitarist Lion Russel) și **Still Crazy After All These Years** (a lui Paul Simon) piesă care în interpretarea lui Ray Charles „face ca originalul să sune ca o banală înregistrare demo" (citat din Billboard) !!! Părerea mea este că **My World** se poate alătura, liniștit, celor mai bune albume ale marelui muzician fiind și una dintre cele mai reușite apariții discografice din ultimii ani. La final, vă las în compania lui Ray Charles : „Dumnezeu mi-e martor că am destui bani pentru a-mi ajunge pînă la sfîrșitul vieții, eu lucrez de plăcere, știu să scriu muzică și știu cum s-o interpretez și o voi face pînă cînd Dumnezeu va hotărî altfel..."

ȘTIRI

••• **Terence Trent D'Arby** a încheiat lucrul la noul său album, intitulat **Symphony And Damn,** care va apărea în zilele următoare. Criticii apreciază că acest LP se vrea o replică la recentul Are You Gonna Go My Way al lui Lenny Kravitz...

••• **Red, Hot And Rap** este ultima, pînă acum, compilație din seria **Red, Hot AIDS** ale cărei fonduri sînt destinate luptei anti SIDA. Următoarele două volume, aflate în pregătire, sînt **Red, Hot And Rock** și **Red, Hot And Country...**

••• **Madonna** va avea un duet cu Barbra Streisand în noul său LP care va apărea la toamnă : este vorba de melodia **Anything You Can Do (I Can Do Better)** cunoscută americanilor din musicalul „Annie Get Your Gun". Să ne așteptăm, oare, la un mare hit ?

••• Pe cinci iunie va avea loc, în localitatea Milton din UK un mare „bal" mare ! Organizatorii l-au etichetat drept „un adevărat eveniment istoric"... Protagoniști vor fi **Metallica** și invitații lor, membrii grupului **Megadeth** al cărui lider, Dave Mustaine, l-a părăsit pe „metallişti" în ajunul semnării primului lor contract...

Concurs

Pe 1 iunie va trebui să expediați, **RECOMANDAT,** topurile voastre cu cele 15 preferințe din rap-ul și hip-hop-ul mondial.

Chiar dacă nu vă veți număra printre cîștigătorii concursurilor noastre lunare veți putea cîștiga, la finele anului, un premiu surpriză !

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Ten Summoner's Tales-Sting

Titlul de mai sus este o glumă a lui Mathew Gordon Sumner, **albumul conținînd nu zece ci 12 „povești" ! Sting nu și-a dezamăgit nici de această dată fanii, dimpotrivă, prezentul LP demonstrînd că afirmațiile făcute de Sting după apariția albumului Soul Cages n-au fost decît „praf în ochi" ! Dacă le-ați uitat vă voi spunee că Sting declarase că se lasă de meserie... Că nu s-a lăsat, este evident și parcă a devenit și mai „meseriaș", pe sound-ul său caracteristic, „brodînd" cu măiestrie un excelent rock intelectual care, pe alocuri, se „topește" în new wave punînd într-o plăcută dificultate pe melomanul care ar încerca să includă Ten Summoner's Tales într-o anume categorie ! Între prolog — If I Ever Lose My Faith In You — și epilog — Nothing' But You — se remarcă** Everybody Laughed But You, She's Too Good To Me, Shape Of My Heart, Something The Boy Said **și cunoscuta** It's Probably Me, **în aranjamentul original, piesă semnată de Michael Kamen, Eric Clapton și Sting...**

Aștept, cu nerăbdare, următorul „volum" de povestiri al lui Sting fiind sigur că pînă atunci fanii nu-și vor pierde credința în idolul lor roșcat (cele de mai sus parafrazează primul extras pe single...). Calificativ : pentru stele — bun.

P.S. Materialul sonor este asigurat de firma Music Factory **din B-dul Știrbei Vodă nr. 107, tel. 637 57 23.**

ORA MUZICII DE DANS

Programul prezentat azi poartă numărul de catalog 15.

1. Pippero-Le Mystère De Voix Bulgares mixați, (dacă aveți curaj), o piesă folclorică bulgărească pe un ritm de hip-hop, adăugați vocea unui D.J. italian și veți obține un posibil mare hit de discotecă !
2. Psychos-Falco.(agresivă, brutală chiar...)
3. A Little Of A Time-Thomas Anders (un slow „călduț")
4. Hey Love-Inner Circle (un reggae în stilul inconfundabil al cvintetului)
5. Back To The Grill — MC Search (rap „Made In USA")
6. Do You Really Want Me ? — Jon Secada (latino-disco)
7. Who's Fooling Who ? — Double You (cuvinte puține, 123 beats...)
8. Hello-Shakespear's Sisters (cel mai recent extras pe single de pe albumul Hormonally Yours. Se pare că „Surorile" s-au cam certat...)
9. Rock Your Baby — KWS continuă linia trasată de precedentul lor hit — Please Don't Go)
10. End Of The Road-Boys II Men (un remix al super-ultra-mega-succesului de anul trecut...)
11. Precious Form-Sailor (latino-disco-rock)
12. Mission Of Love-Jason Donovan (încă o încercare a frumosului australian de a reveni în frunte. Piesa este acceptabilă, plăcută, dar păcătuiește prin numeroasele „artificii" introduse...)
13. Unity & Faith-N Factor (un amestec de afro și de hip-hop)
14. Arriba-Francesco Napoli (italianul revine cu un latino-dance mix. Se pare că și-a amintit de timpul cînd era Number One în topuri cu cele două volume ale potpuriului Balla,Balla !)

LA MULȚI ANI !, pentru **David Gahan** (9.5.1962), **Billy Joel** (9.5.1949) **Bono Vox** (10.5.1960), **Emilio Estevez** (12.5.1962), **Steve Winwood** (12.5.1946), **Stevie Wonder** (13.5.1950), **Peter Gabriel** (13.5.1950), **Johnny Logan** (13.5.1955), **Fabrice Morvan** (14.51966), **Danny Wood** (14.5.1969), **David Byrne** (14.5.1952), **Patrick Bruel** (14.5.1959) **Mike Oldfield** (15.5.1953). Pe 13 mai **Ritchie Valens ar fi împlinit 52 de ani...**

Doresc să corespondeze : Livia Aninoșanu, str. Tătulești nr. 19, bl. 82, sc. C, ap. 42, sector 4, București (cu fani Queen), **Gabriela „Knight",** str. Turnu Măgurele nr. 45, bl. 3/7, sc. 2, ap. 103, sector 4, București (cu fani NKOTB și Marky Mark), **„Janet Jackson",** str. Turda nr. 131, bl. 10 A3, sc. A, ap. 7, sector 1, București (cu fani Michael Jackson), **Alina,** str. Cantemir nr. 6, bl. T2, sc. 3, ap. 6, D. T. Severin, 1500, Mehedinți (pe diverse teme. Are 14 ani), **Gabriela Birtacean,** str. Ion Meșter nr. 3, bl. G, sc. 5 ap. 47, Mănăstur, Cluj-Napoca, 3400 (pe teme muzicale), **Ramona Lupașcu,** Calea Națională nr. 263, bl. B4, sc. D, ap. 15, Botoșani, 6800 cu fani Queen și DM), **Simina Călinescu,** Calea lui Traian nr. 239 bl. Nord—22, sc. A, ap. 11, Rm. Vîlcea, 1000, Vîlcea (dorește textele pieselor Man In The Mirror, Billie Jean, Give In To Me și I Just Can't Stop Loving You), **Ioana Nica,** str. Gîrlei nr. 98, sector 1 București (cu fani Vanilla Ice și NKOTB), **Andreea Iordache,** Drumul Taberei nr. 15, bl. A1, sc. 2, ap. 88, sector 6, București, 77305 (cu fani Roxette), **Oficial Fan-Club Queen,** O.P. 1, C.P. 131, Galați, 6200 (face înscrieri), **Marcela Ficilă,** str. 1 Mai nr. 32, Tecuci, 6300, Galați (pe teme muzicale. Are 14 ani), **Irina Cojocariu,** str. Gh. Petrașcu, bl. 40, sc. 4, ap. 75, Tecuci, 6300, Galați (pe diverse teme. Are 14 ani), **Viorica Zaharia,** str Gh. Petrașcu, bl. B1, sc. 1, ap. 18, Tecuci, 6300, Galați (pe teme muzicale. Are 14 ani), **Cătălin Rada,** str. Tîrgu Neamț nr. 28, bl. M1 sc. A, ap. 26, sector 6, București, 77486 (dorește texte din repertoriul Roxette).

PLIETE

Top 20 european

În a 19-a săptămînă a anului, topul european al canalului MTV arată astfel : 20 **(NI) Jade** intră în top cu melodia **Don't walk away.** 19 **(17)** Coboară lent **Sting** cu **If I ever lose my faith in you.** 18 **(13)** O cădere dramatică și pentru **Michael Jackson** cu **Give in to me.** 17 (12). Tot cinci poziții alunecă și **Shinehead** cu **Jamaican in New York.** 16 **(NI) Midhigtț Oil-Trugannini.** 15 **(11) Whitney Houston** cu **I'm every woman.** 14 **(20)** salt spectaculos pentru **Noua Ordine** cu hitul **Regret.** 13 **(7)** În schimb, **David Bowie** cade 6 locuri cu **Jump they say.** 12 **(NI)** Urîții de la natură, **Naughty by Nature** intră direct pe acest loc cu **Hip Hop Hooray.** 11 **(8) Lenny Kravitz** cu **Are you gonna go my way.** 10 **(15)** Urcă frumos **George Michael** și **Queen** cu **Somebody to love.** 9 **(14)** Urcă și **Bon Jovi** cu **Bed of Roses.** 8 **(6) Depeche Mode — I feel you.** 7 **(9) The Beloved — Sweet Harmony.** 6 **(4) Dr. Alban** cu **Sing Hallelujah.** 5 **(10)** Salt pentru **Ugly Kid Joe** cu **Cats in the Cradle.** 4 **(3) Ace of base** ies de pe podium cu **All that she wants.**

Pe podium, cele trei trepte sînt ocupate de : **Bronz : Haddaway** cu **What is Love** care vin de pe locul 5. **Argint : Shaggy-Oh, Carolina !** care staționează. **Aur : Pentru a doua săptămînă nr. 1. Snow** cu **Informer.**

Surorile lui Shakespeare fac yoga

Vocalista grupului **Shakespeare's Sister, Siobhan Fahey** a fost spitalizată săptămîna trecută datorită unei accidentări la coloană în timpul unor exerciții de yoga. Un purtător de cuvînt al casei ei de discuri a infirmat unele relatări apărute în presa britanică conform cărora Fahey ar fi fost internată într-un spital psihiatric, adăugînd că ea e în convalescență la o clinică specializată în medicină holistică. „Nu sunt nici un fel de probleme psihiatrice sau de droguri" a mai adăugat.

Gilbert Clarke nu mai poate cînta

Chitaristul ritmic al formației Guns'N Roses, Gilbert Clarke a fost operat la încheietura mîinii drepte pe care Gilbert și-a fracturat-o într-un accident. El a ieșit din spital în aceeași zi, iar chirurgul de la Clinica Kirian-Jobe din California a declarat că operația a fost un succes și că Gilbert Clarke se va putea alătura formației pentru turneul pe care Guns'N Roses îl va începe la sfîrșitul lunii mai.

Ugly Kid Joe a fost atacată

Formația **Ugly Kid Joe** care se află în top 20 cu hit-ul Cats in the Cradle a fost atacată în timp ce cînta într-un spectacol la Long Island, New York. Formația a trebuit să părăsească scena în urma unui tir cu sticle de bere aruncate de spectatori. Ironia sorții, ei tocmai interpretau o melodie despre beție, intitulată **Whiplash Liquor,** în momentul atacului. **Klaus** s-a ales cu o rană la cap, care a necesitat 4 copci. Asta nu l-a descurajat pe membrii grupului, ei fiind gata să cînte din nou la Long Island.

Nou album pentru U2?

Grupul U2 au făcut finisările la cîteva melodii pentru un nou album. Ei au vrut să producă doar 4 melodii pentru un EP care să apară în momentul inițierii turneului lor **Zooropa '93.** Dar formația s-a simțit foarte bine în studioul de înregistrări și au realizat mai multe piese. Apropos de turneul **Zooropa '93,** alte grupuri și-au anunțat participarea. E vorba despre Urban Dance Squad, Claw Boys Claw, Belly, Die Totenhosen, An Emotional Eish, Einsturzende Neubaten și Galliano. Turneul a început weekend-ul trecut, pe 9 mai, la Rotterdam.

GEORGE CUȘNARENCU

CM SRL

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1 telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București..

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO BOX 33—57. Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33. Telex 11995. Piața Presei Libere nr. 1. Sector 1, București România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor șef : DUMITRU FILIP
Tel/Fax : 311.08.66
Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

magazin

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție) Ion Tugui, Ecaterina Bătrîneanu Aurora Popescu, Paul Ioan (șef secție) (1630) : Mihaela Dorobanțu, Șerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoaiă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633) SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659). Dorin Măran (2692).

ECHIPA DE SERVICIU

Responsabil de număr : Aurora Popescu, Paul Ioan ; Secretar de redacție : Dumitru Mateuță : Tehnoredactor : Costea Spiru ; Corectori : Melania Constantiniu, Delia Costea, Irina Stoica.

ROMMEDICA '93

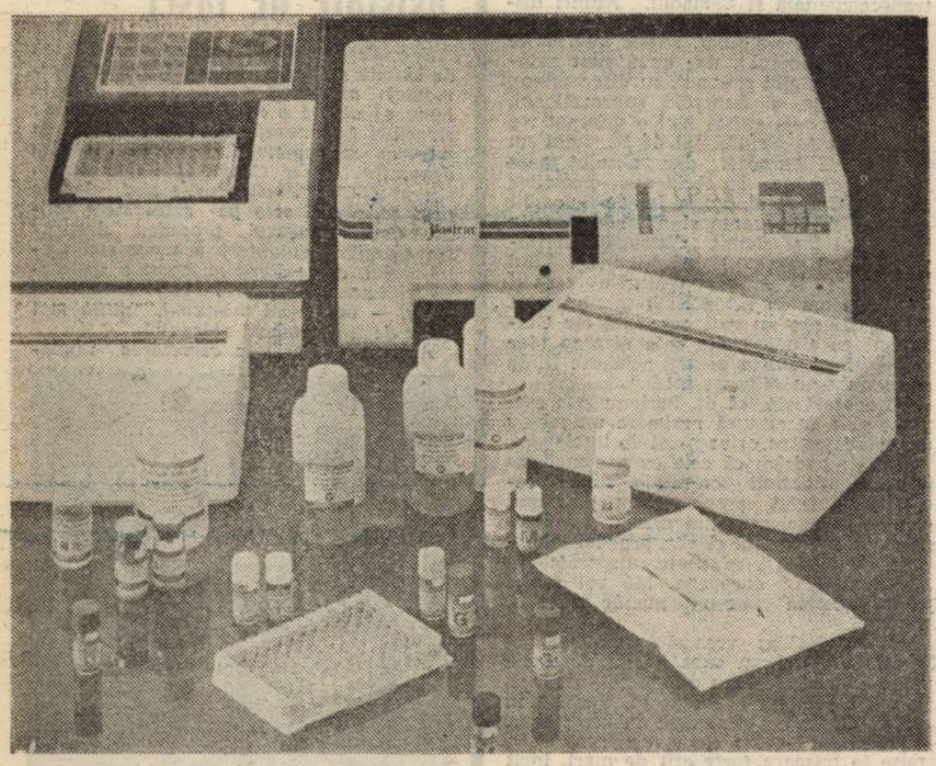

TEHNICĂ MEDICALĂ DE VÎRF PENTRU ROMÂNIA!

Cu prilejul ediției din acest an a expozițiilor specializate ROMMEDICA, ROMPHARMA și ROMORGADATA, am consemnat cîteva opinii ale unor expozanți reprezentînd firme de prestigiu pe piața mondială, precum și a unui specialist român.

Dr. Anne Muller — Director medical și științific la Sanofi Diagnostics Pasteur. Am venit aici în 1984, după o îndelungată carieră în transfuzie — tehnician mai întîi, ca mulți dintre studenții care își încep cariera, apoi ca responsabil al diferitelor laboratoare, ocupîndu-mă mai ales de colectare și producție. Pentru aceste două motive, de altfel, am fost solicitată de Sanofi.

Am participat la colocviul organizat la București prin colaborarea universităților din București și Paris. În următorii ani se va repeta această experiență : cursuri de cîteva săptămîni pentru aproximativ 40 de participanți, pe probleme de transfuzie. Am fost cucerită atît de calitatea cursanților, cît și de perfecta coordonare a colaborării între profesorii francezi și români.

Părăsesc acum Bucureștiul, dar am fost foarte mulțumită de zilele petrecute aici, atît pe plan profesional, cît și personal.

Dr. Adrian Oprea — Directorul Centrului de transfuzie din Suceava. Am venit aici în special pentru a vedea cîteva firme care oferă aparatură și reactivi folosiți în centrele de transfuzie. M-a impresionat în mod deosebit firma Sanofi-Pasteur care oferă kit-uri pentru depistarea HIV, deci agentul care provoacă SIDA și antigen HBs, markerul hepatitei B. Prețurile lor sunt la ora actuală mult mai mici decît cele ale firmei care vinde în prezent aceste kit-uri în România. Ele sînt, după datele elaborate de laboratorul național de referință de la Institutul de Virusologie „Ștefan S. Nicolau", de bună calitate. Am încercat de altfel să încheiem un precontract cu reprezentanții firmei pentru a cumpăra în viitorul foarte apropiat și aparatura necesară laboratoarelor noastre pentru depistarea virușilor HIV și HBs.

Rep. V-au mai interesat și alte firme ?

A.O. M-au impresionat deosebit de plăcut firmele prezente cu aparatură de laborator și diagnostic, mai ales pentru că sunt medic de laborator și ținînd cont că am putut vedea asemenea aparatură în Franța. Menționez firme ca Olympus, Culter, Beckman, care au venit cu lucruri noi pe piață. Sper că Ministerul Sănătății, prin reprezentanții săi, va fi receptiv la oferte, achiziționînd în mare măsură această aparatură.

Georgeta Stana, Director adjunct, Blue Ridge International. Pentru firma Beckman, reprezentată în România prin firma Blue Ridge International, expoziția ROMMEDICA '93, specializată în aparatură medicală, a fost un adevărat succes. În primul rînd datorită numărului extrem de mare de vizitatori — și nu vizitatori oarecare, ci specialiști care au știut ce să întrebe și cum să întrebe, dovedind practic că țara are nevoie foarte mare de dotări și redotări de laborator în cercetarea în domeniul chimic. Specialiștii care au venit la noi au precizat de ce este nevoie. Avem acum un număr de aproximativ 200 de comenzi, deci tot atîția beneficiari. Singurul lucru care ne mai împiedică este problema financiară, o problemă la nivel național, care sperăm să se rezolve în cel mai scurt timp.

Ariadna Ruxandra Avram, biochimist, Sanofi — Pasteur. Firma este prezentă începînd din anul 1990 pe piața românească în special cu trusa de teste Elisa și kiturile de diagnostic HIV și pentru antigenul hepatitei B. Am fost și sîntem principalii furnizori pentru programul Phare al Comunității Europene pentru România, vînzările noastre ridicîndu-se anul trecut la aproximativ două milioane de dolari. Printre clienții noștri cei mai fideli figurează centrele de transfuzie universitare din țară, cu care căutăm să avem nu doar relații comerciale, ci și științifice și tehnice, căutînd să le asigurăm atît produse de calitate, cît și informație științifică la zi, plus specializare pentru cei mai competenți, la sediul nostru de la Paris.

Pentru anul acesta ne gîndim la o lărgire a gamei noastre de reactivi prezenți în România, să trecem de la virusologie la bacteriologie, pînă la produse de hematologie, imunologie etc., să semnăm contracte de lungă durată cu partenerii noștri, să ne extindem activitatea...

Rep. — Ce reprezintă firma Sanofi ca dimensiune europeană ? Aveți menționat un loc șapte...

A.R.A. Firma Sanofi are, între principalii acționari și proprietari pe Elf-Acquitaine, care este prima companie din Franța și a șaptea pe plan mondial. De fapt în Franța este prima în ceea ce privește produsele pentru diagnostic și a doua, după Rhône/Poulenc, pentru produse farmaceutice.

Rep. Și pe plan mondial ?

A.R.A. Deținem cea mai bună poziție pentru Hepatita B — fiind deci cotați ca avînd cea mai bună sensibilitate — și deținem de asemenea un test general de mare performanță pentru HIV.

Sanjiv Suri, Director pentru Europa Centrală și de Est, Sanofi — Pasteur. Sanofi Diagnostics Pasteur reprezintă de fapt un grup de 20 de companii, cu un număr de 1700 de angajați și desfăcînd în peste 100 de țări produse de diagnostic de uz uman. Vînzările pentru 1992 au depășit 200 milioane de dolari ! Ne-am concentrat asupra următoarelor domenii principale ale diagnosticului de laborator: virusologie (SIDA și hepatite), bacteriologie, microbiologie, imunohematologie, alergologie, boli autoimune și infecțioase, imunologie. În România avem un partener tradițional în Regia Autonomă UNIFARM, distribuitorul produselor noastre pe piața românească.

Grupaj de :
MIHAELA DOROBANȚU
și ADRIAN HOAJĂ

Agro-chimia anului 2000

Cum vor putea fi hrăniți cei 10 miliarde de oameni care vor popula Pămîntul în anul 2025 ? Prin creșterea producției agricole și protecția mediului înconjurător. Acestea sînt obiectivele marilor concerne din sectorul agro-alimentar pentru secolul XXI. Și marele trust francez Rhône-Poulenc se înscrie în această strategie globală, preconizînd lansarea a opt produse de vîrf pînă în anul 2000.

În agricultura țărilor avansate se pune un mare accent pe dezvoltarea unor specii rezistente de plante, pentru limitarea tratării lor cu îngrășăminte chimice, pentru protecția mediului înconjurător. Produsele chimice sînt realizate sub formă de granule sau lichidă, în săculeți și plicuri hidrosolubile și biodegradabile. Introduse în pulverizatoare, sau puse la rădăcina plantelor, ele rezolvă astfel problemele legate de manipularea produsului chimic și contaminării prin ambalaje.

Actuala explozie demografică, tendință care se va menține, susțin experții, pînă în anul 2 025, va ridica în continuare mari probleme țărilor subdezvoltate și în curs de dezvoltare. Africa va avea peste 15—20 de ani circa 20 de mari orașe cu o populație de cel puțin 10 milioane locuitori. Complexa ecuație : creștere demografică / suprafață cultivabilă nu poate fi rezolvată decît prin creșterea randamentului la hectar în marile zone agricole. Producția a cunoscut creșteri spectaculoase în ultimii ani în țări din Extremul Orient, precum China, Indonezia, Thailanda și chiar Vietnam.

Comunitatea Economică Europeană (CEE) reprezintă 30 la sută din cererea mondială de produse agro-chimice. Cu toate acestea, în interiorul Comunității nu se vorbește decît de reducerea surplusurilor agricole și abandonarea prețurilor garantate. În anul fiscal 1991—1992, în țările membre ale CEE s-a înregistrat o regresie a nivelului vînzărilor de produse fitosanitare de 15 la sută, iar această tendință se va amplifica în următorii ani. Marile concerne europene sînt deosebit de interesate de penetrarea piețelor Extremului Orient și ale Europei de Est, Europa de Est reprezintă circa 10 la sută din cifra anuală de afaceri de 24 miliarde de dolari înregistrată de marele concern francez Rhône-Poulenc, în timp ce nivelul vînzărilor în țările membre ale CEE reprezintă 50 la sută. Cele mai apreciate produse de ultimă oră ale marii societăți Rhône-Poulenc dintre care unele au fost deja comercializate, iar altele urmează să pătrundă pe piață în următorii cîțiva ani sînt : fungicidul bromuconazole (cu un larg spectru de utilizare la cereale), fungicidul 727 (pentru tratarea semințelor), fungicidul 397 (pentru vița-de-vie, tomate, cartofi), trei insecticide (pentru rapiță, floarea-soarelui, orez), erbicidul flurtamone (pentru cereale) și fungicidul 946 (regulator al creșterii bumbacului și cerealelor).

Începutul mileniului al III-lea va aduce, fără îndoială, o acerbă concurență pentru dominarea piețelor agro-chimice mondiale, aflate într-o continuă segmentare, un mare progres în cercetare și știință și o diversificare accentuată a producției, de pe urma cărora „cetățeanul planetar" nu va avea decît de cîștigat.

ȘERBAN FILIP

TERRA OBSERVATĂ DIN COSMOS (II)

Pînă unde poate fi urmărită o placă care plonjează în mantaua terestră, cum este cazul, spre exemplu, al plăcii Pacificului sub Japonia? Se deplasează sau nu între mantaua superioară și cea inferioară, la o adîncime de 660 kilometri? Geofizicienii se împart în două tabere: cei care susțin ultima ipoteză și cei care o resping. Datele furnizate de Geoscope au dat dreptate, într-un fel, ambelor tabere. Astfel, în nordul Japoniei, placa pare să se deplaseze pînă la o adîncime de 1 000 kilometri, în timp ce în alte regiuni ale globului se limitează la 660 kilometri. Nimeni nu se mai îndoiește în prezent de existența unei mari structuri reci, în formă de coroană, ce înconjoară Pacificul, corelată cu zonele de subducție.

Cercetătorul francez Yannick Ricard, și specialiștii americani Marc Richards și Carolina Lithgow-Bertelloni au simulat pe ordinator evoluția plăcilor continentale în zona Pacificului în ultimele 200 milioane de ani. Deplasîndu-se cu o viteză de 5 centimetri pe an în mantaua superioară, iar apoi cu un centimetru în mantaua inferioară, ele fac contactul cu nucleul Pămîntului, unde se reîncălzesc. Ele sînt prea fine pentru a putea fi percepute cu tehnica seismică actuală — au grosimi de cîteva zeci de kilometri. Ele formează faimoasa „coroană rece" evidențiată de datele furnizate de Geoscope și sînt probabil responsabile de organizarea pe scară largă a convecției în mantaua terestră și fac legătura între tectonica plăcilor și această convecție profundă (convecția fiind un tip de transfer de căldură prin curenți). Deci, actuala mișcare de convecție este rezultatul ultimilor 200 de milioane de ani de tectonică a plăcilor. Aceste rezultate au dat naștere unei dispute între susținătorii unui sistem convectiv unic în toată mantaua și cei ce susțin existența unui sistem convectiv dublu, în două straturi. Se pare că cele două sisteme coexistă, la o adîncime de 660 kilometri, între mantaua superioară și cea inferioară.

Rețeaua Geoscope, formată din 23 de stații operaționale, dotate cu seismografe cu bandă largă, deosebit de sensibile, capabile să înregistreze vibrațiile, să realizeze arhivări și tratarea multiplă a datelor, este cea mai performantă din lume la ora actuală. Instrumentele se ameliorează continuu, datele sporesc calitativ și cantitativ. Specialiștii au efectuat studiile de fezabilitate pentru instalarea unui sistem de stații Geoscope pe fundul oceanelor. Pentru analizarea acestor date, vor trebui elaborate modele din ce în ce mai realiste și sofisticate, ce reclamă capacități enorme de calcul din partea superordinatoarelor.

Aventura științifică se va prelungi pînă pe planeta Marte, unde sonda rusească Mars-94 va depune în 1995 o stație denumită „Optimism", compusă din două magnetometre și două seismometre. Această expediție va face posibilă prima comparație între seismicitatea celor două planete telurice: Terra și Marte.

ȘERBAN FILIP

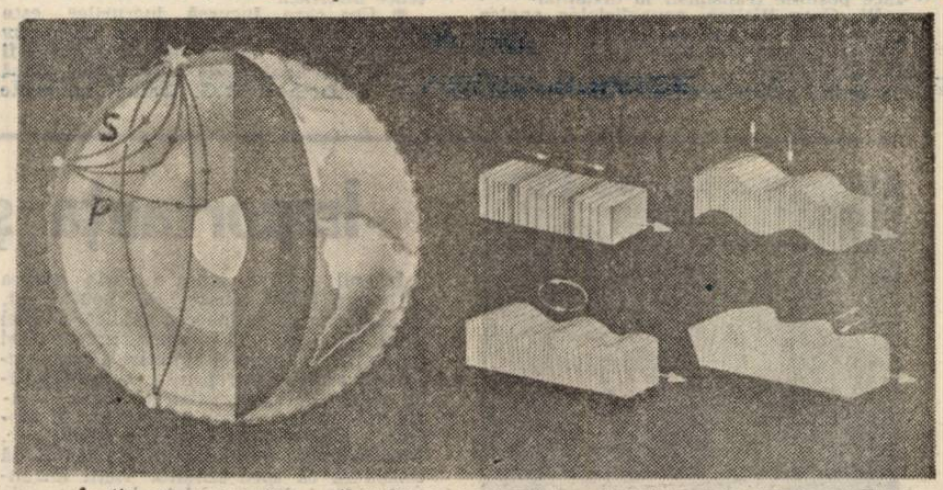

În timpul unui seism, vibrațiile se propagă la suprafața și în interiorul Terrei. Viteza și amplitudinea lor depind de mediile pe care le traversează. Undele de suprafață deformează solul vertical și orizontal, făcînd înconjurul Terrei de mai multe ori. Undele de volum (P și S) se propagă în interiorul globului, viteza crescînd în funcție de profunzime.

incursiune în paranormal

Pot fi dobîndite puterile paranormale? (II)

În episodul anterior încheiam articolul cu observația interlocutorului și colaboratorului nostru, dl. MIRCEA PERIANU, din Bîrlad, amintind că în unele practici inițiatice orientale se folosesc o seamă de plante cu efecte speciale, pentru a „evada" din această lume. Unii yoghini, se spunea, folosesc chiar anumite pastile „confecționate" de ei înșiși (sulf, mercur și alte substanțe toxice). Consider această practică absolut contrară oricărui tip de inițiere. Fenomenele paranormale și practica meditației atunci cînd sunt „sprijinite" pe intervenții exterioare asupra modificării conștiinței nu mai au nimic concludent în desfășurarea lor ; devin simple provocări, deosebit de primejdioase, iar caracterul lor evidențial este irelevant din punctul de vedere al cazuisticii paranormale ce se cuvine a fi atestată.

Printre posibilitățile de dobîndire a puterilor paranormale se pot enumera, în continuarea celor transcrise în episodul anterior, alte cîteva, așa cum mi-au fost comunicate de dl. Mircea Perianu :

Folosirea unor **mantre** — mantrele fiind cuvinte de forță sau cuvinte de putere care produc anumite vibrații în plan subtil.

„Conform teoriilor oculte întreg Universul este constituit din vibrații și prin aceste mantre se intră în rezonanță cu aumite Forțe ale Naturii. O mantră trebuie primită de la un guru și pentru a avea efect ea trebuie pronunțată sonor sau mental cu o anumită intonație specifică. Mantrele sînt păstrate în secret și nici un guru nu va accepta să inițieze pe primul venit deoarece el este răspunzător moral și acumulează karmă bună sau rea, în funcție de felul în care discipolul își folosește puterile obținute. Trezirea Conștiinței spirituale prin transmiterea de putere de la guru la discipol se poate face prin **Voință** (sankalpa), **Privire** (drishti) sau **Atingere** (shaktisanchara).

O altă modalitate este controlul vitalității în strînsă legătură cu reținerea energiei sexuale. Aceste exerciții pot fi practicate chiar și de europeni în condițiile civilizației noastre. Prana ca și Kundalini urmează drumul trasat de mental. Trezirea Kundalini are ca scop activarea Chakrelor. Kundalini este lumina divină care „aprinde" Chakrele. Fiecare din cele șapte Chakre atunci cînd este „trezită" conferă practicantului puterile paranormale specifice ei.

Ultima modalitate (de asemenea din inițiatica yoghină) vizează Samadhi. La Samadhi se ajunge prin Dharana (concentrație) și Dhyana (meditație). Acest termen înseamnă contemplația sau extazul și vine de la sufixul sanscrit „SAM", care înseamnă seninătate, liniște, și „ADHI", de la buddhi=minte, în traducere, „seninătatea minții".

Despre practicantul care reușește să treacă repede prin primele două faze pentru a se stabili pentru mult timp în a treia, se spune că a dobîndit „SAMYAMA", adică : complet, total, control, stăpînire, înfrînare, așadar, „controlul complet al proceselor de gîndire".

În esență este vorba de controlul mentalului, care pentru instabilitatea sa a fost numit de maeștri „marea pasăre" sau „nebuna casei", și constă în îmblînzirea lui tot așa cum se îmblînzește un cal sălbatec. După o lungă perioadă de timp și de eforturi susținute mentalul se stabilizează și ajunge la meditația transcendentală și Samadhi. Atunci discipolul obține puterile psihice ale mandalei pe care s-a fixat. Există mai multe feluri de Samadhi, dar două sunt principale : Samadhi rațional, cu diferențiere, cu dualitate, și Samadhi suprarațional, în care nu mai există nici o diferențiere sau dualitate. Primul fel de Samadhi nu conferă Eliberarea, dar absolut toate felurile conduc la obținerea puterilor psihice. Cel de al doilea fel de Samadhi conferă și Eliberarea și din acest motiv el a mai fost numit „distrugătorul impurităților" sau „Norul Virtuții". Cînd se ajunge la acesta, lanțurile care îl leagă pe om de PRAKRITI (natură) sînt rupte, Karma nu mai operează iar Universul cu Gunas-urile sale dispare (dar continuă să existe pentru celelalte ființe care nu s-au eliberat încă)."

În această sinteză dl. Perianu este evident că a încerat să realizeze un tablou accesibil pentru orice nivel de înțelegere. Dar să nu uităm că cele expuse mai sus aparțin inițiaticii orientale. Le-am reținut, în felul acesta răspunzînd mai multor cititori care îmi cereau o asemenea sinteză. Există și alte practici inițiatice, cu aceleași rezultate, aparținătoare spiritualității europene. Mă voi referi și la acestea într-un număr viitor al revistei.

Deocamdată aș vrea să atrag atenția că aceste practici nu sunt lipsite de unele primejdii, și încă nu dintre cele minore. Îl voi reproduce acum pe dl. Perianu în ceea ce mi-a comunicat în acest sens.

„Primejdiile sînt reale, deoarece sînt puse în mișcare forțe atît de mari, încît omul se află în fața lor atît de neputincios ca între fălcile unui rechin ! Din acest motiv aceste practici se fac în mod obișnuit sub îndrumarea unui inițiat, a unui guru. Dar ajutorul său constă doar în a te verifica ; și dacă corespunzi, îți dă metoda și îți arată calea. Însă traversarea marelui abis și a zonei întunecate trebuie să o facă fiecare singur, fără nici un ajutor. Imprudenții care se avîntă pe această cale fără a întruni un minimum de calități, pot suferi grave afecțiuni fizice, psihice și mentale, cel mai adesea nevindecabile ; (nebunie, diverse paralizii, incapacitatea de a mai gîndi etc.)."

ION TUGUI

Parapsihologia la marginea necunoscutului

FIZICA ÎN FAȚA FACTORULUI PSI

■ Un fizician celebru, Crockes, și un chimist nu mai puțin celebru, Ostwald, stau la originea unei teorii privind existența unui adevărat ...„radio cerebral".

■ Hans Berger, psihiatru din Jena și descoperitorul curenților cerebrali, propune în studiul său „Psyche", publicat în 1940 existența unei „energii psihice" care ar crea, prin intermediul undelor electromagnetice, fenomene de rezonanță între psihicul emițătorului și al receptorului, făcînd astfel posibilă comunicarea telepatică. Mai mult cercetători sovietici aveau să demonstreze la scurt timp că transmisia telepatică nu este influențată de ecrane care în mod normal blochează transmiterea electromagnetică. Și atunci ?

■ Fizicieni și fiziologi au fost practic unanimi în a considera că slaba capacitate energetică a creierului ar putea face posibile transmisii la distanță.

W. Grey Walter, neurofiziolog englez, afirmă în cartea sa „Creierul viu" : „Dacă admitem că cele mai puternice unde cerebrale ar putea constitui semnale radio, atunci acestea ar deveni victimele zgomotului de fond general la doar cîțiva milimetri de suprafața craniului"!

■ Lumea fizicienilor și cea a fiziologilor este însă departe de a... ajunge la consens în această problemă! H. Schaefer, fiziolog german și S.G. Goal, matematician englez sunt de părere că teoria energetică nu trebuie total înlăturată. Pe cînd P.Jordan, un foarte cunoscut fizician teoretician consideră că parapsihologia trebuie să renunțe la orice explicație fizică, situîndu-se de partea lui J.B. Rhine (cel care, după cum vă amintiți, a introdus termenul de „percepție extrasenzorială") în a susține „efectul nefizic" al psihicului . Dar, iată că un alt fizician teoretician, J.Petzold, tot german și el, afirmă că telepatia și clarviziunea pot fi clasificate printre fenomenele fizice, chiar dacă nu este vorba aici de un transport energetic. Nici domeniul fizicii însăși nu este lipsit de inconsistențe interne...

■ Cea care „încurcă lucrurile" este clarviziunea în viitor. Pentru un motiv foarte simplu: un semnal care poate fi recepționat înainte de a fi produs, după cum remarcă și W.G. Walter, nu poate face parte dintre fenomenele fizice! Cu alte cuvinte, precogniția nu este un fenomen care să respecte așa numita cauzalitate : cauza trebuie totdeauna să preceadă efectul!

■ Dar problema cauzalității este departe de a fi o problemă încheiată pentru fizică și, oricum, din punct de vedere filosofic are încă multe puncte neclare. De aceea, poate, același P. Jordan este de părere că precogniția nu poate fi respinsă a priori. Încercîndu-se o precizare a acestei noțiuni, s-a emis o ipoteză extrem de interesantă. Conform lui A. Neuhaäusler, ar putea să existe un fel de „schițe ale viitorului", sau, cum le-a numit G.D. Wasserman, „structuri psihice preexistențiale". Și, de fapt precogniția ar acționa asupra acestora, și nu asupra evenimentelor efective! Ce să mai vorbim despre alte idei, cum ar fi cea a unei „conștiințe universale purtătoare a unui plan", sau altele bazate pe teoria continuum-ului spațiu — timp al lui Einstein și Minkowski... Dar, despre o astfel de teorie, avînd doi autori a căror celebritate nu poate fi pusă la îndoială (și nici seriozitatea și profesionalismul lor!), Wolfang Pauli și C.G. Jung, vom vorbi în episodul următor...

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

Structuri metalice miniaturale asistate de laser

Specialiștii de la Institutul Max Planck de chimie și biofizică din Göttingen (Germania) au reușit pentru prima oară în lume să obțină o rază laser pe bază de structuri tridimensionale foarte fine, de mărime micrometrică. Utilizînd tehnica denumită „Laser Chemical Vapor Deposition" (LCVD), structurile sînt depuse prin scriere directă pe substratele solide. Grație acestui procedeu destinat transformării voluntare a suprafeței materialului, cercetătorii au creat o structură tridimensională asemănătoare turnului Eiffel — un obiect minuscul, puțin mai mare decît o brichetă obișnuită.

Această inovație în cercetarea fundamentală contemporană are importante implicații în tehnologie — în special în domeniul microelectronicii și tehnicii microsistemelor. Cercetătorii din Göttingen păstrează un contact strîns cu industria, cum ar fi proiectul dezvoltat în comun cu trei mari firme din industria microelectronicii. Specialiștii din Göttingen consideră că tehnica laser actuală la nivelul cercetării fundamentale va putea să constituie obiectul aplicațiilor de vîrf în construcția micro-detectoarelor sau a aparatelor de măsură de înaltă precizie, care vor putea funcționa pe post de detectori acustici sau indicatori de debit.

Unii cercetători care lucrează în domeniul tehnicii de înaltă frecvență intenționează să folosească noul procedeu pentru a construi un aparat de rezonanță cu microunde, și, în perspectivă, în domenii le semiconductorilor, supraconductorilor și materialelor ceramice. Noul procedeu nu este poluant.

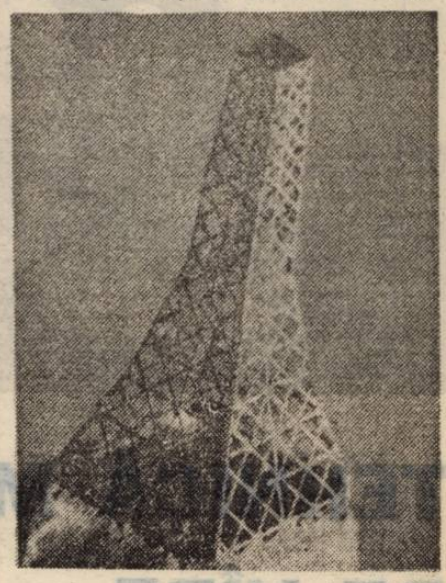

Reciclarea pieselor electronice

Reciclarea componentelor televizoarelor, radiourilor, casetofoanelor și a cuptoarelor cu microunde a luat o amploare la fel de mare ca reciclarea sticlei și hîrtiei în țările europene dezvoltate. În Marea Britanie, organismul Industry Council for Electronic Equipment Recycling (ICER) a inițiat recent o campanie pentru identificarea celor mai bune modalități de reciclare a componentelor electronice. În Marea Britanie se aruncă în fiecare an, circa 6 milioane de componente electronice, de la casetofoanele stereo, pînă la copiatoarele în culori. Toate acestea valorează circa 50 de milioane de lire sterline, reprezentînd materiale valoroase, cum ar fi aurul, cuprul, sticla și hîrtia. Acestea nu se colectează din cauza costului ridicat al acestei operațiuni și pentru că nu există o piață asigurată pentru materialele reciclate.

Importanța și semnificația primelor amintiri

În anii 1970 se lansa o teorie asupra „primului țipăt" lansat de nou-născut, pe baza căruia se încerca explicarea unei stări emoționale la naștere, precum și indentificarea primei amintiri a individului. Cercetările întreprinse asupra fetusului (mișcările lui înregistrate și-n ecografie, măsurarea ritmului cardiac în momente diferite și ca reacții la stimuli etc. i-au făcut pe unii oameni de știință să considere că spre sfîrșitul vieții intrauterine fătul dispune deja de o memorie așa-zis precoce. Fătul explorează mediul uterin în care trăiește, susțin ei, la anumite inițiative, reacționează la stimuli exteriori (sunet, temperatură etc.) cu o promptitudine din ce în ce mai mare. Explicația ar fi că fătul dobîndește spre sfîrșitul perioadei intrauterine o memorie de scurtă durată. Unii cercetători susțin că faptul este înzestrat în același timp și cu o memorie emoțională, care contribuie la formarea temperamentului său. În funcție de aceasta, nou — născutul și apoi copilul mai mare este mai vesel sau mai plîngăreț, mai curios sau mai indiferent la mediul înconjurător. Această memorie emoțională prezentă în viața uterină, fiind de scurtă durată, nu păstrează niciodată amintiri din acea perioadă care să poată fi povestite, verbalizate ulterior, deși, după părerea unora dintre specialiști, ea nu ne părăsește pe tot parcursul vieții, fiind înglobată în temperamentul fiecăruia.

La cele mai multe persoane, primele amintiri sînt legate de momentul declanșării vorbirii. La altele însă ele datează cu mult după acest moment. Cum se explică? Specialiștii spun că unui copil care a început să vorbească îi trebuie un timp mai scurt sau mai îndelungat (diferit deci de la caz la caz) pentru a ajunge la o maturizare psihologică și neurologică suficientă conștientizării propriei ființe. Abia cînd dobîndește această capacitate, copilul poate să-și amintească și să povestească despre sine. Indiferent cînd apar primele amintiri, ele sînt foarte importante prin conținutul și semnificația lor ele fiind adevărate metafore ale eului nostru. Ele dezvăluie acea parte din noi la care sîntem deosebit de sensibili. Cînd un adult vorbește de copilăria lui, imaginile evocate arată mai mult ceea ce este omul în momentul cînd povestește decît ceea ce a recompus din memorie. Memoria aduce la suprafață subconștientul vorbitorului și nu al copilului care a fost.

Amintirile venite din prima copilărie au fost serios studiate de specialiștii în neuroanatomie. Pe baza acestor cercetări s-au emis două teorii. Prima susține că primele conexiuni neuronale, responsabile de păstrarea primelor amintiri se șterg pe parcursul timpului. Cea de-a doua, mai aproape de teza psihanaliștilor, merge pe ideea că primele amintiri sînt depozitate în subconștientul profund, în acea „cutie neagră" a fiecăruia dintre noi, și sînt capabile să iasă la suprafață sub efectul unei emoții sau al unui tratament special. Un argument în plus în susținerea acestei teorii este faptul că unele persoane foarte în vîrstă sînt capabile să-și amintească întîmplări foarte îndepărtate în timp, deși nu reușesc să rețină evenimente foarte apropiate ca dată.

AURORA POPESCU

starea de VECHE

„Apa de Clary" și comunicarea prin gînd

Cei care se apropie azi de «cazul Edgar Cayce», cu dorința de a delimita înzestrările sale reale de «aura» de legendă, cu inevitabile «fantazări» care însoțesc peste timp orice fenomen enigmatic, ajung să întrezărească un «hotar» temporal — un eveniment și un deznodămînt — care configurează în viața lui Cayce **o primă etapă, de revelări lente, cumulative** (1877—1900) și, respectiv, prefigurează **o a doua, cu frecvente psihocomunicări, atestate medical, științific.**

In toamna anului 1900, Edgar Cayce —pe atunci încă un necunoscut, din unghiul interesului public — se îmbolnăvește grav. Joseph Millard, autorul lucrării „OMUL MISTERULUI" (vezi numărul precedent al revistei), are în vedere o inexplicabilă criză de afonie, de pierdere evasitotală a vocii, precedată de o suită de migrene atroce de natură nevrotică. Medicii consideră că afectarea corzilor vocale ar fi ireversibilă, starea fizico-psihică a lui Cayce alterîndu-se vizibil, continuu.

„El începe să se roage" — scriu biografii săi, sugerînd, poate, declanșarea unei etape mistice în existența sa. Dar nimeni n-ar fi putut să prevadă în epocă, spre sfîrșitul anului 1900, o șansă de salvare și nici **„calea pe care Cayce ar fi trebuit s-o urmeze"** pentru a se salva. Se încheia, însă, un secol și începea un altul, infinit mai promițător...

În iarna 1900—1901, un hipnotizator, profesorul Hart, sosește în Hopkinsville, orășelul lui Cayce, în cadrul unui turneu de spectaculoase demonstrații hipnotice. Millard notează că **„în acea epocă, hipnotismu' pasiona toată lumea..."**. Și are absolută dreptate. Începutul secolului XX avea să marcheze, în Europa ca și în America, o resurecție a psihoterapeuticii experimentale, o perioadă în care bioenergia și biomagnetismul erau asociate tot mai frecvent terapeuticii prin sugestie, în stare de hipnoză. În acest context, afonia nervoasă a lui Cayce i se păru lui Hart un caz parcă predestinat unei astfel de vindecări. Ceea ce și încearcă, Cayce izbutind, în stare de hipnoză, să-și recapete vocea, chiar dacă ulterior, abstras acestei stări, recade în afonie. Explicația lui Hart, preluată de presa vremii pare convingătoare : **„Cayce intră foarte ușor în primul și în al doilea stadiu al hipnotismului, dar cînd încerc să-l fac să treacă în al treilea stadiu — somnul profund, în timpul căruia subiectul înregistrează și conservă sugestii post-hipnotice — el rezistă".** Lui Hart i se asociază un alt medic renumit în tratamentele sub hipnoză, doctorul Quackenboss, dar rezultatele sînt aceleași. Așa cum notează Millard în cartea sa : **„Edgar vorbea normal sub hipnoză, dar la trezire își pierdea din nou vocea".** Niciunul din ei, însă, nu se gîndește să facă apel la înzestrările native ale lui Cayce. Ideea aceasta avea să aparțină unui personaj, relativ uitat azi studentul în medicină Al Layne.

Ar trebui analizată cîndva **această disponibilitate catalizatoare a unor personalități,** cum li se spune curent, **«accentuate»** care au pus în lumină la timpul respectiv **harul lui Cayce de a se autodiagnostica — și de a diagnostica, în genere — în stare de transă.**

Experiența — hotarul temporal la care ne-am referit — se desfășoară (toți biografii săi fiind de acord) în ziua de 31 martie 1901. În acea zi, în timpul transei, Layne solicită în mod expres lui Cayce, autoinvestigarea :

— Spiritul dv. (citățm din Millard, în traducerea Elenei Rotaru), **vă examinează acum interiorul corpului, subconștientul dv. vă cercetează gîtul. El ne va spune ce anume îl afectează, îndicîndu-ne și remediul pentru a-l vindeca,**

Un minut mai tîrziu, vocea lui Edgar se face auzită, puternică și autoritară : **„Da, putem să vedem corpul. Afecțiunea pe care o constatăm este o paralizie parțială a corzilor vocale, datorită tensiunii nervoase.** Este suficient să sugerăm corpului să mărească circulația sangvină în partea afectată, timp de un scurt moment. (Iar după o pauză). **Circulația, în zona afectată, se accelerează și vindecă afecțiunea".**

Gîtul lui Edgar se înroșește, aproape instantaneu, ca și cum un aflux de sînge invadase brusc acea zonă. La capătul cîtorva minute, Edgar declară : **„Afecțiunea este vindecată. Sugerăm circulației să redevină normală și corpul să se trezească.**

Peste cîteva momente, Edgar deschise ochii. Așa cum aveau să ateste martorii oculari, acesta nu-și amintea nimic. Nu studiase niciodată și nu avea nici cea mai vagă noțiune despre circulația și afluxul sangvin, despre afectarea centrilor nervoși, și, în general, despre tensiunea nervoasă care condiționează funcționarea corzilor vocale.

„În transă — notează Millard — **Cayce vorbea ca un medic autentic".** De unde și ideea lui Layne de a recurge la aceste disponibilități psihoterapeutice ale lui Edgar Cayce pentru a interveni, atunci și acolo cînd bolile se dovedeau refractare tratamentelor clasice.

Ziua de 31 martie 1901 constituie un moment de răscruce, probabil, în istoria psihoterapeuticii, chiar dacă explicațiile fenomenului Cayce vor continua să rămînă îndelung controversate.

Controversate — de ce? — am putea fi întrebați. Diagnosticele formulate de Cayce, aflat în stare de transă, ipotetic vorbind, ar fi putut fi «induse» hipnotic de asistenții săi, cu certe cunoștințe medicale, în cazul amintit al lui Al. Layne, de un medic de înaltă calificare ca John Blackburn, ori de dr. Wesley Ketchum, un excelent homeopat. S-a și presupus, deseori, că unele din diagnostice i-ar fi fost sugerate... Pentru tratamentele, însă, prescrise de Cayce — inexplicabile și, uneori, de neînțeles — pare exclusă posibilitatea unei influențări exterioare, a unei «induceri» premeditate. În perioada în care Cayce avea să se implice în cazul, astăzi celebru, al vindecării unei fetițe, Aimée Dietrich, dincol de diagnosticul, absolut uimitor, se cere reținut, mai ales **tratamentul care constituia, medical vorbind, o premieră absolută.** Printre remediile indicate, în transă, figura și o anumită **«apă de Clary»,** despre care nimeni nu auzise nimic pînă atunci. Întrebat, tot în transă, ce este «apa de Clary», Cayce indică o formulă de preparare care avea să fie încredințată apoi unui bun farmacist. Înainte însă de a se obține medicamentul prescris, un francez, un om care se afla peste ocean la Paris, îl informează pe Cayce că, deși soluția amintită este necunoscută medical, **„tatăl său inventase și comercializase această «apă de Clary» cu mai bine de 50 de ani în urmă.** Și în continuare : **„Vă trimit alăturat o copie a formulei chimice a «apei de Clary» și felul în care ați putea s-o preparați".**

Formula și indicațiile de preparare coincideau însă integral, cu cele comunicate de Cayce în transă. Această interrelaționare între subconștientul lui Cayce și cel al unui «post de recepție» uman, aflat dincolo de ocean, la mii de kilometri, rămîne în esență «misterul cazului Cayce». Dacă este posibilă o asemenea intercomunicare, fie și în condiții absolut particularizate, comunicarea la distanță prin gînd nu mai este apanajul S.F.-ului, ci un brevet de neînțeles (încă) al naturii umane.

DOREL DORIAN

Punctul de criză

Odihnă veșnică și iertare divină. Lebăda a cîntat pentru Pierre Beregovoy sîmbătă noapte, 1.05.1993. O veste care a zguduit întreaga lume civilizată. De la Abraham Lincoln încoace (președintele ucis la 14 aprilie 1865, într-o sală de spectacole), opinia publică se „obișnuise" — din nefericire — ca oamenii politici de prim rang să fie țintele „pedepselor capitale" executate prin demența adversarilor și a ucigașilor cu simbrie. Lista înaltilor demnitari înlăturați cu neomenească cruzime de pe scena politică și a vieții este cutremurător de lungă. Gărzile de corp au devenit o banalitate, o anexă indispensabilă vîrfurilor societății — iată încă un detaliu care nu prea face bine actualului nivel de civilizație, dar asta este realitatea. Vă mai amintiți, probabil, de jogging-ul făcut de Bill Clinton într-un parc canadian, în preziua recentei întîlniri cu Boris Eltîn. Era dezinvolt și cu zîmbetul pe față... Dar pe lîngă el mai alergau cîțiva „sportivi", care confereau, totuși, acea normalitate la care s-a ajuns în zilele noastre. Oare cît de particulară este viața particulară a oamenilor politici de prim rang?

Pierre Beregovoy, fost prim ministru al Franței (din aprilie 1992), face o tragică excepție. El s-a sinucis după un scenariu gîndit și pus în aplicare cu un sînge rece care ne înfioară. Era și primar de Nevers, oraș în apropierea căruia și-a ales sfîrșitul. A preferat un decor natural, acolo unde să fie singur cu el însuși și cu Dumnezeu. Nu s-a înarmat în prealabil, ci a luat arma devenită disponibilă, arma omului său protector. Cînd a luat revolverul în mînă, Pierre Beregovoy rămăsese unicul său potector lumesc. Mai rămăsese Divinitatea. A coborît din mașină... Mă

gîlceava IDEILOr

întreb ce-au gîndit în acele momente cei doi însoțitori ai săi, șoferul și omul din garda de corp. L-ar fi putut împiedica? Este improbabil ca să nu fi bănuit, măcar în treacăt, ce are de gînd primul ministru. Probabil din obediență, cei doi subalterni au acceptat clipa de singurătate cerută de șef. Doar un fel de îndărăzneală providențială i-ar fi determinat pe cei doi companioni să treacă peste respect și cutumele de rigoare, să intervină oportun, să-l dezarmeze, să evite tragedia. Omenește ar fi fost posibil, în fața morții toți sîntem egali...

Dar cei doi însoțitori n-au intervenit și nu sînt culpabili în nici un fel. Natura umană nu te înzestrează întotdeauna cu suficientă voință în momentele limită. Toți trei, nu numai Pierre Beregovoy, au traversat momentele critice. Dar așa cum se respectă testamentul unui defunct, așa au respectat și însoțitorii primului ministru ultima lui dorință. Aceea de a fi singur. Și glonțul a plecat neîndurător.

Mai mulți oameni politici l-au elogiat pe Pierre Beregovoy, în cadrul jurnalului TV 5 Europe (și nu numai, evident). Dintre spusele lor, am reținut termenul de ONOARE pronunțat de Bernard Couchenaire. Nu ne interesează aici cauzele, dar dacă acest înalt demnitar francez are dreptate, atunci cazul Beregovoy se înscrie (în mod nefericit și nedorit) în acel triunghi schițat de noi anterior : onoare — dragoste — bani.

Tragedia lui Pierre Beregovoy m-a dus cu gîndul peste Atlantic, la drama familiei braziliene Collor. Fernando Collor de Mello, expreședintele țării, este destituit pentru corupție. Împotriva lui se ridică în mod public fratele său, Pedro. Mama lor, Leda intră din cauza profundei deprimări în comă. Pedro publică, foarte recent, o carte : „Pasando a limpio, la trayectoria de un farsante" (tradus liber : Pe șleau, destinul unui farsor). Un frate apără demnitatea familiei, un altul o știrbește, și nu oricum, ci în cea mai înaltă funcție a unei țări...

Universul spiritului uman este imprevizibil și din păcate, uneori ireversibil. Iar greșeala îi este încorporată organic, indiferent cum se manifestă ea.

PAUL IOAN

● **TEMERILE FAȚĂ DE EFECTUL DE SERĂ.** Acestea există în multe țări ale lumii, iar experții în domeniul mediului înconjurător reclamă necesitatea acceptării folosirii energiei electrice nucleare pentru a se face față cererilor energetice mondiale. Temerile generate de societatea modernă — efectul de seră, subțierea stratului de ozon care înconjoară și protejează Terra de razele ultraviolete ale Soarelui, secarea zăcămintelor de combustibili fosili — sînt de natură să tempereze opoziția față de energia nucleară ca o alternativă practică a recurgerii la rezervele de petrol, cărbuni și gaze. Cele 418 de centre nucleare ale lumii au produs în cursul anului 1992 peste 17 la sută din producția mondială de energie, echivalentul a 6 milioane barili de petrol consumați zilnic, fără a se mai emite gazele care produc efectul de seră, fapt de care se fac vinovate termocentralele care funcționează cu combustibili fosili.

● **ROBOTUL-POMPIER ESTE LA MARE CINSTE ÎN TOKIO.** Ori de cîte ori izbucnește un incendiu mai de amploare ,locuitorii celei ma

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

mari metropole nipone au prilejul să vadă la lucru robotul-pompier pe șenile. El și-a dovedit cu prisosință calitățile, înlocuind cu succes oameni în situații deosebit de grele și periculoase. Prin fumul gros și flăcări poate căuta pe cei care și-au pierdut cunoștința și nu mai sînt în stare să se salveze dintr-un incendiu. Cu ajutorul unei telecamere care înlocuiește ochii, robotul-pompier poate să se cațere pe scări sau să coboare în subsoluri unde va închide robinetele conductelor de gaze, fără însă a avea teama de a fi pulverizat în neant de o deflagrație.

● **IN IMPAS.** Lansată cu mare pompă în primii ani ai deceniului al VIII-lea, energetica solară se află într-un evident declin în Franța. Instalațiile realizate au ieșit, într-o proporție de peste 20 la sută, din funcțiune. Cărui fapt i se datorează această nepăsare față de energia furnizată de astrul zilei? Concurenței energeticii nucleare. Franța dispune de capacități importante de transformare a forței atomului în energie, cu care s-a echipat după izbucnirea primei crize a petrolului, din 1973. Semnificativ este și efortul pe care un stat îl face în direcția... promovării noilor surse de energie, alternative. În 1990, Franța a alocat acestor surse 70 milioane franci, iar Germania peste un miliard de mărci.

● **RAPID ȘI IMPECABIL.** Haine la comandă la prețuri accesibile, în locul confecțiilor de gata ! Incredibil, dar adevărat. Performanța aparține unei societăți din New York care a gîndit următorul sistem — lumini albe sînt fixate asupra clientului în timp ce trei camere de luat vederi îl cercetează în dreptul viitoarelor cusături, transmițînd imaginile unui ordinator. Cu mare viteză, aproape de neînchipuit, ordinatorul calculează măsurile clientului, a oaselor și mușchilor și schițează corpul său în trei dimensiuni. Datele obținute sînt transmise unei stații automate de decupare a țesăturilor din care se va confecționa costumul ; se folosește laserul. După ce piesele decupate sînt cusute, costumul poate fi livrat, la un preț care sfidează orice concurență. Dacă ajungeți în orașul zgîrie-norilor nu uitați să vă întregiți gaderoba cu confecții de... comandă. Dar la un preț accesibil.

magazin

Femina Club

Remedii tradiționale pentru un somn liniștit

Numărul femeilor cu depresii psihice, angoase sau insomnii este de două ori mai mare decît al bărbaților. Situația este cu atît mai îngrijorătoare, spun specialiștii, cu cît antidotul, reprezentat de consumul îndelungat al somniferelor și tranchilizantelor creează dependență. „Simptomele nu sînt ușor de recunoscut, spune dr. Didier Toureau, psihiatru și specialist în toxicomanie dar se știe cert că patru săptămîni de folosire a somniferelor și trei luni de tranchilizante sînt suficiente pentru acest lucru. Cînd se renunță brusc la aceste droguri se instalează anxietatea, apar palpitații, insomnii, migrene și o iritabilitate difuză, însoțită de o hipersensibilitate la zgomot și lumină".

În egală măsură medicii se arată îngrijorați de faptul că „a lua un calmant sau un excitant a devenit un gest automat în societatea contemporană, cînd cei mai mulți oameni simt nevoia să se dopeze în maniera sportivilor". „Există un cerc vicios spune dr. Didier Toureau : se ia mica pilulă pentru „a plonja" în mrejele somnului, se bea cafea pentru mobilizarea inimii și nervilor și se fumează pentru calmare. Or, reglarea somnului și starea de veghe reprezintă un mecanism extrem de sensibil și de fragil. Așa că înainte de a recurge la somnifere se impun o privire atentă asupra sănătății și corectarea eventualelor greșeli din modul de viață. Amintiți-vă și cîteva remedii tradiționale :

● Încercați să corectați unele elemente ale comportamentului dv. : consumați excitante (ceai, cafea, Coca-Cola, Vitamina C) doar în prima parte a zilei ● După o vizionare îndelungată la televizor, înainte de a vă culca, faceți cîteva exerciții fizice ● Aerisiți camera ● Evitați mesele abundente și consumul excesiv de alcool seara ● Reactualizați „ritualul" atît de vechi al paharului cu lapte călduț, sau, dacă nu vă place, beți o ceașcă de ceai calmant.

Premieră

A fost inventat și se comercializează (în SUA și Franța), primul sutien... gonflabil. O societate americană a imaginat un substitut pentru hormonii și siliconii care erau utilizați în chirurgia estetică a sînilor, cu mari riscuri. Ideea este de a putea opta pentru sîni... „a la Dolly Parton" sau „a la Gina Lollobrigida", fără a trece pe sub lama strălucitoare a bisturiului. Acest lucru este posibil purtînd pur și simplu un sutien cu pernă de aer. Există un singur risc: acela de a se fisura și eventual de a leza ochii. Oricum, primele costume de baie cu sutien gonflabil au fost comercializate în Hawaii și Hollywood la prețul de 72 de dolari. Pentru această vară, Franța, pare a fi o altă piață de desfacere bună...

IDEI UTILE

Explozia florală a primăverii, cu certitudine, vă pune imaginația la încercare: ce aranjamente florale să realizați pentru interiorul dv? Oricum, efectul dorit nu îl puteți obține decît avînd drept „suport" vaze de flori în forme și culori inspirate. Iată cîteva sugestii...

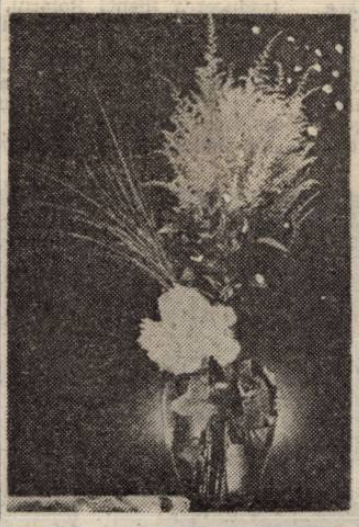

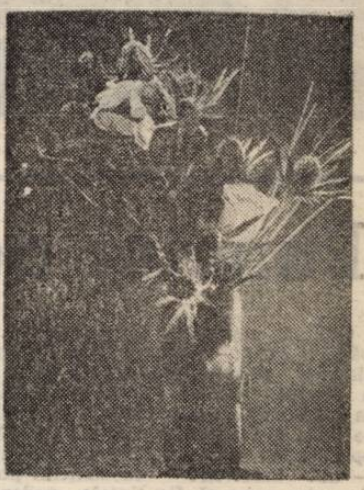

Budincă de fructe

Un kilogram și jumătate de fructe (mere, pere, cireșe etc.), 150 g zahăr, 4 albușuri, 3—4 linguri zahăr pudră, fructe din dulceață.

Se curăță fructele și se fierb cu zahărul în foarte puțină apă. Cînd apa a scăzut complet se pun la cuptor într-o tavă tip Jena unsă cu unt.

Cînd au prins o ușoară crustă, deasupra se toarnă albușurile bătute spumă cu cele 3—4 linguri zahăr pudră.

Se lasă pînă se întărește albușul și se servește rece garnisită cu fructe din dulceață. **(I.S.)**.

CRONICA modei

Foșnet de mătase

Compleurile din mătase rămîn în topul modei și în acest an. Învăluitoare, fluide, ele amplifică eleganța, lăsînd trupul să se exprime liber în mișcare. Bluze, pantaloni, trenciuri..., croite în falduri unduioase, pot fi purtate după-amiaza, seara, și, în anumite împrejurări, chiar dimineața. (A.P.).

● INDISCREȚII ● INDISCREȚII ●

Cel mai scump manechin

La 23 de ani, Gabrielle Reece este unul dintre manechinele cele mai scumpe din lume. Contractele ei pornesc de la 10 000 de dolari pe zi. O altă mare pasiune a ei este voleiul. Între două secvențe de pozat, exersează sportul ei favorit. Mingea e cea mai convingătoare dovadă...

Pentru culoare...

Pentru prima dată de la existența concursului, titlul „Miss France" a fost obținut de o tînără de culoare. Veronique de La Cruz are 18 ani, o înălțime de 1,75 și este studentă la Drept. Întrebată de ce a participat la concurs, Veronique a răspuns surizînd: „Pentru a-i da puțină... culoare".

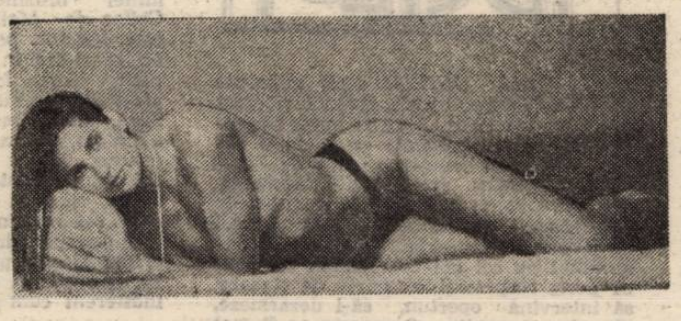

101 DIFERENȚE

● Sensibilitatea tactilă a femeilor este net superioară sensibilității masculine. Chiar dacă există unele controverse în lumea cercetătorilor asupra acestui detaliu, ultimul cuvînt al americanilor este tranșant : femeile afișează un scor al sensibilității superior bărbaților.

● 68 la sută dintre bărbați și doar 50 la sută dintre femei consideră erotismul un factor esențial în durata iubirii și soliditatea cuplului.

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

GLOBAL MAGAZIN

SCULPTURI STRANII PE... LUNĂ

La 31 ianuarie 1971, milioane de telespectatori din lumea întreagă au urmărit lansarea navei spațiale „Apollo 14", cu racheta purtătoare „Saturn V", având la bord pe astronauții Alan B. Shepard, Edgar Mitchell și Stuart A. Roosa. În ziua de 5 februarie 1971 modulul lunar „Antares" s-a desprins de modulul de comandă și a aselenizat cu Shepard și Mitchell în apropierea craterului „Fra Mauro". Misiunea a rămas pe Lună pînă în ziua de 6 februarie, timp în care au efectuat două ieșiri din capsulă, inclusiv o deplasare de circa 3 kilometri în direcția „Craterului Cone". Reveniți pe Pămînt în ziua de 9 februarie 1971, cosmonauții au fost felicitați de președintele de atunci al S.U.A., Richard Nixon, pentru realizările științifice importante din timpul misiunii selenare.

Probabil că una dintre cele mai tulburătoare realizări a constituit-o filmul în culori și, respectiv, fotografia difuzată de N.A.S.A., reprezentînd ceea ce mediile de informare în masă au numit „imaginea stîncii sculptate", o stîncă gigantică la marginea craterului „Fra Mauro" avînd forma evidentă a unui cap de om. Așa cum apare, mai ales în imaginea fotografică, „capul" este foarte asemănător cu o serie de sculpturi megalitice terestre, inclusiv cu bizarul nostru „Sfinx" din munții Bucegi.

Se pare că aselenizarea expediției în apropierea bizarului monument nu a fost o decizie chiar întîmplătoare : de proporții gigantice (vă amintiți de Munții Stîncoși sculptați pentru a-i reprezenta pe cei mai cunoscuți președinți americani ?), capul nepămîntean a atras atenția asupra aspectului său mai puțin obișnuit cu mult timp înainte, în special în perioada survolării Lunii de către primii sateliți artificiali.

De altminteri, „capul" nu reprezintă singurul produs megalitic „umanizat" de pe suprafața Lunii. Presa din 1974 (inclusiv „refractara Scînteia") vorbește despre imaginile altor două sculpturi bizare : Copilul și Craniul. Situate în partea de vest a Mării Ploilor și aparținînd unei perioade primare din viața satelitului terestru, cele două vîrfuri montane au dimensiuni impresionante — 35 kilometri, respectiv 50 kilometri — și forme morfologice amintind de aceea a unui copil în poziție culcată și de cea a unui craniu uman.

Cel mai simplu lucru ar fi să facem o trimitere către explicațiile ozenistice, întrucît ar acoperi cea mai largă arie a întrebărilor ce s-ar putea pune în legătură cu asemenea curiozități. Cel mai greu ar fi să ne punem noi înșine întrebările, chiar dacă am risca să rămînem vreme îndelungată, poate chiar toată viața, fără un răspuns. Pentru că, dacă în cazul megaliților terestri („Sfinxul" nostru, nu era decît un exemplu oarecare) explicația cea mai frecventă și cea mai plauzibilă este aceea a modelării întîmplătoare de către factorii fizici din natură (vînt, ploi, săruri minerale) a rocilor, pe Lună acest lucru este absolut imposibil, tocmai din cauza absenței acestora. Și este extrem de greu credibil (dacă nu chiar imposibil) că astfel de forme ar fi putut să fie create în inima fierbinte a Selenei și azvîrlite apoi către suprafață. Explicația aceasta ar fi valabilă, cel mult, pentru un singur caz, nu pentru trei (și cine știe cîte altele vor fi fiind încă nedescoperite !).

Oricum, natura pare a crea bizarerii în scopuri indescifrabile rațiunii noastre : în același an 1974, astronomul american Arthur Jilmor observa cu ajutorul celui mai mare telescop din lume, privind în direcția galaxiei în spirala NCG 5195, niște aglomerări de materie desenînd parcă jumătatea unui portret uman. Folosindu-se de o oglindă, el a obținut o imagine ce sugerează portretul unui bătrîn, portret în care se pot observa chiar și pupilele. Deși au trecut aproape 20 de ani de atunci, nici o explicație plauzibilă nu a fost încă pînă în ziua de față.

AUREL CĂRĂȘEL

Întrebări care își așteaptă răspunsuri

De ce mușchii regresează o dată cu înaintarea în vîrstă ? De ce se înregistrează mult mai multe crize cardiace în emisfera nordică decît în cea sudică ? De ce nu se moare din aceleași tipuri de cancer la Berlin și Madrid ? Centrul de cercetare a nutriției umane (CRNH), recent inaugurat în localitatea franceză Clermont-Ferrant, va încerca să dea un răspuns la aceste întrebări. Plasat sub egida Ministerului francez al Cercetării, acest centru unic în Franța reunește laboratoare și servicii ale centrelor de cercetare INSERM, INRA, CHU, ale Universității și Centrului anticanceros. A fost deja depusă o cerere pentru crearea unor catedre și organizarea unui sistem de predare cît mai adecvată a celor mai noi cunoștințe în domeniu.

Litiul și vîrsta stelelor

Două vechi stele din Calea Lactee au pus în discuție modelul standard al celebrei teorii big-bang (a formării Universului). Cele două stele conțin mult mai puțin litiu decît ar fi trebuit să aibă, conform acestui model. Oamenii de știință consideră că hidrogenul, heliul și litiul au fost produse în momentul big-bang-ului. Astronomii francezi Monique și François Spite au descoperit, însă, în 1981, faptul că concentrația litiului în vechile stele este de aproximativ 10 la 1 în comparație cu predicțiile expansiunii. În 1991 s-a descoperit chiar o stea care nu conține deloc litiu detectabil.

Julie Thorburn, de la University of Chicago's Yerkes Observatory (Wisconsin) a descoperit alte două asemenea stele — G122—69 și G139—8. Vechimea lor a fost stabilită la circa 10—15 miliarde de ani. Imagini spectrale ale stelelor au fost obținute cu un telescop cu diametrul de 4 metri. Proporția de litiu din hidrogenul celor două stele este mai mică de zece la puterea minus 12, de opt ori mai puțin decît valoarea indicată de teoria big-bang-ului. Julie Thorburn consideră că stelele și-au epuizat încărcătura inițială de litiu și intenționează să studieze alte 70 asemenea stele pentru a compara rezultatele obținute cu teoria inițială a expansiunii universului.

Alergiile și poluarea

Dioxidul de nitrogen distruge cilii — perișorii microscopici situați în nări și gît, este de părere o echipă de cercetători americani. Această descoperire vine în sprijinul ipotezei după care emisiile de gaze de eșapament sînt responsabile de creșterea considerabilă a alergiilor pe plan mondial. Cilii joacă un rol esențial în funcționarea gîtului și nasului omului — ducînd mucusul și corpurile străine în afara corpului uman prin nas sau gură.

Echipa de cercetători condusă de Robert Davis, de la spitalul St. Bartholomew din Londra, a realizat culturi de celule epiteliale în care cilii și celule sînt expuse unor concentrații scăzute de azot din atmosferă. După o expunere de 15 minute, mulți cili sînt distruși. Dacă cilii și celulele din nas sînt distruse de dioxidul de azot, susține Robert Davis, atunci alergenii provenind de la diverși agenți, ca polenul, vor rămîne mai mult timp în celule și se vor difuza mai ușor în corp, sporind astfel considerabil posibilitatea unui răspuns alergic.

Nivelul dioxidului de azot din atmosferă a crescut rapid și constant din anii '70 încoace, în special datorită agenților de trafic. Această creștere a poluării ar explica înregistrarea de cazuri mult mai numeroase de alergie în zonele urbane decît în cele rurale.

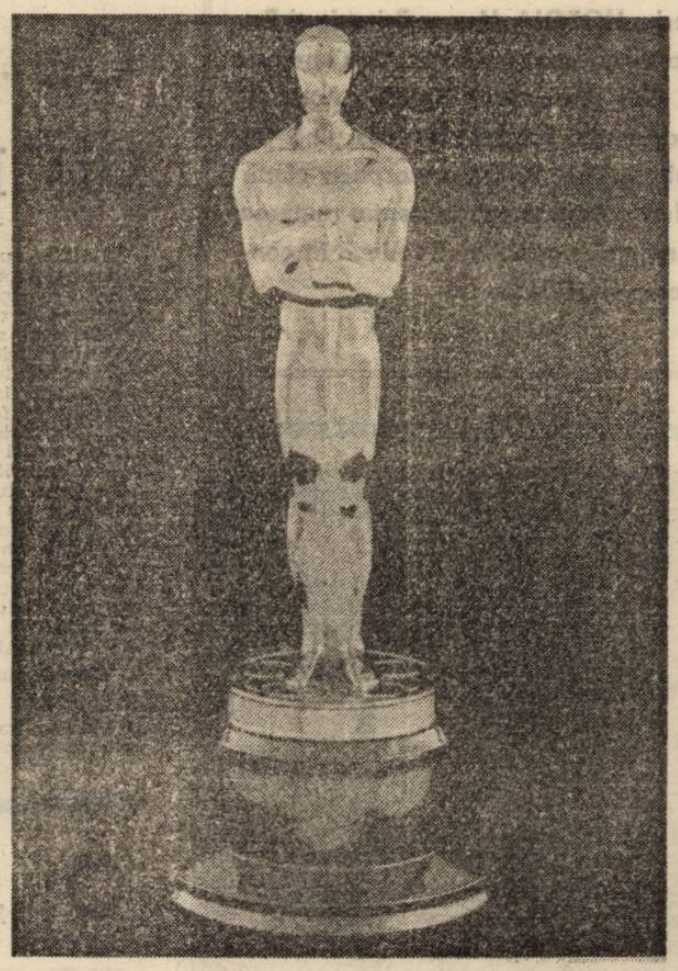

Emma Thompson și Al Pacino : chiar și visul poate deveni realitate

În direct de la Hollywood

OSCAR, eterna poveste... (II)

Cine mai poate astăzi vorbi despre „Premiile Oscar" — visul de aur al oricărui om de film din lume — „despărțindu-le" de nu mai puțin celebra statuetă ? Iată ce ne spune corespondentul nostru Ray Arco despre legenda premiului...

Ideea el s-a născut la 11 Mai 1927, cu ocazia unui banchet dat la Hollywood, la o săptămînă după ce fusese organizată Academia de Film, Arte și științe, care de altfel decernează premiile. La acest banchet, Louis B. Mayer, președintele lui M.G.M. (Metro Goldwin — Mayer), a cerut crearea de către Academie a unui simbol. Cedric Gibbons, pe vremea aceea director artistic al M. G. M., a schițat imediat figura unui cavaler purtînd o sabie de cruciat și stînd în picioare pe o bobină de film ale cărei cinci spițe semnifică cele cinci ramuri inițiale ale Academiei : actori, regizori, producători, tehnicieni, scriitori. A fost acceptată imediat.

Statueta a fost sculptată de George Stanley, un sculptor din Los Angeles, în 1928. Pînă în 1930 a fost turnată din bronz și placată cu aur de 24 de carate. Apoi a fost turnată din „britania", un aliaj de cositor, cupru și stiblu și după aceasta, pînă astăzi, din cupru-nichel argint, placată cu aur de 24 de carate, fiecare placă fiind perfect polisată înainte de a fi aplicată următoarea. Baza statuetei, proiectată de Frederic Hope, asistent al lui Gibbons, a fost sculptată în marmură neagră de Belgia pînă în 1945 apoi din metal. În timpul războiului, din 1942 pînă în 1945, s-au oferit statuete de ghips, după care au fost înlocuite cu cele de metal, obișnuite. După alți patru ani, în 1949, a început și numerotarea statuetelor : primul număr — 501. Să ne amintim însă și cum s-a dat numele statuetei. Tot Ray Arco ne povestește...

Pînă în 1931, statueta... n-a purtat nici un nume. În acel an însă, Academia de Film, Arte și Științe a angajat primul său bibliotecar, pe Margaret Herrick, o doamnă care avea mai apoi să devină Directorul său Executiv. „Luîndu-și în primire" noul serviciu și trebuind să se familiarizeze cu el, dna Herrick vede și statueta. O privește și exclamă : „Seamănă cu unchiul meu Oscar !". Și, cum ar fi spus un mare poet al nostru, porecla s-a transformat în renume ! Mai ales după ce Sydney Skolsky, un cronicar din Hollywood, folosește pentru prima oară în presă numele de „Oscar", asociindu-l statuetei.

Era 18 Martie 1934. Legenda se născuse.

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

La 3 ani ...
ALINA ALEXANDRA FLORESCU

COOPERARE SPAȚIALĂ RUSO-BRITANICĂ

British Aerospace a inițiat un proiect în valoare de 3,5 miliarde de dolari pentru punerea la punct a unui avion spațial care să plaseze sateliți pe orbită. Avionul spațial își va lua zborul de pe spatele celui mai mare avion din lume – modelul „Antonov 225". Avionul spațial va oferi Marii Britanii primul său sistem de lansare de sateliți în spațiu de la racheta Blue Streack, proiect abandonat în 1961.

Avionul spațial nu va avea echipaj uman la bord. El va fi transportat de puternicul aparat „Antonov 225" pînă la o altitudine de 8 000 metri, de unde se va desprinde și plasa pe o orbită situată la o altitudine de 300 kilometri. Înscris pe orbită, avionul spațial va plasa sateliți cîntărind pînă la 7 tone. British Aerospace a renunțat la costisitorul proiect al avionului spațial HOTOL, care ar fi urmat să decoleze și să aterizeze ca un avion obișnuit. Specialiștii de la British Aerospace apreciază că noul sistem de plasare a sateliților pe orbită este de cîteva ori mai ieftin decît metodele tradiționale. Decizia a fost luată împreună cu partenerii ruși, iar noul proiect a fost denumit „Interim HOTOL". Marea Britanie și Rusia se află în căutarea de noi parteneri pentru proiect. Conjunctura bugetară actuală din cadrul ESA (European Space Agency), respectiv amînarea construirii avionului spațial Hermes pînă în 1998, vine în sprijinul acestei alternative. British Aerospace caută în prezent obținerea de noi fonduri guvernamentale pentru punerea la punct de noi materiale și tehnologii, capabile să reducă în continuare costurile proiectului „Interim HOTOL".

■ **„Bordeaux", astfel a fost denumită o lalea cu floare mare obținută de cercetătorii francezi de la Stațiunea de cercetări agricole de la Ploudamel, după 23 de ani de experimentări. Laleaua are culoarea principală rubiniu pe un fond albăstrui. Varietatea „Bordeaux" nu este numai o floare foarte frumoasă și originală pentru cumpărător, dar și interesantă pentru producător, datorită precocității și vigorii sale. Comercializarea sa va începe în 1995.**

■ **„Fermele eoliene" vor lua locul centralelor termice sau atomoelectrice din Țara Galilor și Cornwell. Turbinele eoliene vor fi instalate în regiunile bîntuite de vînturi. Este vorba de turbina eoliană britanică cu ax vertical, una dintre cele mai puternice din Europa. Cu o înălțime de 43 m, turbina produce electricitatea necesară pentru a alimenta 500 de locuințe. Experții apreciază că energia eoliană are un mare viitor în Marea Britanie, putînd reprezenta, către anul 2025, circa 10 la sută din producția națională de electricitate.**

mele frigidere și congelatoare fără

■ **Pe piața germană au apărut prifreon, ai cărui vapori sînt acuzați de diminuarea stratului de ozon care protejează flora, fauna și oamenii de razele ultraviolete emise de Soare. Pînă la finele anului în curs, firma AEG va reuși să convertească producția sa**

TELEX • TELEX

de frigidere către noul model, care renunță la freon. În paralel cu realizarea frigiderului „curat", specialiștii de la AEG au lucrat și la punerea la punct a unui frigider care consumă mai puțină energie.

■ **Creșterea procentului de colesterol în rîndul japonezilor se dato-**

Ce fel de cumpărător ați putea deveni?

În țările supradezvoltate din punct de vedere economic, abundența de produse a creat în rîndul consumatorilor o psihologie aparte care a constituit și constituie obiect de studiu pentru specialiști. Cu ajutorul sondajelor de opinie sau a camerelor de luat vederi instalate în magazine sînt înregistrate reacțiile cumpărătorilor în fața rafturilor care își etalează din belșug produsele, mereu înnoite, precum și motivația lor vizavi de umplerea coșurilor cu produse.

Pe baza studiilor întreprinse, psihosociologii au clasificat comportamentul cumpărătorilor în patru tipuri interesante prin semnificația lor. Așadar, se fac:

1. **Cumpărături strict necesare.** Cumpărătorul intră într-un magazin știind exact ce caută. Eventual știe unde să intre pentru a găsi produsul la prețul cel mai convenabil.

2. **Cumpărături sub semnul impulsivității.** Individul cumpără pentru a-și oferi o plăcere imediată. Cumpărătura înlocuiește un medicament anti-stress. Cel ce o face își remontează pe moment psihicul chiar dacă se oprește doar la cîteva dulciuri, un disc, o pereche de mănuși ieftine...

3. **Cumpărături „euforice".** Se fac cu ocazia unor evenimente fericite din viața personală (căsătorie, naștere, promovare la serviciu etc.). Cumpărătorul cedează în fața tentației produselor de lux. Aproape că își pierde simțul realității, al măsurii.

4. **Cumpărături „compensatorii".** Cumpărătura ține locul unui drog, fără de care un toxicoman nu poate să trăiască. Psihiatrii consideră că acest tip de cumpărători suferă de o gravă depresie, gestul lor fiind un simptom care vorbește despre o boală. Cumpărăturile se fac pentru a umple un gol afectiv, pentru a stîrni eventual admirația vînzătorilor și pentru a genera un trecător sentiment de putere.

AURORA POPESCU

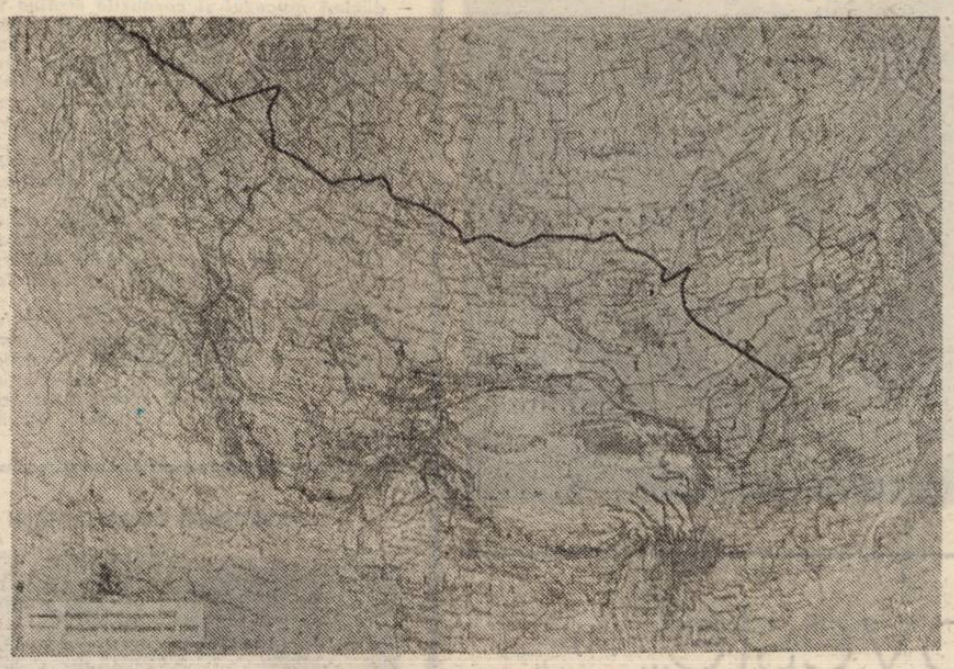

O „PENSIONARĂ" ÎNFI

La 10 august 1907, la Arcul de Triumf din Paris s-a încheiat o expediție istorică, care va figura pentru totdeauna în istoria automobilismului. Un vehicul pe patru roți, condus de principele Scipione Burghese, avînd alături pe mecanicul Ettore Guizzardi și ziaristul Luigi Barzini, cîștiga raliul Beijing — Paris, învingînd alte patru echipaje.

Inițiativa acestui raliu a aparținut ziarului francez „La Matin" și la vremea respectivă s-a bucurat de un enorm succes, mai ales datorită faptului că echipajele participante aveau de străbătut o distanță uriașă în condițiuni extrem de dificile din toate punctele de vedere. Era vorba de parcurs peste 16 mii de kilometri, prin multe ținuturi fără drum amenajat în condiții atmosferice greu de închipuit și de biruit. După acest succes strălucitor al Italiei, automobilul „Signora dell'Eurasia" a trecut Atlanticul pentru a putea fi văzut și admirat de americani. El a avut de înfruntat ulterior multe peripeții, pînă în anul 1931, cînd a fost achiziționat de Muzeul Automobilelor.

Automobilul a stat expus la muzeu pînă anul trecut, cînd a fost adus la uzinele Fiat pentru revizii și reparații. Apoi legendarul automobil a repetat, cu un deosebit succes, isprava din anul 1907. Raliul Paris — Beijing a urmat un traseu de peste 20 de mii de kilometri. Apoi „bătrîna doamnă" și-a reluat locul de onoare în „Muzeul automobilelor". Noua sa ispravă va rămîne înscrisă cu litere de aur în istoria vehiculelor pe patru roți.

GH. RUSSU

reazâ modificării radicale a regimului alimentar, în care a început să abunde carnea de vită și produsele lactate, în dauna peștelui crud. Procentele cele mai neliniștitoare se înregistrează la bărbații de vîrstă cuprinsă între 40—49 ani ; dintre aceștia, 31 la sută depășesc pragul critic de 220 mg, peste care riscul de maladii cardiovasculare crește sensibil.

● Păstrăvul este un pește capabil de mari performanțe. Timp de cîteva minute, el se poate menține într-o poziție fixă pe cursul unei ape repezi de munte sau poate țîșni cu o viteză fulgerătoare, chiar împotriva curentului, pentru a urmări o pradă. Care este, de fapt, secretul acestei comportări deosebite, uluitoare chiar ? El rezidă în mucusul gelatinos generat metabolic. Este vorba de o substanță viscoasă alcătuită din molecule lungi, liniare, care acționează ca un adevărat lubrifiant asupra suprafeței de frecare dintre corpul peștelui și apă.

TRIUNGHIUL BERMUDELOR — mit și adevăr

(VIII)

Anii '40. Departe de a înceta, straniile „incidente" din Triunghiul Bermudelor continuă seria tragediilor rămase fără explicație.

■ 21 ianuarie 1940. Goeleta „Gloria Colita" părăsește Mobile (Alabama) cu destinația Guantanamo (Cuba). Poartă o încărcătură de cherestea. La 4 februarie este găsită de Garda de Coastă în derivă și fără nici un marinar la bord, în mijlocul Golfului Mexic, la limita vestică a Triunghiului Bermudelor. Starea vasului indica parcurgerea unei zone cu furtuni puternice. Și este adevărat că la 22 și 23 ianuarie se semnalase o mare extrem de agitată.

■ Sfîrșitul anului 1941. Mineralierele „Proteus" și „Nereus" dispar și ele fără urmă. S-a afirmat că ar fi fost scufundate de submarinele germane, ipoteză improbabilă, avînd în vedere că Statele Unite intraseră oficial în război cu ocazia atacului de la Pearl Harbour (7 decembrie 1941), iar Proteus dsipăruse la 23 noiembrie și Nereus la 10 decembrie.

■ Decembrie 1945. Dispar două mari goelete, „Voyager II" și „Valmore" fiecare cu cîte un echipaj de patru oameni.

■ 1946. Dispare „L'Enchantress", un vas de 18 m lungime, pe ruta Charleston (Carolina de Sud) — Saint Thomas (Insulele Virgine).

■ Tot 1946. O nouă tragedie, cea a goeletei „City Bell", readuce în actualitate misterul lui „Mary Celeste". City Bell părăsește Nassau, capitala arhipelagului Bahamas, cu destinația insulele Turkis, la nord de Haiti. Vasul este găsit plutind în derivă, fără echipaj. După două zile, Garda de coastă recuperează șapte supraviețuitori, care afirmă că au părăsit vasul speriați de furtună.

■ 5 Martie 1948. Al Snider, un celebru jocheu al vremii, împreună cu doi prieteni, pleacă să pescuiască în largul insulelor Key West. Au dispărut fără urmă toți trei. Resturi ale ambarcațiunii lor au fost descoperite în zona numită „Cele zece mii de insule", în sudul coastelor Floridei. Doamna Snider oferă 15 000 de dolari pentru cel care îi va găsi ; vii sau morți, pe cei dispăruți. Fără nici un rezultat.

■ 14 Ianuarie 1949. Transportul „Driftwood" părăsește micul port Dania, situat la Sud de Fort Lauderdale, în cursă spre insulele Bimini, din partea occidentală a arhipelagului Bahamas. Avea să fie ultima sa călătorie...

■ ...iar noi intrăm în deceniul sase împreună cu cargoul — „Sandra" care părăsește Savannah, port georgian, cu destinația Puerto Cabello, în Venezuela. Era o navă puternică, cu o lungime de 103 m și care putea atinge o viteză de 10 noduri (aprox. 18,5 Km/h) purtînd o încărcătură de 350 tone de insecticide.

A dispărut undeva între Jacksonville și Saint Augustin, fără să fi lansat vreodată un S. O. S.

Ceea ce este însă și mai interesant, în registrele Societății Lloyd's, Sandra este înregistrată sub pavilion Costarican și avînd o lungime de... 56 m !

Se naște deci întrebarea : ce vas a dispărut în Triunghi ?

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

ECOLOGIȘTII ÎN ARHIVELE SECRETE ALE C.I.A.

La 28 mai 1992, președintele George Bush și-a dat acordul cu privire la accesul unor specialiști în problemele mediului înconjurător la o parte din arhivele secrete ale C.I.A. Datele colectate de-a lungul anilor de către Agenția americană de investigații cu ajutorul sateliților, avioanelor și submarinelor armatei vor furniza cercetătorilor o cantitate extraordinară de informații privind evoluția climatului, precum și poluarea atmosferei și a oceanelor. Aceste arhive conțin, de exemplu, măsurători anuale ale grosimii calotei glaciare arctice. Făcute în scopul de a determina cele mai potrivite puncte de trecere pentru submarinele armatei vor furniza cercetătorilor o cantitate extraordinară de informații privind evoluția climatului, precum și poluarea atmosferei și a oceanelor. Aceste arhive conțin, de exemplu, măsurători anuale ale grosimii calotei glaciare arctice. Făcute în scopul de a determina cele mai potrivite puncte de trecere pentru submarinele americane, aceste măsurători vor permite o mult mai bună cunoaștere a evoluției temperaturilor terestre.

Your Partner for Networking and Digital Comunications

Blue Ridge International

FAX MODEM COMPUTERS MONITORS SVGA TRACK-BALL MOUSE HANDY SCANNER LASER PRINTERS MOUSE 3-BUTTON

AT SVGA 14", 15" PHOTOMAN COLOR SCANNER COLOR PRINTER AT386SX-33Mhz HP VECTRA PALMTOP NOVELL HP95 V

CALCULATOARE
SUBANSAMBLE PC-AT
COMUNICAȚII DIGITALE DATE
REȚELE NOVELL
SOFTWARE
DIN STOC

JET PRINT SVGA 17" DIAGNOZĂ BIOANALIZĂ LABORATOR CURS CNE LASER 386 F

NETWARE 3.x 5, 10, 50, 100 SVGA FULL SCREEN PROIECTARE REȚELE 486DX G

MARIUS B.

A-Tronic Computer
HEWLETT PACKARD
LOGITECH
GVC
CTX
NOVELL
BECKMAN
GENICOM

Pentru informații
contactați-ne la sediul nostru din București:
tel: 610 61 96 / 312 42 43
fax: 312 42 43 / 312 08 64

RUNTĂ CONTINENTELE

CLEPSIDRĂ

LEU FUGAR. Polițistul Parikka străbătea o pădure din sudul Finlandei, cînd dintr-un hățiș i-a sărit în față... un leu ! Fiorosul animal nu s-a speriat de mașină, a continuat să pășească liniștit pe cărare, apoi a dispărut. Ajuns la primul post, polițistul a dat alarma. Și ce s-a aflat ? Leul fugise dintr-o grădină zoologică... din Rusia !! A traversat zona verde a frontierei și a nimerit în țara vecină. Încercarea de a-l vîna a eșuat. S-au găsit, în schimb, rămășițele unei căprioare care îi căzuse victimă...

SCRISOARE LA LICITAȚIE. Celebra casă de licitație Satheby a vîndut pentru suma de 60 000 de lire sterline o scrisoare adresată de nu mai puțin celebra autoare a romanului Jane Eyre, Charlotte Brönte, editoriului său „Smith and Elder". Epistola a fost scrisă în 1847 și are drept subiect tocmai publicarea romanului amintit. Interesant că ea este semnată cu pseudonimul Charlottei Currer Bell. Fericitul cîștigător al licitației, un colecționar britanic, a plătit un preț dublu față de cel cu care licitația a început. Dar, să nu uităm că este vorba de un adevărat document de epocă. Iar cîștigătorul a ținut să-și păstreze anonimatul...

UN COLECȚIONAR... MAI SPECIAL. Claudio Rebeochi din Modena deține la domiciliul său o insolită colecție de... 94 836 pachete de țigări străine. Fiecare de altă marcă ! Și dacă nu găsiți că este suficient de „special" acest lucru, atunci aflați că modenezul colecționar nu este fumător !

● **CÎȚI SUNTEM ? CÎȚI VOM FI ?** La fiecare 15 secunde vin pe lume trei noi născuți, ceea ce înseamnă 150 de milioane în decursul unui an. În anul 1998 vom fi pe lume 6 miliarde, pentru ca în 2025 populația lumii să ajungă la 8,5 miliarde.

Biblioteca magazin de proză scurtă

Luna de ametist (III)

POVESTIRE ◎ POVESTIRE

— Dincolo de canion este o creastă mai înaltă. De acolo se vede totul ca în palmă : aerodromul, clădirile anexe, orășelul ca o machetă, ascunse în spatele unei perdele de brazi înalți... tot. Tot. La sfîrșitul fiecărui sezon, în primăvara plăpîndă care urmează, acumulatoarele se încarcă în soarele palid, fără putere. Iar cînd apare pe cer luna plină, o dată pe sezon instalațiile pornesc automat, luminile clădirilor se aprind, balizele încep să funcționeze, sondele meteorologice se ridică strălucitoare în aer, autobuzele pornesc către sălile de așteptare să ridice pasagerii care nu mai sosesc, iar avertizoarele sonore își slobozesc țipetele lor ascuțite pentru ca un personal inexistent să elibereze pista. În zori, totul reintră în amorțire pentru încă un lung interval de iarnă glacială. În locul avioanelor, pe șoselele lungi, curățate de zăpadă de pluguri automate, aterizează lumina blîndă a răsăritului. O tristețe de moarte plutește peste această lume pierdută pentru totdeauna. Peste...

Podarul amuțește o clipă. Lui Silvester îi pare că printre pleoapele întredeschise se strecoară fîșii zdrențuite de lacrimi.

— ...această lume a oamenilor cu doi ochi. O planetă congelată și un aeroport pustiu... O nesfîrșită iarnă nucleară...

Desen de C. VELUDA

Levi Mur se ridică și își culege ghionderul de alături. Din dreapta, apare surugiul cu ciinii strînși ciotcă împrejur, lingîndu-i mănușile, sărindu-i pe piept cu labele lor lungi, puternice. Levi Mur îl ocolește și se pierde în noapte.

— N-ai înțeles nimic, stăpîne ; așa cum n-am înțeles nici eu ; cum n-a înțeles nimeni pînă acum.

Frederic îl privește cu ochi mari, limpezi.

— Dar el... el de unde cunoaște toate astea ?

— Cine poate să știe ? Uneori te bate gîndul că nu-i nimic adevărat ; că sînt visuri de om singur, pierdut în veșnicia ghețurilor. Alteori, spune singur cum că a fost un fel de paznic acolo, pe locurile unde apar lumini. Că venea cîteodată pe malul rîului la pescuit. Și cîte altele... O minte omenească nu stă să le cuprindă pe toate cînd podarul are chef de vorbă... de amintiri...

Negustorul se ridică în picioare.

— Au plecat o mulțime să-și caute norocul în Țara Ghețurilor. Unii s-au întors : nimeni nu a povestit vreodată despre asemenea lucruri.

— Cei care s-au întors ,stăpîne, nu au trecut dincolo de rîul acesta. Și nici nu au cunoscut inima lui Levi Mur.

— Și... ?

Silvester își înghiți nedumerirea. Știa acum că nu se va mai putea întoarce pînă nu va fi văzut cu proprii lui ochi totul. Totul ! Se aplecă și culese pușca. Îi petrecu de după umăr cureaua lată.

— Țara Ghețurilor e un pămînt neospitalier, deși Levi Mur îi cunoaște bine tainele. Mai bine rămîi cu mine, stăpîne; mîine înhămăm la șanie și pornim înapoi.

Negustorul stătu o clipă în cumpănă, apoi clătină din cap.

— Poate că dincolo se află răspuns la toate nedumeririle mele, surugiule. Dacă nu, ai să te întorci singur în Comunitate.

Se mistui în beznă pe urmele podarului. Frederic oftă și se îngheboșă lîngă foc. Ciinii se așezaseră cu botul pe labe și îl priveau, mișcînd alene din coadă. Alături, rîul se frămînta și troznea, mușcînd cu furie din maluri.

(Sfîrșit)

AUREL CĂRĂȘEL

Atenție, om periculos! (V)

POLIȚIST

de C. B. GILFORD

Dar ea nu se lăsa. Dacă vrea să o conducă pînă la mormîntul cîinelui, trebuia să rămînă lîngă el. Își ridică chipul spre el ca să i se vadă lacrimile.

— Vă rog, doamnă Karnes, repetă el. Ați face mai bine să vă întoarceți acasă

— Nu pot suporta să mă întorc acasă, spuse ea suspinînd.

— Îmi dau seama că vă lipsește soțul...

Elaine acționează după inspirația de moment :

— Nu mai pot eu de el, spuse ea foarte dur, este o brută, un asasin. Nu pot să-l mai văd niciodată. Niciodată !

Această izbucnire îl luă pe Vandrak prin surprindere. O mică scînteie i se aprinse în ochii lipsiți de viață. Vandrak nu era omul care să sacrifice sau să riște ceva pentru o femeie. Dar dacă o femeie ca Elaine i se arunca în brațe...

— Aș vrea să fac ceva să vă ajut. Există ceva... ?

Era interesat, tentat, dar era mereu în gardă.

— Doamnă Karnes, mă flatează simpatia dv. Dar faceți mai bine să rămîneți departe de mine. Oamenii vor...

— Nu-mi pasă de oameni !

Lacrimile îi curgeau pe obraji. Își cunoștea puterea feminină și o utiliza. Se știa atrăgătoare în starea în care era și asta și dorea !

Vedea tentația acționînd în el. Îi trecu prin minte gîndul nebunesc că ea ar fi fost unul din motivele pentru care el își omorîse soția. Gîndul o speria. Era tentată să dea înapoi.

Dar era prea tîrziu. Într-o mînă Vandrak ținea punga și pe cealaltă o întindea spre ea. Înțelese ce forță mare are, imediat ce acesta o atinse. Cu o singură mînă o trase spre el. Elaine lupta împotriva fricii și dezgustului, ținîndu-și fața înclinată spre el, crispîndu-se în așteptarea unui eventual sărut. Dar nu s-a ajuns pînă acolo. El încercă să schimbe poziția pungii pentru a o trage mai aproape și punga îi scăpă pe jos, desfăcîndu-se și împrăștiind conținutul.

Incidentul îi făcu pe amîndoi să tresară și să se îndepărteze instinctiv. Elaine privi în jos. Punga conținea într-adevăr produse de băcănie. O pîine, cafea, cîteva cutii de conserve de legume și carne. Pachete de carne învelită cu grijă în hîrtie albă.

Vocea lui Vandrak interveni înainte ca ea să-și dea seama de semnificația celor văzute :

— Ați face mai bine să vă întoarceți acasă doamnă Karnes.

Ridică ochii spre el. Atitudinea lui se schimbase total. Această slăbiciune care-l prinsese dispăru. Figura lui era foarte sobră, privirea înghețată. Iradia ură. O ură nestăvilită, vizînd un singur scop.

— Să vă ajut cu astea... spuse Elaine fără să se gîndească.

— Nu am nevoie de ajutorul dv. Tot ceea ce doresc este să plecați.

Elaine se retrase. El o urmărea cu privirile și amenințarea din ochi era reală. Întoarse capul ca să nu-l mai vadă, dar îi simțea privirile, în timp ce fugea pe alee. În sfîrșit, copacii o separară de privirile lui și ajunse în drum. Se opri, gîfîind. Simțea nevoia să plîngă, cu lacrimi reale de data asta, lacrimi de frustrare. Încercase să devină prietena lui Vandrak și nu reușise pentru că atunci cînd el încercase să o îmbrățișeze scăpase punga de la băcănie. O pungă care practic conținea numai carne...

Atunci înțelese. O femeie ar face poate cumpărăturile astea, dar nu un bărbat. Și în nici un caz un bărbat atît de nepriceput în a-și purta de grijă singur. Vandrak nu se apucase să facă cumpărăturile astea cu atîta grijă, nu ar fi cumpărat o așa mare cantitate de carne pentru a-și umple congelatorul. Carnea îi trebuia pentru...

Cîinile nu murise ! Nu exista mormînt. Cîinele era viu, ascuns undeva în pădure și trebuia hrănit.

În loc să se întoarcă acasă cum i se spusese, începu să meargă pe drum, apoi porni prin pădure spre casa lui Vandrak.

Totul îi părea clar acum. Faraon trăia și Vandrak îi iubea destul de mult pentru a încerca să-l salveze, chiar dacă asta ar fi fost un risc pentru el. Dacă putea să-l salveze, să-i îngrijească rănile, îl va aduce acasă după un anumit timp, anunțînd că „fiul rătăcitor" se întorsese. Dar, pînă atunci, trebuia să-l țină ascuns și nu în casă. Cel puțin nu încă, pentru că ar fi prea periculos. Cîinele ar fi putut să schelălăie și ar fi putut fi auzit de vreun polițist aflat întîmplător acolo. Nu-l ținea, probabil, nici în vecinătatea imediată a casei. Înseamnă că era pe undeva prin pădure.

Elaine trebuia să hotărască. Putea să-l cheme imediat pe sergentul Riconda sau pe George Newell. Ar fi fost cel mai puțin periculos, dar George nu era cu mult mai bine echipat ca ea pentru a căuta cîinele prin pădure. Și Riconda, chiar dacă era interesat, putea strica totul cu felul lui direct de a aborda problemele. Atunci Vandrak ar fi fost pus în gardă, ar fi dus cîinele și mai departe sau în disperare de cauză poate chiar l-ar fi omorît și îngropat undeva.

Deci, cea mai bună cale era de a-l supraveghea pe Vandrak și de a-l urmări pînă la locul unde era ascuns cîinele. Vandrak se ferea probabil. Toate pachetele de carne căzute pe jos îl enervaseră. Dar Vandrak nu era sigur că ea înțelesese ce e cu carnea aceea. Trebuia să meargă să-i dea de mîncare dacă nu voia să moară de foame. Deci, era o ocazie bună de a descoperi ascunzătoarea lui Faraon.

Libertatea lui David depindea de ea.

Înainta prudent prin pădure. Deși primăvara abia începuse, copacii și tufișurile erau înfrunzite. Se afla într-o siguranță destul de mare, rămînînd ascunsă și înaintînd pe furiș. Mergînd încet, ajunse în dreptul casei, sperînd că Vandrak încă nu plecase la cîinele lui. Mașina era în același loc, proviziile căzute pe jos erau strînse. Era fără îndoială în casă. Își căută un loc de unde să supravegheze ușa fără să fie văzută dacă Vandrak ieșea brusc. Apoi, aștepta.

Timpul trecea. Îi veni ideea că poate Vandrak aștepta noaptea înainte de a ieși. Spera că nu. Îi era destul de frică de el ziua. Trecuseră două ore fără ca el să apară. Soarele era foarte aproape de asfințit. În pădure noaptea cădea repede.

Apoi, Vandrak ieși pe ușa din spate, ducînd un mic pachețel în mînă. Elaine îl văzu, afundîndu-se repede în pădure. Din fericire era îmbrăcat cu o haină deschisă la culoare, fiind, deci, ușor de urmărit prin întunericul care se lăsa.

Îl urmări atît de repede cît îndrăzni. Făcea zgomot, dar mai puțin ca el, fiind mai mică și mai ușoară. Spera ca pașii lui Vandrak să-i acopere pe ai ei.

Haina bej înainta repede. Vandrak era atletic și pădurea îi era familiară. Elaine era obligată să fugă pentru a nu rămîne în urmă. Crengile și tepii i se agățau de păr, de haine și o zgîriau. Știa că dacă va trebui să-i țină piept din nou lui Vandrak, nu mai putea conta pe farmecul său. La un moment dat se împiedică și căzu. Cînd s-a ridicat a simțit sînge pe față.

(Va urma)

Traducere și adaptare de

VASILE OROIAN

SPORT UNIVERS

● **Grand Prix-ul Spaniei.** La Barcelona s-a desfășurat duminică **Marele Premiu al Spaniei,** pe circuitul din **Barcelona.** Ea a avut ca protagonist pe englezul **Damon Hill,** de la Williams-Renault care a condus o bună parte a cursei, părînd că va intra în posesia primului său Grand Prix. Doar o defecțiune a mașinii și abandonul au făcut ca la cîrma cursei să se instaleze coechipierul lui, francezul **Alain Prost.** Prost s-a detașat, avînd la un moment dat un avans de 40 de secunde față de rivalul său, brazilianul **Ayrton Senna.** Pe locul trei venea „tare" **Michael Schumacher,** aflat la peste 6 secunde în urma lui Senna. Finalul cursei de la Barcelona a consemnat un pilotaj prudent al lui Prost, ceea ce a făcut ca diferența dintre el și Senna să scadă cu 5 ture înainte de finiș, la 25 de secunde, iar Schumacher să realizeze, în același timp, cel mai rapid tur al traseului, o medie orară de peste 210 km/h. Un incident petrecut cu trei ture înainte de final, motorul mașinii lui Alessandro Zanardi a explodat umplînd pista de ulei și apă, era cît pe ce să-l scoată din cursă pe Schumacher care a ieșit de pe pistă, reușind să redreseze mașina în ultima clipă, să reintre pe circuit și să ocupe în final un foarte bun loc 3. După disputarea celei de-a cincea curse a anului în clasamentul general s-a consemnat o schimbare de lider, **Alain Prost** a revenit pe primul loc, după ce aceasta fusese ocupat de Senna, urmat la 2 puncte de brazilian.

● Săptămîna trecută am urmărit partida de basket din liga profesionistă americană (NBA) dintre **Atlanta Hawks** și **Chicago Bulls,** echipa lui Michael Jordan și Scottie Pippen. Partida s-a jucat la Atlanta, la sfîrșitul ei consemnîndu-se însă victoria oaspeților, scor 98—88 pentru Taurii din Chicago. Meciul a avut și un moment de suspens : în repriza a 3-a, la scorul 68—61 pentru Bulls, Michael Jordan a alunecat pe o pată umedă aflată pe teren și și-a scrîntit glezna. El a ieșit de pe teren ajutat de doi coechipieri și se părea că definitiv. Fără Jordan în echipă, Hawks a prins curaj și a pus stăpînire pe joc, forțînd egalarea și victoria. Dînd dovadă de o mare voință în ciuda accidentării, Michael Jordan a revenit pe teren și a început să marcheze aruncînd la panou practic într-un picior. Comentatorii nu au uitat să spună că Jordan cel mai bun basketbalist din lume la această oră, poate fi numit și „omul de oțel", adăugînd un amănunt nu lipsit de semnificație : în șapte ani de activitate, Michael Jordan nu a lipsit din echipă decît de șapte ori ! În partida amintită Michael Jordan a fost cel mai bun jucător de pe teren, el a înscris 39 de puncte din cele 98 ale echipei sale, a avut 7 recuperări și 4 pase de coș. După accidentare el a mai marcat nu mai puțin de ... 14 puncte.

1. Prost 34 p, **2. Senna** 32 p, **3. Schumacher** 14 p, **4. Damon Hill** 12 p, **5. Herbert și M. Blundell** 6 p, **7. J.J. Lehto și R. Patrese** 5 p, **9. M. Blundle** 4 p.

Mai adaug, referitor la GP Spaniei, că startul a fost puțin neobișnuit. După becul roșu al semaforului de start s-a aprins nu cel verde, ci unul portocaliu. Unii piloți au acuzat acest lucru, neluînd startul și așteptînd aprinderea becului verde, alții, cum a fost de pildă Senna, pur și simplu n-a văzut nici un bec portocaliu, el a demarat imediat după stingerea celui roșu. În clasament se mai observă că Schumacher a suit pe locul 3, în detrimentul lui D. Hill.

● **Tenis de cîmp.** La Berlin se desfășoară un turneu open la care, în lipsa Monicăi Seles, **Steffi Graf** este favorită. Ea s-a calificat în turul II, după ce a învins-o pe Hack, dar nu ușor, ci în trei seturi și asta după ce pretendenta la primul loc în clasamentul mondial feminin a pierdut primul set cu 0—6 ! Revenindu-și, Graf a făcut 6—3 și 6—2 în următoarele seturi. În clasament conduce încă Seles cu 346,6 puncte urmată de **Graf** 298,2, **Sanchez** 230,3, **Navratilova** 203,2 și **Sabatini** 163,2. Pe locul 10 se află **Magdalena Maleeva** cu 73,7 puncte. La Roma a început turneul bărbaților, între 10 și 17 mai. „Floarea" tenismenilor a trecut în optimi, e vorba, printre alții, de **Boris Becker, Carl-Uwe Steeb, Goran Ivanisevici, Pete Sampras, Courier, Bruguera** și **Novacec.** În privința clasamentului computerizat, pe 10 mai, el avea următoarea configurație : **1. Sampras** 3826 p, **2. Jim Courier** 3517, **3. S. Edberg** 2982, **4. Becker** 2555, **5. P. Korda** 2443, **6. G. Ivanisevici** 2272, **7. Lendl** 2262, **8. Agassi** 2032, **9. Michael Stich,** 1923, **10. M. Chang** 1853.

● **Italienii pe toate fronturile.** În finala celor trei cupe europene de fotbal se află trei echipe italienești. Miercuri, pe Wembley, prima dintre ele, **Parma** a intrat în posesia primei cupe, Cupa Cupelor, învingînd belgienii de la **Andwerpen** cu 3—1. Pe 19 mai, **Juventus Torino** are mari șanse de a cîștiga a doua cupă, UEFA, în meciul retur cu **Borussia Dortmund,** urmînd ca pe 26 mai **AC Milan** să încerce să cîștige și cea de-a treia cupă, a Campionilor, în fața lui **Olympique Marseille.** Categoric, 1992—1993 a fost sezonul fotbalului italian, considerat cel mai puternic de pe continentul nostru...

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

17.05 — 23.05

BERBEC (21. 03 — 20. 04): Eticheta acestei săptămîni pare să le nostalgia, sentimentalismul dus la extreme. Stările afective vă domină viața interioară, eclipsînd interesul dv. pentru cele lumești. Detașarea dv. de interesele materiale meschine nu este, din fericire, însoțită, de crize sociale și financiare. Dimpotrivă, curba materială este constant bună, nimic nu vă sustrage viselor și planurilor de viitor. Posibile animozități cu o Balanță sau Taur.

TAUR (21.04 — 21.05): Configurația din constelația dv. ar sugera pentru primele zile (luni-miercuri) o situație de calif sau emir ajuns la apogeul depunerilor în bănci. Un eveniment financiar fericit se va petrece cu siguranță, oferindu-vă, probabil, mari șanse în afaceri sau în noi investiții. Din punct de vedere afectiv, după ziua de luni sau marți urmează o cădere psihică profundă. Atenție la relațiile sociale și familiale, care vă pot umbri luciditatea.

GEMENI (22.05 — 21.06): Cu Mercur „deasupra capului" vă puteți permite inițiative îndrăznețe pe plan financiar și social. Aș „zări" mai ales o reușită profesională deosebită (joi, vineri), care vă va încununa eforturi și speranțe mai vechi. Sănătatea se pare că vă dă de furcă (spre sfîrșitul perioadei), deci excludeți excesele de orice natură, mai ales cele fizice și psihice. Divergențe cu un Scorpion (marți).

RAC (22.06 — 22.07): Nu vreau să vă întristez, dar în această săptămînă ar fi de preferat un fel de sihăstrie monahală, o desprindere totală de agitația din jur. Astrele nu vă avantajează deloc. E timpul să vă reevaluați unele decizii și atitudini, s-ar impune planuri noi și o profundă autoanaliză. Situația financiară mai așteaptă îndrăvenirea, în ciuda eforturilor dv. susținute.

LEU (23.07 — 22.08): Dacă sînteți un mistic, atunci probabil veți avea o revelație surprinzătoare în legătură cu unele legături afective și sociale pe care le anticipați și care se vor confirma întocmai. Dar joi, vineri și sîmbătă vor aduce a reabilitare a optimismului dv. realist. Oscilațiile psihice se vor repercuta, asupra activității cotidiene. Plictisul și monotonia vor domina, iar un eveniment fericit vă așteaptă în weekend.

FECIOARA (23.08 — 21.09): O situație financiară deosebită vă va planta un zîmbet permanent, în toată săptămîna. Sînteți în grațiile Fortunei și toate vă merg din plin. Primiți bani (joi, vineri) și toate orizonturile vi se deschid brusc. Sînteți, probabil, protagonistul unor afaceri rentabile. O cădere liberă pe plan sentimental (marți, miercuri) va fi dușul rece care va clătina trecător buna dispoziție.

BALANȚA (22.09 — 22.10): Cumpăna din constelația dv. are în această săptămînă talerele foarte bine conturate. Latura pozitivă (luni-joi) este cea a psihicului și a sensibilității. Evenimente familiale sau sociale vă vor însenina fruntea, optimismul dv. devine robust. Latura negativă este cea financiară, care cunoaște un declin destul de îngrijorător (joi, vineri). Contați prea mult pe unele afaceri care totuși întîrzie și nu vă aduc satisfacția scontată.

SCORPION (23.10 — 21.11): Ceva nu e-n regulă în starea dv. de spirit, parcurgeți un drum care nu e la fel de neted ca altădată. În această perioadă sînteți contradictoriu și dominant. O stare de iritare vă alterează comportamentul și chiar reușitele profesionale. Atenție la unele decizii care pot fi un bumerang periculos. Sănătatea nu este nici ea atu-ul dv. S-ar impune mai multă luciditate și reținere. Ghinion financiar vineri.

SEGETATOR (22.11 — 21.12): Veşti bune dinspre portofelul dv., care se mai înzdrăvenește (luni-joi), permițîndu-vă unele investiții pe care le așteptați demult. Pe plan afectiv sînteți afectat de unele gusturi ale partenerului, însă tactul și înțelepciunea dv. vor învinge. Vineri se va confirma o presimțire, vă obsedează, redîndu-vă optimismul realist care vă caracterizează. Finalul săptămînii nu vă avantajează din punct de vedere financiar. Mare prudență.

CAPRICORN (21.12 — 19.01): Situația financiară îmi sugerează un tezaur pustiit, sau în cel mai bun caz unul de supraviețuire. S-ar impune o mai mare atenție inițiativelor și investițiilor, astrele nu vă ajută deloc în această perioadă. Spiritul dv. cunoaște însă o activitate febrilă, puterea creatoare nu vă înșeală, sînteți inspirat și productiv. Miercuri sau joi pot apare polemici sau o dezamăgire afectivă.

VARSATORUL (20.01 — 18.02): Ieșiți aproape vulcanic dintr-o încezeală afectivă, sînteți mereu bine dispus, amabil și conciliant. Aveți un tonus de invidiat și toate vă merg din plin. Deznodămîntul unor afaceri se amînă iarăși, însă credeți cu străşnicie în steaua dv. Noi legături amicale vor completa ascensiunea relațiilor sociale. O reușită profesională (marți, miercuri), și una financiară (vineri) se vor îmbina de minune.

PEȘTI (19.02 — 20.03): Pe fondul unei „somnolențe" accentuate, două evenimente fericite vă vor trezi la realitate: unul pe plan social (marți și miercuri) și altul pe plan financiar (joi sau vineri). Sînteți prea atașat evoluției meteorologice și aveți unele excese temperamentale (luni, marți) fără consecințe importante. Un sentimentalism acaparator vă ține prizonier în mrejele lui, diminuîndu-vă reușitele profesionale. Nu vă hazardați în afaceri noi.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Campion la 80 de ani

Dl. Sigismund Botoș s-a născut la 24. 02. 1913, în Satu-Mare, actualmente stabilit în București. Este de meserie **sugrav și, fiind pasionat și de muzică, a** cîntat în corul ansamblului „Rapsodia română". Două evenimente i-au marcat sănătatea: în 1949 a suferit o fractură, în urma căreia piciorul stîng i-a rămas mai scurt cu doi centimetri; în 1977 a suferit un infarct miocardic. Avînd o voință demnă de invidiat, dl. Botoș s-a dedicat cu multă ardoare exercițiului fizic, în special crosului. Se antrenează zilnic (peste 10 kilometri) și a cîștigat numeroase concursuri interne și internaționale. În luna mai a.c., o splendidă victorie i-a încununat eforturile de-a dreptul tinerești: la cei 80 de ani împliniți în februarie, dînsul a cîștigat Crosul balcanic al veteranilor sportivi de la Istanbul, trecînd primul linia de sosire după 12 kilometri. Este și un record de voință extrem de pilduitor.

GUINNESS BOOK

CEL MAI „CALD" OM DIN LUME

Temperatura corpului este un indicator general al stării de sănătate, reprezentînd un autentic semnal de alarmă pentru persoana al cărui corp se abate de la valoarea de 36,5° C. Specialiștii Cărții Recordurilor Lumii afirmă — la acest capitol — că depășirea temperaturii de 42,8° C este incompatibilă cu viața (cu funcționarea normală a inimii și creierului). Cu toate acestea, au existat cazuri clinice cînd temperatura unui pacient a atins 43,25° C, de aceea această barieră (nedorită, desigur) reprezintă un fel de „barem" pentru un record de hipertermie a omului.

Un exemplu interesant îl reprezintă creșterea temperaturii corpului la sportivi de mare performanță, al căror organism sănătos este supus unor eforturi îndelungate. Guinness amintește de cazul maratoniștilor care susțin cursa supremă a atletismului în sezonul cald: temperatura corpului acestora poate atinge, în finalul cursei, 41° C!

Persoana care deține recordul mondial absolut în domeniul hipertermiei este americanul Willie Jones. Acest bărbat de culoare a fost internat la cei 25 de ani ai săi, la data de 10 iulie 1980, la Grady Memorial Hospital din Atlanta, statul Georgia. După măsurătorile făcute și repetate, s-a găsit o temperatură corporală de nu mai puțin de 46,45° C! Jones a fost supus unor terapii intensive de scădere a acestei fantastice temperaturi (nu se specifică maladia care a declanșat bulversarea termometrelor obișnuite, care nici nu sînt gradate pînă la acea valoare). Abia după 24 de zile de luptă, pe viață și pe moarte, temperatura corpului lui Willie Jones a fost adusă în limitele normale ale hipertermiei. Acest american poate purta calificativul de cel mai cald om din lume.

HARTA MÎINII

12. Arbitrul destinului. Era firesc ca tradiția morfopsihologică a inelarului să trezească un interes extraordinar pentru studiul mîinilor marilor artiști ai lumii. De-a lungul secolelor, dar mai ales, în perioada Renașterii și în cea ulterioară, chiromanții de la curțile regale (care aveau un statut comparabil cu cel al astrologilor, întrucît nu puteai fi un bun chiromant dacă n-aveai și studii medicale) au analizat cu obiectivitate mîinile maeștrilor consacrați. S-a remarcat, pe lîngă frumusețea și zvelțeța inelarului, falanga a treia a acestui deget solar. Concluziile elaborate după multe acumulări i-au atras inelarului și denumirea de „arbitru al destinului" — cu referire primordială la artiști (mai ales muzicieni și pictori).

Lungimea falangei a treia (de la rădăcina palmei) nu definește cu prioritate calitatea talentului sau gloria obținută în carieră, ci mai ales latura materială a vieții artistului. Cu cît falanga a treia este mai scurtă — în comparație cu celelalte două ale inelarului —, cu atît destinul respectivului artist este mai tragic, mai angoasant.

Problema pusă de falanga a treia desparte artiștii în două categorii: una a celor care cunosc gloria în carieră, dar și prosperitatea materială — în sensul aprecierii operei lor la adevărata valoare, chiar în timpul vieții, deci cei care duc o viață materială lipsită de griji; a doua categorie este cea a artiștilor de notorietate, apreciată de contemporanii lor, dar care nu cunosc prosperitatea și bunăstarea, ba chiar cochetează cu mizeria. Acest din urmă aspect este sugerat atît de scurtimea falangei a treia, cît și de liniile orizontale sau grilele de pe fața ei interioară.

Așa cum aminteam și cu alte prilejuri, pe orice față interioară a unei falange, liniuțele orizontale sau grilele frînează comunicarea bioenergetică prin eter cu planeta guvernatoare a degetului (antenei) respective. Maestrul Pierre Dorval citează cîteva cazuri în sprijinul acestei afirmații: Bernard Palissy (unul din fondatorii ceramisticii franceze, mort în Bastilia în 1590), Mozart, Gauguin sau Van Gogh etc. Dar cîte astfel de genii nu și-au vîndut opera pe nimic, pentru a supraviețui?!

Calul, vitalitate și onoare

ZODIACUL CHINEZESC

Zodia Calului (22.05—21.06), este una din cele mai dinamice din calendarul chinezesc. Pe cercul necuvîntătoarelor zodiacale, Calul face opoziție de 180° cu Șobolanul, și opoziție de 90° cu Cocoșul și Iepurele. Să nu uităm că parcurgem anul Cocoșului de Apă (23.01 1993—9.02.1994), an nu prea favorabil celor născuți în ani ai Calului (1930 — Metal, 1942 — Apă, 1954 — Lemn, 1966 — Foc 1978 — Pămînt, 1990 — Metal). Din punct de vedere al elementului fundamental din anul nașterii, acest an de apă va fi favorabil Cailor de Foc și de Lemn, destul de bun pentru cei de Apă, nefavorabil pentru cei de Metal, și periculos pentru cei de Pămînt — desigur, toate aceste date trebuie coroborate cu altele privitoare la nativii respectivi.

Calul este un simbol al energiei (ne referim la zodia lunară), al onestității și sacrificiului în scopuri nobile. Este un Sudic, anotimpul favorizant este vara, iar organul sensibil este inima. Metamorfoza de esență a Calului este focul, iar planeta guvernatoare este Marte. De aici și o oarecare agresivitate și impulsivitate în mijloacele folosite de Cai pentru atingerea scopurilor, îndreptate mai ales împotriva neloialității, lașității și meschinăriei.

În plan european. Calului îi corespunde zodia Gemenilor, numai că acesta se supune dominației lui Mercur. Personalitățile vegetale care alcătuiesc spiritul Calului sînt: Castanul (22—24.05), conferă spiritul justițiar, Frasinul (25.05—3.06), care-i conferă ambiția, Carpenul (4 — 13.06) care-i conferă simțul estetic, și Smochinul (14—21.06), care-i conferă oaza de sentimentalism și afecțiune sinceră, nealterată de interese obscure.

În zodiacul indian, Calului îi corespund: zodia Aței (21—31.05), zodia Păsării Phoenix (1—10.06) și zodia Diamantului (11 — 20.06). Ața este simbolul fragilității și sensibilității extreme. Pasărea Pheonix este simbolul ambiției și tenacității, iar Diamantul este simbolul energiei puse în slujba scopurilor nobile, al intransigenței față de orice impuritate comportamentală.

În recent apărutul „Almanah Magazin" veți găsi o predicție anuală 1993, în care se ține seama și de conotațiile zodiacului chinezesc, îmbinate cu predicțiile zodiacului european.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Dacă acum, cînd îţi scriu aceste rînduri, draga mea **CORA** (...), n-ar fi o minunată dimineaţă însorită de mai, mărturisesc că mi-ar fi fost tare greu să-ţi citesc scrisoarea Şi să-ţi răspund... Fiindcă Viaţa înseamnă simplu, şi (sau mai ales) „Soare", „răcoarea proaspătă a zorilor", „plopi foşnind în fereastră"... Ne amintim să privim aceste bucurii simple ale Vieţii, le preţuim şi ne lăsăm în voia lor atunci cînd sîntem, fără să vrem, într-una din acele situaţii-limită care ne confruntă cu brutalitatea adevărului surd şi orb la visurile şi dorinţele noastre: adevărul că sîn'em o fragilă minunăţie a vieţii care se poate destrăma în orice clipă, la fel de bine acum sau peste o sută de ani... Dacă-i drept sau nedrept să fie aşa, este o cu totul altă problemă. O astfel de situaţie-limită, de viaţă şi moarte, aidoma aceleia pe care o trăieşti tu acum, ne poate face mai buni, mai înţelepţi, mai profunzi în înţelegerea oamenilor — şi scrisoarea ta mi-o dovedeşte cu prisosinţă. Şi totuşi, la anii tăi, e greu să afli răspunsul cel mai potrivit la întrebările zbuciumului tău sufletesc provocat de lupta pentru viaţă pe care trebuie să o duci. Dar să fim realiste şi lucide: atîta vreme cît există şansa Vie'ii nu avem voie să abandonăm lupta, speranţa, credinţa. Oricît de dificilă şi de riscantă ar fi o intervenţie de genul aceleia care te poate salva, această şansă **EXISTA** pentru tine! Depinde cît de mult ţii ca ea să fie de partea ta, la fel cum depinde şi de măiestria mîinilor de aur ale unor Oameni-neurochirurgi. În ce-l priveşte pe prietenul tău, sînt convinsă că: 1. ascunzîndu-i adevărul, oricît de dramatic este, îi dovedeşti că n-ai încredere în forţa lui de a înţelege şi a-şi asuma singur, cu maturitate lucidă (care poate că-i depăşeşte vîrsta), sentimentele faţă de tine; 2. a-l „goni" de lîngă tine înseamnă o laşitate care pe el îl jigneşte în iubirea lui iar pe tine te aruncă într-o singurătate nedreaptă tocmai în clipe cînd avem mai mult ca oricînd nevoie de iubire, de prietenie, de prezenţa oamenilor lîngă noi. A-i spune adevărul, inclusiv că există şanse reale — într-o discuţie serioasă, fără dramatizări care v-ar face amîndurora mult rău, sinceră, însă cu toate precauţiile şi prudenţa impusă de un asemenea şoc sufletesc — e o dovadă de încredere, de respect şi demnitate. Poate-ţi va părea prea crudă încercarea la care-l vei supune, însă gîndeşte-te că ar suferi mai mult dacă nu ar înţelege ce se întîmplă cu tine şi în plus, că viaţa îi va mai oferi destule stavile de încercare a tăriei sufleteşti. Iar de veţi birui, va fi izbînda voastră, a ta şi a lui! Fiindcă e omenește să suferi, să te îndoieşti de toţi şi de toate, de tine însăţi, să-ţi fie frică, însă tot atît de omenește este şi să lupţi, să ai curaj, să speri, să învingi şi să fii fericită! Îţi doresc din tot sufletul să fiţi amîndoi puternici, să învingeţi cumplita încercare şi cîndva, la anii bătrîneţii, să vă bucuraţi de acele „bucurii simple" ale Vieţii! Cu toată dragostea, te rog, mai scrie-mi!

■ La cele ce mi-ai scris, draga mea **ANDRA (Tîrgu Mureş)**, nu-ţi pot răspunde decît cu „DA"! Sigur, ar fi atît de spus despre acest „da"... nici simplu, nici uşor de spus. În rest, poate o să ţi se pară ciudat că eu împart muzica rock la fel ca magia: „alb" şi „negru"! Rockul „alb" e pentru mine acea muzică a speranţei, a iubirii, a nostalgiei, a curajului de a fi; e muzica „de suflet", ca orice muzică bună. Iar cel „negru" e muzica „instinctelor", a dorinţei de a stîrni ce-i mai urît, răul din noi. N-am să dau exemple, le ştii şi tu, pe unele mi le-ai citat şi tu în scrisoare. Oricum, dacă-mi dai voie să-ţi sugerez (deocamdată doar) două nume „albe" — Leonard Cohen (L.P.-ul „The Future") şi Roger Watters (L.P.-ul „Amused to the Death")... Poate cu alt prilej vom mai vorbi!

LAURA

Sub reflector SIDA

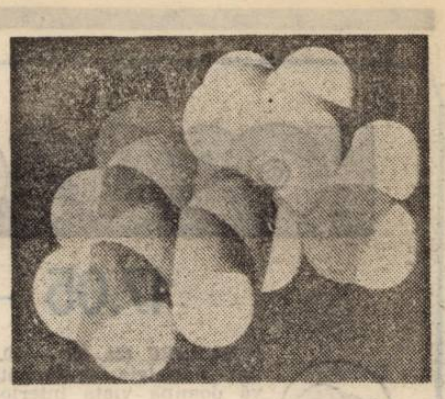

O maladie greu de stăpînit

Realizarea unui medicament „miracol" contra infecţiei cu virusul HIV este o speranţă a întregii omeniri şi, desigur, un subiect de cercetare prioritar pentru oamenii de ştiinţă preocupaţi de domeniul respectiv. În prezent, se presupune că inovaţia se va baza pe asocierea mai multor medicamente cu AZT-ul, deja existent şi folosit. Dar, în acelaşi timp, se merge pe ideea găsirii unor noi molecule (inhibitori de proteaze, inhibitori de proteine, oligonucleotide) care să aibă rolul terapeutic de sine stătător.

Indiferent de soluţia căutată pentru a rezolva problema, se are în vedere faptul că în faţa infecţiei virale, singura armă cu adevărat eficace este sistemul imunitar care trebuie ajutat pentru a ieşi victorios în lupta acerbă cu agresorul viral. După cum se ştie, virusul HIV este capabil să scape de sub controlul sistemului imunitar şi să se dezvolte, în timp, pînă la distrugerea completă a organismului. Ani la rînd, el poate să se ascundă în organism, fără să producă vreun răsunet la nivelul stării de sănătate şi deodată să izbucnească cu o violenţă nebănuită. De aceea, medicamentul ideal va trebui să fie în stare să distrugă încă din prima fază celulele infectate. Din nefericire însă aşa ceva nu există încă.

Astăzi, singurele tratamente care se aplică (AZT, DDI, DDC) au ca efect limitarea, provizorie, a infectării de noi celule, precum şi inhibarea multiplicării virusului. Fără îndoială că dispunînd de asemenea arme incomplete infecţia este greu de stăpînit.

Punerea la punct a unor tratamente antivirale întîmpină numeroase dificultăţi obiective. Una dintre acestea, deosebit de importantă este absenţa unui model animal satisfăcător, care să permită experimentarea înaintea aplicării tratamentului pe om în consecinţă, eficacitatea şi toxicitatea fiecărei noi variante medicamentoase este testată doar în vitro, pe celule infectate. Or, se întîmplă adesea: celulele reacţionează diferit în mediul de laborator faţa de reacţia la nivelul organismului.

La om, protocolul terapeutic antiviral este foarte îndelungat deoarece el trebuie să treacă prin trei faze succesive. Prima fază se aplică pe voluntari sănătoşi şi urmăreşte modificările induse de noul medicament în organism, precum şi gradul acestuia de toxicitate. Cea de-a doua fază se practică pe un număr mic de bolnavi, pentru a se culege informaţii asupra eficacităţii medicamentului administrat în diferite doze. Urmează faza a treia, de mare anvergură, care îşi propune să înregistreze concluziile asupra medicamentului testat în raport cu un placebo sau alt medicament de referinţă.

AURORA POPESCU

POŞTA by Air Mail

VASILE ANDRIESCU: Structura narativă a prozei dv. interesează mai degrabă romanul decît proza scurtă, pe care îl puteţi cultiva cu succes. Dacă reuşiţi să comprimaţi povestirea SF în trei pagini, renunţînd la detalii, nuanţări, fraze retorice etc. şi regîndind finalul, vă aşteptăm din nou.

ION CRINUŢ AGAPI din Vatra Dornei: Aforismelor dv. le lipseşte elementul de surpriză, de originalitate, atît la nivel ideatic cît şi expresiv. Din punct de vedere logic ele sunt însă ireproşabile.

OANA RUXANDRA G.: Vă mulţumim pentru anecdote. Am selectat cîteva şi le-am propus spre publicare.

MARIAN A SALAHUB din Iaşi oferă cititorilor cîteva reţete terapeutice. Transcriem una din ele: se fierb în părţi egale grîu şi orez şi se consumă timp de 30 de zile. Compoziţia are un efect benefic asupra tranzitului intestinal, a bolilor de digestie în general. În plus ajută la purificarea sîngelui şi la energizarea întregului organism.

TITEL CONSTANTIN ANDREIANU din Râmnicu Vâlcea: Deşi am contactat o întreagă elită enciclopedică, n-am aflat mare lucru despre Mafalda. Unii spun că ar fi fost o personalitate mitică indiană, alţii, doar o ţigancă ghicitoare din părţile Brăilei, ceea ce bănuiam şi noi. Cred că a sosit timpul ca Academia română să se ocupe cu maximă seriozitate de această problemă.

BABA MARIAN, str. Principală nr. 195, Măgura, jud. Buzău, cod 5129 este interesat de lectura explorărilor polare şi doreşte să corespondeze pe această temă.

Suntem nevoiţi să reamintim cititorilor noştri din provincie care nu pot intra în posesia „Almanahului Magazin" că nu avem posibilitatea de a trimite fiecăruia cîte un exemplar. Regretăm sincer acest lucru.

DORIN MĂRAN

PROGRAM TV

SELECŢIUNI

17.05 — 23.05

LUNI

Programul 1: 14,00 Actualităţi. Meteo 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica 15,30 Teleşcoală 15,45 O sumă de cuvinte 16,00 Magazin agricol 16,30 Portativul preferinţelor muzicale 17,00 Actualităţi 17 05 Magazin în limba maghiară 18,35 Tezaur folcloric 19,00 Documentar TV 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,40 Teatru TV. Opereta de Witold Gombrowicz 22,15 Studioul economic 23,00 Actualităţi 23,15 Repriza a treia.

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16 30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Veniţi cu noi pe programul doi! Drepturile minorităţilor. Ediţia I: maghiarii 20,00 Actualităţi 20,35 Tradiţii 21,00 TVM 21,30 Lumea sportului 22,00 TV5 Europe 22,35 Magazin auto-moto

MARŢI

Programul 1: 7,00 TVM 10 00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Teatru TV. Opereta de Witold Gombrowicz 13,30 Desene animate 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactică 15,30 Teleşcoală 16,00 Convieţuiri-magazin 17,00 Actualităţi 17,05 Medicina pentru toţi 17,35 Salut prieteni! (I) 18 35 Starea naţiunii 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Rosturi, rostiri 20,40 Sport 20,45 Film serial. Midnight Caller (SUA, 1989) 22,35 Salut, prieteni! (II) 23,20 Actualităţi 23,35 Studioul şlagărelor.

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 18,05 Film serial. Hoţomanii (SUA, 1964) 19,05 Sport-studio 20,00 Actualităţi 20,35 Tribuna non-conformiştilor 21,00 TVM 21,30 Studioul muzicii de cameră 22,00 TV5 Europe 22,35 Divertisment internaţional

MIERCURI

Programul 1: 7,00 TVM 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 La Sept 13,30 Ora de muzică 15,00 Didactică 15,45 O sumă de cuvinte 16,00 Dosarele istoriei. Armand Călinescu 16,30 Panoramic muzical 16,55 Fotbal 18,50 Microrecital Doru Tufiş 19,00 Documentar artistic 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Reporter '93 21,00 Telecinemateca. Martin Roumagnac (Franţa, 1946) 23,05 Actualităţi 23 20 Simpozion 0,05 Fotbal: Juventus — Borussia Dortmund (rezumat).

Programul 2 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 16,45 Teatru TV. Vlaicu Vodă de Alexandru Davila 18,30 Emisiunea în limba maghiară 20,00 Actualităţi 20,35 Spectacol de balet în serial 21,00 TVM 21,30 Edili în dialog cu dv. 22,00 TV5 Europe 22,35 Învăţaţi engleza americană. „Album de familie"

JOI

Programul 1: 7,00 TVM 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Film artistic. Al 7-lea jurat (Franţa, 1962) 13,45 Desene animate 14 00 Actualităţi 14,13 Ora de muzică 15,00 Didactică 15,30 Teleşcoală 16,00 Repere moldave 16,20 Repere transilvane 16,40 Rugby: România — Franţa 18,15 Magazin în limba germană 19,15 Spectacolul lumii 19,45 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Rosturi, rostiri 20,40 Sport 20,45 Dallas 21,45 Reflecţii rutiere 22,00 Oaspeţi ai Festivalului Internaţional „Cerbul de aur" 22,15 Studioul economic 23,00 Actualităţi 23,15 Confluenţe.

Programul 2: 16 00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Ecranul 17,35 Bijuterii muzicale 17,55 Convieţuiri-magazin 18,55 Diamond Awards Festival, 1990 (VI) 19,30 Lumea ideilor 20,00 Actualităţi 20,35 Tradiţii 21,00 Campionatul european de gimnastică ritmică

VINERI

Programul 1: 7,00 TVM 10,00 TVR Iaşi 10,30 Transmisiune directă a slujbei religioase de Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena 12,00 Film serial. Noii aşi ai cerului albastru 13,00 Descoperirea Planetei 13,30 Desene animate 14 00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,35 Teleşcoală 16,00 Cheia succesului 16,30 Arte vizuale 17,00 Actualităţi 17,05 Gong! 17,35 Pro Patria 18,35 De drag şi de voie bună... 19,00 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,40 Film serial. Destinul familiei Howard 21,45 Viaţa parlamentară 22,15 Campionatul european de gimnastică ritmică 23,05 În lumea minunată a muzicii 23,35 Actualităţi 23,50 Magazin cinematografic 0,50 Jazz-fan

Programul 2: 16 00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Avanpremiera la festival 17,35 Emisiunea în limba germană 18,35 Campionatul european de gimnastică ritmică 20,30 Refrene fără vîrstă 21,00 TVM 21,30 Viaţa spirituală 22,00 TV5 Europe 22,35 Mondo-muzica

SIMBĂTA

Programul 1: 9,00 Bună dimineaţa... de la Sibiu! 10,00 Actualităţi 10,10 Clubul lui Gulliver 11,00 Film serial pentru copii 11,30 Tradiţii 12,00 Alfa şi Omega 13,00 Ora de muzică 14,00 Tranzit TV Ora 25. Desene animate (ora 14,05); Don Coyote şi Sancho Panda; Ştiri (ora 14,30) Atlas (ora 14 40). Topul muzical european (ora 15,10). Triplex Bucureşti — Cluj-Napoca — Iaşi (ora 16,00) Comedie: Familia Simpson (ep. 5) (ora 17,30). Mapamond (ora 18,00). Campionatul european de gimnastică ritmică. Teleenciclopedia (ora 19,15) Actualităţi (ora 20,00). Editorialul săptămînii de Paul Everac (ora 20,35). Campionatul european de gimnastică ritmică. Film serial: Detectivul Frost (Anglia, 1992) 23,30 Film serial. Midnight Caller 0,25 Actualităţi 0,35 Trei din zece pentru un show.

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Film artistic. Navarro. Bancnote însingerate (Franţa, 1990) 18,35 Seară lirică 19,50 Video-clipuri 20,00 Actualităţi 20,35 Jazz-magazin 21 00 TVM 21,30 Studioul muzicii contemporane 22,00 TV5 Europe 22,35 Varietăţi internaţionale

DUMINICA

Programul 1: Bună dimineaţa! 10,00 Actualităţi 10,10 Arlechino 11,00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty 11,30 Lumină din lumină 12,30 Viaţa satului 14,00 Actualităţi 14,10 Poşta TV 14,25 Video-magazin 17,30 5 pentru un CEC 18,00 Festivalul Internaţional „Bucureşti '93" 19,00 Dallas 20,00 Actualităţi 20,35 Film artistic. Operaţiunea „Osterman" (SUA) 22,55 Actualităţi 23,10 Maeştrii 0,10 Nocturna de duminică.

Programul 2: 16,00 Desene animate 16,20 Automobilism 18,30 Serata muzicală TV 20,00 Actualităţi 20,35 Pop-club 21,00 TVM 21,30 Concertino 22,00 TV5 Europe 22,35 Oraşe şi civilizaţii

(După „PANORAMIC TV")

medicina azi

DESPRE O ANUMITĂ PERIOADĂ DE TRANZIȚIE PROPRIE MEDICINEI

Specializarea și consultul colectiv par a reprezenta, deocamdată, modalitățile cele mai caracteristice ale acestei perioade de tranziție de care tot vorbim, modalități spre care converg toate opțiunile medicale. Prima modalitate presupune scindarea medicinei în numeroase specialități, fapt care pretinde însă în mod automat și limitarea din ce în ce mai accentuată a perimetrului de acțiune a medicului, în timp ce cea de-a doua modalitate presupune tocmai sumarea părților, în vederea realizării întregului, sumare care ține de consultul colectiv. **Un singur medic nu poate ști totul, dar mai mulți împreună, aprofundînd teritorii bine delimitate, pot aduce în discuție un material informațional incomparabil mai mare, care poate fi valorificat în cadrul unui consult colectiv.**

Iată deci care este substratul specializării și al valorificării ei ulterioare. Specializările medicale au fost legate, într-o primă etapă, de un anumit aparat sau sistem. Într-o a doua etapă însă, aceste specialități au început să se scindeze, focalizîndu-se pe patologia unui singur organ. Așa s-a ajuns de la pneumologie la ftiziologie, de la gastroenterologie la hepatologie, de la radiologie la otorinoradiologie etc, etc.

Interesant însă este că acest proces de continuă fragmentare nu s-a oprit din drum, introducînd în circuitul profesional nenumărați „monotehnicieni", care se ocupă de o singură explorare, de o singură tehnică. O întrebare se pune de la sine: Ne-a scos oare specializarea din impasul creat de bombardamentul informațional al tehnicii și științei moderne?

Din anumite puncte de vedere — da, din altele însă — nu. Într-adevăr, specialistul rezolvă cu competență anumite probleme de diagnostic sau de terapie, dar, în același timp el contribuie la crearea și menținerea unor pernicioase hiatusuri și discontinuități în exercițiul medical, cu implicații dintre cele mai defavorabile pentru bolnav. La urma urmei este normal să fie așa din moment ce, prin definiție, specialistul este medicul unui singur organ, sau al unui domeniu limitat din organism, și nu al omului luat în ansamblul său.

Este de presupus deci, și nu fără temei, că acest gen de medic, își va forma în mod firesc o concepție aparte, fragmentată, și poate chiar eronată despre om, concepție care își va pune amprenta pe gîndirea și pe acțiunile sale. Concentrîndu-se asupra amănuntului, el nu va vedea întregul, iar boala — după cîte știm — chiar dacă emană dintr-un amănunt oarecare, afectează practic întotdeauna întregul.

Consultul colectiv nu s-a dovedit nici el o soluție infailibilă, și aceasta pentru că medicii încorporați în grup, nu trăiesc în mod plenar sentimentul responsabilității profesionale care ar trebui să reprezinte coordonarea fundamentală a exercițiului medical. Mai mult decît atît într-o asemenea circumstanță, proprie consultului colectiv, medicii au chiar tendința de a se pune la adăpostul imperfecțiunilor inerente ale muncii de echipă, a responsabilității colective. Oare ne vor scoate ordinatorul și noua orientare a medicinei din acest impas.?

ARCADIE PERCEK

În această primăvară consumați cît mai multă ștevie!

Plantă ierboasă, viguroasă, spontană, uneori cultivată. O găsim în toată Europa cu excepția unor regiuni mediteraneene.

Frunzele plantei conțin substanțele următoare: acidul oxalic, ascorbic, substanțe tanante antracenice, care în timpul digestiei se descompun în: tanin, glucoză, emodină (chinonă superioară) acidul chrysofanic, compuși cu fier bivalent și fosfor. Rădăcina conține coloranți vegetali chinonici.

Frunzele tinere sînt folosite în arta culinară. Mulți consumatori preferă ștevia spanacului, căci are un gust acrișor. Datorită substanțelor amintite, planta are și proprietăți terapeutice. Se recomandă în anemie, constipație, boli de ficat (acțiune colagogă) pecingine, astenie de primăvară.

Rădăcina a fost și se mai folosește pentru a vopsi în galben-cafeniu lâna și firele de bumbac pentru straie, pături, scoarțe și vergi la fote. Drept mordant se folosește piatra acră (alaun de potasiu — sulfat dublu de potasiu și aluminiu).

În Bucovina, rădăcina se mai folosește sub formă de fiertură drept colorant de bază pentru ouăle încondeiate.

În medicina populară, rădăcina pisată cu usturoi se pune la pecingine și la bube dulci (eczeme infecțioase la copii).

Apa în care s-a fiert ștevia, o recomandăm să fie consumată de cei ce suferă de constipație și cei ce au retenție de apă în organism.

Are proprietăți laxative și diuretice.

Din punct de vedere fiziologic, ștevia face parte din grupa plantelor tonicamare.

Prof. I. MINTEANSCHI

MARI SPERANȚE PENTRU TRATAREA CANCERULUI LA COPII

În cadrul celei de-a XIV-a zile a oncologiei pediatrice, care a avut loc recent la Paris, consacrată vindecării cancerelor la copii, organizatorii manifestației — Institutul Gustave — Roussy și Facultatea de medicină Paris —Sud — au trecut în revistă speranțele de care se leagă medicina contemporană în acest domeniu. Puțin cunoscute cancerele inspiră tuturor teamă, dar, pentru prima oară, au putut fi rezolvate 75 la sută din cancerele la copii, a subliniat profesorul Jean Lemerie, șeful serviciului de oncologie a copilului de la Institutul Gustave — Roussy, care a prezidat acest colocviu.

Familiile și uneori chiar medicii sînt slab informați în acest domeniu și consideră, în mod fatal, că depistarea unei tumori la un copil mic înseamnă moarte sigură. Și totuși, cifrele prezentate la Paris indică contrariul. În timp ce în anii '60 leucemiile conduceau aproape fără excepție la un rezultat fatal, și numai un sfert dintre micuții pacienți supraviețuiau acestei grele încercări a sorții, la ora actuală gradul de vindecare este de circa 75 la sută. Din fericire, cancerul la copii este un fenomen rar, de ordinul unui caz la 10 000 pentru subiecți în vîrstă pînă la 16 ani (de 100 de ori mai puțin decît la adulți). În Franța se înregistrează anual 1 500 — 2 000 de cazuri noi. Într-o treime din cazuri este vorba de leucemii, în altă treime de tumori la oase, rinichi, mușchi etc.; în 20 la sută din cazuri este vorba de tumori cerebrale, iar în 14 la sută din cazuri de limfoame (inclusiv maladia lui Hodgkin). 40 la sută din îmbolnăviri survin înainte de împlinirea vîrstei de 4 ani.

Cancerele la copii sînt foarte diferite față de tumorile adulților — foarte agresive, chiar explozive, ele regresează rapid sub influența unui tratament adecvat, cum ar fi chimioterapia sau radioterapia. Nu trebuie pierdut nici o clipă din vedere faptul că micuții aflați în creștere suportă mai greu radiațiile decît adulții. Regiunea corpului supusă iradierilor — un membru mai scurt că celălalt, scolioza etc. Iată motivele pentru care modul de practicare a radioterapiei s-a modificat sensibil în ultimii ani: se folosesc doze mult mai reduse în zone mai precis localizate, se protejează țesuturile sănătoase și, mai ales, radioterapia este înlocuită, ori de cîte ori acest lucru este posibil, cu chimioterapia.

Copiii se vindecă mai repede decît adulții, iar în marea majoritate a cazurilor, o perioadă de doi sau trei ani fără apariția unei tumori de la începutul tratamentului înseamnă vindecarea sigură, a ținut să precizeze prof. Lemerie. Rămîn de rezolvat repercusiunile pe termen lung datorate acestor terapii agresive, printre care „capul de afiș" este deținut de riscul apariției unei a doua tumori, diferită de cea inițială (leucemie, sarcom), după mulți ani de zile. Estimată la un interval de 8 la 25 de ani această incidență se va diminua în viitorul apropiat, întrucît multe tumori erau provocate de tratamente, ale căror riscuri sînt mult mai bine cunoscute în prezent.

Băieții sînt amenințați și de sterilitate, datorită toxicității unor chimioterapii, mai ales a celor alchilante. Adolescenților li se propune, înainte de efectuarea tratamentului, să-și conserve viitoarea fertilitate prin depunerea spermei în „bănci" speciale. Radioterapia este responsabilă, în cazul fetelor, de apariția sterilității, deoarece provoacă leziuni ireversibile ale ovarelor. Oncologii sînt pe cale de a găsi o soluție satisfăcătoare și în aceste cazuri delicate.

Se poate afirma cu certitudine că vom putea asista, în viitorul deceniu, poate la victoria omului asupra cancerelor pediatrice.

ȘERBAN FILIP

CE ESTE HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ?

Tensiunea arterială reprezintă presiunea sîngelui în artere. Ea se exprimă prin două coordonate, prin două cifre i una are valoare mai mare și corespunde presiunii sîngelui atunci cînd inima se contractă și se golește, cealaltă are valoare mai scăzută și reflectă momentul în care inima se relaxează și se umple. Valorile redate de tensiometru sînt exprimate în milimetri coloană de mercur. Este normal ca aceste valori să se modifice în funcție de vîrstă, crescînd o dată cu trecerea anilor. La un copil de șase ani, de exemplu, aceste valori trebuie să fie inferioare lui 11/7; la un adult, între 20 și 60 de ani, nu trebuie să depășească 14/9. Valorile considerate normale pentru supraviețuire se încadrează între 14/9 și 16/9,5.

O persoană este considerată hipertensivă cînd presiunea sîngelui depășește 16/9,5. Ca și în cazul excesului de colesterol, hipertensiunea arterială este un pericol direct pentru inimă și vasele sanguine. Ea expune organismul la infarct de miocard și la accidente vasculare cerebrale. De menționat este faptul că o creștere întîmplătoare a tensiunii arteriale ca urmare a unui efort sau a unei emoții nu prezintă nici o gravitate. De aceea, pentru diagnosticarea unei hipertensiuni, este nevoie să se constate că o creștere de tensiune este permanentă, constantă. Așadar, o singură evaluare nu este suficientă.

Poliția mediului ambiant

În orașul New York pe strada Brodway la numărul 253 telefonul sună continuu. Iată un apel alarmant: cineva sesizează un miros respingător care se răspîndește dintr-un container al unui laborator abandonat în zona Yonkers, un cartier din apropierea Bronxului.

Imediat Anthony Patriarca și Rosalino Fanark și-au pus masca și au îmbrăcat combinezonul, încălțămintea și mănușile de protecție. Cei doi „toxic cops" fac parte din prima unitate polițienească din lume destinată supravegherii mediului înconjurător și a căror misiune o constituie „vînarea" celor care îl poluează. Potrivit misiunii, cei doi polițiști vor găsi containerul poluant și-l vor transporta la incineratoarele de temperatură înaltă pentru a fi ars. Legile din Statele Unite sînt foarte stricte în ceea ce privește produsele toxice, însă respectarea lor a impus înființarea acestei brigăzi de poliție cu precădere la New York, orașul care produce zece mii de tone de reziduuri pe zi! Acești „toxic cops" lucrează întotdeauna în echipă, sînt înarmați și sînt abilitați să aplice amenzi deosebit

de mari și chiar să dispună pedepse privative de libertate.

Polițiștii sînt vaccinați contra hepatitei, sînt cu regularitate injectați cu gamma globulină și supuși la analize repetate ale sîngelui.

MASAJ ÎN LOC DE OPERAȚIE

Anual circa 400 de americani sînt supuși operației de „șuntare" a coronarelor: alături de porțiunea vaselor coronare ale inimii obturate de depunerile de colesterol se aplică o bucată de vas sanguin extras din piciorul pacientului. Sîngele care hrănește inima poate să circule prin acest nou canal. O asemenea operație costă aproximativ 30 de mii de dolari.

O nouă metodă de ameliorare a alimentării cu sînge a inimii fără operație a fost elaborată recent de către specialiștii facultății de medicină a Universității statului New — York. Picioarele se înfășoară cu niște manșete de cauciuc gonflabile conectate la o pompă de aer, după care, în mod alternativ, ele sînt umflate și dezumflate în ritmul în care lucrează inima, refulînd sîngele în partea superioară a corpului. Ședința durează cîteva ore, timp în care pacientul stă culcat pe o canapea. Ca urmare a unei asemenea „pompări" vasele înguste se dilată alături de ele dezvoltîndu-se noi vase capilare. Durata tratamentului prin acest masaj mecanic costă circa cinci mii de dolari. În ultimii doi ani aceste ședințe care se desfășoară în clinica universității au fost urmate de 18 pacienți suferinzi de crize de stenocardie. La 12 din ei durerile de piept au trecut, la restul constatîndu-se o ameliorare evidentă a sănătății lor.

întîmplări adevărate

Un soț de excepție

Jay Battenfield, un cunoscut negustor de vehicule uzate, domiciliat în orașul Amarillo (Texas), a avut nefericirea să rămînă văduv. Cum soția lui fusese o mare amatoare de automobile, Jay s-a decis să realizeze în amintirea ei un model ieșit din comun. Cu o deosebită răbdare și dragoste a achiziționat perle din Hong Kong, pietre semiprețioase din Rusia, diamante din Africa și zaruri din fildeș din Las Vegas și Monte Carlo. După ce a strîns toate aceste ingrediente, el a ales un automobil, un Chevrolet Corvair model 1963, pe care a montat toate cele menționate mai sus. A rezultat un automobil unic, care a stîrnit imediat dorința unor colecționari de a intra în posesia lui. Cel mai insistent ofertant a fost proprietarul unui bar care dorea să instaleze mașina ca punct de atracție în fața localului, oferindu-i lui Jay **trei milioane și jumătate de dolari.**

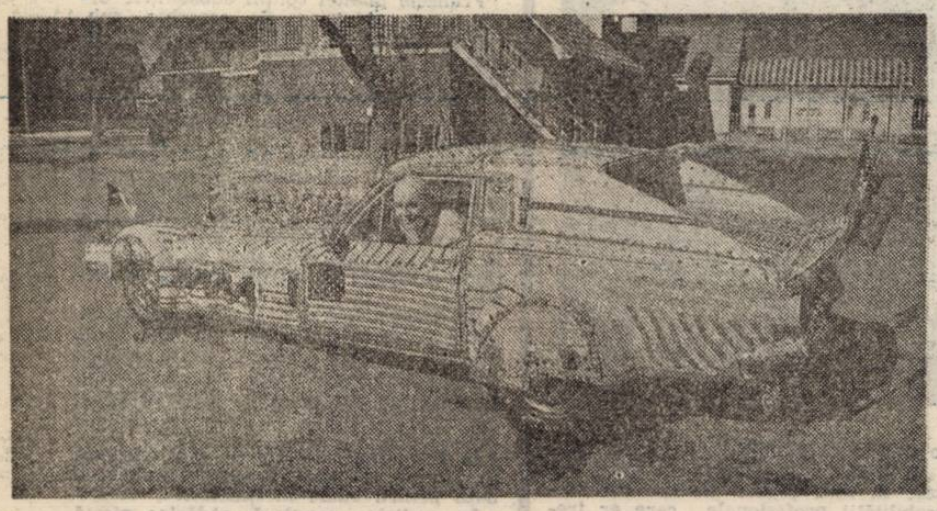

Dar Jay a refuzat propunerea motivînd acest refuz prin faptul că mașina care a construit-o și împodobit-o a fost creată în memoria adoratei sale soții și că nici o sumă nu-l va determina s-o vîndă.

Croșeta ucigașă

Încoronata Varrecchia avea (și are) o mare pasiune pentru a croșeta. Are mulți nepoți și plăcerea ei cea mai mare era să ofere în mod regulat tricotajele realizate de ea. Preocuparea aceasta era aproape permanentă exceptînd perioadele cînd o solicitau treburile casnice. Avea obiceiul ca atunci cînd era nevoită să renunțe la croșetele foarte subțiri să le fixeze în bluzele sau puloverele pe care le purta de obicei.

Așa a procedat și în ziua în care, renunțînd la croșetat, s-a îndreptat spre bucătărie. Din nefericire, a alunecat, prilej cu care una din croșete s-a rupt și i s-a înfipt în piept fără ca ea să-și dea seama. Pe piept rămăseseră doar două mici urme, ca de simple înțepături. Ulterior a început să acuze niște dureri la abdomen fiind internată urgent la spital. Cu ocazia efectuării radiografiei s-a constatat că în abdomenul femeii se află înfiptă o bucată de... metal.

Pacienta a fost operată și spre surpriza tuturor s-a constatat că acel „corp străin" extras, în lungime de 6—7 centimetri provenea de la o croșetă. După externare, protagonista acestei întîmplări a început să acuze niște dureri în regiunea inimii.

Revenită la spital și supusă unui nou control mai atent, cu ajutorul radiografiei s-a constatat prezența unui mic corp străin în vecinătatea inimii. Situația era foarte complicată, cu atît mai mult cu cît în spitalul unde se internase nu existau condițiile necesare unei intervenții care se anunța extrem de complicată. A fost urgent transferată la un spital de cardiologie și în urma unui nou examen s-a optat pentru o urgentă intervenție chirurgicală. A fost o operație deosebit de delicată, care a durat peste șase ore. După cum era de așteptat, bucățica de metal, măsurînd 3,5 centimetri în lungime, provenea din croșeta ruptă. Prof. Aldo Giordano care a operat-o, a declarat: „În cei 39 de ani de profesiune nu m-am mai întîlnit cu un caz asemănător".

„Plimbarea" corpului străin care ajunsese în „spatele" inimii, în ventriculul stîng, se putea încheia cu un sfîrșit tragic.

Ironia soartei...

Încă din anii tinereții, Oronzo Lanzilloti a visat să devină absolvent al facultății de științe economice. N-a putut, din motive independente de voința sa, să-și vadă visul împlinit. Provenind dintr-o familie cu minime posibilități de existență, neavînd posibilitatea ca din salariul său să-și plătească taxele universitare, eroul întîmplării noastre a fost nevoit să se obișnuiască cu ideea că nu-și va putea realiza visul. Dar odată ieșit la pensie, dorința sa a devenit o adevărată obsesie. De data aceasta condițiile erau cu mult schimbate în favoarea sa. Situația lui materială și faptul că existau și cursuri serale pentru cei din „vîrsta a treia", i-au declanșat din nou teribilul său deziderat.

A început, în afara cursurilor, să studieze lucrările de specialitate și după cîțiva ani de pregătire, s-a înscris la facultatea mult visată. Datorită perseverenței sale, a reușit în cîțiva ani să absolve cu un deosebit succes examenele și la vîrsta de 81 de ani a terminat cursurile facultății de științe economice, obținînd din partea comisiei de examinare notele care îi dădea dreptul de a purta titlul de absolvent. Dar lui Oronzo Lanziloti nu i-a fost dat să se bucure. În sfîrșit, de reușita eforturilor sale: cinci zile după examenul final, el a încetat din viață. Dar culmea!, fără să cunoască faptul că a fost declarat reușit la examenul de absolvire!

VREȚI SĂ CÎȘTIGAȚI O BERLINĂ DACIA 1310 ?
SAU TREI TELEVIZOARE COLOR MEGA-VISION ?
SAU 16 PIESE DIN AUR DE 14 KARATE ?

Cumpărînd un ALMANAH MAGAZIN 1993 puteți participa la concursul nostru, care, prin tragere la sorți, îi va desemna pe cîștigătorii rîvnitelor premii.

Pentru a participa la tragerea la sorți trebuie să :

- **Decupați talonul de pe pag. 160 a almanahului**
- **Scrieți pe el numele și adresa dv.**
- **Decupați manșeta neagră de pe copertă alăturată pe care este scris „PREMIILE ALMANAHULUI MAGAZIN 1993"**
- **Puneți totul într-un plic pe care-l trimiteți pe adresa : Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere, nr. 1, București, făcînd mențiunea „Pentru Concursul ALMANAH MAGAZIN 1993".**

Ultima dată a poștei pe plic nu trebuie să depășească 30 MAI 1993

Caz unic în Totocalcio

Povestea napolitanului Salvatore De Vergori se situează în zona incredibilului. O adevărată sfidare a destinului. Pasionat jucător al concursurilor de pronosticuri sportive „Totocalcio" (Pronosport), De Vergori și-a făcut la capătul unei săptămîni „datoria" de a completa

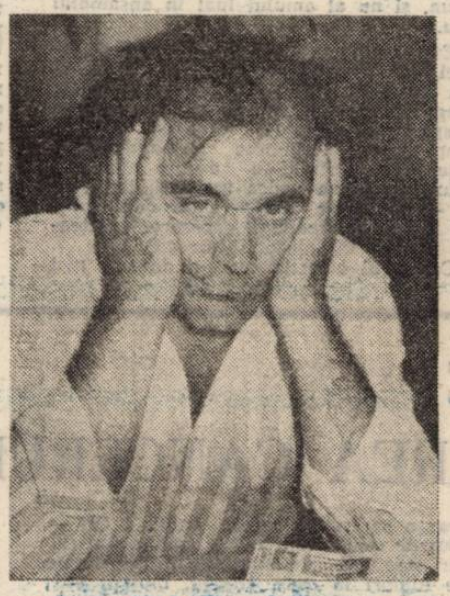

un buletin. În Italia se folosește un sistem modern de înregistrare cu ajutorul unor computere cu care sînt înzestrate toate centrele de primire a buletinelor. Iată și cîteva amănunte necesare pentru a înțelege mai bine marea dramă pe care a trăit-o nefericitul participant. De Vergori (care în paranteză fie spus, este un simplu vînzător ambulant de țigări) a completat trei coloane. Astfel completat, buletinul este predat responsabilului de centru, care-l introduce într-un computer. După cîteva secunde, buletinul introdus în computere apare la lumină avînd însemnate pe partea dreaptă „echivalentul" pronosticurilor alese. Neatent, De Vergori, nu a observat că mașina electronică n-a transcris (caz unic în acest domeniu) exact coloanele originale și mai ales pe linia orizontală corespunzătoare cu schema originală.

A fost în duminica respectivă o etapă cu foarte mari suprize. Cînd De Vergori și-a confruntat „matca" cu rezultatele înregistrate a constatat două lucruri: avea 13 rezultate exacte și era unic la această categorie. Ar fi trebuit să primească un premiu de un miliard și 25 milioane de lire, dar, în același timp a avut surpriza să constate că „matca" buletinului prezenta o înregistrare incorectă față de original.

Evident, în asemenea condiții, buletinul lui care avea (conform „originalului") 13 rezultate exacte nu a putut fi validat în ciuda protestelor făcute De Vergori care era o victimă inocentă a erorii de copiere. De Vergori, considerîndu-se nevinovat, dar totuși un participant care a indicat 13 rezultate exacte, a dat în judecată Societatea care patronează organizarea concursurilor de pronosticuri sportive, dar la prima înfățișare, cererea lui a fost respinsă întrucît „matca" nu corespundea previziunilor cuprinse în regulamentul concursului. De Vergori a făcut apel la această decizie, dar șansele sale sunt minore.

Donatori de... moarte

La capătul unei lungi anchete întreprinse de organele de specialitate s-a ajuns la o concluzie neașteptată care a stîrnit vîlvă în SUA: 55 de persoane au decedat în urma unor transplanturi de organe prelevate de la donatori bolnavi de SIDA.

Cercetările au demonstrat că în cazurile respective nu s-a procedat la controlul donatorilor sau pur și simplu în asemenea împrejurări a fost omisă această precauție. Cercetările efectuate au indicat și primul caz de la care au pornit greșelile. Totul a început în anul 1985 cînd unele organe ale unui benzinar, William Norwood, un tînăr în vîrstă de 22 de ani, asasinat, au fost urgent folosite fără să se cunoască faptul că era bolnav de SIDA. Deși ulterior s-au luat măsuri stricte de control, totuși ancheta a menționat alte 55 de cazuri de același gen.

Vîrstă matusalemică

Doamna Jeane Calment este cea mai vîrstnică persoană din Franța și probabil din lume întrucît nici o altă persoană (în viață) nu este în măsură să dovedească cu acte că s-ar fi născut înaintea ei. Iat-o în imaginea alăturată la aniversarea celor... 118 ani ai săi.

verificați-vă cunoștințele

BIOLOGIE

1. Știți cine a fost Eustachi, în cinstea căruia s-a dat denumirea de „trompa lui Eustachi" ?

2. Cînd și de către cine a fost introdusă în Europa pentru prima oară acupunctura (elaborată în secolul III de medicul chinez Huang Fu Mi și completată în secolul XVI de Yang Ko Sien) ?

3. Știți care a fost anatomistul flamand care a demonstrat inexistența așanumitului „os imponderabil", în jurul căruia ar fi trebuit, potrivit credințelor medievale, la ziua judecății de apoi să se grupeze elementele dispersate ale trupurilor celor morți ?

4. Unul dintre cei care au contribuit la completarea cunoștințelor privind circulația sanguină între inimă și plămîni a fost un teolog și medic spaniol, ars pe rug la Geneva, din ordinul lui Calvin. Știți cine era ?

5. Primele microscoape apar în comerț în anul 1618. Ele au fost inventate în 1590 de olandezul Zacharias Jansen (1560—1638), pe baza unui principiu atribuit lui Galilei. Știți care a fost naturalistul ce a descoperit în țesuturile vegetale **celula**, folosind pentru prima oară în scopuri științifice un microscop ?

6. Reluînd unele presupuneri enunțate de Fracastoro, un cercetător din Italia — puțin cunoscut în epoca sa, însă devenit ulterior celebru — emite în 1658 ipoteza surprinzătoare (pe atunci) că bolile epidemice ar putea fi produse de paraziți microscopici. Știți cui aparține această curajoasă ipoteză strălucit confirmată nu mult după aceea ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

De la Gutenberg citire

1. Prima rotativă a fost realizată de R. Hoe în anul 1857.
2. Circa 1 500 000 semne pe oră, adică 50 de pagini de ziar !
3. În anul 1948.

DANIEL VERBINA

OPT DIFERENȚE

Între cele două desene sînt opt mici diferențe pe care vă invităm să le găsiți.

(Soluția în numărul viitor)

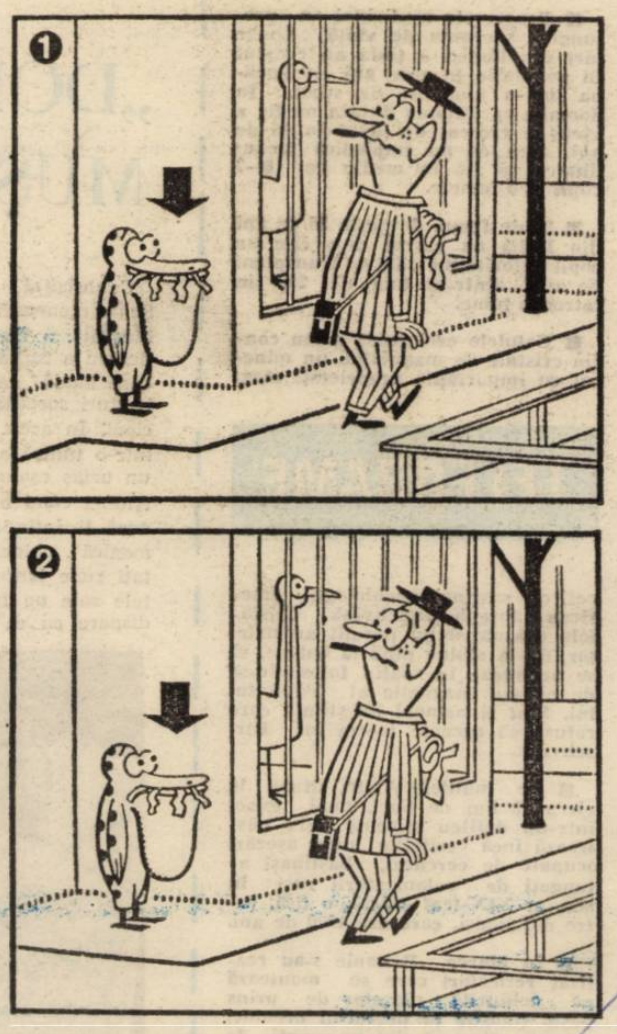

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

DOUĂ CASETE „STRĂINE"

Casetele C și D.

FEL DE FEL

● **Centrul** istoric al Marelui Ducat de Luxemburg este situat la confluența a două fluvii, Alzette și Petrusse. Întrucît în jurul acestui centru s-au construit numeroase cartiere noi de ambele părți ale fluviilor, au fost necesare să se construiască 64 de punți care dau posibilitatea noilor cartiere să aibă legături rutiere cu centrul antic.

● **De mulți ani** oamenii de știință sînt preocupați de ideea folosirii mareelor pentru producerea energiei electrice. Poate că puțini cunosc amănuntul că în secolul precedent asemenea încercări, rudimentare, au fost realizate cu bune rezultate în Bretania (Franța) și Maine (SUA) pentru măcinarea grînelor.

● **Englezul** Jethro Alexander Cummings (1855—1924), a avut trei soții (atenție la nume). Prima se numea Jane Jethro, a doua Alice Alexander și, în fine a treia, Clara Cummings.

● **Buffalo Bill**, vestitul vînător și impresar de circ din SUA, a avut un frate, un mare expert în navigație, care, în 1903 a fost protagonistul unei excepționale performanțe. El a traversat Canalul Mînecii cu o simplă barcă, ajutîndu-se de un enorm... zmeu.

● **În urma** unei defectări a unei mașini automate, a unui ziar din Stockholm care expedia înștiințări abonaților săi, un agricultor din Skanninge (Suedia), Knut Holmer, a primit nu mai puțin de 11 834 de asemenea scrisori prin care era invitat să-și reînnoiască abonamentul. Ceea ce a și făcut...

● **Cobra comună** este un șarpe veninos, lung de circa un metru și jumătate care, atunci cînd este iritat, își umflă partea anterioară a gîtului în formă de scufiță. Nu se pregătește de fapt pentru o mușcătură veninoasă cît pentru a lansa la o anumită distanță o cantitate importantă de salivă.

● **Într-un manual** pentru uzul gospodinelor publicat în Franța la începutul secolului era susținută ideea conform căreia consumul caviarului este foarte indicat în cazul celor bolnavi de neurastenie.

● **În anul 1870**, în SUA a avut loc un mare concurs de doborîre a bizonilor între celebrii Buffalo Bill și Billy Comstock. Urma să fie declarat învingător acela care în decurs de opt ore va ucide (călare) cît mai multe animale. Învingător a ieșit Buffalo Bill (pe celebrul său cal Brigham), care a doborît 69 de bizoni în vreme ce adversarul său a reușit numai 46.

— Bine dar mi se pare mai scumpă decît cămașa lui Christos !!!

CRISTALE

■ Rezultatele unor alegeri democratice îi fac pe politicienii miopi să se uite lung.

■ Două vînturi nu ne dau pace la bătrînețe : crivățul și... amintirea zefirului.

■ Pentru oamenii cinstiți țeapa lui Dracula nu era decît o barieră ridicată.

■ Femeia — o floare căreia îi rupem petală după petală pentru a afla dacă ne iubește, ori ba...

■ Cînd ai un cap pătrat nu poți să nu dai din colț în colț.

N. PETRESCU-REDI

Bat clopotele

ORIZONTAL : 1) Poet contemporan (Vasile), autorul volumului „Clopotul nins" și al poeziei „Clopotele de la Horezu" — Sabin Balașa. 2) Regretată poetă (Magda) semnatara versurilor „N-auzi cum bat și cheamă / în soare, clopotele mari de aramă?" — Anunțată cu clopoțelul la școală. 3) A transporta — „...clopot", volum publicat în 1974 de poeta Otilia Nicolescu — Tînăr poet (Vasile), autorul poeziei „Sub clopotul de apă". 4) Măsura lui Cuza (pl.) — Scriitorul Constantin Cublesan este autorul volumului „Clopote de..." — Localitate în China. 5) „Clopotul de...", volum din creația lui Zaharia Stancu — Loc închis între munți (pl.) — Capăt de clopot! 6) Leziune — Poet român (Panait), prezent la tema noastră cu versurile „... Clopote din sat sunați / Și întreg pămîntul numai la serbare să-l chemați". 7) Dune în Sahara Centrală — Poet basarabean (Ion), autorul poeziei „Bate-n clopote de apă". 8) Slujbaș la curtea domnească — „Gîndul meu e clopot de...", poezie de Ion Tobosaru. 9) Stat feudal în Sudan — „...clopot", altă poezie semnată de Otilia Nicolescu — Tezaur public (reg.). 10) Piesă-suport, sub formă de clopot, în care este fixat becul (pl.) — Un oarecare (reg.) — Nicolae Andrei 11) În rate! — Alt poet contemporan (Radu), autorul poeziilor „Clopotul albastru" și „Poem cu clopote". 12) Poet arădean (Ilie), semnatarul versurilor „Și clopote sunau: bang, bang" — Scriitor basarabean (Sergiu Victor), care ni-l prezintă pe „Bătrînul clopotar".

VERTICAL : 1) Prozatoare contemporană (Viorica), autoarea volumului pentru copii „Clopoțelul de argint" — Îi aparține poezia „Clopot" (Nicolae). 2) Poet ardelean (Emil), semnatarul poeziilor „Clopotele liniștei" și „Sinistru clopotele" — Publică în 1978 poezia „Clopote" (Constantin). 3) Îndrăgit poet contemporan (Virgil), căruia editura Ion Creangă îi publică „Clopoței și Prichindei". 4) Localitate în S.U.A. — Luat în centru! — În volumul „Intrarea în pădure" acest poet (Alexandru), include și poezia „Ca din clopoței". 5) Lucia Olaru — Măsură de suprafață. — La obor ! — Literă slavonă. 6) Cunoscut fabulist grec semnatarul fabulei, „Cinela care poartă clopoțel" — Localitate în Spania — La oraș ! 7) Remarcabil compozitor francez (Maurice) care în suita „Orlînzi" include și piesa pentru pian „Valea clopotelor" — Simbolul pentru „minut". 8) „Curtea permanentă de arbitraj" (sigla) — Riu în Bulgaria — Sigla pentru „Casa de Economii și Consemnațiuni" 9) Luat pe centru! — Reputat poet (Ion) autorul poeziilor „Clopotul" și „Clopotele învierii". 10) A stropi cu apă — Necăjit (fig.) — Ion Jianu. 11) Compozitor de naționalitate maghiară din România (Csaba), autorul muzicii corale „Clopote" — Cunoscut pictor român (Theodor). 12) Semnatarul poeziei „Clopotul" (Ion) — „Bat clopote de...", poezie semnată de poetul ungur Szabó Lőrinc.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	N	I	C	O	L	E	S	C	U	■	S	B
2	I	S	A	N	O	S	■	P	A	U	Z	A
3	C	A	R	A	■	O	R	A	■	D	A	N
4	O	C	E	■	A	P	A	■	M	A	B	U
5	A	■	A	U	R	■	V	A	I	■	O	T
6	R	A	N	A	■	C	E	R	N	A	■	A
7	A	B	O	■	B	O	L	D	U	T	A	■
8	■	A	P	R	O	D	■	A	L	A	M	A
9	A	L	O	A	■	O	M	■	E	R	A	R
10	D	U	L	I	I	■	I	C	S	■	N	A
11	A	T	■	C	A	R	N	E	C	I	■	M
12	M	A	C	A	T	A	■	C	U	J	M	A

DICȚIONAR : MABU, ABO ALOA, ERAR, ONA IAT, CODO, CPA, ARD.

CRISTINA OPREA
elevă, Bîrlad

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ÎN FAMILIE

ORIZONTAL: Ilie — Prenume — Viață — Omenit — Îngerași — Tri — R — Origine — Ec — Io — Nor — Elisa — Aho — Nins — Se — Arh — Sucit — C — Green — Nuvelă — Ra — Rufe — Atol — I — Iași — Vn — Tv — Mia — Iuda — Ita — Medic — Singer

Nr. 19 (1855) din 15 mai 1993

Caleidoscop

magazin

KGB A ÎNCERCAT SĂ-L OTRĂVEASCĂ PE SOLJENIȚÎN?

Reprezentantul Ministerului de Interne al Federației Ruse, Alexei Kondaurov, a dezmințit afirmațiile săptămînalului „Soverșenno Sekretno", potrivit cărora KGB-ul ar fi încercat să-l otrăvească pe Aleksandr Soljeniţîn în 1971.

Acest săptămînal publicase într-adevăr o ştire, pe baza unor informaţii furnizate de un fost ofiţer KGB, Boris Ivanov, din care reieşea că în 1971 agenţi ai KGB încercaseră să-l otrăvească pe celebrul scriitor şi Laureat al Premiului Nobel, la Novocercask. Metoda folosită urma să fie una întîlnită şi la agenţii serviciilor secrete bulgare care au reuşit astfel să-l otrăvească la Londra pe disidentul Gheorghi Markov.

Ştirea a fost preluată şi de alte publicaţii, printre care săptămînalul britanic „Guardian". Kondaurov a declarat însă că această ipoteză este atît de absurdă încît trebuie exclusă cu desăvîrşire.

În schimb, cunoscutul regizor Stanislav Gavoruhin, care a studiat îndelung laboratoul creaţiei lui Soljeniţîn, a declarat cotidianului „Izvestia" că încercarea de asasinare a autorului „Pavilionului Canceroşilor" şi al „Arhipelagului Gulag" este foarte posibil să fi existat cu adevărat.

PEDALÎND PRIN... PACIFIC

Japonezul Kenichi Horie a recurs la o soluţie insolită pentru a traversa Oceanul Pacific, folosindu-se de o barcă din plastic armat, cu... pedale,... lungă de 7,89 m şi lată de 1,76 m. Fotografia surprinde momentul sosirii temerarului Horie în portul Naha din prefectura Okinawa, după ce a traversat cel mai mare ocean al Terrei. El a parcurs 7 500 de km în 110 zile.

■ **Progresele medicinei au prelungit speranţa de viaţă. Unele ţări din lumea a treia au crescut în populaţie în zece ani cît Europa într-o jumătate de secol. În Somalia şi Etiopia durata medie a vieţii a crescut de la 35 la 45 de ani, ceea ce nu împiedică fecunditatea să fie în medie de 6—7 copii la o femeie.**

■ **30 de femei de peste 50 de ani din Italia au născut deja cîte un copil datorită metodei de transplant de ovul, dintr-un total de 200 în întreaga lume.**

■ **Celulele creierului uman conţin cristale de magnetită, un mineral cu importante proprietăţi mag-**

TELEGRAME

netice, susţine geobiologul american Joseph Kirschvink. Cristalele de magnetită permit animalelor, de la albine pînă la balene, să se orienteze în spaţiu folosindu-se de cîmpul magnetic al Pămîntului. Sînt şi oameni de ştiinţă care refuză să accepte teoria lui Kirschvink.

■ **Pe muntele Ahun, situat la circa 10 km de Soci, (mai exact într-un defileu stîncos) care păstrează încă vestigiile unor aşezări ocupate de cerchezi, băştinaşi alungaţi de colonizatorii ruşi în sec. al XIX-lea) există, o tisă, între doi ficuşi, care are 1200 de ani.**

■ **În Marea Britanie s-au realizat reflectori care se montează pe ochiurile plaselor de prins peşte folosite la pescuitul oceanic. Aceşti reflectori sînt percepuţi de sonarul delfinilor, care pot evita astfel prinderea în plasă.**

■ **Se pare că astronomii americani şi europeni au descoperit un nou asteroid. Denumit „1992 QB1", asteroidul are un diametru de circa 200 km şi realizează o mişcare de rotaţie în jurul Soarelui pe o traiectorie exterioară celei a planetei Pluton, cunoscută drept cea mai îndepărtată din sistemul nostru solar.**

„DOMNUL MUȘCHI"

Cunoscutul actor de film Arnold Schwarzenegger, supranumit, „Domnul Muşchi", a încasat un milion de dolari pentru a turna un spot publicitar japonez care laudă calităţile deosebite ale unei băuturi socotită nocivă de către dieteticieni. În acest spot, Arnie este îmbrăcat într-o tunică aurie şi legat în lanţuri pe un uriaş eşafod avînd forma literei „V". Atunci cînd o tînără şi frumoasă japoneză îi întinde un flacon din „potiunea magică", chipeşul actor cu muşchi sculptaţi rupe lanţurile şi o cuprinde în braţele sale pe frumoasa binefăcătoare şi dispare cu ea în întunericul nopţii.

the best

Adaptare după "The Oxford English Dictionary"
dicţionar englez-englez în ediţie de lux.

4680 lei
2 Volume

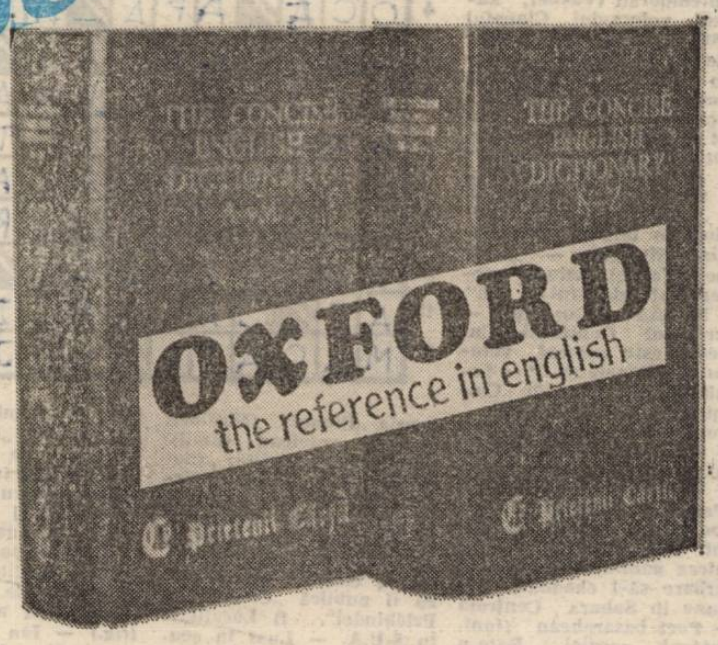

Conţine 30.000 de cuvinte, cu explicaţii clare, precise, în limba engleză. Vă ajută să dobîndiţi o pronunţie corectă, un vocabular de înaltă ţinută, vă formează o exprimare elegantă.

CADOU:
lista verbelor neregulate

Consultaţi acest dicţionar fără nici un angajament. Veţi constata că răspunde aşteptărilor celor mai exigenţi. Dicţionar al acestei limbi internaţionale, THE CONCISE ENGLISH DICTIONARY este necesar şi util familiei dvs. Se primeşte prin poştă contra ramburs. Expediaţi chiar azi cuponul-răspuns.

decupaţi aici

EDB1MAGA
Nr. de cititor_____dacă sînteţi deja client
Nume_____
Prenume_____
Strada_____Nr_____
Bloc_____Scara_____Et_____Apart_____
Sector_____Judeţ_____Cod_____
Localitatea_____

CUPON DE RĂSPUNS
de completat şi trimis în plic timbrat la:
PRIETENII CĂRŢII
CP 58 - 47
77314 - Bucureşti

Vă rog să-mi trimiteţi spre examinare şi fără nici un angajament din partea mea, THE CONCISE ENGLISH DICTIONARY, în două volume, la preţul de vînzare directă de 4680 lei + 290 lei cheltuieli de expediere. Am la dispoziţie 8 zile pentru a-l examina. Dacă voi hotărî să nu-l păstrez, îl voi trimite înapoi, iar suma îmi va fi decontată. Dacă nu sînt pe deplin mulţumit, îl voi returna în ambalajul său original şi voi fi imediat rambursat.

Data Semnătura ABAX Publicitate

Citiţi în numărul viitor:

PROTEINA SPERANȚEI ÎN STRATEGIA ANTI-CANCER

magazin

SERIE NOUĂ – 106 ANUL XXXVI • Nr. 20 (1856) SÎMBĂTĂ 22 MAI 1993 16 PAGINI 50 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

CLOROFLUOROCARBONII AMENINȚĂ TERRA

Ora adevărului în HIPNOZĂ

Starea de veghe

„CAYCE" și ceea ce nu se spune...

TUNELUL SEIKAN ÎNCĂ NU ARE RIVAL

POVESTIRE ◎ POVESTIRE

PILOT DE VÎNĂTOARE

P53 – proteina speranței în strategia anti-cancer

Program TV

• UN AUTOTURISM DACIA • 3 TELEVIZOARE COLOR MEGA VISION
• 16 BIJUTERII DIN AUR

Cumpărînd ALMANAHUL MAGAZIN 1993 puteți participa la tragerea la sorți care îi va desemna pe cîștigătorii premiilor oferite de MOLDINFORMBUSINESS și Casa Editorială „MAGAZIN"

INCURSIUNE ÎN PARANORMAL

CONTACTE ȘI CONTACTAȚI

ELECTROGRAFIA, o nouă tehnică de prevenire a maladiilor

CRUDA ESTE REALITATEA

„PIATRA APOCALIPSULUI"

SPIRITELE VORBESC CU VIZIONARII

albumul celor 7 întîmplări adevărate

RIGOARE

HAZARD

PERFORMANȚĂ

AVENTURĂ

MISTER

Pentru a participa la tragerea la sorți TREBUIE să : • Decupați talonul de la pag. 160 a almanahului • Înscrieți pe talon numele și adresa dv. • Decupați manșeta neagră de pe coperta almanahului pe care scrie „Premiile almanahului Magazin 1993" • Puneți totul într-un plic pe care-l trimiteți pe adresa : Casa Editorială „Magazin" s.r.l., Piața Presei Libere nr. 1 sau MOLDINFORMBUSINESS, Filiala din România, str. Enăchiță Văcărescu nr. 32, sect. 4, București cu precizarea pe plic „Pentru Concursul Almanah Magazin 1993"

TERMEN ULTIM DE TRIMITERE PRIN POȘTĂ : 15 iunie 1993.

Biblioteca Județeană

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

Un C.D. pentru fiecare

■■ **LEAD VOCALIST — ROD STEWART.** Ascultînd recentul album al poşcatului scoţian vom constata că whisky-ul pe care l-a băut de la apariţia excelentului LP **Vagabond Hearty** nu i-a ars deloc suprasolicitatul laringe, vocea sa rămînînd neschimbată... **Lead Vocalist** conţine doar cover-versions dar acestea nu-i scad în nici un fel valoarea deoarece cînd un solist este un adevărat „leader" (vezi titlul discului) poate „îmbrăca", cu succes, în haine noi orice melodie „străină" ! Spaţiul nu-mi permite să vă dau multe exemple aşa că mă voi limita la **Ruby Tuesday** (Rolling Stones), **I Ain't Superstitious** (Jeff Beck Group) şi **Sweet Lady Mary** (Faces). Consider **Lead Vocalist** un antrenament reuşit înaintea editării albumului, jubiliar, cu numărul 20...

■■ **THE BEST-RAINBOW.** „Curcubeul" face parte din înalta societate a hard-rock-ului, putînd fi considerat un grup istoric... Compilaţia de faţă prezintă, evident, marile hituri ale trupei, din care nu lipsesc **Catch The Rainbow, Long Live Rock'n'Roll, Man On The Silver Mountain** sau **The Temple Of The King.** Un rock de primă clasă care ne face să regretăm că Rainbow nu mai este acum ce-a fost pe vremuri. Părerile sînt împărţite, dar eu consider că apogeul trupei a fost atins în perioada cînd solistul lor a fost Ronnie James Dio. Cele cinci piese din „epoca" Dio incluse pe această compilaţie sînt suficiente pentru a justifica preţul compact-discului !

■■ **THE VERY BEST OF KENNY ROGERS.** Iată-l pe unul dintre marile staruri ale muzicii country (şi nu numai...) prezent cu o colecţie de piese „de inimă albastră" cuprinzînd hituri lansate de jovialul interpret din 1975 pînă în prezent. În 1975 Kenny a ales cariera solo lăsînd în urma sa cîteva grupuri cu care cîntase rock and roll, jazz şi country-rock. Primul său single **Love Lifted Me** (cu un uşor gospel sound) a intrat, rapid, între primele zece single-uri ale topului country iar următorul, **Lucille**, ajungea, aş spune firesc, Number One ! Premiul Grammy a venit de la sine.. Stilul lui Kenny a fost întotdeauna uşor îndepărtat de country-ul tradiţional, marile sale hituri aparţinînd muzicii pop.

Veţi găsi, pe acest CD, 19 melodii interpretate de Kenny „The Gambler" Rogers şi pentru a nu vă pune răbdarea la încercare vă voi spune că nu lipseşte nici unul dintre marile şlagăre lansate de Kenny. Favoritele mele sînt **Don't Fall In Love With A Dream** (criminalul duet cu Kim Carnes) şi **Lady** (scrisă pentru Kenny de Lionel Richie).

■■ **OBJECTION OVERRULED.** După o serie de rateuri iată că grupul german reuşeşte să iasă din ceaţă editînd un nou album de heavy-metal care a fost primit foarte bine în Germania, vînzîndu-se la fel de bine ca renumita bere münchenează ! Băieţii sînt din Solingen... O cronică din revista **Stern** compară **Objection Overruled** cu clasicul **Balls To The Wall** apreciind că noul disc va fi, cu siguranţă, printre best-seller-ele acestui an. Vom vedea...

ŞTIRI

••• La mijlocul lunii martie a avut loc, la Los Angeles, a şaptea ediţie a decernării premiilor **Soul Train.** Festivitatea nu a fost cu nimic mai prejos faţă de Grammy Awards : au cucerit trei trofee **Boyz II Men,** două **Michael Jackson** şi cîte unul **Whitney Houston, En Vogue** şi **Arrested Development.**

••• Legendara trupă americană de avangardă **Velvet Underground** se va reuni, în componenţa originală, pentru două concerte ce vor avea loc pe 16 şi 17 iunie în sala Olympia din Paris.

••• **„Guns N'Roses, Sting** şi Peter Gabriel sînt prea zgomotoşi pentru a putea cînta în această incintă" — scrie într-un comunicat conducerea unela dintre cele mai renumite scene italiene-vechea arenă romană din Verona ! Oficialităţile se tem de faptul că uriaşele instalaţii de sunet pot provoca, prin vibraţiile lor, deteriorări grave anticului monument...

CONCURS

A sosit momentul să cunoaştem numele celor zece cîştigători ai concursului nostru desfăşurat în luna aprilie. Mai întîi vă voi da cîteva date tehnice : am primit 68 de scrisori, din care 57 conţineau cel puţin şapte răspunsuri exacte date celor zece întrebări ! Trebuie să recunoaşteţi că n-au fost prea grele... Mi s-a semnalat un fapt regretabil : o bună parte din răspunsurile concursului a fost difuzată într-una din ediţiile emisiunii „Mai mult de 200 minute live" de pe România Tineret ! Îmi place să cred că cei doi realizatori n-au făcut-o intenţionat... Nu ştiu de unde s-au (dez)informat unii concurenţi, dar consider de datoria mea să elucidez problemele : 1) piesa cu cele mai multe reluări este **Yesterday** (cu peste 1 000 de remake-uri !) şi nu **Fever** ! 2) Unde aţi citit că Olivia Newton John ar fi triumfat la recenta decernare a premiilor Grammy ? 3) Willie Nelson este bine sănătos şi n-a murit într-un accident de avion pe data de 1.1.1986... Cele zece TDK-uri au fost cîştigate de **Bogdan Chilărescu — Bucureşti** (Sting — Ten Summoner's Tales), **Ioana Mociorniţă — Cîmpina** (Peter Gabriel — Us), **Doru Aiordăchioaie — Reşiţa** (Coverdale/Page), **Ana Cojocaru — Cîmpina** (DM — Songs Of...), **Gina Badea — Bucureşti** (REM — Automatic...), **Kovacs Gheorghe — Braşov** (Queen — G. Hits II), **Romeo Milea — Constanţa** (East 17 — Walthamstow), **Dan Chelemen — Bucureşti** (The Bodyguard), **Gabriel Bede — Sf. Gheorghe** (cum nu v-aţi exprimat preferinţele, mi-am permis să vă ofer Music From Tycoon. Sînt sigur că vă va plăcea...), **Valentin Haita — Alexandria** (dorinţele tale m-au prins descoperit : nu am acele albume. Ce zici de un Very Best Of Foreigner ? Merge ?).

Casetele au fost înregistrate HI-FI de firma **Music Factory.**

Nu uitaţi, pe 1 iunie trimiteţi topurile voastre (cu 15 locuri) pentru concursul nostru BEST OF RAP & HIP-HOP.

ORA MUZICII DE DANS

Programul prezentat astăzi are numărul de catalog 18.

1. **No Limit — 2 Unlimited**
2. **Shock Your Mama — Debbie Gibson**
3. **No Frontin' Allowed — L.L. Cool J.**
4. **If I Ever Fall In Love (mix) — Shai**
5. **Comin' On — The Shamen**
6. **More, More, More — Bananarama**
7. **If You Let Me In — Alexander O' Neal**
8. **Because The Night — CO.RO. & Tarlisa**
9. **I'm Not Dead — Turbo B. & Thea T. Austin**
10. **Girl — Heavy D. & The Boys**
11. **Fade Away — Stereo MC's**
12. **Now The Years Go By — Simon Climie**
13. **Do What You Like — Take That**
14. **Amok — Interactive**

Este suficientă citirea listei de mai sus pentru a-ţi da seama de valoarea acestui program. Dacă precedentele „ore ale muzicii de dans" au fost acceptabile, de această dată va trebui să folosim doar superlative ! Nu voi comenta piesele deoarece ele vă sînt, în cea mai mare parte, cunoscute (în special numerele 1, 4, 5 8, 9, 11, 13) şi mă voi limita doar la a vă atrage atenţia asupra numerelor 2, 3, 8 (v-am prezentat maxi-sigle-ul într-unul din numerele trecute ale Music Box-ului. „Tipii" sînt italieni, primul lor hit a fost I Say Yeah). 10 (un incredibil reggae al „solidului" Heavy D. Să-l vedeţi cum dansează cu cele 111 kilograme ale sale...) şi piesa fostului membru al duetului Climie Fisher (numărul 12).

LA MULŢI ANI !, pentru : **Janet Jackson** (16.5.1966), **Jordan Knight** (17.5.1970), **Enya** (17.5.1961), **Sandra** (18.5.1962), **Michael Creţu** (18.5.1957), **Yazz** (19.5.1960), **Grace Jones** (19.5.1950), **Elsa** (20.5.1973), **Cher** (20.5.1946), **Joe Cocker** (20.5.1944), **Lenny Kravitz** (21.5.1967), **Charles Aznavour** (22.5.1924).

Albumul săptămînii

DURAN-DURAN - the Wedding Album

Au trecut aproape trei ani de la apariţia LP-ului **Liberty,** care a fost primit destul de rece de critica muzicală britanică şi de fanii grupului. Am aşteptat, cu speranţă, acest **The Wedding Album,** avînd presimţirea că totul va fi OK. Nu m-am înşelat ! Trebuie să ştiţi că Duran Duran au încălcat „tradiţia casei", aceea de a edita pe primul extras de single cea mai slabă melodie de pe albumul recent apărut, preferînd piesa **Ordinary World,** mare hit al acestui an în toate topurile ! Cele 13 piese, compuse de **Nick Rhodes, Simon Le Bon, John Taylor** şi **Warren Cuccurullo,** marchează întoarcerea triumfală a acestor **Wild Boys** (titlul unui mare hit al lor de pe albumul Arena, din 1984) şi va trebui să fiu ceva mai reţinut în superlative deoarece mă veţi acuza de subiectivism! „Cînd compun, mă simt inspirat de forţe de pe Marte", a declarat Simon şi se pare că există ceva adevăr în afirmaţia de mai sus, deoarece Simon este născut pe 27.10.1958, sub semnul zodiacal al Scorpionului, legat de planeta Marte ! Să lăsăm astrologia şi să revenim la „Albumul nunţii" : vocea lui Simon este neschimbată şi inconfundabilă, dar părerea mea este că într-un album n-ar trebui să se pună atîta accent pe partea vocală în detrimentul instrumentelor şi al acelor „armonii ordonate" pe care obişnuim să le numim melodii... Sound-ul discului se apropie de cel al mai vechiului **Notorious** (din 1986) şi este mai „curat" decît al ultimului album semnat Duran Duran, intitulat **Violence Of Summer.** Mi-au plăcut foarte mult piesele la care a participat, ca baterist, Steve **Ferrone** şi uimitoarea cover-version **Femme Fatale,** din repertoriul Velvet Underground. Atenţie, Duran Duran sunt din nou notorii ! Să fie, oare „sponsorizaţi" de planeta Marte ?

P.S. Materialul sonor este asigurat de firma Music Factory din B-dul Ştirbei Vodă nr. 107, tel. 637 57 23

PUNCTE

Top 20 european

Clasamentul realizat de MTV pentru această săptămînă arată astfel : 20 (NI) **Jade** n-a rezistat, intră acum **Aerosmith** cu **Livin' on the Edge** 19 (NI). Şi **Sting** intră cu o nouă melodie în top 20 — **Seven Days.** 18 (NI) a treia nouă intrare aparţine lui **Dance 2 Trance-Power of American Natives.** 17 (14) Se duce în jos **New Order** cu **Regret.** 16 (11) Continuă să cadă **Lenny Kravitz — Are you gonna go my way.** 15 (NI) a patra nouă intrare, **U 96** cu **Love sees no colour.** 14 (8) În picaj şi **Depeche Mode** cu **I feel you.** 13 (NI) A cincea nouă intrare este **Whitney Houston** cu o nouă melodie, **I Have Nothing.** 12(S) **Naughty By Nature-Hip Hop Hooray.** 11 (9) **Bon Jovi** cu **Bed of Roses.** 10 (NI) A şasea nouă intrare, dar nu ultima, **Janet Jackson** cu **That's the way love goes.** 9 (7) **The Beloved** cu **Sweet Harmony.** 8 (6) **Dr. Alban** care **Sing Hallelujah.** 7 (10) **George Michael** cu **Killer, Papa was a Rolling Stone.** 6 (NI) Recordul îl deţine ultima nouă intrare, **2 Unlimited** care intră direct pe această poziţie cu **Tribal Dance,** cu mari şanse de a ajunge nr. 1. 5 (3) Cade de pe podium, **Haddaway** cu **What is Love.** 4 (5) **Ugly Kid Joe** cu **Cats in the Cradle.** Pe podium, situaţia se prezintă aşa :

Bronz : Revin pe podium **Ace of Base** cu **All that she wants.**

Argint : Snow cade pe locul 2 după 2 săptămîni de nr. 1 cu **Informer.**

Aur: Pentru prima oară nr. 1 **Shaggy** cu hitul post-modernist **Oh, Carolina !**

Arnie dansează cu băieţii

Cunoscutul actor „plin de muşchi", **Arnold Schwarzenegger** s-a alăturat celebrului grup de hard-rock **AC/DC** pentru a turna un video-clip promoţional pentru ultimul lui film care se va numi **The Last Action Hero.** Coloana sonoră a filmului va fi susţinută de **AC/DC, Alice in Chains, Def Leppard** şi **Anthrax,** floarea hard-rock-ului. Arnie s-a aflat la Londra pentru a fi prezent la deschiderea restaurantului **„Planet Hollywood"** o întreprindere mixtă pe care el a realizat-o împreună cu colegii **Bruce Willis** şi **Sylvester Stallone.** Şi pentru că tot vorbim de Arnie, iată cîteva date despre el, pe care le ofer celor care mi-au scris.

Schwarzenegger s-a născut la **Graz, Austria** în 1947 şi a crescut într-un cămin sever în care a fost educat în spiritul autodisciplinei. Şi-a continuat educaţia la Ucla şi a urmat studiile la **Universitatea din Wisconsin** pentru a obţine un titlu universitar în economia internaţională. Sportul, din care s-a retras acum 10 ani în culmea gloriei, i-a adus 5 titluri de **„Mister Universe"** şi 8 titluri de **„Mister Olympias".** Actorul este şi scriitor de mare succes, subiectul lui fiind corpul uman : **„Arnold, educţia unui culturist", „Arnold despre formele trupului feminin", „Arnold despre culturismul pentru bărbaţi"** şi **„Enciclopedia lui Arnold despre culturismul modern".** Ca om de afaceri Schwarzenegger a investit în proprietăţi imobiliare, a devenit producător şi a pus în funcţiune o întreprindere internaţională de comenzi prin poştă. Este lector la seminariile despre forma fizică şi culturism şi comentator sportiv la posturile tv. **CBS** şi **ABC.** Are timp pentru a se dedica şi operelor caritabile (antrenor în cadrul unui program special de antrenament la haltere pentru copiii handicapaţi), iar pentru a se menţine în formă are un program zilnic de alergări şi haltere. Practică mersul pe bicicletă, înotul pe parcursul întregului an şi este un schior împătimit.

Lewis este dator vîndut

Star-ul rock and roll, **Jerry Lee Lewis** a fost nevoit să audă că funcţionari ai unei societăţi americane de Taxe i-au confiscat toate instrumentele muzicale şi mobila de la reşedinţa sa, ca urmare a faptului că nu şi-a plătit impozitele. Se pare că este vorba despre suma de 1,6 milioane dolari impozite neplătite, oficialii anunţînd că tot ce i-a fost confiscat va fi vîndut în caz de neplată. Soţia, care îi este şi manager a încercat să rezolve cazul, dar a negat faptul că Lewis s-ar fi mutat în Irlanda la începutul anului pentru a încerca să scape de plata datoriilor.

GEORGE CUŞNARENCU

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1, telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti..

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO BOX 33—57, Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piaţa Presei Libere nr. 1, Sector 1, Bucureşti, România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Tel/Fax : 311.08.66

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Tugui, Ecaterina Bătrîneanu, Aurora Popescu, Paul Ioan (şef secţie) (1630) ; Mihaela Dorobanţu, Şerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633) SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659), Dorin Măran (2692).

ECHIPA DE SERVICIU

Responsabil de număr : Ecaterina Bătrîneanu, Dorin Măran ; Secretar de redacţie : Ionel Cojocaru : Tehnoredactor : Costea Spiru ; Corectori : Melania Constantiniu, Della Costea, Irina Stoica.

„PC WORLD" — o antantă mondială numită IDG...

Am prezentat recent o nouă revistă dedicată „fanilor" informaticii (și nu numai lor !) : P.C. WORLD. Și iată că am avut prilejul, să asistăm in ziua de 11 mai, in ambianța extraordinară a Salonului Bizantin de la Cercul Militar, la „lansarea" acestei noi și superbe publicații. Și pentru că „P.C. World Romania" face parte din marea familie internațională a I.D.G. – „International Data Group", am profitat de prezența la această adevărată sărbătoare a informaticii românești a lui ECHARDT UTPADEL, Președintele I.D.G. pentru Europa Centrală și de Est, pentru a-i pune două intrebări, dintre care prima s-a referit... chiar la revista MAGAZIN...

Sunt foarte impresionat de revista MAGAZIN și pentru faptul că aveți un tiraj săptămânal de aproximativ trei sute de mii exemplare. Ca om care lucrează în domeniul publicațiilor, pot să vă spun cum o văd eu : pentru mine, ea are o structură clară, iar conținutul este și el foarte limpede. Există câte ceva pentru fiecare : lucruri tehnice, științifice, divertisment, informații pentru oricare membru al unei familii... Și vă spun că intradevăr așa trebuie făcut, pentru că în prezent informația se află la baza tuturor activităților. Iar, cu cât o publicație își păstrează caracterul său independent, cu atât mai bine pentru cititori.

REP. : **Ce ne puteți spune despre momentul de față ? Din punct de vedere științific...**

Dl. Utpadel : In acest moment, când Mihaela Gorodcov lansează „PC World România" există o bază pentru o nouă dezvoltare a sectorului tehnologiilor informaționale. Iar experiența mea dovedește că atunci când se pornește cu o revistă, se creează și o piață. Și am văzut în toate țările, și în țări mai mici decât România, cât de uluitor se dezvoltă apoi aceasta. Și trebuie să spun că aceste momente de dezvoltare rapidă din lumea întreagă, au loc acum și în Europa de Est.

☆

După frumoasele cuvinte adresate revistei noastre de către Dl Utpadel, pentru care îl mulțumim, și după interesantale sale comentarii asupra lumii informaticii, ne-am îndreptat evident către eroul pricipal al zilei, revista PC WORLD și directorul său, Mihaela Gorodcov. Prima întrebare s-a referit la cei prezenți, la semnificația momentului și la integrarea noii reviste în actualitatea europeană și a publicisticii românești.

MIHAELA GORODCOV : Asistăm la un adevărat eveniment, care demonstrează încă o dată — și a fost ambiția mea să realizez acest lucru — că și un eveniment științific poate constitui prilejul unei asemenea întâlniri. Aî văzut că au fost aproximativ 250 de persoane : toate firmele de informatică, presa, reprezentanți ai Președinției și Guvernului... Am fost foarte mulțumită de entuziasmul pe care l-am creat pentru că asta înseamnă că într-adevăr știința revine la locul ei. Acum, cine suntem noi : suntem deci PC World, care face parte din IDG, cel mai mare grup de presă internațional. Revista PC World apare în peste 50 de țări din toată lumea. Am fost incluși deci într-un circuit internațional. Și regret de foarte multe ori că nu suntem exact în bătaia reflectoarelor, când se tot vorbește în politică de integrare, de includere etc., pentru a se vedea că și în știință se realizează așa ceva...

REP. : **Și încă mai ușor...**

M G : Da, pentru că în știință s-a făcut fără aprobarea Consiliului Europei ! Suntem deci inclusi în lume, suntem în Europa, unde am și fost de fapt întotdeauna. Și este fantastic faptul că s-a realizat acest lucru.

REP : **— Cum ți se pare colaborarea cu partenerii străini ?**

M.G. : — Este o colaborare extraordinară. IDG este o mare familie, în care nu există granițe și naționalități. Dacă avem nevoie de ceva, sunăm la IDG — Budapesta sau IDG — Sofia și reciproc. Si obținem ce ne trebuie. Există deci o antantă efectiv globală care se numește IDG. Toți suntem cu drepturi egale, și nu membri consultanți. Ne simțim fiecare la fel de important.

REP. : **— O ultimă întrebare. Afară de acest obiectiv „de primă mână", care este revista, ce proiecte mai aveți ?**

M G. : — Dorim să ne extindem. Firește că, într-un anume sens, iarăși massmedia ne-a neglijat, pentru că suntem o companie particulară de presă. Dar luându-ne această responsabilitate de a câștiga și de a rămâne pe piață vânzând reviste de informatică și nu whisky, firește că ne vom extinde activitatea. Dacă ne va merge bine — și eu cred că ne va merge — vom publica „Computer Romania", un ziar tabloid care va fi un săptămânal de informație pe piață care credem că va întruni sufragiile specialiștilor și ale tuturor celor interesați.

REP. : **— Mulțumesc Mihaela, și nu ne rămâne decât să-ți urăm succes !**

MIHAELA DOROBANȚU
ADRIAN HOAJĂ

CLOROFLUOROCARBONII amenință Terra

Temindu-se ca nu cumva în viitor să-și vadă țările acoperite de ape, reprezentanții a 37 de state insulare au solicitat luarea unor măsuri imediate pentru stăvilirea reîncălzirii atmosferei terestre. Ambasadorul la ONU al statului insular Vanuatu (din Oceanul Pacific) a declarat, la o recentă conferință consacrată problemelor mediului, la New York, că întregi culturi agricole sînt amenințate cu dispariția. Cu acest prilej, s-a anunțat faptul că patru din insulele Arhipelagului Maldivelor au fost evacuate, din cauza creșterii nivelului apelor Oceanului Indian.

Clubul de la Roma atrăsese atenția asupra creșterii deosebit de periculoase a „poluării termice" a atmosferei încă din anii '70. De atunci, această poluare nu a încetat să crească spectaculos, de la un an la altul. Atmosfera terestră se reîncălzește datorită deșeurilor energetice și emisiilor de gaze eliberate în atmosferă, în special de dioxid de carbon (CO_2). La acestea se adaugă distrugerea păturii protectoare de ozon din cauza producerii și folosirii pe scară largă a clorofluorocarbonilor (CFC). Ghețurile de la poli încep să se topească. Crește nivelul mărilor și oceanelor lumii. Oamenii de știință apreciază între 17 și 26 centimetri rata de creștere a nivelului oceanelor în următoarele patru decenii.

In cadrul unei întîlniri organizate de Bundestag (camera superioară a Parlamentului german) în problema deteriorării păturii de ozon, ministrul german al mediului a afirmat că, la capătul discuțiilor purtate cu fabricanții, se poate aprecia că, în următorii trei ani, Germania ar putea deveni primul stat din lume care nu utilizează CFC. Pericolul nu este, însă, nici pe departe înlăturat. Deviza țărilor industrializate — „creștere economică cu orice preț" — încurajează poluarea termică a Terrei. Emisiile de gaze rezultate de pe urma traficului auto și aerian contribuie și ele la agravarea acestei situații. Moleculele de CFC distrug pătura fină de ozon din atmosferă și accelerează considerabil efectul de seră. Efectul de seră și „ferestrele" apărute în stratul de ozon care înconjoară Terra ca un briu protector în calea razelor ultraviolete ale Soarelui, constituie noi tipuri de pericole, efectele lor nefiind limitate la o regiune sau alta, amenințînd Terra în ansamblul său.

Semnele unei transformări periculoase a climatului terestru sînt tot mai evidente. Experții apreciază că sporirea considerabilă a numărului marilor catastrofe naturale reprezintă un indiciu sigur în această privință. În Germania, spre exemplu, semnele unei reîncălziri globale a climatului se fac deja simțite. Ghețurile din munți se vor topi în proporție de 30 la sută în următorii 20 de ani și debitele fluviilor vor înregistra variații mari, apreciază climatologii. Creșterea nivelului apei mărilor va amenința și țărmurile germane, în special cele de la Marea Baltică. Insula Sylt, situată în Marea Nordului, nu va putea fi protejată, apreciază experții în materie, decît prin inițierea unor construcții în valoare de multe miliarde de mărci.

ȘERBAN FILIP

Lichenii — santinelele mediului înconjurător

Prezența lichenilor a fost din nou remarcată pe arborii Parisului, fapt care denotă o ameliorare a calității vieții în marea metropolă franceză. O curiozitate a lumii vegetale, lichenii sînt fructul unei simbioze între o algă și o ciupercă. În contact cu alge minuscule specifice, ciuperca le acoperă cu filamente protectoare. În schimb, algele își hrănesc „asociatul" secretînd un suc. Lipsiți de rădăcini și frunze, lichenii absorb direct lumina, umiditatea ambientală, inclusiv poluanții atmosferici prin întreaga lor suprafață. Lichenii stochează toate elementele din atmosferă, de la plumbul degajat de gazele de eșapament la cesiul radioactiv de la Cernobîl.

Deosebit de rezistenți la poluanții metalici sau minerali, lichenii sînt o pradă ușoară în special pentru dioxidul de sulf (SO_2). Acțiunea acestuia este distructivă și ea explică dispariția lichenilor din marile metropole europene, la sfîrșitul secolului al XIX-lea, o dată cu dezvoltarea industriei și a utilizării pe scară largă a cărbunelui (bogat în sulf). Reapariția lichenilor la Paris în 1990 se datorează adoptării unei reglementări asupra emisiilor de SO_2, care a condus la o reducere a acestora în proporție de 50 la sută, între anii 1982—1988. Astfel, o hartă publicată în 1991 pune în evidență o linie ce „taie" Parisul în două. Lichenii sînt numeroși în sud, acolo unde densitatea de SO_2 nu depășește 50 micrograme pe metru cub.

Și în Marea Britanie lichenii au fost luați serios în considerațiile de oameni de știință începînd din anul 1970, fiind alcătuite hărți cu privire la dispunerea acestora în teritoriu. Specialiștii apreciază că aceste hărți constituie o trecere foarte amănunțită în revistă a nivelului poluării în zonele geografice studiate. **(S.F.)**

S-a deschis UNIVERSITATEA MĂRII NEGRE

● Un centru de educație continuă

Duminică, 15 mai a.c., la Costinești s-a deschis în mod oficial UNIVERSITATEA MĂRII NEGRE, în prezența a numeroase personalități din țară și de peste hotare, ziariști și viitori cursanți la primele conferințe de vară. **Ce este Universitatea Mării Negre ?** Bazându-se pe experiența a cinci Școli de Vară Europene care au funcționat în 1991 și 1992, Centrul Cultural European din București, afiliat la Centrul Cultural European de la Geneva, a pus la punct, sub conducerea și directa îndrumare a academicianului **MIRCEA MALIȚA**, crearea **Universității Mării Negre**, înființându-se, în același timp, și o **Fundație a Universității Mării Negre** conduse de dl. **academician MIHAI BĂCESCU** (președinte emerit) și **JACQUES-YVES COUSTEAU.** Marele cercetător al Oceanului Planetar, l-am numit iarăși pe comandantul Cousteau, este și președinte onorific al Consiliului Universității Mării Negre. O **Universitate** care este o organizație non-profit, care este non-guvernamentală și care își propune să ofere studenților cele mai noi cunoștințe științifice, culturale și aplicative, studenții putând fi tineri din țările regiunii Mării Negre sau din țări de pe continent care doresc să aibă o cunoștință mai aprofundată asupra regiunii Mării Negre. Fiecare din cele 30 de cursuri vor fi patronate de o universitate sau instituție din România și de alta, similară, din străinătate reprezentată prin profesori-lectori. Iată și câteva teme care au fost incluse în programa din acest an a Universității Mării Negre : ● Resursele Mării Negre ● Biologie marină ● Economia tranziției ● Conducerea întreprinderilor mici ● Management-ul japonez în comparație cu cel european ● Sectorul serviciilor în economie ● Modelarea matematică a strategiilor economice, tehnica prognozelor ● Protecția antiseismică ● Civilizația Mării Negre ● Protecția mediului ● Drepturile omului și democrația ● Rezolvarea conflictelor și arta negocierilor ● Procesul de unificare a Europei și altele. Conferințele pe aceste diverse teme vor fi susținute de specialiști de la reputate centre de învățământ sau de cercetare cum ar fi : **Colegiul Europei de la Bruges, Universitatea din Bristol, Universitatea din Bordeaux, CNRS Paris, Universitatea din Geneva, Washington State University, Western Michigan University, UNESCO, Columbia University, Tokai University, Universitatea Tehnică din Danemarca, FIT din Canada, UNCRD din Nagoya, Fundația pentru Studii de apărare Națională de la Paris, Clubul de la Roma** și altele. Cursurile se vor preda în limbile engleză și franceză. S-a creat, de asemenea, pentru Universitatea Mării Negre, un **Consiliu de Patronaj Internațional și Orientare Științifică** în care sunt incluse în jur de 70 de personalități din 20 de țări. Printre aceste personalități, profesorii **Jacques Freymond** (Elveția) ; **S.P. Kapitza** (Rusia), laureat al premiului Nobel ; **Lawrence Klein** (SUA) ; **Helene Ahrweiler** (Franța), președintele Universității Europa ; **Mihai Botez**, Future Impact, președinte, International Management and Marketing Consultants, din California ; **Ricardo Diez Hochleitner** (Spania), președintele Clubului de la Roma ; **Pentti Malaska** (Finlanda), președintele lui World Future Studies Federation ; **Elisabeth Mann Borgese**, Președinte onorific al International Ocean Institute (Malta) ; **Chun Lin Qiu**, președinte al Universității de Tehnologie din China de Nord ; **Carole Pateman**, președinte al Political Science Association International (SUA) ; **Sir Yehudi Menuhin**, Londra ; profesor **Horsten Husen** de la Universitatea din Stockholm, președinte al Academiei Internaționale de Educație ; **Thor Heyerdahl**, reputatul explorator norvegian ; **George Emil Palade**, laureat al Premiului Nobel de la Universitatea din California, San Diego ; **Ion Dediu**, președinte în Departamentul de Stat pentru Protecția mediului și Resurse Naționale din Republica Moldova etc.

Vorbind despre Universitatea Mării Negre, dr. **CEZAR BÎRZEA**, vicerector al U.M.N. spunea : U.M.N. nu are nimic în comun cu tipul clasic de universitate, bazat pe enciclopedism și academism. Este mult mai aproape de ideea lui Alexander von Humboldt de la începutul secolului, adică o instituție de emancipare socială, de comunicare și cercetare, un focar de iradiere intelectuală și un centru de convergență interculturală."

GEORGE CUȘNARENCU

incursiune în paranormal

VIZIUNI ŞI CLARVIZIUNI TRANSCENDENTALE

Revin aşadar la arhiva de cazuistică paranormală, care se pare că are un impact mai direct cu cititorul ; o fac de asemenea cu plăcere deoarece acord acestor tipuri de manifestare paranormală o importanţă sporită, considerîndu-le valabile şi atestabile pentru evoluţia noastră spirituală şi deopotrivă creştină. Să urmărim deci o „trăire" de o acuratete ireproşabilă, cu convingerea că după lectură, confesiunea fetei de doar 18 ani, pe nume Diana, sau, D. Diana, din Bacău, nu o vom putea uita multă vreme :

„Mi s-a întîmplat de Paşti. În seara aceea am decis să merg la Înviere cu un prieten, dar părinţii mi-au interzis să mă duc, şi am rămas în casă supărată. M-am retras în camera mea şi am închis uşa. Pe întuneric, mi-am îndreptat privirea spre chipul lui Iisus, aflat pe oglinda dulapului meu. Îi distingeam privirea în semiobscurul camerei. Era tristă, şi părea că se uită sus la cer cu ochii plini de blîndeţe. Am deschis casetofonul să ascult muzica piesei „Căutătorii paradisului". Muzica mi se părea că sună ca o răzvrătire. Am rămas cu ochii pironiţi pe chipul lui Iisus, şi nu mi-am mai dat seama de timp. Ochii mi s-au închis cu lentoare şi, fără să-mi dau seama, m-am pomenit că mă priveam de sus. Eram conştientă că fusesem parcă implantată sus, în tavan. Deodată camera a început să se învîrtă şi se forma, prin rotire, un tunel de culori foarte vii şi nespus de frumoase. Undeva în centrul rotirii apăruse o pată de lumină foarte puternică. Acel punct de lumină mă atrăgea ca un magnet. M-am deplasat spre el cu mare iuţeală, lumina era foarte plăcută. Şi am căzut de-acolo undeva, jos, unde genunchii mei simţeau parcă pietrele care-mi înţepau pielea. Aveam capul aplecat, iar cînd l-am ridicat, o scenă dramatică mi-a tulburat privirea : Erau trei cruci, cea din mijloc puţin mai înaltă decît celelalte două, laterale. Pe crucea mai înaltă era un om cu capul într-o parte, pe cap avea o coroană, iar părul îi cădea pe partea stîngă a obrazului. Am încercat să mă ridic să-l ajut, dar mîini puternice mă împiedicau. Cînd am încercat să strig că „Nu e drept !", vocea mea avea un timbru straniu, nu-mi aparţinea, graiul era străin. Chipul de pe crucea din mijloc şi-a întors ochii spre mine şi mi-a spus, nu prin cuvinte, ci oarecum îi auzeam spusele, vocea, în creierul meu, de parcă vorbeam cu El stînd faţă în faţă : „Fiul meu, lasă destinul să-şi urmeze cursul. Dar păstrează ce ţi-am dat şi lasă-l mai departe copiilor tăi ca ei să ştie de mine." Aceste cuvinte m-au tulburat şi am început să plîng. Pe cap aveam ceva ce semăna cu un şal sau o bucată de material legată la spate. Mi-am dat jos acel acoperămînt şi mi-am şters faţa. Uimirea mea a fost şi mai mare cînd am aflat că aveam barbă, mă metamorfozasem ciudat, eram bărbat. Am încercat să mă pipăi, mereu mai uimită, dar mîna mea nu mai asculta de comenzi. Lîngă cruce, jos, în genunchi se afla o femeie învăluită într-un şal negru care-i acoperea faţa. În jurul meu se auzeau voci şi plînsete, apoi o voce care le acoperea pe toate, spunînd, ca pe un ultim sfat : „S-a sfîrşit !" Soarele aproape de asfinţit fugea parcă scufundîndu-se în orizont. Norii verii ieşeau parcă dintr-o pîlnie şi se întindeau pe luciul cerului cu repeziciune.

Cînd capul lui Iisus a căzut pe umărul drept, a început o ploaie deasă şi rece. Simţeam picăturile de parcă corpul meu fizic se afla afară, era ca o ploaie acidă. Totul se întunecase în jur, mîinile străine dispăruseră de pe umerii mei şi lumea pleca ca după un spectacol. M-am apropiat de cruce şi m-am ridicat pe vîrful picioarelor, am sărutat picioarele sfinte, iar lîngă mine, jos, se afla aceeaşi femeie care nu s-a ridicat, părea că adormise. Am privit în vale şi, din nou lumini slabe începeau să apară. Am început să alerg, picioarele străine simţeam că mă înţeapă, hainele ude mi se lipeau de creştet, de corp, şi am alunecat într-un mîl cleios. Jos erau scări de piatră (bucăţi de piatră) şi uluită, vedeam bălţi de mîl. La un moment dat paşii m-au dus spre o locuinţă. Intrarea era acoperită cu o pînză groasă şi colorată între portocaliu şi maron. Am intrat, înăuntru era, lîngă peretele din stînga, un fel de pat ca o targă, lîngă pat se afla un scaun, parcă din surcele şi o masă pe care se afla o luminare într-o farfurie, sau aşa ceva. În plan depărtat era o năframă dreptunghiulară, ca un prosop alb cu două linii negre. Jos era un mănunchi de unelte şi am zărit apoi o găleată din lemn. În colţul opus, se afla o vatră, în care ardea un foc, de fapt abia pîlpîia. M-am îndreptat către foc cu o luminare în mînă şi am aprins-o, apoi m-am aşezat pe scaun, cu capul pe masă, şi am început să plîng. Într-un moment de furie, mîinile mele au răsturnat totul, inclusiv masa. M-am aşezat lîngă pat ghemuit (eram în continuare bărbat), şi am văzut de sus, de undeva, capul meu, dar mă depărtam cu iuţeală, camera a luat imediat forma rotundă şi culori vii se roteau în jurul meu, ca un tunel, iar în partea opusă întunericul mă atrăgea. M-am trezit din nou în camera rece, lîngă pat, dar am aprins lumina şi m-am privit în oglindă. Eram rece, faţa îmi era albă ca varul. Nici a doua zi nu mi-am revenit, dar ştiu sigur că o parte din mine a fost acolo."

Toate detaliile acestei viziuni complexe, incluzînd mai multe elemente ale fenomenologiei, trebuie luate în serios, chiar dacă opiniile ştiinţifice ar conduce spre o interpretare excluzînd latura metafizică, transcendentală...

ION ŢUGUI

P.S. În privinţa caracterului vizionar din acest fenomen, cititorii pot găsi mai multe amănunte în Almanahul Magazin.

Parapsihologia la marginea necunoscutului

ACOLO UNDE SE ÎNTÎLNESC PSIHICUL ŞI MATERIA

De multe ori, încercînd a se demonstra „neseriozitatea" preocupărilor pentru parapsihologie, s-a invocat faptul că oamenii de ştiinţă cu adevărat „serioşi" nu... şi-au pierdut timpul cu asemenea probleme. Iată însă că nu este nici aşa pe departe! Ca dovadă vom prezenta astăzi o „teorie" aparţinînd unor oameni de ştiinţă a căror probitate profesională şi ale căror rezultate îi plasează deasupra oricărei bănuieli: Carl Jung, continuatorul lui Freud şi Wolfgang Pauli, laureat al Premiului Nobel pentru fizică, descoperitorul printre altele, al celebrului „principiu de excluziune". Cei doi au publicat în 1952, într-un volum intitulat „Naturerklärung und Psyche" (Explicarea naturii şi psihicul) lucrarea „Sincronicitatea, principiu al relaţiilor acauzale". Esenţa celor susţinute de ei este următoarea : cauzalitatea nu este un adevăr axiomatic, ci unul statistic. Ca atare, trebuie să existe şi excepţii de la cauzalitate, altfel aceasta nu ar avea cu adevărat caracterul statistic menţionat! De unde pot apărea asemenea excepţii? Conform ipotezei Jung-Pauli, evenimentele din Univers nu sunt legate exclusiv prin relaţii cauză-efect. Există şi aşa numitele „coincidenţe semnificative" (W. von Stolz), care se pot produce în evenimente naturale sau în psihicul diverselor persoane, depăşind limitele spaţiului şi timpului. Aceste concordanţe acauzale sunt numite de Jung „sincroniste" (nu sincrone, căci ele se pot produce la fel de bine în prezent, în trecut sau în viitor!). Există astfel stări arhetipale ale psihicului. Stări puternic afective ale inconştientului, mai ales în situaţii extreme ale existenţei umane, cum ar fi moartea, boala, pericolele etc., exercită o acţiune care poate depăşi limitele lumii psihice interioare, producînd un efect ordonator. (O femeie examinată de Jung are brusc un vis în care îi apare un cărăbuş. În momentul cînd i-l relatează lui Jung, o insectă loveşte obloanele de la fereastra camerei, comportîndu-se exact ca şi cărăbuşul din vis, într-o permanentă agitaţie, pînă cînd Jung îi dă drumul să intre în cameră!). Incendiul „văzut" de Swedenborg, despre care am relatat în primul episod, are şi el o explicaţie „sincronistă": el a avut loc, cum s-ar spune, printr-o halucinaţie în psihicul lui Swedenborg, „miracolul" realizat de acesta nefiind deci percepţia extrasenzorială, ci evenimentul însuşi!

Într-o lucrare intitulată „Dincolo de suflet", filosoful berlinez Max Dessoir vorbeşte de posibilitatea unor relaţii semnificative între evenimente simultane, dar avînd cauze diferite, relaţii plauzibile în cazurile în care coincidenţele nu se datoresc întîmplării. Ar exista deci concordanţe între evenimente care ar fi în relaţie cu semnificaţia lor, şi nu cu originea lor mecanică sau psihologică.

Sincronicitatea poate fi considerată ca oferind un cadru plauzibil pentru explicarea fenomenelor spontane care formează domeniul de interes al parapsihologiei, dar nu este satisfăcătoare şi atunci cînd este vorba de interpretarea rezultatelor experienţelor PSI organizate.

Oricum, nu putem să nu ţinem seama — mai ales cînd o asemenea observaţie provine de la un om de ştiinţă de talia lui Jung! — de faptul că o analiză atentă a fizicii, în particular, şi a psihologiei pare să conducă într-adevăr la concluzia lui Jung: straturile cele mai profunde ale realităţii, fondul transcendent al fenomenelor empirice şi, pe de altă parte, subconştientul pe care şi clădeşte conştiinţa, par să fie una şi aceeaşi entitate. Ordinea fizică a lumii spaţio-temporale reflectă doar un aspect parţial al unei realităţi transcendente. Psihicul omului pare să fie locul de comutare între cele două aspecte ale realităţii.

Simţurile noastre ne transmit semnale, informaţii, provenind din zona „familiară" a realităţii, iar noi răspundem prin mişcările noastre „normale". Se poate foarte bine însă ca unele semnale, care ajung la noi pe căi extrasenzoriale, să ne furnizeze informaţii din cealaltă parte, „secretă", nefamiliară, a realităţii. Ca răspuns, este de aşteptat ca şi reacţia noastră asupra lumii să fie...inexplicabilă.

Iată de ce ultimul paragraf al cărţii lui Hans Bender are astfel o rezonanţă particulară: „Îi este dat unei teorii viitoare a omului, unei antropologii în acelaşi timp ştiinţifice şi filosofice, să integreze cunoaşterea noastră empirică a celeilalte feţe a realităţii, şi aceasta în tot întregul ei. A integra lumea fizică şi cealaltă lume, nefizică, într-o concepţie unică a lumii, după principii şi conform unei ordini care să fie ale ştiinţei, iată o imensă, misiune viitoare care revine unei cercetări înglobînd toate disciplinele".

MIHAELA DOROBANŢU

Ora adevărului în hipnoză (I)

Hipnoza este utilizată cu mare succes în cadrul diverselor psihoterapii la tratarea maladiilor psihosomatice, cum ar fi astmul, alergiile, durerile cronice, la fobii, schizofrenii sau diverse forme de anxietate. Trebuie reconsiderată activitatea ştiinţifică în domeniul hipnozei ? La această întrebare au răspuns pozitiv peste cele cîteva sute de participanţi la un recent colocviu pe această temă la Paris. Au fost examinate complicatele procese hipnotice marile posibilităţi de exploatare a organelor cerebrale ce se deschid în faţa ştiinţei contemporane.

Mecanismele procesului hipnotic au fost amplu discutate în cadrul unui recent colocviu internaţional desfăşurat la Paris. Cei mai mari specialişti în domeniu s-au reunit pentru a discuta reabilitarea cercetării şi practicii acestei fascinante discipline, care şi-a trăit „vîrsta de aur" cu peste un secol în urmă. Germenii acestui interes crescînd pentru hipnoză se regăsesc în memorabila seară de 26 aprilie 1990, în care un grup format din 250 psihiatri, psihanalişti şi specialişti în neuroştiinţe au asistat la o dezbatere contradictorie asupra hipnozei, organizată de laboratoarele Delagrange, în prezenţa psihiatrului şi psihanalistului Leon Chertok, care a militat toată viaţa pentru hipnoză, şi al filosofului în ştiinţe, specialistă în istorie, Isabelle Stengers.

Pentru reînnodarea tradiţiilor secolului al XIX-lea, în care oamenii de ştiinţă făceau demonstraţii publice, adunarea a fost supusă unei şedinţe de hipnoză de un hipnotizator de music-hall — Frank Syx. Dacă la început oamenii de ştiinţă erau sceptici în privinţa reuşitei acestei experienţe, la capătul acestuia, starea de semi-şoc în care se aflau le-a modificat sensibil opiniile anterioare.

Generaţii întregi de specialişti au fost inhibate de interdicţia practicării hipnozei. Acesta este un domeniu fascinant la care recurg tot mai mult medicii terapeuţi, şi care atinge problemele de alterare a stărilor de conştienţă, iar aceasta este o problemă de mare actualitate. Franţa a cunoscut de două ori, în istoria modernă, grandoarea şi decadenţa hipnozei. Mesmer a fost primul care, debarasîndu-se de explicaţiile supranaturale, populate cu demoni şi zei, a căutat cauze raţionale pentru explicarea transei. El a încercat să elaboreze o tehnică raţională în cercetare, susceptibilă de a fonda o nouă ştiinţă. Izolîndu-se de ostilitatea mediilor medicale vieneze, Mesmer a ales Parisul, în 1778, pentru punerea în practică a teoriei sale asupra „magnetismului animal". „Oraşul luminilor" i-a rezervat o primire regală: lumea se înghesuia să asiste la faimoasele sale şedinţe colective, în cadrul cărora, pacienţii căzeau pradă unor crize convulsive datorită circulaţiei unui „fluid magnetic" în nişte recipiente metalice din apropierea subiecţilor trataţi.

Ludovic al XVI-lea a condamnat această „medicină", dar magnetismul animal a renăscut din propria cenuşă un secol mai tîrziu. Chiar dacă un medic englez a fost primul care a descris exact această stare ca fiind „procesul prin care o persoană plonjează prin sugestie într-o stare comparabilă cu un somn profund", tot Franţa s-a situat, din nou, în fruntea aventurilor hipnozei. La 13 februarie 1882, Jean-Martin Charcot a prezentat în faţa Academiei de ştiinţe o comunicare asupra „diverselor stări nervoase determinate prin hipnoză la isterici". Astfel a luat sfîrşit dura „carantină" impusă hipnozei vreme de un secol de autorităţile ştiinţifice franceze. Hipnoza părăsea terenul ştiinţelor ocult pentru a cunoaşte, vreme de 10 ani, un succes nebun.

Elev al lui Charcot, fascinat de practicile acestuia, Sigmund Freud a fost dezamăgit să constate că această practică nu este universală; prea mulţi pacienţi opun rezistenţă. Ea „nu dă acces la adevăr, ci la ficţiune, fantasmă (...). Ea nu este capabilă să transforme pacientul în martor al motivelor ce îi provoacă simptomele", explică Leon Chertok şi Isabelle Stengers. Ceea ce Freud denumea „preistoria psihanalizei", a fost depăşită cu mult de psihanaliză, care a devenit, cu timpul, un fel de antihipnoză. Ea se adresează fiinţei raţionale din pacient şi nu iraţionalului, evitînd situaţiile de dependenţă. Eforturile psihanalizei constau în influenţarea obscurului (inconştientului), plecînd de la o teorie şi o cercetare psihanalitică.

(Va urma)

ŞERBAN FILIP

Psihiatrul Leon Chertok, profesor la facultatea Lariboisiere – Saint-Louise, care utilizează hipnoza pentru a-şi psihanaliza pacienţii.

stirea de ... VECHE

„CAYCE" și „ceea ce nu se spune..."

Un ultim aspect al «cazului Edgar Cayce» — cu care vom și încheia dealtfel prezentarea enigmaticelor sale disponibilități parapsihice — îl constituie controversata sa înzestrare întru a întui (de a «pre-vedea», la propriu) desfășurări potențiale, în timp. Cazuri de «clarvăzători» fuseseră consemnate și înainte de Cayce (destul de frecvente și după dispariția sa), iar de profeți, de prezicători, cu (aproape) confirmate virtuți anticipative, omenirea n-a dus lipsă niciînd. Indiferent de considerarea (și declararea) acestor previziuni ca fiind **absolut naturale** («intuiții de geniu»), **iluminări mistice** («clipe de iluminare», de inspirație transcedentală), **profeții** («analize previzionare» sub incidență morală și moralizatoare), **divinații**, cu un anume grad de probabilitate (istoria reținîndu-le, desigur, pe cele relativ confirmate), **predicții**, în sfîrșit, pe temeiul unor complexe interpretări statistico-matematice.

Dar rămîne o distanță enormă (și este o cu totul altă zonă de anticipare și previzualizare) între performanțele atribuite lui Cayce, în planul «clarviziunii anticipative» și cele — la fel de spectaculoase, în esență — ale unui analist de excepție, dublat de un temerar imaginativ, cum s-a întîmplat și se întîmplă încă în cazul marilor SF-iști din familia «Jules Verne».

Să reluăm însă, dezbaterea altfel :

Considerînd înzestrările paranormale ale lui Cayce, cum se explică faptul — întrebare reținută frecvent — că ele s-au situat, aproape exclusiv, în planul diagnosticării medicale ?

Un prim răspuns ar avea în vedere faptul că la «clarvăzători» se apelează, de regulă, doar în situații dramatice, considerate «fără ieșire», cum sînt atîtea afecțiuni disperante. (Iată un caz : O fetiță care se sufocă, de pildă, care abia mai respiră, fără ca specialiștii să întrezărească o explicație plauzibilă, neexistînd semnele vreunei afecțiuni, iar radiografiile excluzînd înghițirea unui corp străin. În transă, Cayce «vede», totuși cauza sufocării. Fetița înghițise un nasture de celuloid, imposibil de detectat radiografic, Cayce izbutind să precizeze — în transă — pînă și «punctul» în care nasturele fusese blocat).

Există, însă și alte situații limită în care s-ar putea apela la «clarvăzători» : în timpul unor situații conflictuale majore, al unor conflagrații, în diverse desfășurări lipsite de martori oculari etc. De ce n-a fost Cayce «interogat» de nimeni în astfel de situații ?

Joseph Millard, autorul lucrării **„Omul enigmatic"** (tradusă recent de Elena Rotaru) afirmă că în primul război mondial, Cayce ar fi fost totuși chemat la Washington, în mod secret, de cel puțin două ori, discuțiile purtate — și eventualele „reading"-uri — nefiind însă pînă azi dezvăluite. Și tot prin Millard aflăm (sursa informațiilor fiind de astă dată Gertrude, soția lui Cayce) că printre cei care au apelat la disponibilitățile previzionare ale lui Edgar Cayce s-ar fi aflat magnați ai oțelului, fabricanți de automobile, senatori, mari producători de cinema, mari firme cerealiere. (Cîteva «reading»-uri, din cele dezvăluite, atestă mai ales în acest ultim domeniu — al cererii și ofertei cerealiere — previzionări de-a dreptul senzaționale). La o analiză atentă, o lungă serie din «clarviziunile Cayce» par să fi fost (și să fie încă), premeditat evitate ; sau devoalate doar atunci cînd momentul este considerat convenabil.

Într-una din previziunile formulate de Cayce în pragul declanșării primului război mondial (există un astfel de «reading», indubitabil, dar care n-a fost înțeles la timpul respectiv, prin 1912—1914) se vorbește de un moment culminant al viitoarei conflagrații mondiale pe care-l va constitui **„declanșarea revoluției ruse"**. (O revoluție pe care politologii acelui moment încă nu o prevăzuseră). Cu mențiunea, la fel de paradoxală în epocă, privind faptul că **„de dezvoltarea religioasă a Rusiei va depinde speranța lumii"**. Peste ani și ani, atunci cînd sensul acestei previziuni avea să-și găsească adevărata semnificație, Cayce va fi întrebat — tot în transă — dacă prezicerea sa se referea la „comunism". Răspunsul lui Cayce este tulburător : **„Nu, comunismul nu este o religie..."**

La o cercetare atentă, prezicerile lui Cayce, dincafara celor circumscrise diagnosticărilor medicale, se dovedesc infinit mai semnificative pentru disponibilitățile sale parapsihice. (Am relatat într-un număr anterior despre unele «clarviziuni» angajînd existența și posibila redescoperire a Atlantidei, despre un fel de «radiestezii» la distanță, prin indicarea, în transă, a unor zăcăminte petrolifere sau mineraliere etc., etc.). Biografii lui Cayce au abordat absolut sectorial — și nu arareori subiectiv — aceste înzestrări. Iar «reading»-urile la care uneori se referă nu au fost, pentru moment, publicate. În cazul celor cercetate — sau la care a existat un acces indirect — nu știm în ce măsură interpretările sînt sau nu conforme cu conținutul riguros al acestor «previziuni» și în ce măsură ele au fost sau nu confirmate.

Există, însă, o situație la care se referă aproape toți biografii lui Cayce. Un fapt de viață absolut surprinzător. Un funcționar, casierul unei bănci, autorul unei delapidări care nu fusese încă descoperită, solicită sprijinul lui Cayce pentru a cîștiga, grație «clarviziunilor» sale, premiul cel mare la curse, și a readuce astfel în casieria băncii sumele delapidate. Cayce refuză, în pofida unui insistent șantaj melodramatic : disperarea și distrugerea familiei, închisoarea, riscul unei crize de demență etc., etc.

Se pare, însă, că unul din asistenții lui Cayce, profitînd de întrarea acestuia în transă, pentru un cu totul alt «reading», avea să-l chestioneze asupra rezultatului probabil al apropiatelor curse. Cayce le prezice exact. Numai că, delapidatorul, îmbogățit peste noapte, își părăsește slujba, se apucă de băut, nu restituie banii sustrași, banca e obligată să se adreseze poliției ; și rezultatul e același. Familia «norocosului» cîștigător se destramă, cel vinovat ajunge la închisoare, se prăbușește în crize de demență... De unde și ipoteza că nu există «clarviziuni anticipative» în stare să influențeze, să răstoarne, destinul celor vizați nemijlocit de efectul acestor clarviziuni.

A fost momentul în care Cayce avea să înțeleagă că, aflîndu-se în transă, ar putea fi «manipulat» de asistenții săi, împotriva voinței sale și în beneficiul unei lipse de onestitate. Din acel moment, Cayce solicită asistența membrilor familiei sale, iar «reading»-urile devin preponderent și preferențial medicale.

Cercetarea «cazului Cayce», relansată în ultimul deceniu, cu interpretări substanțial mai riguroase, ne mai rezervă probabil, surprize. Întrerupem, deci, nu punem punct final...

DOREL DORIAN

NĂSCUT ÎN DISNEYLAND

În nici o societate civilizată contemporană legea de drept nu permite ceea ce de obicei numim „a-ți face dreptate singur". Dar există o portiță a legii, pentru situații limită, numită autoapărare în legitimitate — legitimitate conferită agresatului dacă se confirmă că viața îi era în pericol. Legea concordă, în acest caz, pe deplin cu principiul newtonian al acțiunii și reacțiunii, sau cu principiul kantian cauză-efect. Încă din timpul Franței napoleoniene, duelul — ca formă de apărare a onoarei ce ocolea legea — nu mai este legitim... Dar cîte dueluri nu se desfășoară în obscuritatea societății ?! Titlul general al acestor confruntări ar putea fi **bestialitate contra inocență.**

Nu este, din păcate, prea greu să ne imaginăm un autostopist care ucide pe ocupanții mașinii, apoi îi tranșează, mai merge un timp pe jos, apoi iar oprește o mașină, iar ucide, iar... Bestia (sau maniacul) disprețuiește frica viitoarelor victime și le pretinde, sub amenințarea stiletului, să spună : „Vreau să mor". Poliția, justiția, curtea cu juri nu-l cunosc și nu-l pot opri, doar lanțul de cadavre hăcuite este dovada existenței lui. Pînă cînd ? Pînă cînd inocența își face singură dreptate, în legitimă apărare. Și asta numai atunci cînd ea realizează că legea de drept este inoperantă în astfel de cazuri limită. Este ideea filmului lui Eric Red, „Autostopistul" (The Hitcher, 1987, SUA).

Inocența ia aici forma unui adolescent care culege bestia de pe drum, pe o ploaie torențială. Deschizîndu-i portiera, el îi spune (atenție !) : „Mama mi-a spus să nu fac niciodată asta !" Cînd acest personaj numit de noi **inocență** își dă seama cu cine are de-a face, instinctul său de conservare își face bine datoria : cu o manevră bruscă îl azvîrle afară din limuzină. De data asta inocența a scăpat, ea știe că vor mai fi victime și ea caută ajutorul legii (poliției). Dar legea vrea probe, iar bestia umilită face totul ca probele să se **întoarcă împotriva inocenței.** Bestia mai are ocazia să distrugă inocența, dar planul diabolic al sadicului reușește, profitînd de slăbiciunile legii. În acest mod, bestia renunță să mai distrugă fizic și vrea să distrugă psihic inocența...

Și e foarte aproape de a reuși. Căci inocentul adolescent, realizînd perfidia inumană a adversarului, caută scăpare în sinucidere. Dacă s-ar fi sinucis, el ar fi preluat în tăcere veșnică toate păcatele maniacului. Tentativa de suicid este apogeul acestui film atît de realist. Dar singur cu Dumnezeu, în pustiul californian, adolescentul nu mai vrea să capituleze. Inocența intră într-o ilegalitate perfect explicabilă și se decide să distrugă ea însăși bestia.

Nu de puține ori și nu puțini dintre noi afirmă că **legea este prea blîndă.** Ei bine, acest penetrant film pune cu excelență în valoare această idee (sau gîlceava normalității cu anormalitatea). Printr-un concurs de împrejurări (vă sugerez să vedeți acest film), bestia este capturată. Dar inocența o cunoaște acum foarte bine, o simte, îi recepționează cîmpul diabolic de acțiune și intuiește că va scăpa. Tînărul fură o armă și ia urma escortei poliției unde bestia era în cătușe. Și într-adevăr, sadicul reușește să evadeze, însă inocența îl provoacă la duel deschis, într-o disperată acțiune de asanare a societății.

Din ce hățișuri genetice pot apare bestiile ? Toată inteligența le este pusă în slujba maleficului, eliminîndu-i din sfera umanului. Din nefericire, sadismul este imprevizibil. O replică de umor cutremurător, dată de maniac, pune în evidență acest pericol al umanității : **„M-am născut în Disneyland !"** Este mai mult decît o parabolă, este dovada lucidității, a conștiinței de sine a criminalului, care știe că într-o lume pozitivă el este negația. Din păcate, Disneyland-ul este numai o oază inocentă.

PAUL IOAN

● **S.O.S. – POLUAREA OCEANULUI PLANETAR.** Numărul delfinilor din Marea Mediterană a scăzut simțitor în ultimii ani. Pe unele insule ale acestei mări au apărut chiar cimitire ale delfinilor. Care să fie cauza dispariției pe scară mare a delfinilor ? Un virus asemănător celui care cauzează maladia SIDA la oameni, este de părere un om de știință israelian, Alex Helman. În opinia sa, poluarea și concentrația puternică din apele Mediteranei a diferitelor substanțe slăbesc sistemul imunitar al viețuitoarelor marine. Virusul deficienței imunitare a dus la dispariția a numeroase foci în Marea Nordului. A. Helman susține că „SIDA delfinilor" nu reprezintă un pericol pentru oameni.

● **CURTE PENALĂ INTERNAȚIONALĂ.** Constituirea unui asemenea organism a fost solicitat de Germania înainte de producerea scindării Iugoslaviei. Scopul său ar fi acela de a se ocupa de urmărirea cazurilor de încălcare a drepturilor omului din întreaga lume. Propunerea a fost deja acceptată de Comisia de Drept Internațional a Națiunilor Unite. Ideea se va materializa în timp, deoarece s-a pășit pe un teren virgin al dreptului internațional, este de părere ministrul de externe al Germaniei, Klaus Kinkel. „Cei responsabili de încălcările dreptului umanitar internațional pe timp de război și a celor mai elementare drepturi ale omului, trebuie să știe că popoarele iau în serios această problemă, iar instrumentul de care este nevoie nu e altul decît Curtea Penală Internațională", a mai subliniat Klaus Kinkel.

POPASURI
WORLD
ÎN JURUL LUMII

● **DURATA VIEȚII.** În urmă cu 33 de ani, procentul persoanelor în vîrstă de 60 de ani sau mai mult era în Europa de 14 la sută. În 1980, acest procent a ajuns la 17 la sută, iar în anul 2025 el ar putea fi, conform prognozelor specialiștilor, de 25 la sută. Creșterea generală a speranței de viață după al doilea război mondial generează noi probleme care vor trebui să fie soluționate. De ce bărbații au o mai mică speranță de viață decît femeile ? De ce anumite persoane își pierd puterea în timp ce alții rămîn activi și productivi ? În ce măsură ar trebui să se schimbe modul de viață și comportamentele pentru a ne putea păstra capacitățile și autonomia atît de prețioase ? Și aceste întrebări vor trebui să capete cele mai aprofundate răspunsuri, pentru ca omul să poată îmbătrîni sănătos.

● **PENTRU 30 DE ANI.** Aceasta este durata de funcționare a unui ceas brățară „Quartz Eternel" alimentat de minibaterie cu litiu, care se poate reîncărca automat de 10 000 de ori, cu ajutorul luminii și căldurii. Pentru reîncărcarea minibateriei, ceasul este dotat cu șase celule fotovoltaice miniaturizate vizibile prin șase mici ferestre „săpate" în cadranul său, prin care pătrund razele luminoase și termice aducătoare de energie.

● **SOLUȚII PENTRU STOPAREA CREȘTERII EMANAȚIILOR DE CO_2 ÎN ATMOSFERĂ.** Specialiștii în materie susțin necesitatea reîmpăduririi unei suprafețe de 1,2 milioane kilometri pătrați, de circa 23 de ori teritoriul Franței sau ceva mai mult decît perimetrul Saharei. Materializarea unui atare proiect ar înghiți o sumă considerabilă, în jur de 12 000 miliarde de franci francezi. Va avea omenirea voința politică de a controla criza ecologică pe care o traversează și care amenință existența ei ?

INDISCREŢII... INDISCREŢII

■ *Declaraţie de dragoste*

Timp de cîteva luni, Kim Weeks (31 ani), producătoare video, era văzută doar la braţul lui Charles Bronson (71 ani). Apoi, la doi ani de la moartea soţiei sale, Jill Ireland, actorul a anunţat oficial : „mă voi căsători cu Kim. Ea a intrat în viaţa mea ca o rază de soare, în momentul în care avem nevoie mai mult ca oricînd de aşa ceva. Ne vom căsători la sfîrşitul primăverii sau începutul verii, la Vermont..."

■ *Box în loc de film*

Mickey Rourke a abandonat filmul pentru... box. La 37 de ani, cu popularitatea în cădere... liberă, Mickey a preferat să pună între paranteze cinematograful şi să se consacre unicei sale pasiuni : „Urăsc ideea de a fi actor. Dacă continui să fac filme aceasta o fac pentru a-mi achita impozitele. Singura modalitate de a ieşi din această afacere îmi rămîne revenirea în ring. Detest Hollywood-ul şi producătorii de aici. În tot cazul aprecierile sînt reciproce..." Mickey Rourke cunoaşte boxul de la 11 ani. Nu a renunţat decît după 26 de meciuri şi un serios KO la vîrsta de 20 de ani. 17 ani mai tîrziu are deja trei meciuri cu profesionişti la activ. „Sper să dispui 12—15 meciuri în următorii doi ani. Voi boxa în reuniuni mici, niciodată în galele de box mari. Şi nu o fac pentru publicitate. Repet, este pentru a scăpa de necazuri. Prefer să-mi petrec orele în faţa unui sac de nisip decît să mă întind pe un divan şi să-mi învăţ rolul..."

O INVITAŢIE PE SĂPTĂMÎNĂ

Galeria Simeza găzduieşte în aceste zile expoziţia personală de sculptură a ELENEI HARIGA. Este cea de a treia „personală" a artistei. În palmaresul său figurează participarea în ţară la alte patru expoziţii de grup. Elena Hariga a participat, de asemenea, la multe expoziţii de artă românească în străinătate şi la expoziţii internaţionale. Şi dacă acest detaliu spune ceva despre talentul artistei mai trebuie amintit faptul că este deţinătoarea premiului doi atribuit la Simpozionul internaţional de sculptură de la Dzintari — Letonia, 1983.

Referindu-se la actuala expoziţie, Andrei Pleşu notează : „Expoziţia aceasta vorbeşte despre lucruri uitate. Dar o face cu un meşteşug care le conferă mai multă consistenţă decît au lucrurile experienţei zilnice. Ca orice artist adevărat, Elena Hariga confirmă actualitatea de neuzurpat a lumilor inactuale. Singură, calmă şi inspirată, ea sugerează privitorului că nu se poate trăi ca şi cum îngerii n-ar exista..."

101 DIFERENŢE

● Femeile învaţă limbi străine mult mai uşor decît bărbaţii. Acest fapt ţine de superioritatea lor verbală.

● 62 la sută dintre femei au insomnii, faţă de doar 42 la sută dintre bărbaţi. De asemenea mai multe femei decît bărbaţi (41 la sută faţă de 23 la sută) sînt consumatoare de somnifere.

● Femeile vorbesc la telefon ceva mai mult decît bărbaţii. În medie o convorbire „feminină" durează opt minute, iar una între bărbaţi, şase minute. Nu vă putem preciza cu exactitate cît era tariful unui impuls atunci cînd s-a efectuat sondajul....

● Estrogenii asigură suplete, mobilitate şi elasticitate ligamentelor. Aşa se explică faptul că femeile au articulaţiile mult mai mobile decît bărbaţii, mai ales în perioadele de exces hormonal, cum este de exemplu perioada de graviditate.

● Cercetătorii au confirmat un adevăr ştiut din experienţa cotidiană: femeile sînt atrase mai ales de dulciuri, bărbaţii de ce este sărat. Deşi preferinţele acestea sînt situate la poli opuşi, ele converg totuşi spre un punct comun: ambele sînt la fel de nocive pentru sănătate.

● 90 la sută dintre victimele osteoporozei sînt femei. Şi aceasta pentru că maladia este legată de estrogeni.

CRONICA modei

Pastel

Ţinuta sport, etalată însă sub semnul eleganţei, face ravagii în moda destinată indeosebi... tinerilor. Modelul pe care vi-l prezentăm şochează prin combinaţia subtilă a culorilor desprinse parcă de pe pînza unui pictor iubitor de pastel. Imaginaţi-vă un pulover lucrat din fire de mătase, albastru-email, armonizat perfect cu un şort de un verde-smarald. Broderia de mînă aduce elementul de decor, iar pălăria o notă de fantezie. (A.P.)

magazin Femina Club

De la culori relaxante la... comoditatea scaunelor

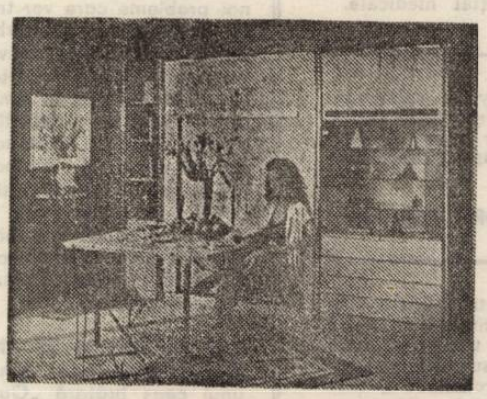

Între dispoziţia noastră şi culorile ce ne înconjoară există o dependenţă demonstrată de cercetători. În aceste condiţii armonia culorilor din locuinţă inclusiv cele ale pereţilor pot fi un excelent antidot împotriva stresului. Motiv pentru care ne grăbim să vă spunem că nuanţele de lila au efect liniştitor, calmant, echilibrat. În schimb verdele, mai ales în tonurile sale intense, trebuie evitat pentru că induce o stare de apatie. Tonurile pale sînt tolerate mai bine. Turcoazul este o culoare excelentă pentru persoanele care suferă de claustrofobie, pentru că dă senzaţia de spaţiu mai mare. Albastrul-ciel are un efect calmant. Este ideal pentru persoanele foarte nervoase sau stresate de viaţa lor socială.

Dacă vă place galbenul, optaţi pentru nuanţele pale. Un galben prea viu are un efect negativ, iritant.

Roşul este o culoare care reduce spaţiul. Dar micile „pete" de roşu încălzesc ambianţa.

Despre alb cercetătorii spun că ar fi mai bine să nu-l folosiţi pur. Unii spun că albul dă o senzaţie de răceală şi negativitate.

Şi dacă aţi ales cele mai potrivite nuanţe pentru pereţii locuinţei şi pentru decoraţiunile interioare acordaţi plantelor rolul firesc pe care îl au. Plasate în locuinţă, ele creează senzaţia unui contact permanent cu natura, deosebit de benefic pentru psihicul uman. În plus, plantele menţin în apartament umiditatea aerului la nivelul necesar.

Lumina este la fel de importantă. S-a demonstrat că locuinţele orientate spre sud au o influenţă benefică asupra locatarilor, în vreme ce cele expuse spre nord le pot induce stres. Şi încă un element din interiorul locuinţei ce poate fi stresant. Este vorba despre... scaune. Cînd le alegeţi, se grăbesc specialiştii să ne sfătuiască, preferaţi-le pe cele confortabile, mai ales dacă pentru a studia sau lucra rămîneţi ţintuite pe scaun mai multe ceasuri. Constrîngînd corpul să lucreze într-o poziţie proastă vă induceţi o sursă sigură de stres.

Supă specială

O jumătate kg. morcovi, o ţelină, o rădăcină pătrunjel, două cepe, verdeaţă, un ou, 100 g smîntînă, 200 g. caşcaval, sare.

Se face o supă concentrată de zarzavat, se strecoară şi după ce a fiert se strecoară.

Se bate oul cu smîntîna şi se încorporează în supa în care se adaugă verdeaţa mărunt tocată (mărar şi pătrunjel).

Se toarnă fierbinte în farfuriile în care s-a pus pe fund cîte o felie de caşcaval. (I.S.)

„Tricotaje pentru diferite ocazii"

Sub acest titlu autoarele **MARGARETA BARA şi FELICIA VLAD** oferă cititoarelor un excelent ghid pentru tricotaj. Pornind de la premisa că, „aproape toate femeile ştiu să mînuiască andrelele, croşeta şi acul" şi ajungînd la constatarea că unele persoane „cu dibăcia, isteţimea şi simţul lor artistic au reuşit să transforme tricotajul, această îndeletnicire străveche, în artă", autoarele incită la performanţă.

Şi cum în acest domeniu performanţa echivalează cu eleganţa şi bunul gust, nu vă rămîne decît să vă încercaţi măiestria...

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

MAGAZIN global

MONICA SELEŞ
nu are un prieten „fix"

Mijloacele de informare în masă au făcut cunoscută teribila întîmplare prin care a trecut renumita jucătoare de tenis Monica Seleş, cu prilejul unui turneu desfăşurat la Hamburg. Ea a fost victima unui atentat, încheiat din fericire fără urmări grave. Folosim acest prilej pentru a oferi cîteva fragmente şi date dintr-un interviu acordat revistei „Stop" înaintea acestui nefericit eveniment.

Monica s-a născut la Novisad (Iugoslavia) la 2 decembrie 1973. Jocul de tenis i-a plăcut de cînd era încă mică. I-a dezvoltat gustul pentru acest sport chiar tatăl ei, Karoli, care practica însă atletismul şi care i-a fost primul profesor. „Prima rachetă de tenis am primit-o drept cadou cînd am împlinit şase ani. Tatăl meu era un om captivat de tenis şi fiind convins că întrevede în mine o viitoare campioană, şi-a îndreptat toată atenţia în această direcţie. Era aşa de obsedat de acest lucru, încît, cunoscînd faptul că în cartierul unde locuiam nu există terenuri de tenis, a ajuns la o soluţie originală. Pe un vast teren rezervat parcajului de automobile improviza un teren, cu ajutorul unei crete şi a unei funii fixate între două maşini (ceea ce reprezenta un fileu).Cum racheta era toată din lemn (fiind foarte grea pentru puterile mele), trebuia să mă folosesc de ambele mîini pentru a putea lovi mingea. Şi am rămas cu acest obicei, care s-a dovedit ulterior ca foarte eficace. Ca să fiu sinceră, acest sport nu-mi prea plăcea. În primul rînd fiindcă îmi răpea pur şi simplu tinereţea. În loc să mă joc la acea vîrstă fragedă cu păpuşi, eram nevoită să exersez în tot timpul meu liber, plus antrenamentele zilnice cu tata. La obiecţiile mele privind greutatea rachetei, insista mereu să mă obişnuiesc să folosesc la lovituri ambele mîini. Singura mea recompensă consta în benzi de desene animate cu eroi populari realizate chiar de tatăl meu, care poseda un talent deosebit".

Spre disperarea tatălui, preocupările Monicăi pentru tenis scădeau văzînd cu ochii. Şi, totuşi, într-o bună zi, în comportarea ei a apărut o mare schimbare. Prilejul acestei modificări de atitudine a fost determinat de faptul că fratele ei, Zoltan, a cîştigat un turneu rezervat juniorilor. Asistînd la turneu, Monica a înregistrat faptul că fratele ei se afla în centrul atenţiei generale, că era aplaudat şi a primit diferite recompense, au determinat la Monica o schimbare fundamentală, au ambiţionat-o la maximum.

În următorii ani, Monica Seleş a înregistrat un mare progres, astfel că, pînă la vîrsta de 12 ani a cîştigat toate concursurile pe categorii de vîrstă la care a luat parte în ţară.

„Se apropiase ora lansării mele în arene internaţionale. Împreună cu familia mea am plecat, mai întîi în Germania apoi în SUA ajungînd la centrul de pregătire condus de Nick Bollettieri. Aici, însuşirile mele s-au perfecţionat, mi-am impus un anumit tip de joc care mi-a permis ca în anii următori să încep să întrec cele mai puternice jucătoare din lume".

Şi aşa s-a întîmplat. În anul 1985, cînd Monica număra doar 12 ani, ea a cucerit primul ei mare concurs „Goofy World Champion-ship", care echivala cu un campionat mondial de juniori. Disputat în Florida, turneul a scos la iveală, în acţiune, o fetiţă cu un joc neobişnuit, care lovea mingea fără milă şi-şi însoţea, spre uimirea tuturor, loviturile cu strigăte care i-au rămas caracteristice şi în prezent, manifestări pe care forurile mondiale nu le aveau prevăzute în regulament ca abateri. „Mulţi, chiar foarte mulţi, mi-au cerut explicaţii de ce îmi însoţesc loviturile cu strigăte. Am explicat că este vorba de o eliberare de tensiune şi de un efort fizic care pretinde o putere deosebită. Unele din adversarele mele se plîng de aceste strigături, că nu se pot concentra, dar eu nu pot să renunţ la ele. Multora li se pare o extravaganţă, dar în fapt dacă aş renunţa la ele, ar fi ca şi cum aş fi nevoită să revin să joc numai cu o mînă, ceea ce ar fi imposibil pentru mine".

Ascensiunea ei a continuat în asemenea măsură încît în următorii ani a învins pe cele mai bune jucătoare din lume, ajungînd să ocupe locul 1 în clasamentul tenismenelor. După felul cum joacă, se pare că nu va ceda chiar aşa de curînd sceptrul de „regină a tenisului". Marile sale succese nu au îndepărtat-o de preocupările caracteristice vîrstei sale.

Îi place muzica rock, îl preferă dintre cîntăreţi pe Michael Jackson, este pasionată după modă şi se gîndeşte că poate într-o bună zi va ajunge şi actriţă (o adoră pe Marilyn Monroe şi i-ar plăcea să ajungă sexy ca ea). Nu se sfieşte să accepte să răspundă afirmativ la întrebarea dacă a avut flirturi, dar susţine că în prezent n-are un prieten „fix". Este însă greu să accepţi existenţa unei Marilyn Monroe cu fustiţă şi pantofi de tenis care zboară de la un colţ la celălalt ai terenului, lovind cu înverşunare mingea de tenis.

Gh. RUSSU

MODIFICĂRI SPECTACULOASE PE PIAŢA INTERNAŢIONALĂ A CEASURILOR (I)

Atacurile lansate de constructorii de ceasuri din Extremul Orient asupra producătorilor europeni şi americani au creat importante breşe pe piaţa internaţională a ceasurilor. Fabricanţii niponi (în special marile trusturi Seiko şi Citizen) au modificat sensibil configuraţia pieţei internaţionale în ultimile decenii. Acelaşi lucru se poate afirma şi în legătură cu producătorii din Hong Kong, care şi-au „adjudecat", la rîndul lor, segmente importante din piaţa ceasurilor.

Această evoluţie nu a rămas fără rezultate pentru marii constructori europeni din branşă. Concurenţa acerbă şi fazele de slăbiciune conjuncturală ce s-au succedat tot mai frecvent au provocat în rîndul acestora considerabile modificări structurale şi au dus la crearea unor mari concentraţii de întreprinderi. Renumitele firme elveţiene, spre exemplu, au creat marea concentrare industrială numită SMH. Şi în Germania marii fabricanţi de ceasuri Kundo şi Staiger au fuzionat. Marele trust german producător de oţel Badische Stahlwerke a produs senzaţie în lumea afacerilor prin achiziţionarea renumitei fabrici de ceasuri Kienzle. Datorită talentului deosebit în afaceri al consilierului concernului Badische Stahlwerke de la Stuttgart, Hans Ringwald, marele trust a reuşit să achiziţioneze o altă fabrică de ceasuri — Schmid-Schenkler. Ultimul „mic producător" de ceasuri din Germania, care se bucura de un bun renume pe piaţă — societatea Porta din oraşul Pforzheim, a fost achiziţionat de superconcernul elveţian SMH.

Reducerea costurilor de producţie şi a personalului, căutările efectuate în scopul găsirii unor firme uriaşe sub a căror „umbrelă" să se poată adăposti în siguranţă, constituie numai o parte a activităţii intense desfăşurate de firmele producătoare de ceasuri de pe „vechiul continent". Toate acestea nu valorează mare lucru sau îşi pierd rapid valoarea dacă produsele lansate pe piaţă nu „respiră" prin toţi porii creativitate, fler pentru gustul public la modă şi puterea inovaţiei. Un exemplu tipic în acest sens este ideea renumitului specialist elveţian Nicolas Hayek, inventatorul Swatch-ului şi, s-ar putea spune, cel care a revigorat industria elveţiană de ceasuri.

ŞERBAN FILIP

(Va urma)

În direct de la Hollywood (III)

OSCAR, eterna poveste...

Eveniment „top" al vieţii cinematografice mondiale (mă întreb dacă artiştii şi regizorii şi toţi ceilalţi care speră o viaţă întreagă să primească celebra statuetă încearcă efectiv acelaşi sentiment ca un om de ştiinţă sau un literat căruia i se înmînează Premiul Nobel), sînt convins că v-ar face plăcere o ultimă incursiune în această lume mirifică păstrată în amintire prin... cîteva superlative. Iată-le deci, într-o ordine absolut arbitrară :

■ **Cel mai bun moment al serii** : Federico Fellini primind cu modestie şi din toată inima un Oscar pentru întreaga sa carieră ;

■ **Cel mai „straniu" text** : Sharon Stone trebuind să vorbească despre... importanţa coloanei vertebrale ;

■ **Cea mai frumoasă reacţie a unui cîştigător** : Emma Thompson strigînd cu neprefăcută sinceritate şi surpriză : „O, Doamne !" ;

■ **Cel mai frumos discurs de acceptare a premiului** : aceeaşi Emma Thompson pentru acelaşi minunat „Howard's End" ;

■ **Cea mai bizară ironie** : Robert Downey Jr., proaspăt prezentat în rolul regelui filmului mut, Charlie Chaplin, înmînînd Oscarul... pentru cel mai bun sunet ;

■ **Cea mai surprinzătoare pauză** : orchestra, care nu a întrerupt-o pe Elisabeth Taylor cînd a adresat un fierbinte apel către colegii săi din Hollywood pentru a lua parte la lupta anti-SIDA ;

■ **Cel mai popular cîştigător** : fără îndoială, Al Pacino. Pînă cînd premiul său a fost anunţat şi sala s-a ridicat în picioare, fără nici o excepţie, pentru a-l ovaţiona, credeam cu toţii că spectatorii îşi montaseră nişte mecanisme la picioare...

■ **Cel mai bun schimb de replici la un cuplu de prezentatori** : Dustin Hoffman întrebînd-o pe Anne Bancroft „Încerci să mă seduci ?", la care Anne îi răspunde scurt : „Am renunţat"...

Ei bine, nu putem renunţa la ideea că filmul poate seduce pe oricine şi, în orice caz, rămînem cuceriţi pe viaţă de această eternă poveste care se numeşte în mitologia contemporană „Premiul Oscar".

RAY ARCO

Nr. 20 (1856) din 22 mai 1993

Politica internă în grupurile de lei

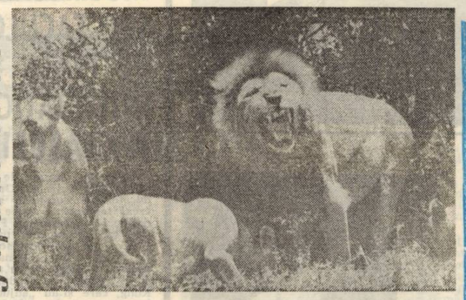

Biologii americani au reușit să pătrundă mai bine în secretele vieții grupurilor de lei prin utilizarea amprentelor ADN. Comunitățile de lei sînt societăți complexe în care cooperarea joacă un rol important, în special în ceea ce privește vînătoarea, apărarea de agresiuni din exterior și îngrijirea puilor. O mare parte din această cooperare se bazează pe legăturile de rudenie între exemplare.

Cercetătorii au colectat amprentele genetice de la peste 200 de lei din Parcul Național Serengeti și Ngorongoro Crater din Tanzania. Acești lei au fost observați de cîteva decenii încoace. Prin analizarea amprentelor ADN la exemplare a căror genealogie era bine stabilită, au fost stabilite reguli de convertire a datelor furnizate de amprentele ADN în relații de înrudire genetică. Specialiștii au stabilit să leoaicele dintr-o comunitate sînt înrudite îndeaproape și nu se înrudesc, în schimb, cu partenerii lor de viață. Experții bănuiau acest lucru, întrucît este binecunoscut comportamentul leilor de a ataca o comunitate de lei, a ucide masculii și puii și de a da naștere unei alte generații de pui.

Pentru a reuși în această dificilă încercare, mai mulți masculi se reunesc, dar numai unii dintre ei (cîțiva) conduc grupul, ceilalți deținînd un rol secundar. Cercetători americani au descoperit că aceste coaliții înechitabile sînt formate invariabili din rude apropiate, fapt care explică statutul de celibatari al leilor cu rol secundar. Ei cooperează cu „puternicii zilei" pentru promovarea intereselor „neamului" lor.

Marea afacere a materialelor sportive

Tenisul este un sport extrem de răspîndit în Europa. Numai în Franța există circa 3 milioane de practicanți ai acestuia. Racordajele zecilor de milioane de rachete produse anual pe plan mondial reprezintă un element esențial al marii afaceri a materialelor sportive în tenis. Racordajele sintetice dețin în ora actuală peste 90 la sută din piața mondială, estimată la circa 52 milioane de racordaje anual. Principalul producător francez este celebra firmă Babolat, ale cărui produse echipau cu decenii în urmă rachetele unor mari campioni ca cei „patru muschetari" Borotra, Brugnon, Lacoste și Cochet (multipli cîștigători la Wimbledon și al Cupei Davis, unde au pus capăt unei îndelungi dominații anglo-saxone). Astăzi, firma Babolat echipează rachetele unor celebrități precum Pete Sampras (numărul 1 mondial în ciasamentul ATP), Goran Ivenanisevici, Boris Becker, Jakob Hlasek, Guy Forget, Henri Leconte, Arnaud Boetsch și Fabrice Santoro.

Firma Babolat deține 30 la sută din piața franceză. Cele trei mari uzine ale firmei, din orașele Lyon, Ploermel (Marea Britanie) și São Paulo (Brazilia) fabrică aproape două milioane de racordaje anual (respectiv circa 35 milioane de metri) pentru rachete de tenis, de badminton și de squash, cîștigul chirurgical. Cifra sa de afaceri a crescut cu 35 la sută în 1992 față de 1991. Materialele sintetice folosite de Babolat sînt realizate de marele concern Rhône—Poulenc. Dacă la început racordajele erau niște simple fire de nailon, în prezent ele sînt veritabile arhitecturi complexe.

Gîndiți-vă că un fir de racordaj are o grosime de numai 1,5 mm și, totuși, suportă impactul cu o minge servită la o viteză de 120 km/oră pentru un jucător mediu și peste 200 km/oră pentru un campion (Guy Forget servește cu o viteză de 217 km/oră). Concernul Rhône—Poulenc a experimentat, în cadrul uzinei sale din orașul Albi, un tip special de fabricare a firelor de racordaj pentru a rezista cît mai bine impactului. Pentru a obține o fibră compusă dintr-un fir central, înconjurat de 18 monofilamente legate printr-o sudură chimică, specialiștii concernului Rhône—Poulenc au efectuat experimente delicate, pe structuri cu o grosime de circa 10 microni. Cercetările pentru continua îmbunătățire a calității materialelor sportive continuă...

ȘERBAN FILIP

UN EL DORADO PENTRU ANIMALE

În Japonia, sînt îngrijiți anual, ca niște bebeluși, peste cinci milioane de cîini și trei milioane de pisici. Iată de ce uzina Rhône-Merieux, a marelui concern francez Rhône-Poulenc, specializată în vaccinuri și produse veterinare, și-a lansat recent produsele Canistar și Felistar pe piața niponă. Ambiția grupului Rhône-Poulenc este de a prelua circa 30 la sută din această piață în continuă evoluție, estimată la cel puțin 20 milioane dolari.

Produsele alimentare Canistar și Felistar sînt destinate prevenirii sau vindecării unor maladii datorate obezității. Cele mai mari pericole ce pîndesc populația canină sînt accidentele cardiace, accidentele articulare, diabetul și uremia. Pisicile sînt amenințate mai ales de sindromul urologic felin, respectiv de formarea de cristale urinare care blochează uretra, provocînd insuficiență renală. Prea bine hrănită, și pisica este amenințată de obezitate.

Gama produselor Felistar și Canistar în formulă hipocalorică, hipomineralâ, hiperprotidică, este distribuită numai de medicii veterinari.

■ Ființele vii accentuează eroziunea chimică, eliberînd (odată cu produsele de excreție sau de descompunere a lor) acizi organici, sunt de părere cercetătorii americani. Această eroziune transformă rocile silicatice din scoarța terestră în roci sedimentare argiloase sau calcaroase, care se formează fixînd CO_2 din aer, contribuind astfel la diminuarea procentului de gaz carbonic din atmosferă. Rezultatul acestei acțiuni este faptul că datorită eroziunii provocate de biosferă, încălzirea climei este mai mică decît ar trebui să fie.

■ La circa 400 km de Pretoria (Africa de Sud) a fost descoperit scheletul unui dinozaur adult, al cărui corp amintește de cel al unui elefant cu cap mic și zăbalg lung. El a trăit în urmă cu 190 milioane de ani. Lungimea sa era de 15 m (de la bot pînă la vîrful cozii) iar capul se balansa la aproximativ nouă metri distanță de sol, dinozaurul fiind impresionant prin dimensiunile sale.

TELEX • TELEX

■ Deșeurile reprezintă alternative ale combustibililor convenționali. Mai multe companii britanice își ard propriile deșeuri rezultate în procesul de producție pentru a produce căldura necesară în secții și birouri. În Merseyside și West Midlands au fost instalate echipamente care produc baloturi de material combustibil din deșeuri mărunțite. Aceste baloturi pot fi arse în boilere mai mici și sunt mai ușor de transportat. Combustibilul obținut din resturi are o putere calorică echivalentă cu 60 la sută din cea a cărbunelui.

■ Instalațiile de tomografie cu raze X sunt utilizate, cu precădere, la aplicații medicale. Iată că societatea franceză „Inter Controle" — filială a Comisariatului pentru Energie Atomică (CEA) — a început să producă instalațiile pentru tomografie destinate utilizărilor industriale. Ele vor fi folosite la controlul ansamblelor complexe, mai ales al reactoarelor și al turbinelor pentru avioane.

TUNELUL SEIKAN încă nu are RIVAL

1.

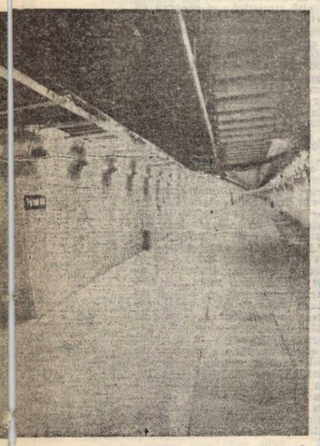

2.

Tunelul japonez Seikan este cel mai lung din lume. Din cei 53,9 kilometri ai săi, 23 sînt sub mare. Distanța de 53,9 kilometri este acoperită în numai 40 de minute. Tunelul Seikan leagă două din cele patru mari insule care formează arhipelagul nipon – Hokkaido și Honshu, separate de strîmtoarea Tsugaru. Înainte de construirea tunelului, un ferry-boat asigura legătura între cele două insule, dar distanța era acoperită în patru ore, în timp ce, în prezent, ea este străbătută în numai 40 de minute. Tunelul poate fi folosit în orice tip de condiții atmosferice, spre deosebire de ferry-boat-uri – inutilizabile în condiții atmosferice nefavorabile. O teribilă tragedie s-a petrecut în 1954 cînd ferry-boat-ul „Toya Maru", cu un tonaj de 4 337 tone, s-a scufundat din cauza unui taifun, accident soldat cu pierderea a 1 139 de vieți omenești. Această tragedie a reprezentat cel mai puternic imbold pentru constructorii și oamenii de decizie niponi de a trece la lucru și a realiza un tunel. Lucrările au început în 1964 și s-au încheiat în 1985. Costul operațiunii s-a ridicat la 690 miliarde de yeni (circa 50 miliarde dolari).

ȘERBAN FILIP

Centrul de control din Hakodate asigură prin ...meroasele monitoare TV o urmărire permanentă a traficului. (foto 1).

Temperatura în tunelul submarin Seikan este de 20° C iar umiditatea de 80 la sută. Securitatea este asigurată în proporție de sută la sută în tunelele de urgență, în cazul producerii unor accidente (foto 2).

Fotografia înfățișează traseul tunelului submarin Seikan. (foto 3).

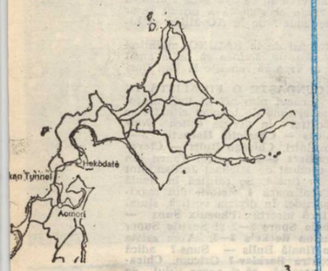

3.

TRIUNGHIUL BERMUDELOR — mit și adevăr

(IX)

■ 3/4 octombrie 1951. Șirul dispariților în Triunghiul Morții continuă cu **SAO PAULO**, un cuirasat brazilian. Nu peste mult timp, o altă tragedie...

■ Decembrie 1954. **SOUTHERN DISTRICT**, navă construită în timpul războiului pentru operații de asalt și debarcare, transformată apoi în navă de transport, părăsește la 2 decembrie din Port Sulphur (Louisiana) cu direcția Portland (Maine). Depășește Key West, navighează de-a lungul coastelor Floridei și la 7 decembrie dispare fără a lansa S.O.S. la Charleston. Avea un echipaj compus din 23 sau 24 de membri (documentele întocmite la plecare de comandant sînt imprecise). Nu se știe de soarta nici unuia din ei.

■ 26 septembrie 1955, „Norul Olimpic", o navă-cisternă britanică, descoperă la 150 de mile sud-est de Bermude yachtul cu motor CONNEMARA IV. Era în perfectă stare, dar... fără nimeni la bord. Aproape că am fi tentați să spunem că este un fapt „normal" în Triunghi, mai ales că la 22 septembrie se înregistrase asolo un uragan puternic. Doar că la acea dată **CONNEMARA IV** se afla... lîngă Barbados, adică la o distanță de 2 400 km ! Pentru a acoperi această distanță în cinci zile, ar fi trebuit ca ea să se deplaseze cu o viteză de 27 km/h. Dar viteza sa de croazieră nu putea depăși 18 km/h ! Ce forțe au propulsat-o ? Și cum a putut ajunge întreagă după ce parcursese o asemenea distanță ?

■ Februarie 1963. Nava **MARINE SULPHUR QUEEN** părăsește la 2 februarie portul Beaumont (Texas) cu un echipaj de 39 de oameni, o încărcătură de sulf lichid și cu destinația Norfolk (Virginia).

După două zile își comunică poziția : se afla la sud de Florida, încă în apele Golfului Mexic. Acestea au fost însă ultimele informații primite de la **MARINE SULPHUR QUEEN**... La 7 februarie nu își face apariția în portul Norfolk. Se dă alarma. Marina și Aviația americană împreună cu garda de coastă încep căutările încă din dimineața următoare. Găsesc la sud de Key West două colace de salvare pe care era înscris numele navei. Dar nimic altceva. Lipsa oricăror rezultate concrete face ca cercetările să fie stopate la 14 martie.

Garda de coastă a emis o serie de ipoteze, mai precis, patru la număr : o explozie produsă în rezervoarele de combustibil, sau una provenită în urma înundării vasului ; coliziune în două a navei datorită faptului că axa sa centrală ar fi cedat ; întrarea într-un efect de ruliu sincron care ar fi dus la răsturnarea și apoi la scufundarea navei.

■ 2 iulie 1963. Dispare **SNO' BOY**, o mică navă plecată din Kingston (Jamaica) spre una din insulele din Bancul Pedro, aflată la o distanță de numai 80 de mile (aprox. 150 km). Nu ajunge nici ea la destinație și iarăși încep căutările. Cele șapte avioane pornite de la baza americană din Guantanamo (Cuba) nu descoperă nimic. Portavionul Wasp observă un cadavru care pluteа. Era însă o zonă populată de rechini extrem de vorace, așa că cercetările au fost întrerupte la 9 iulie.

S-a sugerat că vasul s-ar fi lovit de stîncile de la Pedro Banks și s-ar fi zdrobit. Pare o explicație naturală, deci acceptabilă.

Dar, de fapt, ce este natural și acceptabil în Triunghiul Bermudelor ?

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

Your Partner for Networking and Digital Communications

Blue Ridge International

FAX MODEM COMPUTERS MONITORS SVGA TRACK-BALL MOUSE HANDY SCANNER LASER PRINTERS MOUSE 3-BUTTON

AT SVGA 14", 15" PHOTOMAN COLOR SCANNER COLOR PRINTER AT386SX-33Mhz HP VECTRA PALMTOP NOVELL HP95 V

CALCULATOARE
SUBANSAMBLE PC-AT
COMUNICAȚII DIGITALE DATE
REȚELE NOVELL
SOFTWARE
DIN STOC

O JET PRINT SVGA 17" DIAGNOZA BIOANALIZA LABORATOR CURS CNE LASER 386 F

NETWARE 3.x 5, 10, 50, 100 SVGA FULL SCREEN PROIECTARE REȚELE 486DX G

MARIUS.B.

A-Tronic Computer
HEWLETT PACKARD
LOGITECH
GVC
CTX
NOVELL
BECKMAN
GENICOM

Pentru informații
contactați-ne la sediul nostru din București:
tel: 610 61 96 / 312 42 43
fax: 312 42 43 / 312 08 64

Automobil ecologic

Renumitul designer italian de caroserii Giugiaro a realizat un nou tip de „automobil ecologic". La baza construcției autoturismului „Giga" stă o concepție modernă în utilizarea cu precădere a materialelor compozite, ceea ce îi conferă vehiculului calități deosebite : o greutate mică, deci un consum redus de combustibil și, în consecință, poluarea minimă a aerului.

Avînd o lungime de numai doi metri, automobilul poate fi ușor parcat. Autoturismul este propulsat de un motor electric alimentat de un ansamblu de baterii de acumulare, a căror încărcare este asigurată de un grup diesel. Automobilul realizează în numai 8 secunde o viteză de la 0 pînă la 40 km/oră.

Sesam deschide-te !

Sunt cunoscutele cuvinte rostite ale eroului de poveste Ali-Baba care deschidea ușa peșterii în care își ascundea comoara pronunțînd formula magică „Sesam deschide-te !" Dezvoltarea actuală a științei și tehnicii a făcut ca de puține ori ca ideile fanteziste din trecut să devină azi realitate. Iată deci că acum este posibil ca în locul lacătului obișnuit să se folosească un sistem electronic original de zăvorâre a locuințelor. Au dovedit acest lucru specialiștii firmei germane „Dorma-Kodik" care au conceput și realizat un sistem de pătrundere în locuințe și imobile prin parolă, care se formează pe un panou prevăzut cu o claviatură cu litere. Firma și-a propus să amelioreze produsul astfel încît sistemul să reacționeze la timbrul caracteristic al vocii umane, a proprietarului.

AMINTIREA LUI PINOCCHIO

S-au împlinit în 1990 o sută de ani de la moartea lui Carlo Lorenzini, cunoscut mai bine sub numele de Collodi, autorul celebrului personaj Pinocchio, băiețelul de lemn. Succesul acestei cărți reprezintă fără îndoială unul dintre cele mai mari din istoria lecturilor pentru copii. O popularitate imensă care nu scade cu trecerea implacabilă a timpului. Era și firesc ca atunci cînd s-a împlinit un veac de la moartea autorului, în Italia să se desfășoare mari și importante manifestări închinate acestui eveniment. Pinocchio a devenit un personaj îndrăgit de milioane și milioane de copii ajungînd să fie erou de film și desen animat de lung metraj. Cît despre tirajul cărții nu mai insistăm. Ca o ilustrare a dragostei italienilor pentru Pinocchio. Pe pereții exteriori ai unor case, din orașul Vernante s-au desenat sugestive secvențe din povestile mult iubitului lor personaj, așa cum vă arată și fotografia alăturată.

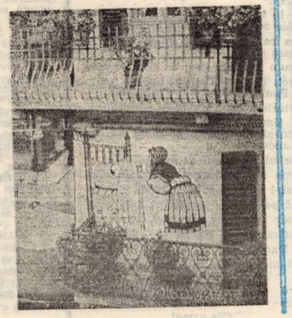

CLEPSIDRĂ

SORA LUI NESSIE SE NUMEȘTE SELMA. Cîți ani or fi trecut de la prima încercare de a lămuri misterul existenței „monstrului din Loch Ness" ? Și iată că, recent ,au poposit în Scoția specialiști din Norvegia, care au avut ca obiectiv cercetarea „legăturii" între Nessie și un alt monstru, Selma, care face ravagii în lacul norvegian Seljordvsanneti.

Într-adevăr, locuitori ai orășelului Seljord care s-au abătut prin apropierea lacului afirmă că Selma a fost văzută în ultimii ... 300 de ani (!) de vreo cîteva sute de ori ; că are un cap de cal și că trăiește la o adîncime de 140 m, deși preferă să pluteească de obicei la suprafață..

Și, cum era de așteptat, împreună cu oamenii de știință, la Loch Ness s-au deplasat și specialiști în... marketing, gata oricînd să se familiarizeze cu o experiență nouă și de a face bani pe seama venerabilului monstru...

VINOTECA SCUMPĂ, CĂMAȘĂ IEFTINĂ ? Celebra casă americană de licitație „Christie" a scos la vînzare... pivnița (plină) cu vinuri ce a aparținut actorului Yul Brinner, „Șeful magnificilor" achiziționase pivnița și vinurile care se aflau în ea prin anii '50, cînd se afla la apogeul carierei sale. Vinurile au fost în prezent evaluate la... 230 000 de dolari.

Și tot la aceeași licitație s-a vîndut, este drept că pentru o sumă mult mai modestă, de numai 1 800 de dolari, cămașa artistului în rolul pe care l-a jucat în filmul „The King and I"...

● **CEA MAI SCUMPĂ MOTOCICLETĂ DIN LUME...** este o HONDA NR, produsă anual în doar 300 de exemplare, special pentru profesioniști. Costul său — 40 000 de dolari — îl depășește pe cel de 34 500 dolari cît costa motocicleta italiană BI-NOT, cea mai scumpă din lume pînă la... detronarea sa de către noua regină Honda.

Biblioteca magazin de proză scurtă

Pilot de vînătoare (I)

Trag la manşă cît pot; aproape că mi s-a proptit în abdomen. Îmi ţin respiraţia urmărind crispat videoproiectoarele plasate deasupra pupitrului de comandă. Puţin sub nava mea de luptă care tocmai descrie o traiectorie ascendentă, aproape „răzindu-mi" partea inferioară trec două torpile trase de adversar. Bestie ! Cînd dracu'ai mai apărut ? ! E isteţ tipul ! A trecut pe sub mine, s-a dat peste cap într-un fel de luping şi, profitînd de momentul meu de zăpăceală, îmi suflă acum în ceafă. Şi vine, nemernicul, brr !... ce viteză are ! Mă haleşte dacă nu fac ceva. Apăs de data aceasta, cu forţă, manşa — hai în jos copilu' că altfel stîrpiturile astea de secesionişti ne pun la pastramă. Cobor vertiginos. În stînga mea, în faţă văd Luna, iar puţin mai în dreapta şi mai departe — Terra. S-a plasat din nou în coada mea şi văd cu spaimă cum i s-a deschis deja ejectoarele pentru torpile. Cumplite arme au, Doamne ! Nu mai rămîne nimic din tine, ai zice că-s ecologişti, nu alta. M-am apropiat mult de Lună şi acum o survolez. Îmi las însă suficient spaţiu de manevră spre sol. Încerc o redresare trăgînd un pic de manşă şi întorcînd spre dreapta în acelaşi timp. M-a ghicit ! E iar în spate şi deasupra mea. Nu-i scap din piviri ejectoarele... Uneori momentul poate fi hotărîtor, decisiv... Tensiune... Deocamdată nu încerc să-i scap din cursă. Dau putere maximă pe deflectoarele din spate, lăsîndu-mi aripile un pic mai vulnerabile. Precis sensorii lui l-au arătat modificarea. Speră să... A tras ! Vin spre aripile mele. Mai am încă o şansă pe care am prevăzut-o. Răsucesc nava 90° în jurul propriului ax şi mă plasez în ultimă instanţă între cele două torpile. La timp... Una îmi şuieră pe deasupra carlingii, iar cealaltă îmi ţîşneşte pe sub burtă. Constant, nu fără a avea fiori că, dacă n-aş fi dispus de noul model, W22, mult mai aplatizat decît similarul anterior, la ora asta mi se putea recita epitaful.

Nu mai pierd timpul ! Individul a tras şi a doua oară însă prost inspirat. Torpilele luminiscente roşcat se pierd în noaptea cosmică. Pa şi... Repet încă o dată manevra dinainte deoarece persoana în cauză mă filează încă. În vrie fuga — marş ! Cobor spre solul lunar răsucindu-mă nebuneşte şi apoi, deodată aparatul o ţîşneşte în sus, pe o traiectorie oblică. „Amicul" pare puţin descumpănit, apoi se hotărăşte să nu mă mai urmărească din spate şi, calculînd o traiectorie de intersecţie cu oblica mea, ţîşneşte într-acolo. Acum se deplasează deasupra mea iar eu tot urc, dar fără a mai forţa. Îl las să se apropie, aproape să mi se suprapună pe vertical. E ferm convins că vreau să-i ţîşnesc prin faţă şi s-a decis să nu mai scape prilejul... Cretinule !

Brusc, trag manşa la maxim spre mine şi pornesc vertical, forţat, răsucindu-mă în spin spre el. Burta lui mi se învîrte acum în faţa ochilor. Urmăresc transfigurat colimatorul. Hai, rabla naibii, mişcă-te sau mă poznesc de el ca un nătăfleţ... Isuse... L-am prins în sistemul de ochire, imaginile i se suprapun şi apăs în disperare butonul de foc. Simt cum nava se smuceşte un pic şi văd cum proiectilele nimeresc în plin ţinta. Lumină orbitoare... şi eu, aproape imediat, trecînd prin lumină, în spaţiu... „În nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti !" Fie-i vidul uşor ! Pocitania... era cît pe ce să mă cureţe. Sub costumul de protecţie am transpirat o căldare.

Îmi vine să cînt acum în minte am o melodie tare săltăreaţă. Îmi dau drumul la gură... Buni tipii ăştia, cum naiba le zice, tot uit... mă rog. De-aş putea aş şi dansa. Oare ce face blondina aia de...

— Senior, ai înnebunit ! Ce oroare poţi fi ! Fuga marş la Mark, are un „copoi" în circă şi nu-l mai poate duce mult.

Fi-mi-ar scîrbă! Cînd ţie lumea mai dragă ! Firesc, urmează seria coordonatelor, dar asta nu mai e treaba mea. Computerul de bord memorează şi mă plasează pe traiectoria ce mă va duce la locul scandalului. Talentul muzical nu mă mai chinuie. Cine ştie în ce bors e băgat Mark?! De atîtea ori i-am zis: „Prăjină, să nu mai crezi că secesioniştii sînt afoni. Evident, eşti un inconştient să gîndeşti astfel şi într-o zi ai să te frigi. Sper să nu fiu de faţă, mi-ar părea cumplit de rău de faţa ta". Ceea ce nu constituie un motiv să nu mă grăbesc acum într-acolo.

Poftim... Uite-l ! Aleargă de nebunul într-un fel de carusel, păginul pe urma lui Mark, amîndoi descriind aproape un cerc. Fiecare manevră de eschivă sau încercare de a-i scăpa din faţă este dejucată ingenios de urmăritor care se dovedeşte a fi ciine bun. E clar că bătrînul meu prieten nu mai poate să o ducă aşa mult timp. Mă rog să-l mai ţină nervii un pic. Dacă aş intra direct în luptă cu siguranţă aş descuraja adversarul care, probabil, ar întinde-o. Ordinul este însă să distrugem, pe cît posibil. Voi risca. În codul secret îi transmit să se îndepărteze de mine pe moment, iar cînd sînt afară din raza lor de observare directă instalez urgent o cortină de mine, mărind special densitatea lor pe unitatea de suprafaţă. Mă plasez staţionar sub cortina de mine camuflată energetic şi mă camuflez şi eu. Nava mea posedă acum un cîmp absorbant suficient de isteţ pentru a capta iscoadele senzoriale inamice, făcîndu-mă imperceptibil secesionistului. În codul secret de azi îmi demasc poziţia pentru Mark şi îi spun să vină drept spre mine. Vînătorul a tras de două ori asupra lui, dar de fiecare dată n-a făcut-o la momentul oportun, singurul efect fiind distrugerea sistemului autodefensiv al navei colegului meu. Vin galop spre mine. Îl iau în colimator pe Mark ştiind că în spatele lui este prada.

(Va urma)

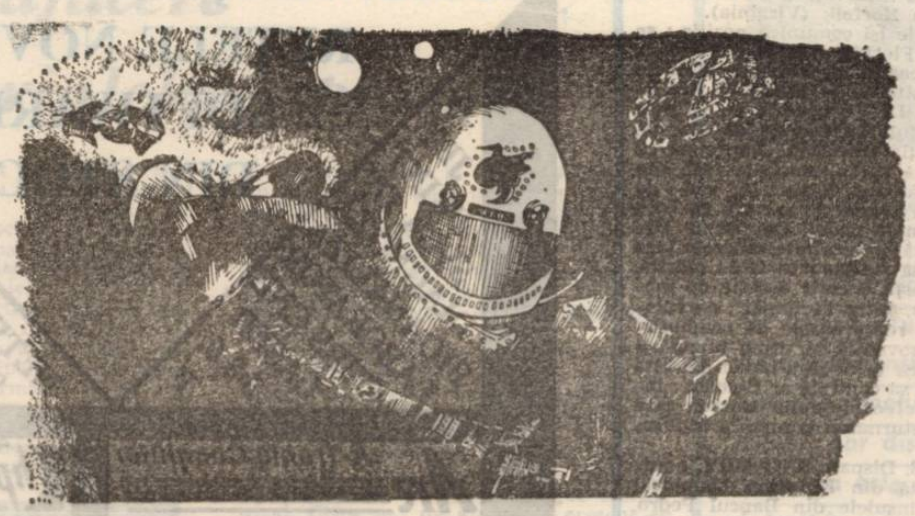

Grafică de M. DEACONU

Atenţie, om periculos! (VI)

de C. B. GILFORD

Avea senzaţia că urmărirea nu se mai termina. Îi spusese lui George Newell că pădurea era atît de mare, încît ar fi descurajat pe oricine ar fi căutat un mormînt la întîmplare. Dar nici ea nu-şi dăduse seama de adevărata mărime. Avea senzaţia că merge de ore. Unde era drumul ? Oare mai era vreo casă pe aici ? Habar nu avea.

Dar cînd a avut senzaţia că se afla la capătul puterilor, pata deschisă la culoare din faţa s-a oprit. S-a oprit şi ea să nu facă zgomot.

Vandrak era cu Faraonul său drag. Era ocupat să îngrijească rănile ciinelui şi să-l hrănească. Elaine reuşi să înainteze cu mare grijă. Lumina din pădure era lăptoasă şi slabă. Printre crengile copacilor se vedea discul roşu al soarelui de asfinţit. I-au trebuit cel puţin cinci minute pentru a zări din nou haina bej la cel puţin treizeci de metri. Nu-i văzuse mai devreme pentru că stătuse pe vine. S-a mai apropiat puţin pînă cînd a zărit şi ciinele.

Primul gînd care i-a trecut prin cap a fost acela că singură nu ar fi găsit niciodată locul acesta. O duzină de agenţi puteau, de asemenea, să nu-l găsească. Vandrak făcuse pentru ciine un adăpost din crengi şi frunze, care nu se deosebea de un tufiş. În adăpost, Faraon zăcea imobil. Din blană nu i se mai vedea decît foarte puţin, cea mai mare parte a corpului fiindu-i înfăşurată în bandaje. Vandrak fusese destul de viclean, şi folosise bandaje închise la culoare, probabil verde închis, în loc de cele albe.

Vandrak era îngenuncheat lîngă ciine. Nu se vedea ce făcea, dar vocea i se auzea clar: „Te doare, Faraon ? Săracul rege al Egiptului. Te doare, ştiu. Totul va fi bine. Ţi-am promis-o, Faraon. Totul va fi bine."

Din cînd în cînd, punctînd cuvintele bărbatului, ciinele răspundea cu un fel de gemete pline de afecţiune. Era un ciine rănit, rănit grav.

Ceea ce-şi imaginase şi-i povestise lui George Newell era corect sau foarte aproape de adevăr. Acum se putea dovedi că David spusese adevărul, declarînd că a lovit un ciine. Vandrak va fi obligat să explice de ce a mîntit şi ce s-a întîmplat cu soţia lui.

Tot ce mai avea de făcut acum Elaine, era să-l aştepte pe Vandrak să se întoarcă acasă, să facă ceva pentru a reuşi să identifice locul şi apoi să găsească un telefon.

Stătea ghemuită, adîncită în gînduri, cînd Faraon a început să mîrîie. La început nu a înţeles semnificaţia mîrîiturilor, la fel ca Vandrak care încerca să-l liniştească. După unul sau două minute, Vandrak începu să caute să vadă ce-l enervează pe ciine.

Elaine înţelese şi ea că Faraon mîrîia pentru că simţea o prezenţă străină. Rămase pe loc, perfect imobilă. Era ascunsă de nişte tufişuri, hainele îi erau închise la culoare, iar soarele aproape dispăruse. Spera că nu o va zări.

Dar şi Vandrak era conştient că se lăsase întunericul şi începu să caute să vadă ce-l făcea pe Faraon să mîrîie din ce în ce mai insistent. Porni în direcţia în care se uita ciinele şi merse spre Elaine.

La jumătatea distanţei ezită. Ea îşi ţinu răsuflarea, sperînd că-l va vedea renunţînd. Dar Faraon lătra în continuare. Era un lătrat foarte slab în comparaţie cu urletele puternice de care era în stare de obicei. Asta l-a stimulat pe Vandrak. A mai redus distanţa şi s-a oprit încă o dată. Privea direct spre ea.

— Ei bine, doamnă Karnes, ce credeţi că aţi descoperit ?

Elaine înţelese după tonul lui că nu glumea. Rămînînd nemişcată l-ar fi putut enerva. Pe de altă parte, dacă ar fugi, ar urmări-o. Făcu, deci, singurul lucru posibil. Avansă spre el.

— Am descoperit ciinele dispărut, spuse ea cu o voce surprinzător de clară şi încrezătoare. „Deci, maşina soţului meu a lovit un ciine, nu-i aşa, domnule Vandrak ?

— Exact.

El era în întuneric, aşa că nu i se puteau vedea ochii.

— Ceea ce înseamnă că nu a putut să vă lovească soţia.

Era acum la cîţiva paşi de el şi se opri.

— Exact, domnă Karnes. Eu am omorît-o pe Paula.

— Mărturisiţi ?

— Da, sigur că da. Aici în pădure, unde nimeni altcineva în afară dv. nu mă mai aude.

Tot corpul lui Vandrak era încordat şi Elaine ştia ce pericol o pîndeşte. Dar trebuia să-l facă să aibă îndoieli.

— Cînd poliţia va descoperi ciinele, şi ceilalţi vor cunoaşte adevărul.

— Cu condiţia ca poliţia să-l găsească, doamnă Karnes, dar nu sînt atît de inteligenţi şi nici atît de interesaţi ca dv.

Traducere şi adaptare de VASILE OROIAN

(Va urma)

SPORT UNIVERS

■ **STATISTICA FAVORIZEAZĂ PE JUVENTUS.** A doua echipă italienească din cei trei angrenate în cîştigarea cupelor europene va intra aproape sigur în posesia celei de-a doua cupe. cupa U.E.F.A. Scriu aceste rînduri înainte de începerea partidei de la Torino, dar, tocmai de aceea, vă aduc la cunoştinţă ce spun statisticile. În toată istoria cupelor europene la fotbal, doar de două ori formaţiile învinse cu 3—1 în prima manşă a Finalei au reuşit să răstoarne acest handicap şi să cîştige totuşi cupa. Aşa s-a întîmplat cu elveţienii de la **Servette** care au răsturnat scorul în partida cu **Fayenoord** în Cupa Campionilor din 1963 şi cu **Ajax** care a cîştigat aceeaşi cupă în anul 1969 în defavoarea **Benfică**. Italienii fac şi altă statistică : ei observă că **Borussia Dortmund** a jucat de 4 ori în Italia şi a mîncat bătaie de tot atîtea ori. De trei ori cu scorul de 2—0, în faţa lui **Milan**, în 1958, cu **Inter** în 1964 şi **Sampdoria** în 1990 şi o înfrîngere la limită, 1—0, anul acesta, cu **Roma**. De aceea, italienii spun că pînă şi statisticile ţin cu Juve. Dar Torino, capitala automobilelor din Italia cunoaşte o efervescentă incredibilă. Toată lumea aşteaptă victoria lui Juve în finala cupei UEFA. Ultima oară cînd Juventus a cîştigat o cupă a fost în 1977, era pe vremea lui Zoff. Interesul este atît de mare încît şi în materie de spectatori şi încasări pentru partida de miercuri s-a stabilit un record. Pe stadionul **Delle Alpi**, la partida **Juve — Borussia** vor fi peste 61 000 spectatori care au plătit peste 3,7 miliarde lire, vechiul record fiind cel de anul trecut, cînd la partida finală **Torino — Ajax** s-au încasat 3.564 miliarde lire. Record şi în ceea ce priveşte numărul jurnaliştilor acreditaţi, 284, dintre care peste 100 sînt străini. În tribuna de onoare, alături de familia Agnelli va mai sta preşedintele Federaţiei italiene de fotbal, precum şi alte oficialităţi din lumea sportului. Înainte de fluierul de începere a partidei, o fanfară a carabinierilor va prezenta un mic spectacol. Artistic, pentru că în domeniul luptei anti-mafia, unde s-au înregistrat noi succese, profesionalismul este cel care îşi spune cuvîntul. V-am oferit, stimaţi cititori aceste cîteva amănunte de dinaintea Finalei pentru a vedea că în Italia evenimentul este extraordinar.

■ **DOPING.** Două discobole bulgare au fost găsite pozitiv la testul antidoping. Este vorba despre **Tsvetana Christova** (argint la Barcelona) şi **Stefania Simova**. Deocamdată nu s-au efectuat contra-analizele, dar în cazul că vor fi tot pozitive, asta va însemna excluderea celor două sportive din viaţa sportivă.

■ **BEN JOHNSON SE ALINTĂ.** Un alt exclus din viaţa sportivă pentru aceleaşi motive de doping, sprinterul canadian **Ben Johnson**, care anuntase mai demult că ar vrea să se apuce de fotbal, a declarat zilele acestea că a primit chiar oferte. De unde ? de la **AC Milan** şi **Liverpool**.

Comentatorul de la RAIUNO, amintind această declaraţie, spunea că nu a auzit că Milan ar vrea să renunţe la Van Basten.

■ **SE CUNOAŞTE O FINALISTĂ ÎN NBA.** În turneul play-off al ligii profenioniste americane de baschet situaţia se prezintă astfel : în divizia estică **New York Knicks — Charlotte Hornets**, 3—1 după 4 întîlniri. **Chicago Bulls — Cleveland Cavalliers** 4—0 şi astfel Taurii din Chicago, conduşi de Michael Jordan, sînt calificaţi în finală. Se califică în finală cel care realizează 4 victorii din maximum 7 partide. În divizia vestică, situaţia este încă incertă : **Phoenix Suns — San Antonio Spurs** 2—2 şi **Seattle Super S — Houston Rocket's** 2—2. Vom asista oare la o finală Bulls — Suns ? adică Jordan contra Barkley ? Oricum, **Chicago Bulls** încearcă să-şi apere titlul de campioni şi să obţină un nou titlu, pe care, după părerea mea, nu au cum să-l rateze.

■ **CAMPIONATUL MONDIAL DE TENIS DE MASĂ.** Echipa masculină a **Suediei** şi-a apărat titlul în faţa propriilor concetăţeni, la Göteborg, învingînd în finală puternica echipă a **Chinei**. Scor 3—1. **Jan-Owe Waldner**, excepţionalul tenisman suedez, campion olimpic şi mondial, a dat fiori echipei sale pierzînd prima partidă cu **Ma Wenge**, dar a adus extazul în tribune cînd la scorul de 2—1 pentru Suedia a jucat cu **Wang Hao**. Waldner a cîştigat primul set 21—16, apoi l-a pierdut pe al doilea cu 17—21. Situaţia devenea dramatică. Lucrurile se complicau şi pentru faptul că Wang este un excelent apărător. Etalînd un joc cu lovituri de atac combinate, **Waldner** a reuşit să învingă apărarea chinezului şi să cîştige setul decisiv la 13. Suedia este campion mondial pe anul 1993. Medaliile de bronz au fost cîştigate de echipa **Germaniei** care a întrecut Coreea de Nord cu 3—0.

■ **ULTIMUL SEZON PENTRU ABEDI PELE ?** Ghanezul Pele, atacantul de la Olympique Marsilia ar putea părăsi clubul a declarat Bernard Tapie. Atacantul ganez a declarat la o conferinţă de presă la München că vrea să schimbe aerul şi a confirmat că nu va mai juca niciodată în naţionala Ghanei. **Pele** este curtat de cluburi italiene, dar va conduce atacul lui **O.M.** din finala cu **AC Milan**, de pe 26 mai.

GEORGE CUŞNARENCU

HOROSCOP

24.05 – 30.05

BERBEC (21.03-21.04): Două vești contradictorii vor avea darul să vă facă să reflectați mai mult la situația dv. socială, și în special cea profesională. Luni și marți vor fi două zile tensionate. Relațiile cu un Scorpion și un Săgetător se pot clătina amenințător. Un eveniment familial pozitiv (vineri) vă va însenina cerul și vă va reda un optimism robust. Pe plan financiar stagnarea se menține.

TAUR (22.04-21.05): Situații imprevizibile pe plan material vă vor da unele bătăi de cap (marți și joi), cînd calculele dv. se vor dovedi destul de departe de realitate. Zona sentimentală este și ea supusă unor oscilații, unei incertitudini stresante. S-ar impune un refugiu în propria activitate, unde o reușită profesională se întrevede pentru vineri. Atenție la relațiile cu o Fecioară sau o Balanță.

GEMENI (22.05-21.06): Un eșec financiar de proporții medii se poate ivi miercuri, cînd o conjunctură nefavorabilă vă poate aduce și alte necazuri minore. Sînteți destul de irascibil, polemicile se țin lanț (joi-sîmbătă). Se pare că duminică veți avea o întîlnire foarte profitabilă, care vă va da speranțe pentru o nouă afacere. Viața amoroasă are și ea de suferit, iar singurătatea este balsamul ideal.

RAC (22.06-22.07): Soare vă stă în preajmă și vă induce un succes profesional deosebit (miercuri). Tot în zona favorabilului este și Mercur, care vă poate „ajuta" să finalizați un proiect foarte avantajos (luni, marți). Vineri și sîmbătă vor fi zile deosebite pentru viața dv. spirituală și vă vor aduce satisfacții depline. Curba financiară cunoaște o ușoară creștere (luni-marți), însă grijile din această direcție persistă.

LEU (23.07-22.08): Hazardul este de partea dv. în această săptămînă (luni-miercuri), cînd o surpriză financiară deosebită vă va ridica în al șaptelea cer. Conjunctura astrală benefică va continua pînă la sfîrșitul perioadei, deci profitați din plin (în asociere favorabilă cu un Pește și un Capricorn). Nu evitați loteria (vineri). O mare bucurie în familie vă confirmă așteptările îndelungate (joi).

FECIOARA (23.08-21.09): Nimic deosebit nu vă tulbură viața cotidiană, cerul este senin și furtuna este departe. Viața amoroasă cunoaște o îmbunătățire semnificativă, iar curba afectivă este în continuă ascensiune. Vineri sau sîmbătă vi se îndeplinește o dorință sau vi se confirmă o speranță. O veste de departe (miercuri) conține și ea unele promisiuni consistente pentru viitor.

BALANȚA (22.09-22.10): Aveți un optimism precaut, iar o presimțire mai veche se confirmă (marți), punîndu-vă unele probleme financiare. Din punct de vedere psihic, nu prea sînteți în apele dv., unele obsesii vă dau de furcă. O creștere materială substanțială se prevede pentru sfîrșitul perioadei (vineri, sîmbătă). Sub influența Lunii, sînt posibile unele divergențe cu un Scorpion sau Capricorn (joi), cînd interesele dv. se intersectează.

SCORPION (23.10-21.11): O insomnie rebelă (luni) vă induce o stare de iritare deosebită, fiind posibile polemici dure în anturaj și chiar familie. Curba sănătății și cea a psihicului prezintă unele oscilații care vor afecta activitatea dv. intelectuală și fizică. Intimitatea căminului rămîne, pentru această perioadă, oaza dv. de liniște. În general, vă simțiți stresat, fără apetit creator, fără comunicare exterioară.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Ambiție, tenacitate, consecvență. Iată etichetele dv. din această săptămînă, iar rezultatele nu întîrzie să apară. Mai întîi pe plan profesional (joi, vineri) și apoi financiar (vineri, sîmbătă). Curba afectivității este și ea în creștere, conferindu-vă tandrețe, armonie conjugală. Sînt posibile trecătoare probleme ale sănătății (miercuri, joi), reumatice sau renale. Nu sînt motive de îngrijorare.

CAPRICORN (21.12-19.01): Confort intelectual și psihic, acestea ar fi emblemele săptămînii. O reușită profesională și una financiară vă fac să priviți viața cu mai multă încredere. Umorul și dispoziția sufletească nu vă părăsesc, chiar și atunci cînd (miercuri sau vineri) sînteți în mijlocul unei dispute de principii cu un Taur sau Săgetător. O întîlnire benefică cu un Scorpion sau Leu (sîmbătă) va încununa săptămîna.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Două zile „infernale" (luni și marți) vă vor umbri optimismul dv. realist. Aveți însă suficientă voință și înțelepciune să ștergeți cu buretele punctele negre și să vă remontați psihic. Joi vă așteaptă o surpriză financiară pozitivă, dar nu atît de consistentă precum sperați. Viața sentimentală are de suferit în această perioadă și vă retrageți spre profesiune și spre hobby-urile dv. dragi.

PEȘTI (19.02-20.03): Aveți zile de creativitate maximă (luni, miercuri, sîmbătă), cînd vă realizați multe din planurile restante. Pe plan financiar, nici o noutate remarcabilă, ba chiar un declin lent. O bucurie în familie vine să pigmenteze viața conjugală (joi). O reușită profesională va răsplăti (vineri) eforturi îndelungate. Posibile polemici dure cu un Scorpion sau Fecioară (marți, miercuri).

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Premieră științifică

Energia neconvențională furnizată de valurile Mării Negre a fost utilizată pentru prima oară la aprinderea unui bec electric la data de 25 iunie 1984. Această

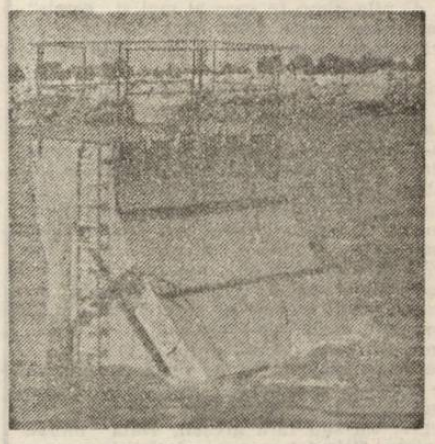

premieră științifică românească s-a datorat invenției unei microcentrale de valuri, prevăzută cu module generator a-vînd turbine unisens (brevet Olaru Gheorghe). Cercetările au fost efectuate — conform cu relatările d-lui Olaru, în cadrul ICPE București, responsabil de temă ing. Olaru Gheorghe și șef laborator ing. Nistor Gheorghe. Din circumstanțele acestui eveniment științific (relatat la vremea respectivă de „Știință și tehnică"), amintim că instalația din imagine a fost plasată la 80metri de digul din Mangalia și la o înălțime a valurilor de 35 cm, turbina generatoare a avut viteza de 2 100 rotații/minut.

Coincidența

În familia d-lui Ladau Vladimir din Cluj-Napoca nu mai puțin de șapte membri sînt născuți în luna noiembrie, mai precis șase sînt zodia Scorpionului și unul în cea a Săgetătorului. Pînă în prezent este un record al acestui capitol. Primul fiu al dînsului, Ștefan este născut pe 3 noiembrie, soția acestuia Florentina este născută pe 5, iar fiica lor Tamara s-a născut pe 2 noiembrie. Fiica d-lui Ladau, Tamara este născută pe 1 noiembrie, iar fiul acesteia s-a născut pe 4. 11. Al doilea fiu al d-lui Ladau Vladimir are soția născută pe 12. 11, deci șase Scorpioni. La rîndul lui, soțul Tamarei Ladau, Ion Mugioiu, este născut la 28 noiembrie (reveniți și cu anii de naștere).

GUINNESS BOOK

Trăind cu sînge rece

De cîte ori n-am auzit expresia : dacă aveai sînge rece, ai fi rezolvat problema cutare ? ! În general sintagma „sînge rece" este asociată lucidității și acțiunii prompte și juste, adecvate. Dar trecînd de la modul figurativ la cel propriu, putem întreba : cît de rece poate fi sîngele unei ființe încă vii ?

Mărșăluind prin rapoartele medicale ale spitalelor lumii, prin hățișurile celor mai bizare situații clinice, Guinness are înregistrate la capitolul celor mai joase temperaturi corporale umane (hipotermie) trei cazuri limită. În toate aceste situații, temperatura normală de 36,5 grade Celsius a coborît cu douăzeci de grade, ajungînd la circa 16°C (sau 60,8 grade Fahrenheit) ! Realitatea întrece ficțiunea, nu-i așa ?

La 1 februarie 1951, pe o stradă lăturalnică din Chicago a fost găsită Dorothy Mae Stevens (1929—1974). Transportată de urgență la un spital, prima constatare a fost că avea temperatura indicată mai sus. Dar a supraviețuit încă 23 de ani. Micuța Vickie Mary Davis din Milwaukee, statul american Wisconsin, a fost găsită într-o locuință părăsită și neîncălzită, pe cînd avea numai doi ani și o lună — la 21 ianuarie 1956. Dusă în stare de inconștiență la Spitalul Evanghelic din Marshalltown, Iowa, Mary a scăpat de groaznica hipotermie. La rîndul lui, Michael Trode, la vîrsta de doi ani și tot în Milwaukee, a fost găsit la 19 ianuarie 1985 cu aceeași temperatură „imposibilă" de 16°C.

Trei persoane pe lumea asta au supraviețuit temperaturii incredibile de 16°C, în timp ce statistic medicii afirmă că oamenii pot înceta din viață la temperatura de 34°C... Minunile continuă să existe.

13. DEGETUL INTUIȚIEI. Degetul mic este antena planetei Mercur, de la care se „alimentează" cu spirit practic, cu arta negustoriei, dar și a hoției. Dar înțelepții Imperiului Roman — cei preocupați de chiromanția timpurie — i-a atribuit și lui un nume legat direct de o mult mai pămîntească obișnuință. Dacă degetul mare dădea verdicte (vinovat în jos, nevinovat în sus), dacă indexul număra, dacă mijlociul era simbolul obscenității și dacă inelarul amesteca prafurile vrăjilor, degetul mic se folosea — scuzați imaginea — la curățatul orificiului auditiv. De aici și denumirea de auricular. Este singurul deget compatibil cu urechea, după romani. Dar ei nu făceau acest gest în public. În acest sens, este amintită grija faimosului Petronius, singurul căruia i se permitea să comenteze operele lui Nero, care atribuia toaletei zil-

HARTA MÎINII

nice trei ore ! Igiena corporală a fost unul din numeroasele lucruri pe care romanii l-au indus barbarilor.

Potrivit cu superficialitatea, degetul mic sau auricularul pare cel mai neînsemnat. Așa cum aminteam anterior, este cel mai firav deputat în parlamentul mîinii (al cărei unic senator este degetul mare). Cîte nu se pot face fără contribuția degetului mic, care pare de foarte multe ori inutil sau doar decorativ. Dar observați mai bine acest deget mignion ! La fel ca și opusul său, degetul mare, el are o independență marcată, nu stă alături de celelalte degete și pare să aibă un orgoliu propriu foarte semnificativ. Care ?

Un deget mic drept, rectiliniu, este simbolul sănătății, al unui metabolism care decurge firesc, fără tulburări sau predispoziții la stări patologice. Dacă este curbat, el anunță slăbiciuni, anemii și predispoziții la diverse maladii, inclusiv la boli psihice.

Din punct de vedere al destinului, dacă degetul mic este lung și suplu, atunci imaginația și fantezia — indiferent de profesie — sînt punctele forte ale spiritului. Orice inițiativă, orice decizie este însoțită de binefacerile intuiției privitoare la justețea pasului următor. Cine are auricularul cu o lungime suficient de mare, adică trece de falanga a doua a inelarului, plasîndu-și vîrful pe la mijlocul primei falange a acestuia (cea cu unghie), poate fi sigur că gîndește mai repede decît mulți alții.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

EPISTOLAR • EPISTOLAR

În perioada care a trecut de la ultimul „Epistolar" s-au acumulat foarte multe scrisori cu același subiect: predicția zodiacală a sexului. Mulțumesc tuturor acelora care mi-au furnizat date și voi trece direct la un răspuns colectiv : cum se calculează zodiacal sexul (conform metodei originale lansate în revista noastră) ? 1. Zodiile cu tendință feminină din astrologia europeană sînt : Taur, Fecioară, Capricorn și Pești ; celelalte sînt, evident, masculine ; 2. Elementul fundamental chinezesc cu tendință masculină este Lemnul (care poate caracteriza anul și/sau luna nașterii), iar cel feminin este Pămîntul (numai pentru anul nașterii) ; 3. Cele nouă etape în care se acumulează puncte pentru „f" și „m" sînt : copilul (3 etape : zodia occidentală (coeficient 3) și chinezească ale concepерii și anul chinezesc al concepерii ; mama (zodiile europeană și chinezească ale nașterii — la cea europeană coeficient 3 (dacă s-a născut în decanul II al zodiei — și anul chinezesc al nașterii) și tata (aceleași 3 etape ca la mamă).

ZODIACUL CHINEZESC

Referitor la semnul zodiei (lunii) chinezești, amintim că semnele fundamentale ale necuvîntătoarelor sînt : Lemn pentru Tigru, Iepure și Dragon, Foc pentru Șarpe, Cal și Oaie, Metal pentru Maimuță, Cocoș și Cîine, Apa pentru Mistreț, Șobolan și Bou.

D-nei **RĂDUCANU D. (București), ANGELICA F. (Brașov)** și multor altora le reamintesc importanța decanului II din zodia nașterii părinților, care conferă progeniturii un accent deosebit al respectivei zodii. Referitor la d-na **CONSTANTINESCU L. (București)**, predicția pentru viitorul copil este : 19 m + 9,5f, deci băiat. Scorul părinților este 12 m + 6f, decisiv masculin tocmai datorită nașterii lor în decanul II al unor zodii masculine (Balanță și Gemeni). Mai multor familii din București, Arad, Huși etc., etc. le pot spune în acest mic spațiu că problema gemenilor nu poate fi sesizată de această metodă decît prin coroborare cu o altă metodă zodiacală predicțională, de tip algebric, elaborată de autor. Aici este nevoie și de orele de naștere ale părinților. Din cazuistica personală, vă pot spune că gemeni s-au născut dacă au fost concepuți în zodii de opoziție atît cu mama, cît și cu tata. Dacă și părinții sînt născuți în zodii opuse s-au născut gemeni de ambe sexe.

DIALOGURILE LAUREI

■ Cele mai neplăcute urmări provocate de „obiceiul" tău, draga mea V... (Aiud), sînt nu cele de ordin fizic, ci urmările de ordin psihic : instalarea unei oboseli psihice cvasipermanente („lene", dezinteres față de școală, față de alte activități) pe un fond acut obsesiv, tendințe manifeste spre izolare și însingurare, stări cronic depresive, anxietate, autoculpabilizare și insatisfacție, evadări onirice într-o iubire imaginară, neîncredere în forțele proprii, autodesconsiderare și complexe de inferioritate, iritabilitate, instabilitate comportamentală (accese de disperare alternînd cu frenezia de a „trăi") etc., etc... Cu cît te vei simți mai „vinovată", cu atît vei socoti că ești „datoare" să te autopedepsești (vezi tentativele respective) și vei fi tentată să te complaci, fie și inconștient, în actuala stare, accentuînd astfel dezacordul dintre tine și tine, dintre tine și realitate, dintre tine și ceilalți. Soluția nu este nici să te faci că „plouă" nici să te izolezi, „vinovată", de lume, nici tonele de cafea și țigări prin baruri („făcutul de cap", cum spui tu) și nici iluzoria „dragoste" (obsesivă) pentru un bărbat cu mult mai în vîrstă decît tine... La vîrsta ta, mai multă seriozitate și maturitate, o autoanaliză lucidă ar fi dovada că **ai înțeles** într-adevăr despre ce și cum este cu viața (viața ta, desigur !) fiindcă remuscările, oricît de sincere ar fi, nu te pot scoate din mahmureala sufletească în care te zbuciumi... Am spus **maturitate** pentru că **nimeni** altcineva, pe lumea asta, **în afară de noi** nu este obligat să ne poarte de grijă. Și pînă la „dragoste", să ne propunem un obiectiv ceva mai modest — **prietenia.** O prietenie fără să-ți complice, deocamdată, existența. O prietenie care să te ajute să te reechilibrezi, să-ți recapeți încrederea în tine însăți, în forțele tale. Așa încît eu, una, am mare încredere în tine, în puterea ta de a depăși impasul în care te afli acum... Aștept deci să-mi mai scrii...

■ Unde nu-i cap, degeaba mai pilagem după pingele, draga mea **DANA C. (Rădăuți)** ! Altfel spus, cînd naivitatea și credulitatea (oare ?!) își dau mîna, pățești ce ai pățit... Deci, după ce că te-a violat și l-ai „iertat" (haida-de !) acceptînd să taci în temeiul promisiunii că „te ia de soție", după ce ai acceptat să faci „sporadic" dragoste cu el în baza aceleiași „promisiuni", iată că respectivul și-a luat vorba-napoi și se însoară cu alta, pe care a lăsat-o însărcinată. Și acum vrei „răzbunare" ! Păi, din punct de vedere strict juridic, o acuzație de viol este valabilă **imediat** după consumarea faptei și nu după aproape un an de zile, timp în care ai mai și „comis" din fructul oprit. Deci frica de „ce-o să zică lumea" te-a făcut să taci, te-a făcut să iei drept bune niște promisiuni cu valoare de apă de ploaie. Ai fi fost în stare să te măriți cu un bărbat care nu te iubea (decît la modul „fizic") și pe care nu-l iubeai, doar ca să-ți păstrezi „demnitatea". Nu-ți pasa că dintr-o astfel de legătură matrimonială putea rezulta și un copil sau că o căsnicie începută printr-un viol nu durează cine știe ce... Trăiască dar aparențele ! Acuma e cam tîrziu să te întrebi cum rămîne cu „onoarea pierdută". Dacă țineai așa de mult la această „onoare", ar fi trebuit să reacționezi atunci cînd într-adevăr erai victimă și nu acum, cînd ești doar complice (prin tăcere) la pierderea „onoarei". Iar dacă ți-e teamă de „ce-o să zică lumea", mai bine taci din gură, vezi-ți de treabă și lasă gîndurile negre. Cu sau fără greșeli, viața merge înainte. Oricui i se poate întîmpla un accident mai mult sau mai puțin dramatic însă ne dovedim oameni în măsura în care **gîndim**, știm și putem să depășim urmările acestuia, **învățînd** din greșeli pentru a nu le mai repeta vreodată. În orice caz ridicolul nu este o soluție (ridicolul unui proces sau ridicolul unor remușcări și tardive, și inutile)...

■ Dragul meu **V.R.-L. (Focșani)**, în problemele — multe — care te interesează poți afla răspuns în paginile „Almanahului Magazin" 1993 !

LAURA

Sub reflector SIDA

ÎN CĂUTAREA UNUI VACCIN

Imediat ce virusul HIV, responsabil de declanșarea bolii SIDA a fost izolat, unii cercetători, mai optimiști, au prezis și au crezut în elaborarea unui vaccin în maximum doi ani. Progresele rapide ale biotehnologiei și virusologiei contemporane ofereau, teoretic, o bază promițătoare acestor iluzii. După puțin timp însă, răspîndirea vertiginoasă a maladiei, precum și sfîrșitul sumbru legat de boala necruțătoare au adus o umbră de pesimism. Maladia este greu de stăpînit. Deși virusul era cunoscut, strategia sa de acțiune în organism avea să creeze numeroase surprize. Cunoștințele de care dispun virusologii și imunologii sînt deosebit de eficiente pentru stăpînirea a numeroase alte boli, mai puțin a virusului HIV. Există încă multe întrebări pe care specialiștii și le pun fără a reuși încă să ofere și răspunsul satisfăcător. Printre acestea : Răspunsul imunitar global al organismului contra virusului HIV este benefic sau aduce prejudicii organismului ? Chiar bine „informat", sistemul imunitar poate să se protejeze împotriva unui inamic atît de puternic și perfid ?

Cercetările au scos în evidență faptul că răspunsul imunitar umoral, indus de anticorpi, poate să favorizeze la un moment dat dezvoltarea infecției. Primele constatări de acest fel s-au făcut în 1977, de către Halstead, care a observat că un virus de origine tropicală, transmis printr-o înțepătură de insectă și care produce o febră foarte intensă, dureri musculare și erupții cutanate se multiplică în prezența celulelor imunitare. În cazul virusului HIV o reacție asemănătoare (privind multiplicarea lui în prezența anumitor celule imunitare) s-a constatat *in vitro*. Același proces nu a fost totuși constatat și *in vivo* deoarece acțiunea anticorpilor care favorizează multiplicarea este în general contrabalansată de anticorpi neutralizanți. Acțiunea anticorpilor neutralizanți în organism este așadar deosebit de importantă. Dar, potrivit părerii unora dintre specialiști, anticorpii neutralizanți sînt prezenți doar în serumul seropozitivilor aflați în stadii incipiente, asimptomatice ale infecției. La indivizi care se află în stadiul de SIDA declanșată, acești anticorpi dispar, spun aceeași specialiști. Lumea științifică nu acceptă însă în unanimitate aprecierile enunțate, deoarece se pune sub semnul îndoielii capacitatea tehnică de detectare și măsurare a concentrației de anticorpi neutralizanți prezenți în serum.

(Va urma)

AURORA POPESCU

POSTA by Air Mail

ENE IONEL din Fetești : Panseurile dv. încearcă să surprindă dimensiunile morale ale umanului. Deși sînt scrise cu multă sensibilitate ele nu depășesc locurile comune, adevărurile generale arhicunoscute. Ele pot fi transpuse în aforisme dacă veți găsi expresiile potrivite. Mi-a plăcut ideea din : „Marginea singurătății lasă locul unei alte singurătăți".

BOZOCEA GHEORGHE din Brașov : Observațiile dv. sînt corecte, sentimentele, generoase. Aforismele sînt însă inegale ca valoare. Mai trimiteți.

ION din Galați : Ar fi o copilărie să vă asumați destinul de „naufragiat", de stigmatizat. Sînteți tînăr, inteligent, cultivat. Ca să reușiți în viață nu aveți decît două soluții : ori vă căsătoriți cu o multimilionară ori, mizînd pe aptitudinile, perseverența și eforturile personale, vă veți împlini profesional și material. Cît despre dragoste, nu forțați nota. Ea vine întotdeauna cînd nu te aștepți.

PETCU SORIN din Baia Mare : Numele Dracula acordat lui Vlad Țepeș provine de la Vlad Dracul, care era tatăl său. În documentele epocii apare numele Dragkulla. Nu ne putem război cu cineaștii care l-au transformat într-un vampir. Avocații ne-ar costa la fel de mult ca procesul de tranziție...

DANA V. și ADRIANA C. din București : Constantin Chiriță s-a născut în 12.3.1925 în Ibănești—Vaslui, a fost redactor la diferite publicații literare și politice, printre care și Luceafărul. După cîteva romane legate de problematica social-profesională, se face remarcat prin ciclul de romane, Cireșarii. Ultimii ani i-a petrecut în Germania, după cunoștințele noastre, așa încît trebuie să vă obișnuiți cu ideea că..., nu mai poate fi contactat.

DORIN MĂRAN

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

24.05 – 30.05

LUNI

Programul 1 : 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactica. Telescoală 15.45 O sumă de cuvinte 16.00 Civilizația montană 17.00 Actualități 17.05 Magazin în limba maghiară 18.35 Opera de Stat din Viena la Radio București 19.35 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Sport 20.45 Studioul economic 21.30 Teatru TV. Lecția de Eugéne Ionesco 22.45 Actualități 23.00 Palmaresul Festivalului de la Cannes '93 23.25 Repriza a treia.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Veniți cu noi pe programul doi... în Comunitatea Economică Europeană ! 20.00 Actualități 20.35 Tradiții 21.00 TVM 21.30 Lumea sportului 22.00 TV5 Europe 22.35 Magazin auto-moto.

MARȚI

Programul 1 : 7.00 TVM 10.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 Teatru TV. Lecția de Eugéne Ionesco (Reluare) 13.10 Super Channel 13.35 Desene animate 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactica 15.30 Telescoală 16.00 Convietuiri-magazin 17.00 Actualități 17.05 Salut, prieteni ! 18.00 Festivalul-concurs internațional de interpretare a cîntecului popular românesc „Maria Tănase" 18.45 Starea națiunii 19.45 Desene animate 20.00 Actualități 20.30 Sport 20.35 Film serial. Midnight Caller (S.U.A., 1989) 21.30 Universul cunoașterii 22.00 Salut, prieteni ! (II) 22.40 Actualități 22.50 Opera de Stat din Viena la Radio București

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Studioul de literatură 18.05 Film serial. Hotomanii (S.U.A., 1964) 19.05 Sport-studio 20.00 Actualități 20.35 Tribuna non-conformiștilor 21.00 TVM 21.30 Săptămîna internațională a muzicii noi 22.00 TV5 Europe 22.35 Săptămîna internațională a muzicii noi.

MIERCURI

Programul 1 : 7.00 TVM 10.00 TVR Iași 10.50 Challenge Day 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 Challenge Day 12.30 La sept 13.25 Challenge Day 13.35 Desene animate 14.00 Actualități 14.10 Challenge Day 14.20 Ora de muzică 15.00 Challenge Day 15.15 Didactica 15.45 O sumă de cuvinte 16.00 Challenge Day 16.25 Reflector 16.55 Actualități 17.00 Documentar artistic. Vasele transcendenței 17.30 Challenge Day 18.00 Festival-concurs internațional de interpretare a cîntecului popular românesc „Maria Tănase" — Craiova 1993 19.00 Challenge Day 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.30 Publicitate 20.35 Azi în prim plan 21.10 : Fotbal : Finala Cupei Campionilor Europeni : A.C. Milan — Olympique Marseille 23.05 Actualități 23.20 Challenge Day 23.30 Simpozion.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 16.50 Challenge Day 17.30 Diamond Awards Festival. 1991 (VII) 18.00 Challenge Day 18.30 Emisiune în limba maghiară 20.00 Challenge Day 20.35 Festivalul „Săptămîna internațională a muzicii noi" 21.00 TVM 21.30 De-ale pieței în economia Capitalei 22.00 TV5 Europe 22.35 Învățați engleza americană. „Album de familie".

JOI

Programul 1 : 7.00 TVM 8.30 Transmisiune directă a slujbei religioase de Înălțarea Domnului. Ziua Eroilor 12.00 Film artistic. Omul de încredere (Australia, 1986) 13.40 Desene animate 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactică 15.30 Telescoală 16.00 Repere moldave 16.30 Repere transilvane 17.00 Actualități 17.05 Magazin în limba germană 18.05 Festival-concurs internațional de interpretare a cîntecului popular românesc „Maria Tănase" — Craiova, 1993 19.00 Spectacolul lumii 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Rosturi, rostiri 20.40 Sport 20.50 Dallas 21.45 Reflecții rutiere 22.00 Microrecital Marina Scupra 22.15 Studioul economic 23.00 Actualități 23.15 Confluențe.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Motor ! 17.35 Săptămîna internațională a muzicii noi 17.55 Convietuiri-magazin 18.55 Săptămîna internațională a muzicii noi 19.30 Studioul incomod 20.00 Actualități 20.35 Tradiții 21.00 TVM 21.30 Club SF 22.00 TV5 Europe 22.35 Stadion.

VINERI

Programul 1 : 7.00 TVM 10.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.00 Film serial. Noiiași ai cerului albastru 13.00 Descoperirea Planetei 13.30 Desene animate 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Didactica 15.25 Telescoală 16.00 S.O.S. Natura ! 16.30 Arte vizuale 17.00 Actualități 17.05 Pro Patria 18.00 Festivalul-concurs internațional de interpretare a cîntecului popular românesc „Maria Tănase" 19.00 Vieți paralele 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Sport 20.45 Film serial. Destinul familiei Howard 21.45 Viața parlamentară 22.15 Opera de Stat din Viena la Radio București 22.50 Gong ! 23.20 Actualități 23.35 Magazin cinematografic 0.35 Întîlnirea de la miezul nopții.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Sport-magazin 18.00 Emisiune în limba germană 19.00 Săptămîna internațională a muzicii noi 21.00 TVM 21.30 Viața spirituală 22.00 TV5 Europe 22.35 Refrene fără vîrstă

SIMBĂTA

Programul 1 : 9.00 Bună dimineața... de la Focșani ! 10.00 Actualități 10.10 Tip-top, mini-top 11.00 Film serial pentru copii 11.30 Tradiții 12.00 Alfa și Omega 13.00 Ora de muzică 14.00 Tranzit TV. Ora 25. Desene animate (ora 14.05) Știri (ora 14.30) Atlas (ora 14.40) Topul muzical european (ora 15.10) Cascadorul (ora 15.30) Comedie : Familia Simpson, ep. 5, (ora 16.30), Rugby (ora 16.55) : România — Spania, Manamond (ora 18.45) Teleenciclopedia (ora 19.15) Actualități (ora 20.00) Film serial (ora 20.40) Detectivul Frost 23.20 Film serial. Midnight Caller 0.10 Concert extraordinar Uriah Heep la Festivalul Internațional Rock 92.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Film artistic René Baston (Coproducție Franța — Italia) 18.45 Mandarinul miraculos 19.35 Divertisment internațional 20.00 Actualități 20.35 Jazz-Magazin 21.00 TVM 21.30 Studioul muzicii contemporane 22.00 TV5 Europe 22.35 Varietăți internaționale.

DUMINICĂ

Programul 1 : 9.00 Bună dimineața ! 10.00 Actualități 10.10 Abracadabra ! 11.00 Film serial pentru copii 11.30 Lumină din lumină 12.30 Viața satului 14.00 Actualități 14.10 Poșta TV 14.25 Video-magazin 17.15 Telesport 18.00 De la egal la egal... muzical. 19.00 Dallas 20.00 Actualități 20.40 Film artistic La drumul mare (Anglia, 1988) 22.15 Convorbiri de duminică 22.45 Actualități 23.00 Maeștrii 24.00 Nocturna TV.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Serata muzicală TV 20.00 Actualități 20.35 Pop-Club 21.00 TVM 21.30 Concertino 22.00 TV5 Europe 22.35 Orașe și civilizații.

(După „PANORAMIC TV")